

Økonomiplan for 2024 — 2027

Lindesnes

Slik leser du handlingsplanen	2
Rådmannens innledning.....	2
Sammendrag budsjett	5
Hovedtallene i budsjettforslaget.....	18
Investeringer i økonomiplanen	25
Økonomisk utvikling i planperioden	27
Styring, organisasjon og medarbeidere	38
Gebyrliste	47
Nåsituasjonen og utviklingstrekk	74
Sosial bærekraft og folkehelse	75
Demokrati, innbyggermedvirkning og deltakelse	83
Klimabudsjett	89
Deltakelse og frivillighet.....	92
Temaplan mestring.....	94
Næringsutvikling.....	96
Innovasjon og digitalisering.....	98
Oversikt bygg.....	100
Handlingsplan anskaffelser	100
Kommunens tjenesteområder	101
Rådmannens stab	102
Samfunnsutvikling	117
Velferd	133
Oppvekst.....	159
Økonomiske oversikter og vedlegg	190

Slik Leser du handlingsplanen

Web versjonen av handlingsplan og budsjett er bygd opp med flere hovedkapitler og en menylinje oppe til høyre.

Alle budsjettskjemaene med oversikt over tallene i økonomiplanen finner du ved å klikke på menyen som heter **økonomiske oversikter og vedlegg**.

I **sammendrag budsjett** kan du lese en kort oppsummering av rådmannens budsjettforslag.

Hvert **tjenesteområde** er presentert med beskrivelse av området, mål og strategier, investeringsoversikt, samt rammeoversikt med alle nye tiltak og innsparingstiltak. Endringer av tiltak fra tidligere år finner du under konsekvensjusteringer, og endringer vedtak forrige periode. Det er mulig å klikke seg inn på de ulike tiltakene (med blå skrift) for å få opp detaljert beskrivelse. Man kan enten bare bla seg nedover i kapitlet, eller klikke på deloverskriftene i menyen til venstre. Øverst til venstre i bildet til på hvert tjenesteområde står det Virksomhet. Ved å klikke på pila får man opp en liste over alle tilhørende enheter med beskrivelse og tilhørende rammeoversikt (driftsbudsjett).

I **driftsbudsjettet** kan du finne en oversikt over alle sentrale inntekter, utgifter og finans med forklaring til hva som er innarbeidet i tallene og forutsetningene.

Under **satsingsområder, mål og strategier** kan man lese om de tre hovedsatsingsområdene i kommuneplanen, med tilhørende mål, strategier, delmål og indikatorer. Hvert tjenesteområde har også egne delmål og indikatorer knyttet til hovedmålene.

Samlet oversikt over alle investeringer med finansiering ligger i kapittel for **Investeringsbudsjett**. I tillegg ligger en oversikt over investeringene på de ulike tjenesteområdene. Man kan også se et utvalg av investeringene i **kart investeringer** under menyen grafikk og nøkkeltall.

Klimabudsjett og handlingsplan for anskaffelser er videreført i 2024- begge har fått egne kapitler. Svar på verbalvedtaket vedr oversikt bygg med tilhørende kostnader kan du lese mer om i kapitlet som heter **oversikt bygg**.

Gebyrene for 2024 er listet samlet i menyen som heter **Gebyrliste**.

Rådmannens innledning

Vi går nå inn i vår andre kommunestyreperiode etter at den nye kommunen Lindesnes ble etablert 2019/-20. Vi har laget en god kommune, som utvikler seg godt og forbedrer posisjonen på kommunebarometeret, som får gode tilbakemeldinger fra omgivelsene, som synes å være attraktiv å bo og vokse opp i, attraktiv å etablere og drive næring i, og å reise til for rekreasjon, fritid og kulturelle opplevelser.

Allikevel er det store utfordringsbildet som vi pekte på i 2019 her fremdeles; med ubalanse i økonomien (vi har for høye utgifter), demografi (vi blir flere eldre og færre barn), klima (vi har for høye utslipp og mer uvær medfører mange skader), utenforskap (for mange står utenfor arbeidslivet, for mange barn mestrer ikke hverdagen). Dette gir behov for omstilling. Når vi i tillegg fikk en pandemi som skulle vare flere år, og Russland invaderte Ukraina som skapte krig og flyktningestrømmer og et energimarked i ubalanse, ble det andre og mer akutte utfordringer som måtte løses. Økt rente påvirker også vår

Økonomi i negativ retning. Den økonomiske situasjonen for Lindesnes kommune er svært utfordrende og på sikt ikke bærekraftig.

Kommisjonenes år – i 2023 ble det fremlagt flere viktige og interessante utredninger -NOU'er (Norges offentlige utredninger) helsepersonellkommisjonen – tid for handling, peker på at det ikke vil være nok helsepersonell fremover til at vi kan løse oppgavene som i dag. Det er et stort behov for omstilling. Energikommisjonen – mer av alt, raskere konkluderer bl.a. med at det om kort tid vil være underskudd på kraft og for dårlig nett til å distribuere kraften. Forsvarskommisjonen – Forsvar for fred og frihet, peker på at vår evne til å forebygge, avverge og håndtere krise og krig må styrkes, og det haster. Totalberedskapskommisjonen - Nå er det alvor - Rustet for en usikker fremtid, peker på hvordan klimaendringer, pandemi og Russlands krig mot Ukraina hver for seg og samlet tydeliggjør behovet for beredskap både mot akutte og saktegående kriser, og mot så vel avgrensede som omfattende situasjoner der ulike kriser skjer samtidig.

Nytt omsorgssenter og helsehus er vårt store prosjekt som er avgjørende for å løse våre økende behov for helse- og omsorgstjenester. Prosjektet er inne i en god utvikling og ferdig forprosjekt går til politisk behandling i desember. Denne satsingen er godt i tråd med helsepersonellkommisjonens anbefalinger.

Vårt utviklings- og forbedringsprosjekt – SiU (Sammen i Utvikling) som vi startet i 2020, har til tross for tregere oppstart pga pandemien, gitt en rekke tiltak som effektiviserer tjenestene og reduserer utgiftene. Det er iverksatt årlige innsparinger siden 2020 i områdene samfunnsutvikling og rådmannens stab. Det er gjennomført grundige analyser innenfor de store områdene velferd og oppvekst. Det er en rekke tiltak iverksatt i velferdsområdet, og mye kobles sammen med omsorgssenter og helsehusprosjektet. Det har vist seg vanskeligere å komme i gang innenfor oppvekstområdet der skolene utgjør den største delen. Ved lavere antall barn i barnehage og skole må utgiftene reduseres tilsvarende.

Ut fra beregnet utgiftsbehov blir Lindesnes kommune rimeligere å drifte, og vi får mindre overført fra staten i forhold til tidligere år. Vi må tilpasse utgiftene til inntektene våre, og samtidig omfordele mellom områdene på grunn av flere eldre og færre barn. I handlingsplanen er det derfor omfordelt midler mellom Oppvekst og Velferd fra 2026. Det er nødvendig med strukturelle grep, organisatoriske grep og rene effektiviseringsgrep innenfor alle tjenesteområder for å få dette til. I tillegg må forventningene til hva kommunen skal levere reduseres betydelig. Vi har også et betydelig vedlikeholdsetterslep, som for en del tilfeller kan medføre egne saker i planperioden.

Vi hadde en klar målsetting å få utarbeidet en temaplan mestrings. Det har vi klart og planen ble vedtatt i juni. Den inneholder en omfattende handlingsdel med tiltak som dels er i gang, og dels blir iverksatt i årene fremover. Mestringsplanen er sentral i innsatsen for å motvirke utenforskap, så tidlig som mulig. Lindesnes kommune har for høyt utenforskap i alle aldersgrupper, men særlig i aldersgruppen 19-29 år. Her må det virkelig endring til. Det har heldigvis vært en liten forbedring den senere tiden, og det gir inspirasjon til videre arbeid.

Vi har en god og aktuell kommuneplan, med samfunnsdelen. Vi har hatt som målsetting å foreta en lettere revisjon av arealdelen med harmonisering av bestemmelser fra de tre gamle kommunene, samt å foreta noen tematiske revisjoner spesielt på næringsområder. Ny arealdel ble endelig vedtatt i september. Attraktive bomiljøer er viktig for trivsel og utvikling i kommunen.

Vi har i år ferdigstilt og fått endelig vedtak på kommunedelplan for ny fylkesvei 460 fra Udland til Spangereid. Her har vi hatt et svært godt samarbeid med Agder fylkeskommune. Det er avgjørende at vi nå får finansiering gjennom nasjonal transportplan slik at veien kan realiseres med tilknytning til ny E39.

Økonomiplan for 2024-2027

Midt i alt det som kan oppleves som press på kommunen og en vanskelig situasjon, er det viktig at vi får til det som kan bidra til en positiv utvikling. Den energikrisen vi nå opplever har ikke bare med Russlands krigføring å gjøre, men også med et sterkt økende behov for fornybar energi som følge av det grønne skiftet. Vi legger aktivt til rette for den viktige havvindsatsingen som kommunene og næringslivet i Agder står samlet om. Vi har vedtatt strategisk næringsplan, vi bidrar med regionens tilsvarende plan og vi bidrar inn i bolig- areal og transportplanen for region Kristiansand.

Vi koordinerer oss med nabokommunene og nettleverandøren for å samordne og forbedre prosessene med konsesjonssøknader for nettutbygging og vi har notert oss at NVE - Norges vassdrags- og energidirektorat, med klar føring fra regjeringen forsterker sin kapasitet og forbedrer prosessene med konsesjonsbehandling, som til nå har tatt alt for lang i forhold til behovet.

Vi må som kommune ta vare på egen sikkerhet, og sammen med frivillige organisasjoner, beredskapsorganisasjoner og nødetater bidra til utvikling av innbyggernes egenberedskap.

Vi legger nå frem et stramt budsjett - med underskudd, og vi reduserer reservene våre. Dette krever nøye oppfølging av tiltakene vi iverksetter gjennom SiU-prosjektet og tydelig oppfølging av økonomistyringen i hele organisasjonen.

For å lykkes med omstillingen er det nødvendig at hele kommunen – innbyggerne, bedriftene, kommunestyret og kommunens ansatte danner en mest mulig felles situasjonsforståelse for derved å skape aksept for nødvendige prioriteringer.

Bedre sammen – er kommunens visjon, og verdiene er fastsatt gjennom arbeidsgiverstrategien: Samskapende, inkluderende, modige og stolte.

Dette får vi till!

Kyrre Jordbakke

Rådmann

25. oktober 2023

Sammendrag budsjett

Her kan du lese en oppsummering av rådmannens budsjettforslag.

Budsjettet for 2024 har utgangspunkt i de opprinnelig budsjetttrammene fra 2023. Budsjettet er justert for lønnsvekst, nye tiltak og innsparinger, i tillegg til konsekvensjusteringer.

Rådmannen foreslår et brutto driftsbudsjett på 2,3 milliarder kroner, med et negativt netto driftsresultat på 28 millioner kroner i 2024.

Overføring til investering utgjør 5 millioner kroner, og det skal brukes **33,06 millioner kroner av disposisjonsfondet i 2024**.

Det skal **investeres for 471 millioner kroner i 2024**, til sammen 1,35 milliard kroner de neste fire årene, av dette er 125 millioner kr investeringer i vann og avløpsanlegg. Investering i nytt helsehus er den største investeringen i perioden med tilsammen 950 mill. kr til sammen de neste 4 årene.

Av budsjett går **109 millioner kroner til å betale renter** og **88,3 millioner kroner til å betale ned avdrag** på lån i 2024.

Tilsammen får vi **1,7 milliarder kr i rammetilskudd og skatteinntekter i 2024**. De oppgavekorrigererte frie inntektene øker med 3,7 prosent fra 2023 til 2024 for Lindesnes kommune. Deflator (lønns og prisvekst) for 2024 er 4,3 prosent, fordelt med 4,9 på lønn og 3,4 på pris.

Rammetilskudd og skatt er med utgangspunkt i SSB sine befolkningsprognoser, det er ikke innarbeidet en ytterligere vekst i innbyggere utover i handlingsplanperioden.

Lønn og pensjon

Sentral pott for lønn og pensjon utgjør 47 millioner kroner i 2024.

Innsparingstiltak og nye tiltak

Sum innsparinger som følge av vedtak fra forrige periode utgjør 23,7 mill. kr.

Det er tilsammen foreslått nye innsparingstiltak på kr 5,3 mill. kr i 2024, økende til 43 mill kr i 2027, mange av tiltakene gjelder forslag fra Strategisak 39/23 vedtatt i juni 2023. Alle foreslåtte tiltak fra Strategisaken vedtatt i Kommunestyret i juni er innarbeidet i budsjett, med unntak av økt eiendomsskatt. Alle tiltakene skal utredes nærmere før de bearbeides videre i tett dialog med formannskapet, i tråd med vedtaket.

Det er lagt inn nye driftstiltak i budsjett for 2024 med tilsammen 60,2 millioner kr, 59 mill kr i 2027.

Fra 2026 er det innarbeidet økte utgifter i Velferd som følge av flere eldre, og reduserte utgifter innen Oppvekst som følge av færre barn (endringer i demografi).

I tillegg til dette er de politisk vedtatte innsparingene fra 2023 budsjett vedrørende redusert sykefravær, overtid og kjøp av varer og tjenester 0 stilt i handlingsplanperioden.

Eiendomsskatt

Stortinget vedtok med virkning fra og med 2020 et obligatorisk fradrag i beregningsgrunnlaget for

Økonomiplan for 2024-2027

eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger på 30 % av takstgrunnlaget. Boliger med formuesgrunnlag (boligverdi) fra skatteetaten hadde allerede et fradrag på 20 %.

Eiendomsskatten økes ikke som opprinnelig planlagt fra 2023 til 2024 på bolig og fritidseiendommer. Eiendomsskatten gir oss 103,7 millioner kroner i inntekt i 2024.

Maks sats på eiendomsskatt på bolig ble i Statsbudsjettet for 2021 justert ned fra 5 til 4 promille. Maks sats på næring er 7 promille. Hvis Lindesnes skulle økt eiendomsskatten til maks sats, ville det utgjort omkring 20 millioner kroner i ekstra inntekter. Rådmannen har ikke foreslått en slik økning i handlingsplanen.

Tabellen under viser hvilke satser vi har på eiendomsskatt i handlingsplanperioden. I tillegg skriver kommunen ut eiendomsskatt på det særskilte grunnlaget (overgangsordning vedrørende verk og bruk).

Utskrivings alternativ	Generell sats	Generell sats	Generell sats	Generell sats	Bolig/fritid	Bolig/fritid	Bolig/Fritid	Bolig/Fritid
	2024	2025	2026	2027	2024	2025	2026	2027
§ 3 a (all fast eiendom)	5,5	5,5	5,5	5,5	3,0	3,0	3,0	3,0

Omstillingsbehov fremover

Utgiftene våre er høyere enn sammenlignbare kommuner i Norge, og de har økt fra 2021 til 2022. Kostratall viser at vi bruker ca 135 millioner kroner mer på å levere tjenestene våre enn andre kommuner vi kan sammenligne oss med. Samtidig øker utgiftsbehovet innenfor Velferd, som følge av økt antall eldre, mens antall barn reduseres betydelig fremover. Tilsammen går utgiftsnivået ned fremover for Lindesnes. Vi må dreie ressursene fra Oppvekst til Velferd, samtidig som utgiftsnivået må reduseres.

Vi har så vidt startet på en stor omstilling og effektivisering for å skaffe oss et økonomisk handlingsrom fremover, og vi må tilpasse driften til utgiftsbehovet. Omstillingen og effektiviseringen skjer gjennom et prosjekt som heter SIU- sammen i utvikling, der vi jobber med å komme frem til konkrete tiltak for å redusere utgiftene våre. Målet er følgende: "Lindesnes kommune skal ha en like effektiv tjenesteproduksjon som sammenlignbare kommuner innen 2025". Vi ser nå at omstillingen tar lengre tid enn planlagt.

Finansielle måltall

Kommunestyret har vedtatt følgende finansielle måltall for den nye kommunen:

- Netto driftsresultat på 1,75 pst av driftsinntektene
- Lånegjeld maks 80 pst av driftsinntektene
- Frie fond minst 5 pst av driftsinntektene

Tabellen under viser hva de finansielle måltallene vil være i handlingsplanperioden.

	Mål	2024	2025	2026	2027
Netto driftsresultat	1,75	- 1,21	0,07	- 0,33	- 0,47

Økonomiplan for 2024-2027

Frie fond	5,0	7,6	7,5	7,0	6,3
Lån til investering	80	86	96	93	93

Se eget kapittel om økonomisk utvikling i planperioden for mer info.

Nye tiltak og innsparingstiltak på tjenesteområdene

Det er som nevnt innarbeidet nye tiltak for 54,91 millioner kr i driftsbudsjettet for 2024. Alle tiltakene kan du se ved å gå inn på de ulike tjenesteområdene, og velge rammeoversikt. Det er mulig å lese litt mer om de enkelte tiltakene ved å klikke seg inn på hvert enkelt tiltak (blå skrift).

Alle tiltakene **vises** enkeltvis og på enhetsnivå under de ulike tjenesteområdenes rammeoversikt, men skal **vedtas** på områdenivå av Kommunestyret. Rådmannen har fullmakt til å flytte budsjettmidler mellom enhetene, men ikke mellom tjenesteområdene.

Nedenfor nevnes noen av de mest sentrale tiltakene i budsjett.

Rådmannens stab

I rådmannens stab ligger også budsjett til andre selskap, som kirkelig fellesråd, DDV, brannvesenet, frivillighetssentraler, turistkontoret osv.

Vedtatt forrige periode:

Innsparing på alle tjenesteområder som kommunestyret vedtok i forbindelse med budsjett for 2023 utgjør 30 mill. kr, og ble lagt på rådmannens stab. Denne innsparingen er 0-stilt i budsjett til rådmannens stab, og erstattet med konkrete tiltak på de ulike områdene. Innsparingen gjelder som nevnt alle tjenesteområder, og rådmannen la i juni 2023 frem en strategisak- plan for omstilling 30 mill. kr som viser hvordan disse innsparingene kan gjennomføres. I budsjett fra 2024, handlingsplan 2024-2027 er disse innsparingene innarbeidet - og alle er teksten med Strategisak 39/23 i begynnelsen. I tillegg til dette er de politisk vedtatte innsparingene fra 2023 budsjett vedrørende redusert sykefravær, overtid og kjøp av varer og tjenester 0 stilt i handlingsplanperioden.

Sum vedtak forrige periode utgjør økte utgifter på 1,34 mill kr i 2024.

Innsparingstiltak:

Alle innsparingstiltakene er fra Strategisak 39/23 og gjelder i hovedsak overta/endre drift av heleide selskap, redusere utgifter til politisk styring, redusere overføring til kirkelig fellesråd, redusere antall dager med valg fra 2 til 1, og reduserte utgifter til næring (næringsfond og årsverk).

Sum innsparing utgjør 2,5 mill. kr i 2024, økende til 7,4 mill. kr i 2027.

Nye tiltak:

Det er foreslått å prisjustere overføring til våre ulike interkommunale samarbeid og selskap. Brannvesenet Sør IKS har lagt frem et budsjett for 2024 som øker vesentlig sammenlignet med 2023, hele 7,03 mill. kr. Representantskapet skulle behandlet budsjett i møte 9.10, men sendte det tilbake til styret. De ba styret om å behandle budsjett på nytt, med følgende alternativ:

- Budsjett 2024 slik opprinnelig foreslått i saken

Økonomiplan for 2024-2027

- Budsjett 2024 slik opprinnelig foreslått i saken, men ta ut kostnad premieavvik på 7,6 mill. Premieavviket behandles som budsjettjustering for å bygge opp disposisjonsfondet i egen sak, enten med innskudd i 2023 eller 2024. Representantskapets medlemmer informerer sine kommunedirektører om denne løsningen, og BVS sin administrasjon forbereder saken i møte[®] med de respektive kommunedirektører før styrets behandling
- Budsjettforslag 2024 som synliggjør mulighet for innsparinger fra ROS analysen og eventuelt andre områder

Rådmannen har foreslått å øke budsjett til de tre frivilligsentralene med lønns- og prisvekst. Alle 3 sentraler har bedt om ytterligere økninger i budsjett, se rammeoversikt for mer detaljer. Økte utgifter som følge av innføring av funksjonstillegg til plasstillitsvalgte er også innarbeidet som nytt tiltak i budsjett med 300.000 kr i året fra 2024.

Sum nye tiltak utgjør 10,27 mill. kroner i 2024, ned til 6,5 mill. kr i 2027.

Samfunnsutvikling

Vedtak forrige periode:

Budsjett til Samfunnsutvikling er redusert med 20,3 mill kr i 2024 som følge av vedtak forrige periode. De største tiltakene gjelder ekstraordinært vedlikehold bygg med 7,0 mill. kr, vedlikeholdsetterslep vei med 3,5 mill.kr, gulvbelegg er også tatt ut igjen av budsjett med 0,5 mill. kr årlig.- alle disse tiltakene er fra Strategisak 39/23. Økte strømutfgifter som kun var kompensert i 2023 er justert ned med netto 6,0 mill kr (minus 14 pluss 8). Resterende tiltak er engangstiltak fra 2023, som ikke gjelder videre i 2024. I tillegg til dette er de politisk vedtatte innsparingene fra 2023 budsjett vedrørende redusert sykefravær, overtid og kjøp av varer og tjenester 0 stilt i handlingsplanperioden.

Sum vedtak forrige periode utgjør minus 20,3 mill. kr i 2024, økende til 36 mill i 2027.

Innsparingstiltak:

Det er foreslått å redusere driftsutgifter som følge av ny doseringsfabrikk i Mandalshallen- kr 0,5 mill årlig. Denne innsparingen er avhengig av at vi gjennomfører investeringsprosjektet. I tillegg vil vi få reduserte leieutgifter på industriområder på 0,65 mill. kr som følge av utkjøp av næringsrealer fra OVF nå i 2023. Resterende innsparinger er fra Strategisaken 39/23 og er utsatt til 2025 som følge av nødvendig utredning. Innsparing gjelder omklassifisering kommunale veier, redusere tilskudd lag og foreninger, redusert tjenestenivå/endret struktur og sparte driftsutgifter som følge av salg/sanering av bygg.

Sum innsparing er 1,25 millioner i 2024, økende til 4,55 i 2025, 6,05 fra 2026.

Nye tiltak:

Budsjettet for 2024 inneholder 4,78 mill kr som kompensasjon for økte priser og 720.000 kr til utskifting fra 2g til 4 g i heisanlegg. I tillegg er det foreslått vedlikeholdsmidler til Mandalshallen med 5,0 mill. kr i 2024 og 5,0 mill. kr i 2025. Utredning viser et behov for strakstiltak for omkring 18,0 mill. kr i Mandalshallen, se tiltaket under rammeoversikt i Samfunnsutvikling for mer informasjon.

Sum nye tiltak utgjør 11,28 millioner i 2024.

Velferd

Vedtak forrige periode:

I budsjett for 2023 ble det vedtatt innsparinger i Velferd på tilsammen 25,6 mill. kr. Disse innsparingene øker til 33,33 mill. kr i 2026, og videre til 36,27 mill fra 2026 (SIU Velferd). Innsparing på 2,0 mill. kr på legevakt og 2,0 mill. kr på matproduksjon er begge utsatt til 2025. I tillegg til dette er de politisk vedtatte innsparingene fra 2023 budsjett vedrørende redusert sykefravær, overtid og kjøp av varer og tjenester 0 stilt i handlingsplanperioden. Nye mønstre er innarbeidet med utgifter på 1,3 mill. kr årlig.

Sum endringer vedtak forrige periode utgjør minus 7,69 mill. kr økende til 14,6 mill. kr i 2027.

Innsparingstiltak:

Det er innarbeidet et innsparingstiltak, som er fra Strategisak 39/23- redusert tjenestenivå/endret struktur med 2,5 mill. kr i 2025, økende til 5,0 mill kr fra 2026.

Nye tiltak:

Innenfor Velferd er det innarbeidet 2,4 millioner kroner fra satsinger i Statsbudsjettet til sosialhjelp og 658.000 til satsing psykisk helse og rus. Det er også innarbeidet økte utgifter til ressurskrevende brukere i 2024 med 2,8 mill. kr.

Rammen til Velferd er oppjustert med 12,0 mill. kr i 2026 og 18,0 mill. kr i 2027 som følge av økte utgifter innen pleie og omsorg pga flere eldre (demografi).

Sum nye tiltak utgjør 8,2 millioner i 2024 økende til 23,4 millioner i 2027.

Oppvekst

Vedtak forrige periode:

Innsparinger i budsjett 2023 utgjorde 28,67 mill kr, herav SIU Oppvekst med 22,0 mill. kr. Ved budsjettbehandlingen ble området kompensert med 12,0 mill. kr. Det viser seg at det tar vesentlig lengre tid med omstillingen i Oppvekst enn først planlagt, og området er foreslått kompensert med 12,0 mill. kr også i 2024. Fra 2025 er innsparingskravet oppe i 28,67 mill. kr igjen. Andre tiltak fra forrige periode gjelder opptrappinger av tidligere vedtak (gratis SFO, barnevernsreformen, økte stillinger skolehelsetjenesten og økte utgifter masterutdanning barnevern). I tillegg til dette er de politisk vedtatte innsparingene fra 2023 budsjett vedrørende redusert sykefravær, overtid og kjøp av varer og tjenester 0 stilt i handlingsplanperioden.

Sum vedtak forrige periode utgjør økte utgifter på 5,6 mill. kr i 2024, og minus 8,6 mill. kr i 2027.

Innsparingstiltak:

Det er innarbeidet et innsparingstiltak, som er fra Strategisak 39/23- redusert tjenestenivå/endret struktur med 2,5 mill. kr i 2025, økende til 5,0 mill kr fra 2026. Området er også trukket 1,58 mill. kr i året som følge av elever i privat skole.

Økonomiplan for 2024-2027

Rammen til Oppvekst er justert ned med 12,0 mill. kr i 2026 og 18,0 mill. kr i 2027 som følge av reduserte utgifter innen grunnskole og barnehage, som følge av færre barn (demografi).

Sum innsparinger utgjør 1,5 millioner i 2024, økende til 24,58 mill. kr i 2027.

Nye tiltak:

I 2023 var budsjettposten for tilskudd private barnehager underbudsjettet, og beregninger for neste års tilskudd viser at utgiftene fortsatt vil være på samme nivå som i 2023, pluss lønns- og prisvekst. Det er foreslått å øke tilskudd private barnehager med 15,0 mill. kr kun i 2024. Det blir færre barn i barnehagealder, og kostnadene til de kommunale barnehagene er redusert i 2022- dette gjør at vi mener tilskuddet fra 2025 bør kunne reduseres igjen. Det er lagt til økte utgifter til lønns- og prisvekst med 6,9 mill hvert år (2024-2027). I tillegg er det foreslått i statsbudsjettet å redusere makspris på barnehager fra 3000 til 2000 kr, dette er beregnet å koste 6,17 mill. kr i 2024, økende til 13,57 mill. kr fra 2025. Andre tiltak er økte utgifter barnehage som følge av endringer i kontantstøtte og satsinger helsestasjon.

Sum nye tiltak utgjør 30,47 mill. kr i 2024 og 23,44 mill. kr i 2027.

Hovedmål, delmål og indikatorer

Kommuneplanens samfunnsdel handler om hvordan vi skal utvikle kommunen og hva vi bør satse på de neste årene. Planens visjon er **BEDRE SAMMEN**. Det er både et overordnet mål, en forpliktelse og måte vi gjør det på.

Under kapitlet Satsningsområder, mål og strategier fremkommer de hovedmål med tilhørende delmål og indikatorer som det skal satses på, og arbeides særskilt med i handlingsplan perioden.

Noen av delmål er felles for alle tjenesteområdene og ønsket resultat er fastsatt overordnet på kommunenivå. Vi vil fastsette ønsket resultat på disse delmålene i virksomhetsplan til tjenesteområdene. Rapportering på alle delmål vil fremgå i årsrapport for 2024.

Enkelte av hovedmålene i kommuneplanen vil derfor fremkomme i handlingsplan og budsjett uten delmål, men det arbeides med flere av disse internt i tjenesteområdene. De som det arbeides med vil fremkomme i måltabell til tjenesteområdene.

Visjon

KOMMUNEPLAN 2020-2032

Bedre sammen

Adoptert av kommunestyret 11. januar 2020

Visjonsbeskrivelse

BEDRE SAMMEN er vår visjon, et overordnet mål, en forpliktelse og måten vi gjør ting på. I Lindesnes skal vi jobbe sammen – og ta hele samfunnets ressurser i bruk for å løse utfordringer og se mulighetene som kommer. Våre tjenester skal være helhetlige og med mennesket og miljøet i sentrum. Dette betyr blant annet å samarbeide bedre mellom fagområder og på tvers av aldersgrupper.

A - Bærekraftig og innovativ

Beskrivelse av satsingsområdet

BÆREKRAFTIG
OG
INNOVATIV

Kommunen er en drivkraft i arbeidet med å redusere klimagassutslipp. Vi prøver nye løsninger, lærer av erfaringer og jobber for forbedring.

Samspill, kompetansedeling og utvikling er viktig for å lykkes. Gjennom næringsutvikling, entreprenørskap, arealbruk, allsidig kompetanse og digitalisering legger vi til rette for et rikt arbeidsliv og nyskapende miljøer.

Mål for kommunen

Satsingsområde Hovedmål

Delmål

Indikator

A - Bærekraftig og innovativ A - Lindesnes kommune har en sunn økonomi og en robust organisasjon.

Vi er en attraktiv arbeidsgiver

Andel som jobber heltid i Lin

Antall lærlinger/lærekandid

Gjennomsnittlig stillingsstør

Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning

Antall forbedringsforslag i k

Prosentvis andel avvik lukke

tjeneste/tjenestemottaker

Våre utgifter er på nivå med sammenlignbare kommuner (kostrargrp 9)

Netto driftsutgifter i kroner

Våre økonomiske nøkkeltall er som fastsatt av kommunestyret

Frie fond i prosent av brutto

Netto driftsresultat

Netto lånegjeld er maksima

A - Bærekraftig og innovativ A - Vi har redusert klimagassutslippene med minst 60 prosent innen 2030 i forhold til 2005 og styrket vern av natur og miljø.

A - Bærekraftig og innovativ A - Våre innbyggere er godt rustet for utdanning og arbeidsliv. Barnehage og skole er en mestringsarena for alle.

Vi har en høy andel innbyggere med fullført videregående utdanning

De som har påbegynt videre

Grunnskolepoeng

A - Bærekraftig og innovativ A - Det er attraktivt å drive og etablere næring i Lindesnes.

Vi er en attraktiv kommune for etablering av bedrifter

Forbedre plassering i komm

Oppdrag for å nå mål

Hovedmål

A - Lindesnes kommune har en sunn økonomi og en robust organisasjon.

Oppdrag

SIU- felles arbeidsmetodikk

Beskrivelse

Kommunestyret vedtok følgende i sak 39/23 Strategisak handlingsplan 2024-2024, budsjett 2024- Plan for omstilling 30 mill

“Det må i handlingsplanen synliggjøres en felles arbeidsmetodikk for å oppnå måltall i SiU for hele kommunen i 2024 og årene fremover. Dette for å ivareta en felles forståelse av situasjonen, involvering og medvirkning. SiU må være en pågående arbeidsmetodikk for å løpende sikre forbedringsforslag og tiltak som fortløpende kommer fra ansatte, ledere, tillitsvalgte, verneombud og politikere. Rådmannen kommer tilbake til formannskapet med informasjon om hvordan kommunen best mulig skal sikre intensjonen i vedtaket”

SIU er videre organisert med en overordnet styringsgruppe bestående av rådmannens ledergruppe, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Hvert tjenesteområde har organisert SIU med styringsgruppe der hovedtillitsvalgte og hovedverneombud er representert. Arbeidsmetodikken innenfor de ulike tjenesteområdene har ikke vært helt lik, vi benytter ulike verktøy for å komme frem til konkrete innsparinger.

Noen av verktøyene som benyttes er:

- analysere tall og fakta for å danne et kunnskapsgrunnlag
- gjennomføre verdistrømsanalyser basert på elementer av Lean metodikk
- gjennomføre ROS (risiko og sårbarhets) analyse på foreslåtte tiltak
- tjenstedesign
- medvirkning

Vi har til nå konsentert oss om mest om prosesser internt i hvert tjenesteområdene, tverrgående prosesser bør prioriteres fremover.

B - Deltakelse og samfunnsengasjement

Beskrivelse av satsingsområdet

**DELTAKELSE
OG
SAMFUNNSENKASJEMENT**

Vi har arenaer hvor vi deltar og engasjerer oss i utviklingen av nærmiljø og samfunn. Innbyggere, næringsliv, lag og foreninger, frivillige, kommunens ansatte og politikere skaper de beste løsningene sammen.

Alle har noe å bidra med.

Et mangfoldig og inkluderende utdannings- og arbeidsmarked bidrar til høy deltakelse i arbeidslivet og gjør det attraktivt å bo i Lindesnes. Innbyggerne opplever livsmestring i alle faser av livet.

Mål for kommunen

Satsingsområde

Hovedmål

Delmål

Indikator

B - Deltakelse og
samfunnsengasjement

B - Alle har muligheten til å delta i fritids- og kulturaktiviteter.

B - Deltakelse og
samfunnsengasjement

B - Alle som kan, deltar i yrkeslivet, og vi har økt andelen som er i lønnet arbeid.

B - Deltakelse og
samfunnsengasjement

B - Vi er en åpen og inkluderende kommune der innbyggerne deltar og engasjerer seg. Frivillighetens potensiale optimaliseres.

C - Trygghet og tilhørighet

Beskrivelse av satsingsområdet

Vi har trygge lokalsamfunn med møteplasser der folk bor. Barn og unge har gode oppvekstarenaer. Åpenhet, tillit og raushet er viktig for inkludering. Vi legger til rette for at innbyggerne kan leve gode og verdige liv. Det er enkelt å ta valg i hverdagen som bidrar til bedre helse. Vi forebygger og håndterer uønskede hendelser.

Mål for kommunen

Satsingsområde Hovedmål**Delmål****Indikator**

C - Trygghet og tilhørighet

C - Vi har god helse i hele befolkningen og utjevner ulikhet.

Vi har god psykisk helse i hele befolkningen

Personer som har psykiske innbyggere)

C - Trygghet og tilhørighet

C - Vi har høy kvalitet på å forebygge og håndterer uønskede hendelser.

C - Trygghet og tilhørighet

C - Barn har en trygg oppvekst som gjør dem rustet til å mestre livet.

C - Trygghet og tilhørighet

C - Vi har attraktive boområder som er varierte og inkluderende.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Økonomiplan					
	Regnskap 2022	Oppr. bud. i fjor 2023	2024	2025	2026	2027
Skatt på inntekt og formue	-736 966	-691 209	-746 223	-746 223	-746 223	-746 223
Rammetilskudd	-891 356	-904 149	-966 577	-969 784	-969 909	-970 050
Eiendomsskatt annen eiendom	-28 849	-27 671	-30 178	-29 553	-29 553	-29 553
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger	-67 772	-69 300	-72 955	-72 955	-72 955	-72 955
Andre statlige overføringer	-4 357	-4 800	-5 935	-5 602	-5 232	-5 003
Konsesjonskraftinntekter	-7 550	-15 100	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Integreringstilskudd	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum sentrale inntekter	-1 739 848	-1 715 229	-1 836 868	-1 839 117	-1 838 872	-1 838 784

Tabellen under er hentet fra KS sin prognosemodell for skatt og rammetilskudd 10. oktober. Modellen er basert på regjeringens forslag til statsbudsjett og nasjonalbudsjett 2024, 6.oktober. Modellen er lagt til grunn for skatt og rammetilskudd i rådmannens forslag til handlingsplan 2024-2027, budsjett 2024. Skjønnsmidler fra statsforvalter og Ingar-trekk for perioden 2025-2027 er videreført i samsvar opplysninger i prognosemodellen.

LINDESNES (FRA 1.1.2020)	4205				
<i>2024-prisnivå for årene 2025-2027</i>	PROGNOSE				
1000 kr	2023	2024	2025	2026	2027
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	656 747	702 776	715 580	715 587	715 610
Utgiftsutjevningen	62 347	55 587	54 993	54 994	54 994
Overgangsordning - INGAR	-960	-1 720	-942	-825	-707
Saker særskilt ford (inkl. trekk konsesjonskraft, per grunnskole, helsestasjon skolehelse, barnevern)	17 234	22 830	13 059	13 059	13 059
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker	40 336	42 070	42 070	42 070	42 070
Regionsentertilskudd	5 158	5 401	5 411	5 411	5 411
Veksttilskudd	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn	2 120	2 020	2 000	2 000	2 000
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet og tabell-C (skjønn statsforvalteren, linje 48, kommer i tillegg)		308			
Stortinget saldering budsjett 2023	3 442				
RNB 2018 - 2023 (utenom koronapandemi) m.v.	11 586				
Sum rammetilsk uten inntektsuttj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	798 318	828 964	832 171	832 296	832 437
Netto inntektsutjevning	130 737	137 613	137 613	137 613	137 613
Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren	929 055	966 577	969 784	969 909	970 050
Rammetilskudd - endring i %	4,4	4,0	0,3	0,0	0,0
Skatt på formue og inntekt	708 673	746 223	746 223	746 223	746 223
Skatteinntekter - endring i %	-3,8	5,3	-	-	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	1 637 700	1 712 800	1 716 000	1 716 100	1 716 300
	(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)				
Sum - endring i %	0,7	4,6	0,2	0,0	0,0
Endring ekskl. covid-19 bevilgning	2,3				
Sum skatt og netto inntektsutjevning	839 410	883 836	883 836	883 836	883 836
Sum - endring i %	-5,2	5,3	-	-	-
Rammetilsk kr pr innb. (inkl. inntektsutjevning, men ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalter)	39 718	41 030	41 166	41 171	41 177
Skatteinntekter kr pr innb.	30 297	31 676	31 676	31 676	31 676
Kostnadsindeks (utgiftsutjevningen)	1,0435	1,0382	1,0375	1,0375	1,0375

KS prognosemodell skatt og rammetilskudd 10. oktober etter regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024

Lindesnes kommune mottar *inndelingstilskudd* på 42,070 mill. kr som følge av kommunesammenslåingen fra 1.1.2020. Inndelingstilskuddet inngår i rammetilskuddet over en periode på 15 år før tilskuddet gradvis reduseres til 0 over en periode på 5 år.

Innbyggertilskuddet blir først fordelt med et likt beløp per innbygger til alle kommuner. Dette beløpet er 29.832 kroner i 2024, totalt 702,8 mill. kr for 23 558 innbyggere. Deretter blir tilskuddet justert for hver enkelt kommune etter følgende faktorer:

- omfordeling gjennom utgiftsutjevningen basert på kostnadsnøkklene for kommunene
- omfordeling av skatteinntekter gjennom inntektsutjevningen
- omfordeling gjennom korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler
- omfordeling gjennom inntekts-garantiordningen (INGAR) for systemendringer, oppgaveendringer, innlemming av øremerkede tilskudd, befolkningsnedgang og endringer i kriteriedata.
- omfordelinger på grunn av inndelingstilskuddet

Utgiftsutjevningen er en omfordeling av innbyggertilskuddet for å kompensere for ulikheter mellom kommunene mht. kostnadsstruktur, demografisk sammensetning osv. For hver kommune beregnes utgiftsutjevningen med utgangspunkt i et sett kriteriedata. For Lindesnes kommune er kostnadsindeksen 1,0382 for 2024, om lag 3,82 pst høyere enn landsgjennomsnittet. Innbyggertilskudd, inkludert utgiftsutjevning er basert på befolkningstall pr.1. juli året før budsjettåret. Inntektsutjevningen av rammetilskuddet beregnes på nytt i forhold til nye befolkningstall 1.1. i budsjettåret.

For årstallene 2025-2027 er prognosen mer usikker som følge av en rekke ukjente størrelser, herunder innbyggertall, endringer i alderssammensetning, antall elever i statlige og private skoler etc. sammenholdt mot landet for øvrig. Det er også varslet nytt inntektssystem for kommunene fra 2025 som kan endre forutsetningene ytterligere.

Lindesnes kommune får en netto inntektsøkning i rammetilskuddet på 3,2 mill. kr fra 2025. Dette skyldes i hovedsak avsluttet overgangsperiode med særskilt fordeling mellom kommunene som følge av barnevernsreformen med reduksjon på 5,5 mill.kr. Budsjettet for barnevern er nedjustert tilsvarende. Samtidig økes rammetilskuddet som følge av helårseffekten for redusert foreldrebetaling og endringer i kontantstøtten med 8 mill.kr.

Eiendomsskatt annen eiendom

Inntektsanslaget er basert på oppdaterte grunnlagsdata fra fagsystemet Komtek, 28. august d.å. Det er lagt til grunn en eiendomsskatteinntekt på 30,2 mill.kr for 2024 og deretter redusert til 29,6 mill.kr perioden 2025-2027. Reduksjonen skyldes at det særskilte grunnlaget knyttet til "maskinskatten" i tidligere kategori "verker og bruk" i eiendomsskatteloven fases helt ut fra 2025 etter en overgangsperiode på 7 år.

Skatteverdien for vannkraftverk fastsettes årlig av sentralskattekontoret. Det er derfor noe usikkerhet knyttet til eiendomsskatteinntektene fra næring- og annen eiendom. Det er ikke gjort påslag for nye næringseiendommer som vil kunne inngå i eiendomsskattegrunnlaget 2024-2027.

Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger

Budsjettet inntekt for periode 2024-2027 er basert på oppdaterte grunnlagsdata Komtek per 28.august.d.å. Overgangsperioden for samordning av eiendomsskatt er utløpt og skattesatsen er lik for alle bolig- og fritidseiendommer i Lindesnes kommune, perioden 2024-2027. Kommunestyrets vedtak i sak "Strategisk handlingsplan 2024-2027, budsjett 2024 - Plan for omstilling 30 mill.kr". Kommunestyret vedtok i denne saken "Økning av sats for eiendomsskatt er uaktuelt".

Reduksjon fra 3,5 promille til 3 promille gir en inntektsreduksjon på 12,1 mill.kr mer enn forutsatt i handlingsplan 2023-2026 i perioden fra 2024-2027.

Det er lagt til grunn eiendomsskatteinntekter fra bolig og fritidseiendom på 72,955 mill.kr årlig fra 2024-2027. Bolig- og fritidseiendom som har fått fastsatt verdien ved taksering vil som utgangspunkt ha uendrede takser i en 10-års periode eller inntil ny alminnelig taksering finner sted. Boliger som får fastsatt verdien fra skatteetaten vil kunne endres årlig i takt med markedsverdiene. Som følge av usikkerhet er det ikke tatt høyde for nye eiendommer eller opp/nedjustering av boligverdier for perioden 2024-2027.

Andre statlige overføringer

Budsjettposten omfatter rente- (og i noen tilfeller) avdragskompensasjon fra Husbanken. Kompensasjonen er knyttet til tidligere satsinger på investeringstiltak innenfor grunnskole, omsorgs- og kirkebygg. Det er husbanken som forvalter ordningen med årlig utbetaling av tilskudd til kommunene.

For 2024 og videre i handlingsplanperioden er "basisrenten" i husbanken forutsatt å være 3,38 %, tilsvarende siste fastsatte rente for november/desember 2023. Rentesatsen har ligget svært lavt senere år. Rente for 2023 på 2,59 % er forventet gjennomsnittsrente inneværende år, mens budsjettrenten var 1,4 %. Kompensasjon for avdrag gjelder kun tildelte investeringsrammer for utbygging av sykehjem og omsorgsboliger. Alle tilskudd er tidsbegrenset og årlig beregningsgrunnlag reduseres lineært over et definert antall år for den enkelte ordning. For handlingsplanperioden 2024-2027 reduseres beregningsgrunnlaget for rentekompensasjon med 27 mill.kr.

	0,68 %	2,59 %	3,38 %	3,38 %	3,38 %	3,38 %
Tall i hele kroner	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Sykehjem/omsorgsboliger - MK	-2 189 021	-2 573 982	-2 669 995	-2 601 251	-2 532 507	-2 463 764
Sykehjem/omsorgsboliger - LK	-1 215 848	-1 326 222	-1 335 682	-1 296 271	-1 256 860	-1 217 449
Sykehjem/omsorgsboliger - m1	-467 428	-523 419	-532 805	-517 815	-502 825	-487 834
Skolebygg - MK	-262 289	-880 359	-990 194	-831 503	-633 133	-554 019
Skolebygg - M1	-31 376	-43 580	-36 845	-16 816	0	0
Kirkebygg - MK	-155 800	-290 346	-350 711	-322 516	-294 320	-270 434
Kirkebygg - LK	-5 154	-17 206	-19 212	-15 970	-12 728	-9 486
Sum rente og avdragskomp.	-4 326 916	-5 655 114	-5 935 444	-5 602 142	-5 232 374	-5 002 987
"Restlån" beregningsgrunnlag rentekomp. 31.12.	87 182 539	77 674 887	67 813 893	57 952 899	47 013 007	40 226 410

Rente- (avdrag) kompensasjonsordninger, årlige beregningsgrunnlag, budsjett-renter og forventede tilskudd 2023-2027

Konsesjonskraftinntekter

Inntekter fra konsesjonskraft er basert på foreløpige prognoser fra KIKS (Konsesjonskraft IKS). Lindesnes kommune er deltaker i det interkommunale selskapet sammen med kommuner og fylkeskommune i

Økonomiplan for 2024-2027

Agder. KIKS forvalter konsesjonskraften på vegne av deltakerkommunene. Lindesnes kommunes konsesjonskraft utgjør i underkant av 2 pst av volumet.

Rådmannen har lagt til grunn selskapets prognoser for årene 2024 til 2027 med 12 mill.kr. Framtidsprognosen etter den tid er satt til 9,4 mill.kr av KIKS. Sammenlignet med handlingsplan 2023 til 2026 er prognosen nedjustert 3,1 mill.kr.

Framtidige inntekter fra salg av konsesjonskraft er usikre som følge av energisituasjonen i Europa. I tillegg er kraftinntekter utsatt for offentlig regulering.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Sentral pensjonspost KLP og SPK	23 643	59 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Bruk av premiefond	-46 866	-7 837	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
Lønnsreserve	0	35 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Premieavvik	44 128	0	0	0	0	0
Sum sentrale utgifter	20 905	86 163	47 000	47 000	47 000	47 000

Sentrale utgifter omfatter sentral lønnsreserve til kommende års lønnsoppgjør i tillegg til sentrale pensjonsposter. Sentrale pensjonsposter omfatter differansesatsen mellom systemsatsene for hver av pensjonsordningene Kommunal pensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Systemsatsen er henholdsvis 19% for KLP er 13% for SPK, hvorav arbeidstakers andel 2%. Differansen mellom betalt premie og systemsats beregnes og avsettes sentral pensjonspost.

Premieavvik

Årets premieavvik og amortisering av forrige års premieavvik inngår i sentrale pensjonskostnader. Lindesnes kommune har valgt amortiseringsperiode på 1 år. Det betyr at årets premieavvik (ofte en positiv størrelse) skal utgiftsføres (amortiseres) året etter. Premieavvik har ingen kontantstrøm. Siden premieavvik kun er en regnskapsteknisk korreksjonspost til årets pensjonspremie og i tillegg er svært usikker på budsjettidspunktet, er denne satt til 0 i opprinnelig budsjett.

Premiefond (kun KLP)

Premiefondet kan kun benyttes til avregning av premiekraav fra KLP. Kundene tilbakeføres årlig midler til premiefondet som gjelder avregning tidligere år og overskuddstildelinger. Siden 2021 har premiefondet hatt en betydelig saldo, ca. 110 mill.kr. Premiefondets midler har en god avkastning, og vi har derfor avventet disponeringer fra den ekstraordinære tilbakeføringen fra 2021. Bakgrunnen for den ekstraordinære tilbakeføringen var som følge av endring i reglene for offentlig tjenstepensjon. Kundene ble 27.11.2020 varslet om at det er frigjort betydelige midler fra oppsparte pensjonsreserver (premiereserver).

Økonomiplan for 2024-2027

Mottatte prognoser for økonomiplanperioden 2024-2027 fra KLP inneholder disponering av premiefondet på 1,75 pst av pensjonsgrunnlaget. Dette knytter seg sannsynligvis til den ekstraordinære tilbakeføringen 2021, og ikke årlige overskuddstildelinger. Dette trekker ned årlig premie til innbetaling og reduserer tilsvarende behov for sentral pensjonsreserve. Vi har valgt å budsjettere med mottatte prognoser fra KLP.

Sentral pensjonspost KLP og SPK

Premieprognosen for budsjettåret 2024 utgjør brutto 22,3 pst av pensjonsgrunnlaget og behov for sentral reserve på 30 mill.kr. KLP sine prognoser for årene 2025-2027 gir omtrent samme reservebehov. Premiesatsene eksklusive tilførsel fra premiefond anslås til å være mellom 20,9 og 22,1 pst.

Store årlige variasjoner i premien kan knyttes til reguleringspremien. Dette premieelementet skal dekke årlig regulering av pensjonsforpliktelsen som følge av lønnsoppgjør og trygdeoppgjør. Anslaget fra KLP for 2024 er basert på prognoser for lønns- og prisvekst publisert 9. september i år fra Statistisk sentralbyrå (SSB) og Norges Bank.

Statens pensjonskasse (SPK) har ikke reguleringspremie som del av pensjonspremien. Det er kun pedagogene i skolene som kan være medlem av SPK. Premiesatsen fra SPK har senere år ligget under systemsatsen på 13 pst.

Lønnsreserve

Lønnsreserven skal dekke kompensasjon lønnsvekst fra tariffoppgjøret 2024. Det er beregnet et behov for 45 mill.kr, på bakgrunn av anslått lønnsvekst i statsbudsjettet på 4,9 pst kommende år.

Lønnsreserven skal dekke del-årseffekten av tariffoppgjøret 2024, anslått til 2,9 pst. Rammene er allerede kompensert for "overheng" fra lønnsoppgjøret 2023 (1,8 pst). Lønnsnedgang som følge av ansiennitet og turnover kompenseres heller ikke (0,2 pst). Reserveposten utgjør 2,9 pst av beregnet lønnsmasse

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Rådmannens stab	147 688	161 810	175 071	169 338	166 724	166 558
Samfunnsutvikling	203 184	200 752	196 165	177 218	168 500	169 006
Velferd	703 996	639 825	676 086	665 186	673 356	679 356
Oppvekst	675 900	640 970	706 967	682 363	668 663	662 663
Pensjon, lønnsreserver m.m	84	0	0	0	0	0
Felles og finansiering	26	0	0	0	0	0
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 730 879	1 643 356	1 754 289	1 694 105	1 677 243	1 677 583

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	44 327	79 147	109 261	118 465	114 657	117 145
Avdrag	84 720	84 578	88 312	98 791	108 284	109 767
Utlån	1 714	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Renteinntekter	-12 442	-6 700	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Utbytte og eieruttak	-43 362	-86 300	-65 325	-52 000	-31 500	-31 500
Motpost kapitalkostn. selvkost VA	-35 163	-38 750	-41 356	-41 719	-41 970	-42 898
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	7 369	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Renteinntekter formidlingslån	-9 718	-10 000	-17 000	-17 000	-17 000	-17 000
Netto finansinntekter/finansutgifter	37 445	21 675	63 592	96 237	122 171	125 214
Finansutgifter i tjenesteområdene	4	0	0	0	0	0
Totale finansutgifter	37 449	21 675	63 592	96 237	122 171	125 214

	2023	2024	2025	2026	2027
HP 2024-2027 KNB budsjettrente 25.9.23 FRA markedet (3mnd +0,6)	4,55 %	5,35 %	4,95 %	4,35 %	4,28 %
Inne i økonomiplan 2024-2027, budsjett 2024	2023	2024	2025	2026	2027
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	77 704	100 048	105 238	96 333	93 469
Reduksjon for fastrente	-11 237	-17 787	-13 773	-8 676	-3 324
Netto renter eks. startlån	66 467	82 261	91 465	87 657	90 145
Avdrag på lån	84 578	88 312	98 791	108 284	109 767
Sum renter og avdrag investeringslån HP 2024-2027	151 045	170 573	190 255	195 941	199 912
Lånegjeld investeringer pr. 31.12.	1 730 839	2 009 283	2 242 752	2 186 369	2 181 322

Nøkkeltall lånegjeld handlingsplan 2024-2027

Tabellen viser Kommunalbankens anbefaling den 25. september til flytende budsjett-rente for årene 2024-2027. Årlig renteutgift er videre justert for differansen mot våre fastrenteavtaler, utviklingen i kommunens innlån til investeringer og avdrag på innlån.

Nederste linje i tabellen viser forventet lånegjeld ved inngangen og utgangen av handlingsplanperioden. Investeringslån øker fra 1,730 mrd.kr til 2,181 mrd.kr, med de forutsetninger som er lagt til grunn for rådmannens forslag til handlingsplan 2024-2027.

År	Anslag fra Norges Bank, pengepolitisk rapport 3/24				Anslag direkte fra rentemarkedet ("framtid-NIBOR")			
	Anslag styringsrente	Anslag påslag styringsrente	Anslag 3 mnd NIBOR	Påslag på NIBOR, lange lån	Budsjettert lånerente på lange lån	NIBOR fwd	Påslag på NIBOR, lange lån	Budsjettert lånerente på lange lån
2024	4,4	0,35	4,75	0,6	5,35	4,73	0,6	5,33
2025	4	0,35	4,35	0,6	4,95	4,26	0,6	4,86
2026	3,4	0,35	3,75	0,6	4,35	3,85	0,6	4,45
2027	3,33	0,35	3,68	0,6	4,28	3,68	0,6	4,28

Kommunalbankens anbefaling til budsjett-rente 2024-2027

Startlån/Husbankens formidlings-lån

I tillegg til renter av investeringslån inngår renter av husbankens formidlings-lån/startlån med anslagsvis 27 mill.kr i samlede renteutgifter. For handlingsplanperioden 2024-2027 er det lagt til grunn en negativ rentemargin på 1,75 pst mellom innlån og utlån, tilsvarende 10 mill.kr. Lindesnes kommune har en

betydelig lånegjeld knyttet til husbankens formidlings-lån. Totalt 580 mill.kr ved utgangen av september. Det er kun renter fra utlån og innlån som føres over driftsbudsjettet. Avdrag tilhørende formidlings-lån henføres investeringsbudsjett/-regnskap.

Avdrag

Avdrag på lånegjeld er en videreføring av handlingsplan 2023-2026, korrigert for endringer i netto låneopptak inneværende år og investeringsplan 2024-2027. Lindesnes kommune bruker en beregningsmodell som er tilpasset kommunelovens bestemmelser om avdrag på investeringslån. Fra 2022 ble nedbetalingstiden oppjustert med 2 år for investeringslån pr.31.12.2021 og gjennomsnittlig avdragstid for innlån økt fra 30 til 35 år. Dette begrunnes med at en stor andel av investeringene i planperioden er knyttet til helsebygg. Lindesnes kommune har hatt en god margin målt mot minimums avdrag etter kommuneloven. Det gjennomføres årlig kontroll for å sikre at kommunelovens minimumskrav er innfridd. I motsatt fall skal differansen utgiftsføres i årsregnskapet.

Avdrag knyttet til husbankens formidlings-lån, Start-lån inngår i investeringsbudsjett og -regnskap.

Utbytte og eieruttak

Utbytteinntektene fra Å energi er anslått til 63,8 mill.kr for budsjett- og regnskapsåret 2024. Årsregnskap 2022 og utbytteanslag fra eiermøtet 15. mai d.å. er lagt til grunn for anslaget. Budsjettposten er basert på underliggende IFRS etter skatt på 1515 mill.kr, 70% utbytteutdeling og Lindesnes sin eierandel på 4,084 pst. Ordinært utbytte anslås etter dette å bli 43,3 mill.kr for 2024. I tillegg kommer skjevdelt utbytte 20,5 mill.kr, totalt 63,8 mill.kr. Av hensyn til bytteforholdet ved Glitre/Agder energi-funksjonen, skal tidligere eiere av Agder Energi motta 1,1 mrd. kr ekstra fordelt over en treårsperiode. For Lindesnes kommune gir dette isolert sett et ekstra utbytte på i underkant av 20,5 mill.kr hvert av årene perioden 2023-2025.

Videre i HP 2024-2027 er det lagt til grunn utbytte fra Å energi på 50,5 mill.kr for 2025, hvorav 20,5 mill.kr knyttet til ekstra utbetalingen på 1,1 mrd.kr og deretter 30 mill.kr fra og med 2026. Det er lagt til grunn underliggende resultater på i overkant av 1 mrd.kr fra 2023 og årene framover. Med 70 pst utdeling, eierandel i fusjonert selskap på 4,087 pst anslås ordinært utbytte for Lindesnes kommune til å bli om lag 30 mill.kr.

Regjeringen fremmet 28.september 2022 forslag om økt grunnrente og høyprisbidrag på vann- og vindkraft. Å energi fikk som følge av denne endringen en samlet marginalsatt på 90 prosent, med direkte innvirkning på utbyttegrunnlaget. Regjeringen har vært tydelig på at høyprisbidraget skal avvikles senest innen utgangen av 2024. I budsjettet for 2024 foreslår regjeringen å avvikle høyprisbidraget fra og med 1. oktober 2023. Endelig avklaring kommer i forbindelse med Stortingets budsjettbehandling i løpet av desember d.å.

Utbytteinntekt fra Maren AS anslått til 1,5 mill.kr inngår i samme budsjettpost, og kommer i tillegg til utbytte fra Å energi.

Renteinntekter formidlingslån

Kommunes låntakere har i hovedsak gunstige fastrentebetingelser. Samtidig har det vært stor volumvekst. Budsjettert inntekt på 17 mill.kr er anslått ut fra samlede utlån og ubrukte lånemidler utgangen av september. Totalt 570 mill.kr. Det er videre anslått en gjennomsnittlig rente på 3 pst. Den negative rentemarginen mellom innlån og utlån forvaltningslån (husbankens Startlån) er innarbeidet med 10 mill.kr i handlingsplanperioden.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-64 586	-40 765	-33 063	-3 275	-12 592	-16 063
Avsetning til budne fond	358	50	50	50	50	50
Overføring til investeringsbud/-regnskap	14 848	4 750	5 000	5 000	5 000	5 000
Netto avsetninger	-49 380	-35 965	-28 013	1 775	-7 542	-11 013
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenestoområdene	6 911	-1 857	-309	-246	-165	-45
Totale avsetninger	-42 469	-37 822	-28 322	1 529	-7 707	-11 058

Økonomiplanens netto avsetninger gjelder årlige interne finansieringstransaksjoner. Vi har et netto driftsresultat for hele planperioden på minus 45,558 mill.kr i fremlagt forslag til budsjett 2024 og handlingsplan 2024-2027, hvorav 28,3 mill.kr i 2024.

Kommunelovens balansekrav oppfylles ved bruk av tilgjengelige disposisjonsfond. Overføringsposten på 5 mill.kr gjelder egenkapitaltilskudd KLP. Tilskuddet er hjemmehørende i investeringsbudsjett/-regnskap, men kan ikke lånefinansieres. Det er forutsatt bruk av disposisjonsfond på 65 mill.kr i 4-års perioden.

Investeringer i økonomiplanen

Investeringstabell for kommunen samlet

Lindesnes

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Tidligere bevilget	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	2024-27
Rådmannens stab							
Lindesnes kirkelig FR, investeringstilskudd (2021-)			1 400	600	0	0	2 000
Lindesnes rådhus, opprustning	1 000	0	0	0	9 000	20 000	29 000
Valle kirkegård, utvidelse	10 466	0	0	0	5 000	17 220	22 220
Sum Rådmannens stab	11 466	0	1 400	600	14 000	37 220	53 220
Samfunnsutvikling							
Bil og maskinpark mv Grønt og vei			700	700	700	700	2 800
Boliger			5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Buen, utskifting utrangert utstyr	2 500	0	2 500	0	0	0	2 500
Doseringsfabrikk Mandal svømmehall	0	0	2 500	0	0	0	2 500

Økonomiplan for 2024-2027

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Tidligere bevilget	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	2024-27
ENØK-tiltak bygg			2 750	1 875	625	625	5 875
ENØK-tiltak grønt og vei (bytte til ledlys)			1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Flerbrukshall Bjelland	6 931	-4 700	0	0	0	0	0
Flomsikringstiltak Øyslebø	3 800	0	1 200	0	0	0	1 200
Forprosjekt Høgtun museum	93	-2 500	3 857	0	0	0	3 857
Heddeland industriområde - infrastrukturtiltak	3 659	-1 250	2 492	0	0	0	2 492
Hestehaven industriområde - flomforebygging	1 362	0	7 000	7 000	0	0	14 000
Håndtering av gummigranulat kommunale kunstgressbaner	1 800	0	500	0	0	0	500
Lekeplasser			200	200	200	200	800
Ny-asfaltering			1 000	1 000	1 000	500	3 500
Rassikring			1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Skallsikring idrettshaller	1 000	0	1 000	0	0	0	1 000
Skjæggårdsparken, egenandel	0	0	750	0	0	0	750
prosjekter Sandøy							
Tjortedal, egenandel	382	-1 092	273	0	0	0	273
forvaltningsplan friluftsområde							
Trafikksikkerhetsplan innspill 3 - Fortau Hestehaven industriområde	0	0	0	750	0	0	750
VA			32 550	30 200	31 100	31 300	125 150
Vigelandshallen	59 977	-13 900	0	0	0	0	0
Sum Samfunnsutvikling	81 504	-23 442	66 772	49 225	41 125	40 825	197 947
Velferd							
Helsehus	65 400	-233 000	300 000	350 000	150 000	150 000	950 000
Mandal Borettslag - Skibsbyggergata botjeneste, (forprosjekt 2021/2022)	3 000	-41 500	60 000	33 000	0	0	93 000
Nytt produksjonskjøkken, forprosjekt 2022	1 300	0	16 300	20 950	0	0	37 250
Solhøgda avlastning, forprosjekt og tilbygg (2023-)	5 600	-7 167	22 000	0	0	0	22 000
Straktiltak Velferd (investeringer infrastruktur)			1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Velferd, utkjøp leasingbiler			750	200	200	200	1 350
Velferdsteknologi og digitalisering			500	500	500	500	2 000
Sum Velferd	75 300	-281 667	400 550	405 650	151 700	151 700	1 109 600
Oppvekst							
IKT - skolene			2 675	2 675	2 675	2 675	10 700
OPPVEKST - mindre straktiltak			1 300	1 300	1 300	1 300	5 200
Vassmyra ungdomsskole - inkl. forprosjekt	128 208	-12 600	0	0	0	0	0
Sum Oppvekst	128 208	-12 600	3 975	3 975	3 975	3 975	15 900
Felles og finansiering							
Egenkapitalinnskudd KLP			5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Finansiering investeringsprosjekter	4 570	-1 461 092	0	0	0	0	0
Sum Felles og finansiering	4 570	-1 461 092	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Sum	312 687	-286 510	477 697	464 450	215 800	238 720	1 396 667

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	471 297	458 850	205 800	216 500
Tilskudd til andres investeringer	1 400	600	5 000	17 220
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 000	5 000	5 000	5 000
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	477 697	464 450	215 800	238 720
Kompensasjon for merverdiavgift	-82 174	-84 690	-33 900	-19 000
Tilskudd fra andre	-21 267	-26 500	-125 000	-110 000
Salg av varige driftsmidler	0	-16 000	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Bruk av lån	-366 756	-332 260	-51 900	-104 720
Videreutlån	80 000	80 000	80 000	80 000
Bruk av lån til videreutlån	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Avdrag på lån til videreutlån	30 000	30 000	30 000	30 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Overføring fra drift	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Bruk av bundne investeringsfond	-2 500	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-477 697	-464 450	-215 800	-238 720
Sum finansieringsbehov	477 697	464 450	215 800	238 720
Sum finansiering	-477 697	-464 450	-215 800	-238 720
Udekket finansiering	0	0	0	0

Økonomisk utvikling i planperioden

Vurdering av utgiftsbehovet fremover

Innledning

Den nye kommuneloven tydeliggjør kommunens ansvar for å ivareta egen økonomi og handlingsrom på sikt. Kommunestyrene har fått ansvar for en mer helhetlig økonomistyring, der finansielle måltall er et av verktøyene. Bestemmelsene stiller overordnede krav til styring og forvaltning av kommunens virksomhet og økonomi over tid. Det økte fokuset på bærekraft betyr økt fokus på strukturelle endringer innenfor tjenesteområdene, samt hvordan budsjettmidlene fordeles i kommunen.

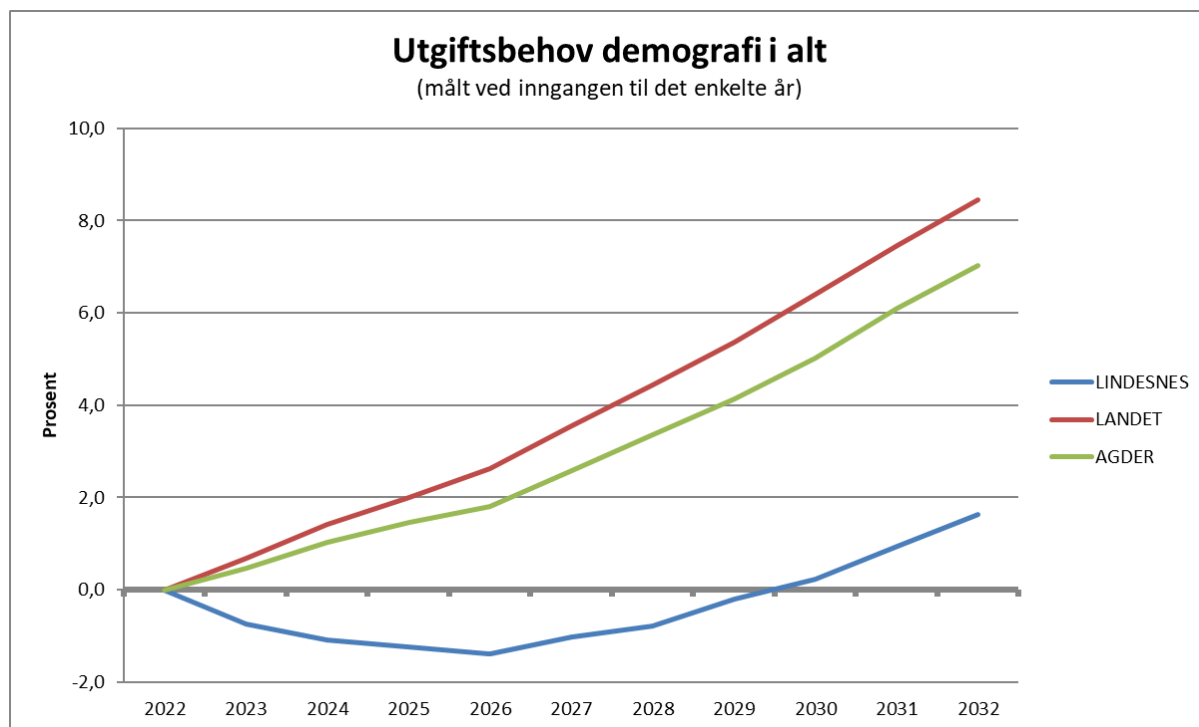
Befolkningsutvikling og demografikostnader

Lindesnes kommune står ovenfor en stor endring i befolkningssammensetningen fremover. Antall eldre øker, mens antall barn reduseres. Dette får også konsekvenser for kommuneøkonomien, utgiftsbehovet endres.

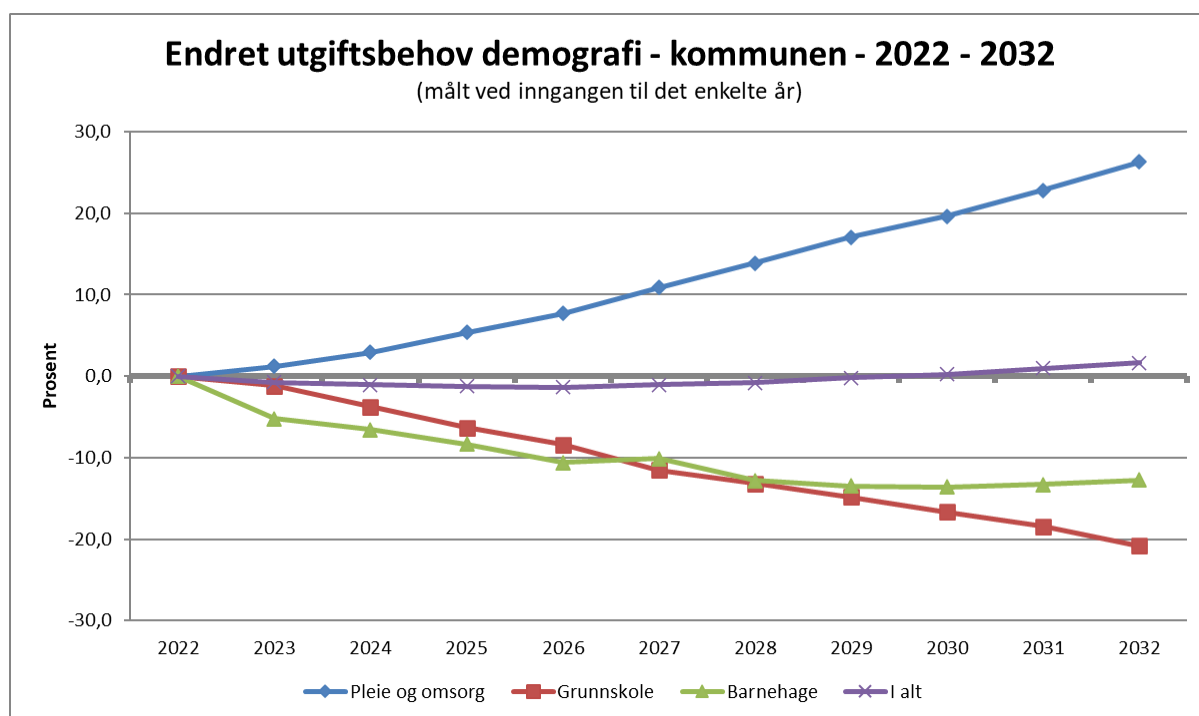
Ks utarbeider har utarbeidet en modell som viser utvikling av demografikostnader, basert på SSB (statistisk sentralbyrå) sine befolkningsprognoser. Beregningen tar utgangspunkt i at år 2022 er 0, og viser hvordan utgiftsnivået endres fremover i prosent som følge av endring i innbyggere i de ulike alderskategoriene. I diagrammet under kan du se at utgiftsbehovet totalt for Lindesnes kommune reduseres frem til og med 2030, mens det i resten av landet og Agder øker fra 2022.

Modellen er ikke oppdatert av KS siden 05.07.22. Det foreligger ikke befolkningsfremskrivninger fra SSB der det er tatt høyde for flyktningestrømmen fra Ukraina. For årene 2025 og fremover vil

befolkningsendringene være de samme som i modellen under, det er kun årene 2023 og 2024 som vil være for lave.

Endret utgiftsbehov fordelt på de ulike sektorene ser slik ut:

Utgiftsbehovet øker i pleie og omsorg, mens det reduseres både i barnehage og grunnskole. Utgiftsbehovet i pleie og omsorg er beregnet økt med 25,0 prosent de neste 10 årene, samtidig reduseres utgiftsbehovet til barnehage med 12 prosent og grunnskole med over 20 %. Totalt utgiftsbehov basert på disse områdene reduseres frem til 2030.

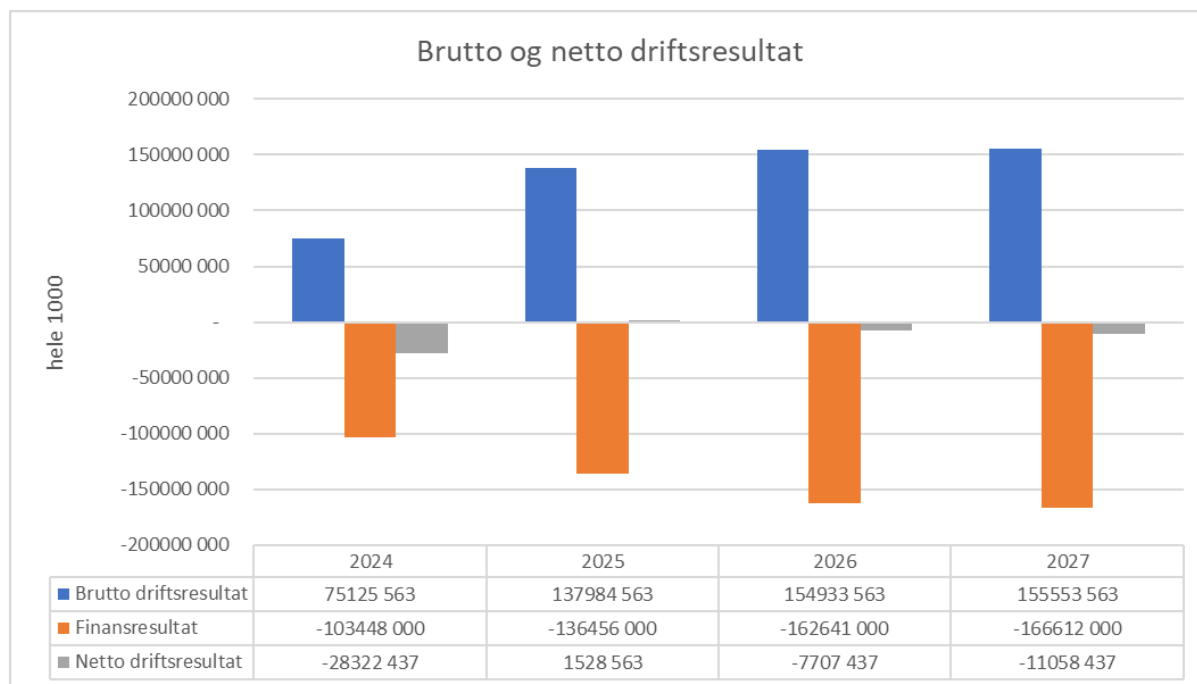
Økonomiplan for 2024-2027

Endring i utgiftsbehovet i kr vises i tabellen under, og det er endring sammenlignet med 1.1. hvert år. I 2023 økte utgiftsbehovet i pleie og omsorg med 7,5 millioner kroner, mens det i barnehage ble redusert med 13,1 millioner. Totalt utgiftsbehov i barnehage reduseres med 31,9 millioner kroner de neste 10 årene, tilsvarende tall for grunnskole utgjør 99,8 millioner. I pleie og omsorg øker behovet med hele 165,7 millioner kroner de neste 10 årene.

org	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern
7 447	-5 504	-13 132	-125	599	-
10 907	-12 423	-3 243	26	449	-
15 533	-12 266	-4 539	-383	547	-
14 542	-10 222	-5 659	-351	562	-
20 045	-14 939	1 211	170	444	-
19 097	-7 863	-6 651	-74	621	-
19 767	-7 863	-1 808	-282	644	-
16 379	-8 806	-203	117	377	-
20 091	-8 649	715	-221	521	-
21 969	-11 322	1 403	-504	777	-
165 777	-99 857	-31 906	-1 627	5 543	-1

Utvikling i finansielle måltall i handlingsperioden

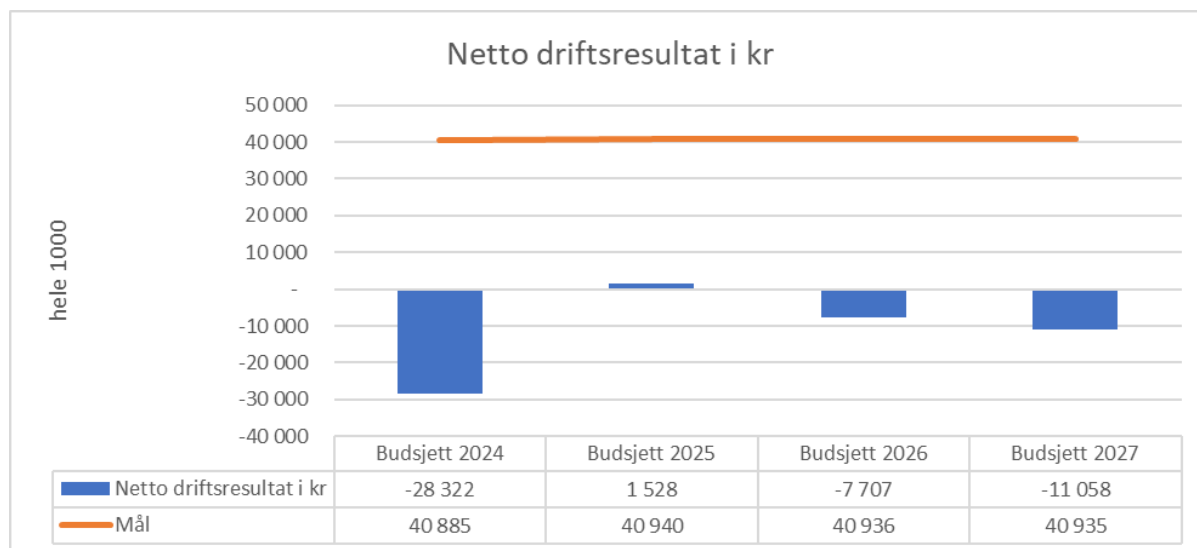
Brutto og netto driftsresultat

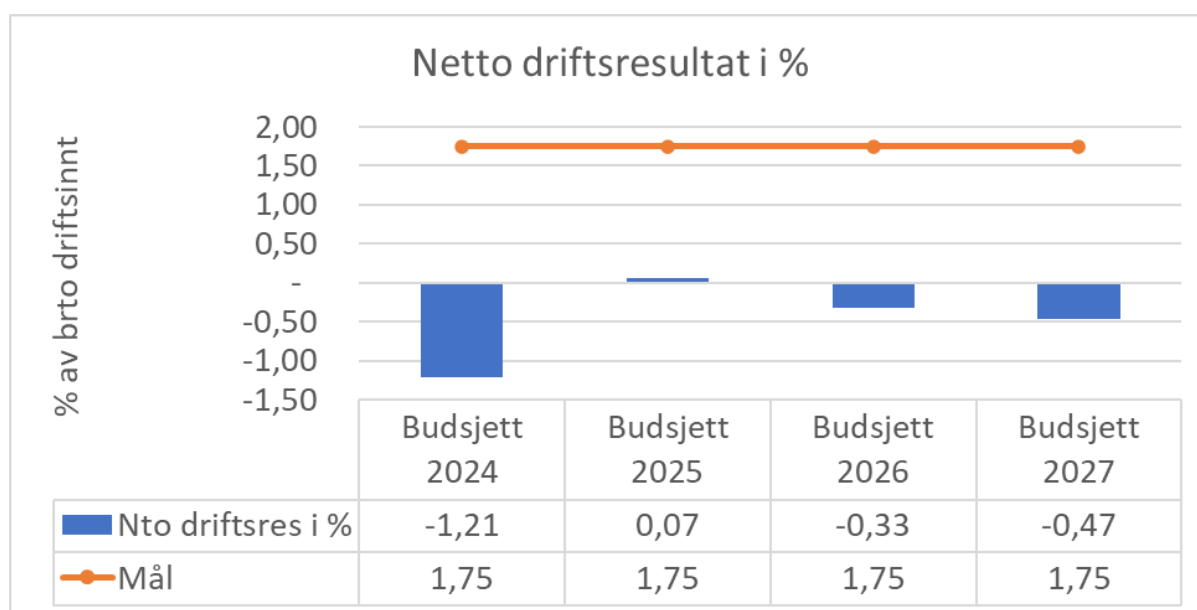
Brutto driftsresultat er driftsinntekter minus driftsutgifter, og er positiv hele perioden (overskudd). Finansresultat er utbytteinntekter, renteinntekter og avkastning finans, samt renter og avdrag på lån. Finansresultatet er negativt hele perioden, renter og avdrag på lån er høyere enn utbytte og renteinntekter bank. Rentene øker betraktelig i perioden, både på grunn av økt rentenivå og på grunn av økt låneopptak. Utbytteinntektene er også økt mye i forhold til tidligere år på grunn av ekstraordinære utbetalinger i forbindelse med fusjonen mellom Agder Energi og Glitre, og på grunn av de høye strømprisene- med tilhørende gode resultater.

Netto driftsresultat er brutto driftsresultat minus finansresultat. Netto driftsresultat er negativt i alle årene, unntatt i 2025. I 2024 er det minus 28,3 mill kr, 1,5 mill kr i pluss i 2025, minus 7,7 mill i 2026 og minus 11,05 mill i 2027.

Netto driftsresultat i kr og prosent

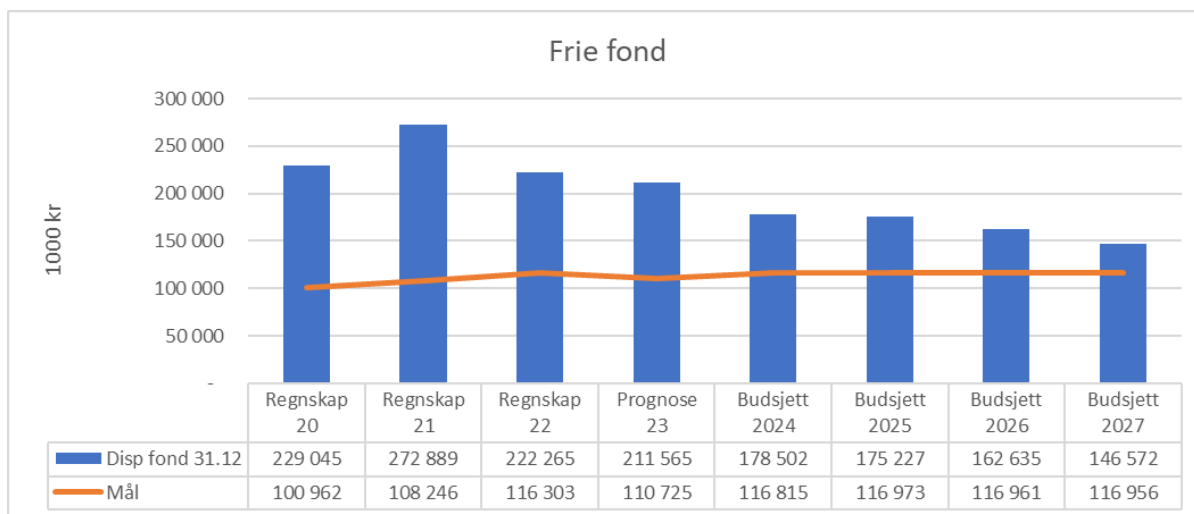

Over ser man utvikling i netto driftsresultat frem til budsjett 2027. Den oransje linjen viser hva netto driftsresultat skulle vært hvis vi hadde oppnådd målet på 1,75 % (41,5 mill kr i 2024). Avviket mellom faktisk netto driftsresultat på minus 28,3 mill kr og målet på 41,5 mill kr utgjør nærmere 70,0 mill. kr.

Vedtatt budsjett har et negativt netto driftsresultat i 2024 på minus 1,21 %, målet er pluss 1,75 %.

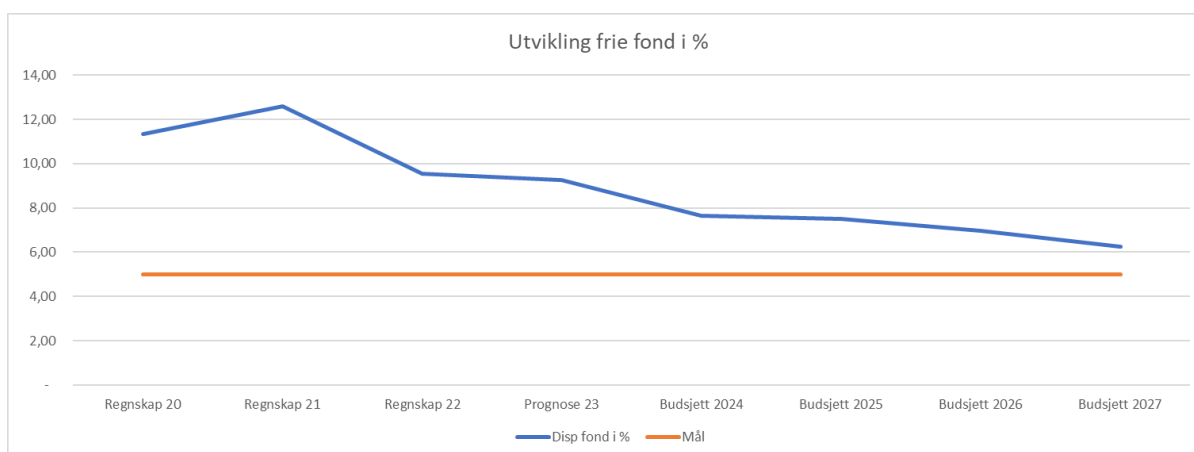
Frie fond/disposisjonsfond

Ved inngangen til 2023 hadde vi 222,2 mill kr i frie fond. I økonomirapport pr 31.08.23 varsler rådmannen at vi må bruke 10,7 mill. kr av fond, i tillegg må vi bruke nesten 65 mill kr tilsammen i handlingsplanperioden, for å dekke underskuddet i driften. Disposisjonsfondet vil da utgjøre 146,6 mill kr 31.12.27, og vil utgjør 6,27 % av driftsinntektene.

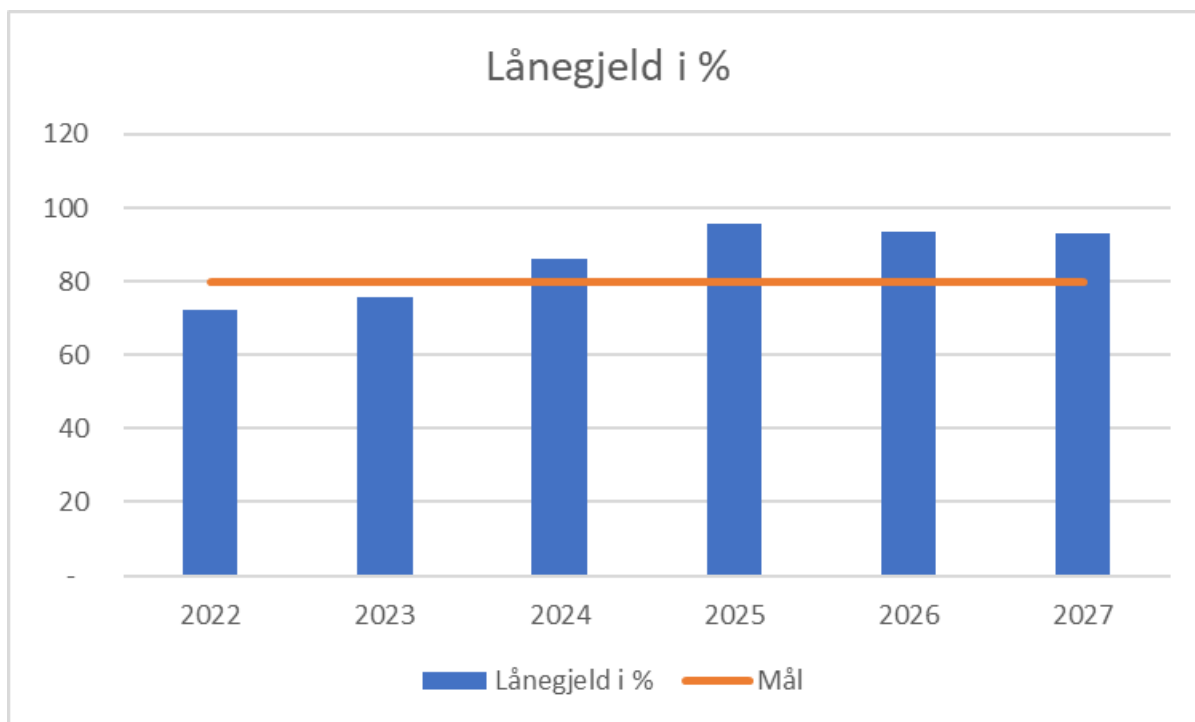
Bufferfond finans, verdireguleringsfond og flyktningfond er inkludert i beregningene av frie fond og utgjør tilsammen 63,8 millioner kroner i 2023. Flyktningefondet vil øke en del fremover på grunn av et stort antall mottatte flyktninger i 2023, anslått økning er ikke med i beregningene her.

Frie fond korrigert for bufferfond/verdireguleringsfond og flyktningefond vil da utgjøre 114,7 mill kr i 2024 og 82,8 mill kr i 2027. Dette er et kritisk lavt nivå, og vi må gjennomføre både de planlagte innsparingstiltakene og finne nye tiltak for å få en sunn og bærekraftig økonomi.

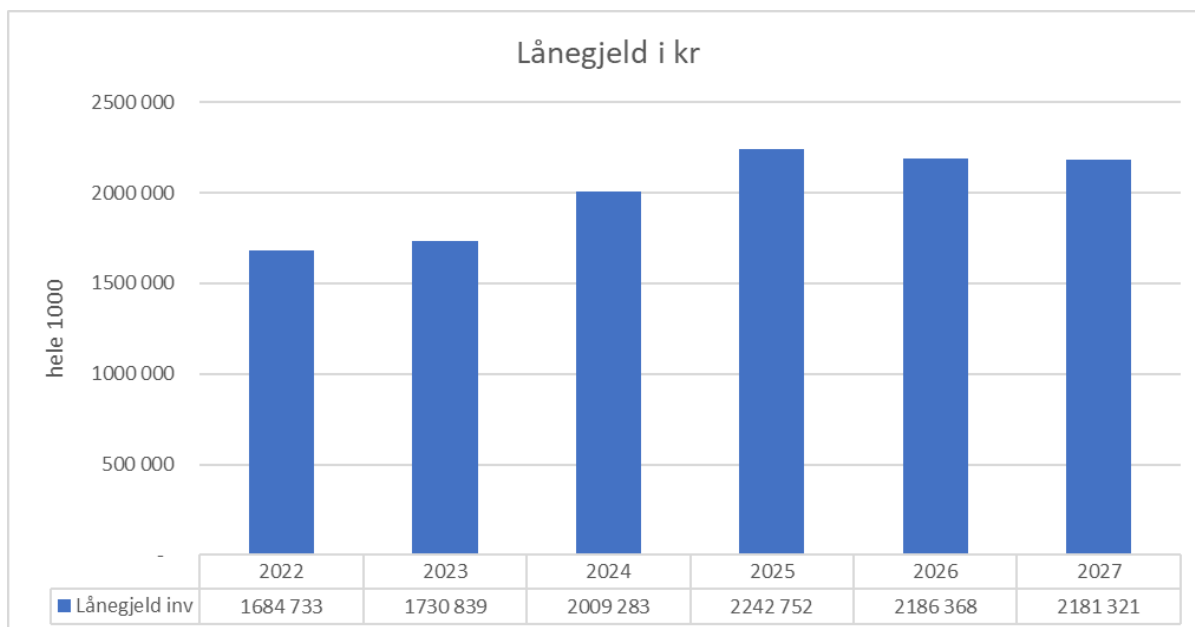

Fondene vises i prosent i grafen over, og reduseres fremover i perioden pga underskudd i handlingsplanperioden. I 2024 har vi 7,64 % fond, i 2027 er vi nede på 6,27 %, målet er 5 %. Anbefalt nasjonalt nivå på frie fond er imidlertid 10 %, og er det nivået vi bør komme opp på etterhvert.

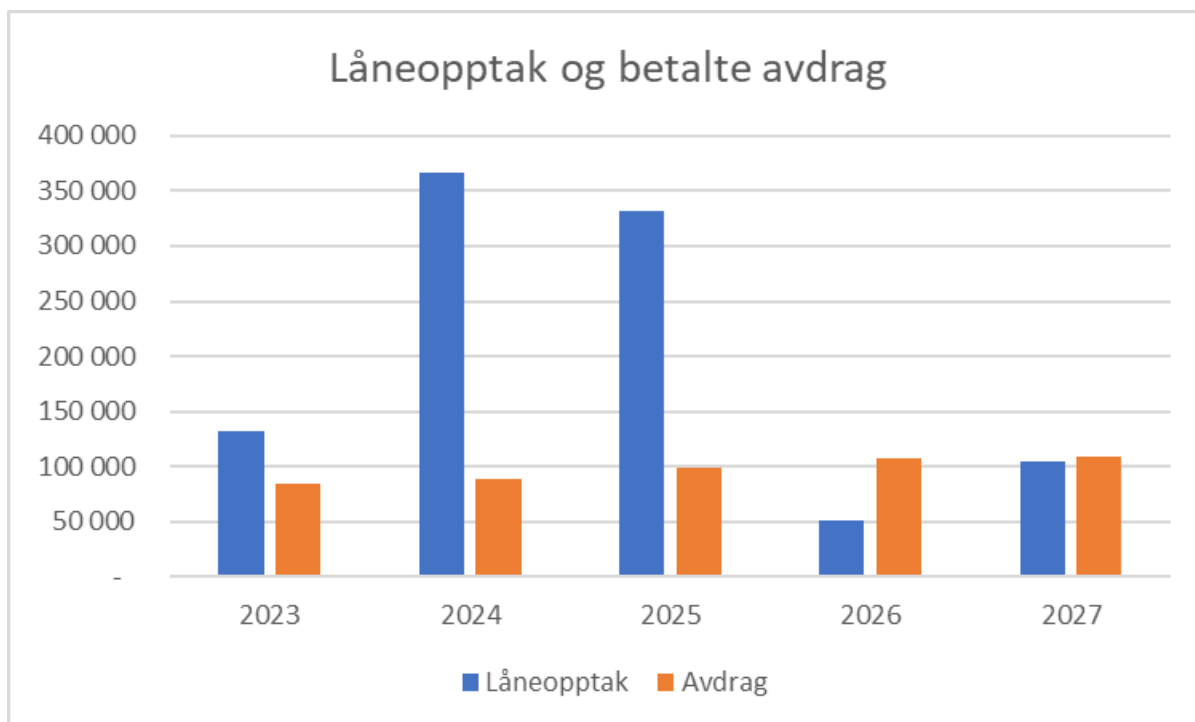
Lån til investering

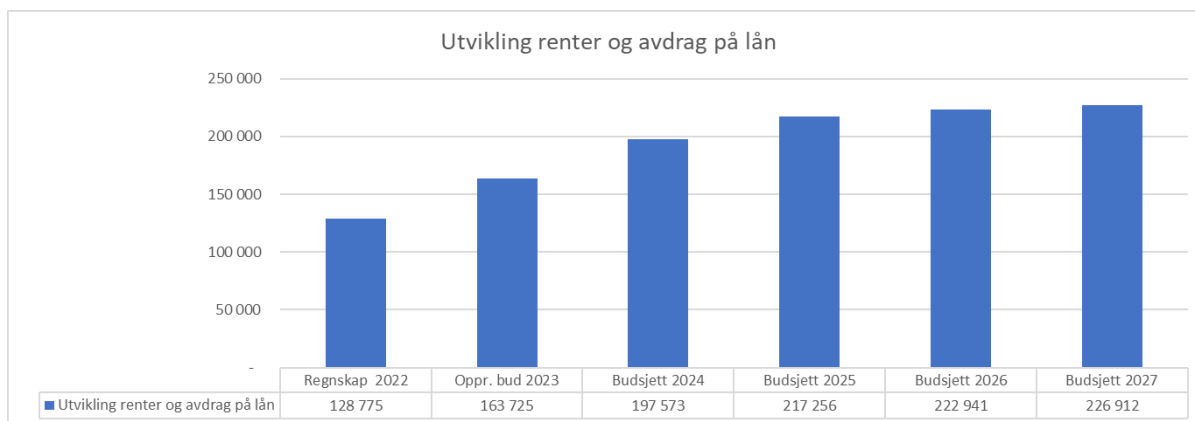
Målet er at lån til investering skal utgjøre maksimalt 80 % av driftsinntektene våre. Lindesnes ligger over målet hele perioden. Fra 2024 er vi på 86 %, i 2025 96 %, i 2026 93 % og i 2027 93 %. Lån til helsehus er hovedårsaken til den høye lånegjelden. Det er også innarbeidet tilskudd for helsehus i 2026 og 2027 i investeringsbudsjettet. I 2028 må vi låne ytterligere 70 mill. kr som følge av helsehus.

Sum lån til investering vil utgjøre 2,0 mrd kroner ved utgangen av 2024, økende til 2,18 mrd kroner i 2027.

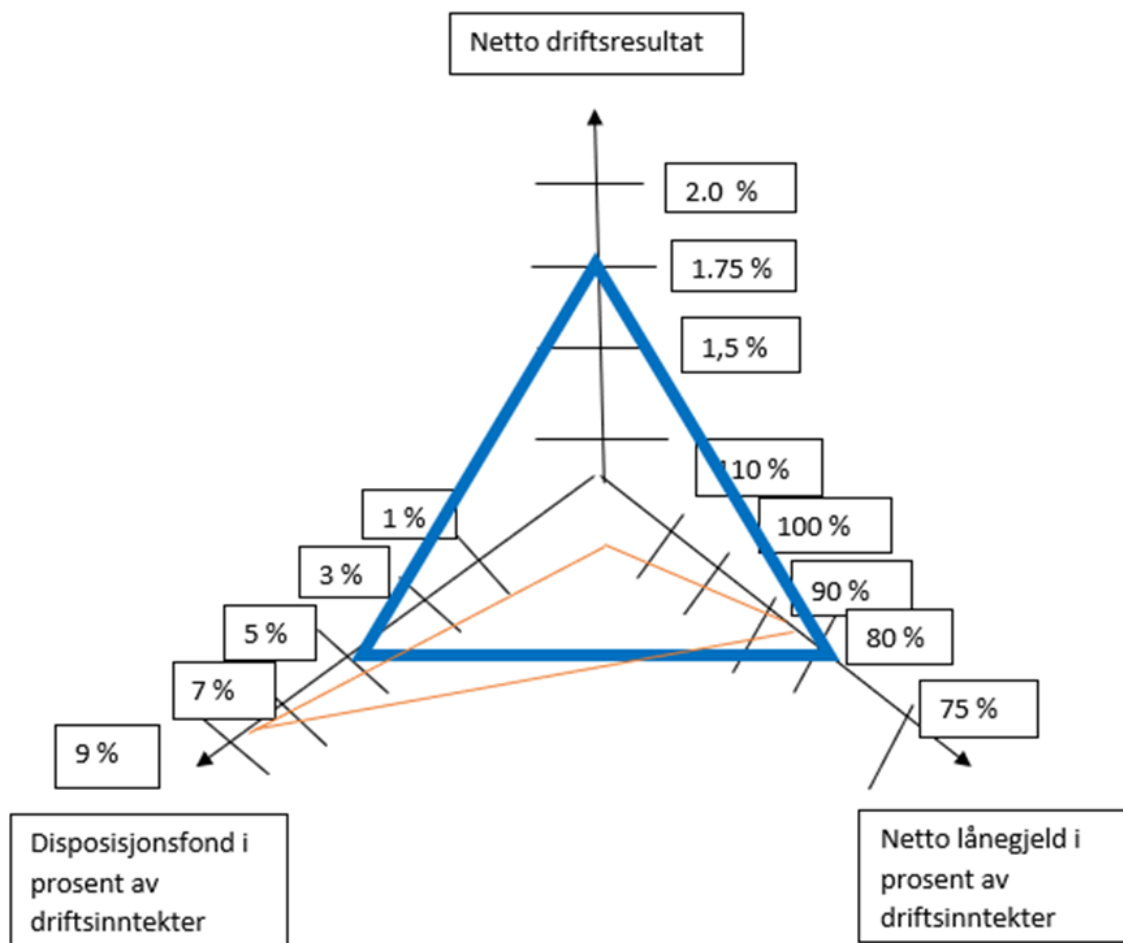
Gjeldsgraden forverres utover i perioden fordi vi tar opp mer lån enn vi betaler i avdrag. I 2026 og 2027 er det innarbeidet tilskudd fra Husbanken til omsorgsboliger og korttidsplasser, og avdrag er her høyere enn låneopptak.

Lånegjelden vår øker fremover, og rentenivået har steget kraftig de siste to årene. Dette medfører økte rente- og avdragsutgifter i vår drift, som må betales. Vi bruker kommunalbankens prognoser for rentenivå, og de anslår en rente på 5,35 % i 2024, 4,95 % i 2025, 4,35 % i 2026 og ned til 4,28 % i 2027. Renter og avdrag utgjorde 128,77 mill. kr i regnskap 2022, og øker til 226,9 mill. kr i 2027.

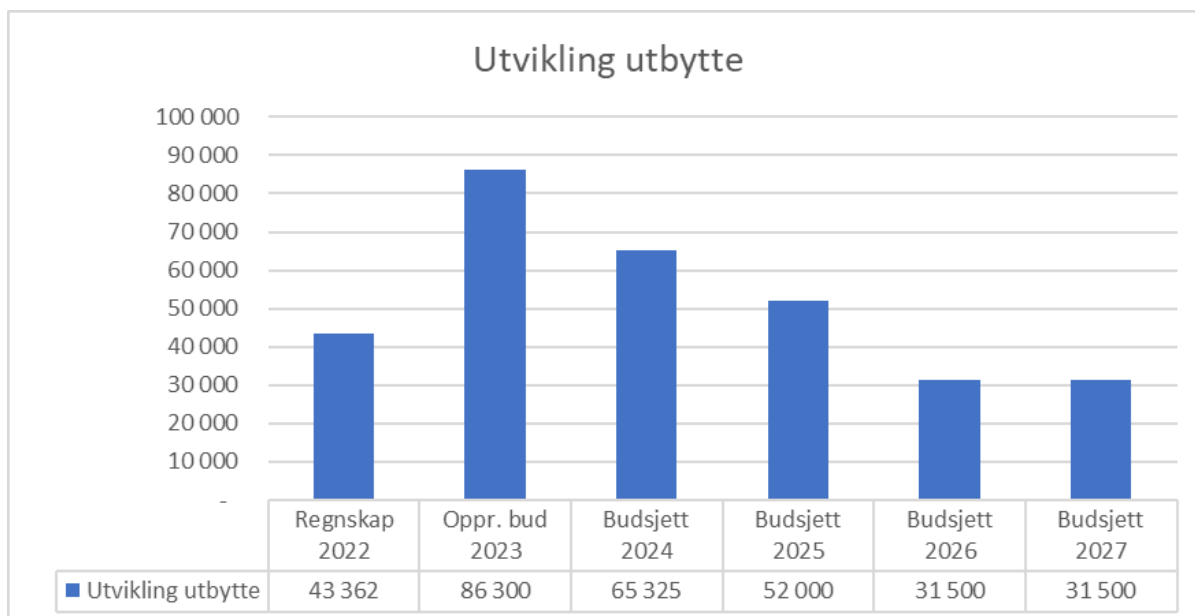
De tre finansielle nøkkeltallene kan også fremvises i en modell vi kaller for KØB modellen. KØB står for kommunaløkonomisk bærekraft, og illustrerer måltallene i en trekant. Hvis vi oppnår måltallene vi har satt oss, er trekanten "rett", jo mindre trekant- jo mindre økonomisk handlingsrom.

For budsjett 2024 ser KØB modellen slik ut:

Utbytte

Utbytteinntektene fra Å energi (tidligere Agder energi) har endret seg de senere årene, blant annet pga de høye strømprisene. Lindesnes kommune har hatt høye utbytteinntekter, som vil falle fremover i perioden. Under kan du se utviklingen i utbytte fra regnskapsåret 2022 og frem til utgangen av handlingsplanperioden 2027.

Utbytte var 43,3 mill. kr i 2022, i 2023 har det økt til hele 86,3 mill. kr. Vi mottar ekstraordinært utbytte på 20 mill. kr i året i 3 år (2023,2024 og 2025). Fra 2026 er vi nede på et "normalt" år mht utbytte med 31,5 mill. kr. Utbytte i 2024 baserer seg på overskudd i selskapet i 2022, pluss det ekstraordinære utbyttet på 20 mill. kr.

Behov for endringer

Endringer blir nødvendig for at vi skal kunne møte utfordringene, og ha et økonomisk handlingsrom fremover.

Det blir helt avgjørende at vi nå klarer å gjennomføre de planlagte omstillingene og tiltakene gjennom arbeidet med SIU (sammen i utvikling), for å få en bærekraftig og sunn økonomi.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjett 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Sum inntekter	-2 214 496	-2 336 307	-2 339 456	-2 339 211	-2 339 123
Sum utgifter	2 306 394	2 374 182	2 314 472	2 297 278	2 296 570
Brutto resultat	91 897	37 874	-24 985	-41 934	-42 554
Netto finansutgifter og inntekter	58 925	103 448	136 456	162 641	166 612
Motpost avskrivninger	-113 000	-113 000	-113 000	-113 000	-113 000
Netto resultat	37 822	28 322	-1 529	7 707	11 058
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-37 822	-28 322	1 529	-7 707	-11 058
Årsresultat	0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	-1,7 %	-1,2 %	0,1 %	-0,3 %	-0,5 %

Økonomiplan for 2024-2027

Netto driftsresultat er negativt hele handlingsplanperioden. Differansen mellom faktisk netto driftsresultat og mål utgjør hele 69,2 mill. kr i 2024, og 51,9 mill. kr i 2027. Høye renter, økte priser og merforbruk i 2023 påvirker budsjett og handlingsplan fremover negativt. Samtidig har vi et redusert utgiftsbehov fra 2023 til 2024 med 0,5 %, som gir lavere frie inntekter til disposisjon.

I 2023 varsler områdene merforbruk, og vi vil få et korrigert netto driftsresultat på over 100 mill. kr i minus (underskudd). Hadde det ikke vært for det store premieavviket som vi får som inntekt i 2023, ville vi måtte brukt over 100 mill. kr av disposisjonsfondet (frie fond) for å dekke underskuddet. Premieavviket fra 2023 skal utgiftsføres igjen i 2024, og er heller ikke med i fremlagte budsjett. Merforbruket fra 2023 gjelder blant annet tilskudd private barnehager, økte strømpriser, utsatt fremdrift SIU og utfordrende bemanningssituasjon med tilhørende merutgifter til sykevikar, overtid mm. Fastlegesituasjonen med høye vikarutgifter påvirker også merforbruket. Kun deler av merforbruket i 2023 er foreslått kompensert i budsjett for 2024, og dette medfører en risiko i fremlagte budsjett med hensyn til disse utgiftene.

Den økonomiske situasjonen for Lindesnes kommuner er svært utfordrende og på sikt ikke bærekraftig. Det må gjennomføres betydelige tiltak for å få økonomisk balanse, gjennom reduserte driftsutgifter, økte inntekter der det er mulig og lånegjelda må holdes på et lavest mulig nivå fremover. Dette arbeidet er igang gjennom Sammen i Utviklingsprosjektet vårt. Samtidig ser vi at det er store behov for rehabilitering av bygningsmasse og veivedlikehold. Demografien viser at antall eldre øker betraktelig i både vår kommune og nasjonalt, samtidig som barnetallet reduseres. Ressursene må vris fra Oppvekst til Velferd, og utgiftene må ned.

Vi står ovenfor store investeringer innenfor Velferd for å møte de kommende utfordringene med økt antall eldre. Mye av utgiftene våre er bundet opp i en struktur som koster, blant annet innen skole og barnehage.

Handlingsplan og budsjett inneholder noen generelle innsparinger, hovedsaklig i Oppvekst. Nær sagt alle tiltak fra strategisaken i juni 2023 er innarbeidet, med unntak av økt eiendomsskatt. Det betyr at fremlagte budsjett og handlingsplan legger opp til store bruk av fond for å ha balanse, tilsammen nærmere 65 millioner kroner de neste 4 årene. Situasjonen er den at vi ikke klarer å oppfylle de vedtatte finansielle måltallene for vår kommune i handlingsplanperioden. Vi har et mål om et netto driftsresultat på 1,75 prosent, men har et faktisk netto driftsresultat som er minus.

Det vil være helt avgjørende at vi klarer å omstille og tilpasse driften til inntektene våre.

Inndelingstilskuddet på 35 millioner kroner (nå 42,07 millioner) som vi beholder i 15 år, pluss en overgangsperiode på 5 år, må vi på sikt gjøre oss uavhengig av i drift- og det er på tide å ta ut flere av stordriftsfordelene som kommunesammenslåingen kan gi. Vi har nå "brukt opp" 4 av de 15 +5 årene av overgangsordningen.

Tabellen under viser hva netto driftsresultat er i fremlagte budsjett, og hva det burde vært. Differansen viser hva omstillingsbehovet er for å ha et netto driftsresultat på 1,75 %.

	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Budsjett	-28 322	1 528	-7 707	-11 058
Mål	40 885	40 940	40 936	40 935

Differanse	69 207	39 412	48 643	51 993
------------	--------	--------	--------	--------

Styring, organisasjon og medarbeidere

Overordnet styring av kommunen

All kommunal planlegging skal ta utgangspunkt i kommuneplanen. Kommuneplanen ser 12 år frem i tid og setter overordnede mål og strategier for kommunen, både som organisasjon og samfunn. I arbeidet med denne handlingsplanen har vi tatt utgangspunkt i den vedtatt kommuneplan.

Mål og strategier fra kommuneplanens samfunnsdel ligger til grunn for arbeidet med handlingsplanen. Følgende tverrgående tema for kommuneplanen inngår også som egne tema i handlingsplanen:

- Klima og miljø, samt beskrivelse av FNs bærekraftsmål.
- Samfunnssikkerhet og beredskap.
- Folkehelse og levekår
- Næringsutvikling

Virksomhetsstyring i Lindesnes kommune

Virksomhetsstyringen favner styring og kontroll som skal bidra til å realisere politiske mål og skal bygge opp under en omstillingsdyktig og innovativ kommune. Prosessen der overordnede mål fra kommuneplanen, delplaner og strategier, gjøres om til praktiske tiltak, delmål og oppdrag i virksomhetsplaner, og inngår som en del av virksomhetsstyringen. Kommunens handlingsplandokument står sentralt i dette arbeidet.

Virksomhetsstyringen omhandler kommunens roller som tjenesteleverandør, arbeidsgiver, samfunnsutvikler, myndighetsutøver og lokaldemokratisk arena. Kommunens system for internkontroll & Kvalitet er en del av kommunens virksomhetsstyring.

For 2024 blir det å videreutvikle virksomhetsstyringen, og fortsette å bygge en kultur for hvordan vi skal drive virksomhetsstyring som en del av ledelse i Lindesnes kommune.

Virksomhetsstyringen i Lindesnes bygger opp under en tillitbasert tilnærming til ledelse, skal bidra til at kommunens mål oppnås, og at verdigrunnlag blir overholdt.

Mål, strategier og oppdrag

I styringssystemet til Lindesnes kommune bruker vi følgende begrep i handlingsplan og virksomhetsplaner:

- Hovedmål (fra kommuneplanen)
- Delmål
- Indikatorer

- Strategi
- Oppdrag

Delmål definerer vi som noe sen ønsket tilstand i presens.

Indikatorer definerer vi som hva som skal måles i forhold til delmålet.

Strategier er veien vi skal gå for å nå overordnede mål som gjelder for kommunen. Kommuneplanen angir overordnede strategier som skal følges opp gjennom handlingsplanen. Et eksempel kan være at vi skal arbeide for å gjøre Lindesnes kommune attraktiv for etablering av næringsvirksomhet.

Oppdrag er en handling som skal utføres og som skal støtte opp under et mål eller en strategi. Et eksempel kan være å fremme en konkret sak politisk, utarbeide et reglement eller en plan.

Mål, strategier og oppdrag er aktuelle begreper i virksomhetsstyringen på flere nivå. Et mål eller strategi kan være felles for hele kommunen, et tjenesteområde eller en enhet.

KOMMUNEPLAN 2020–2032

Bedre sammen

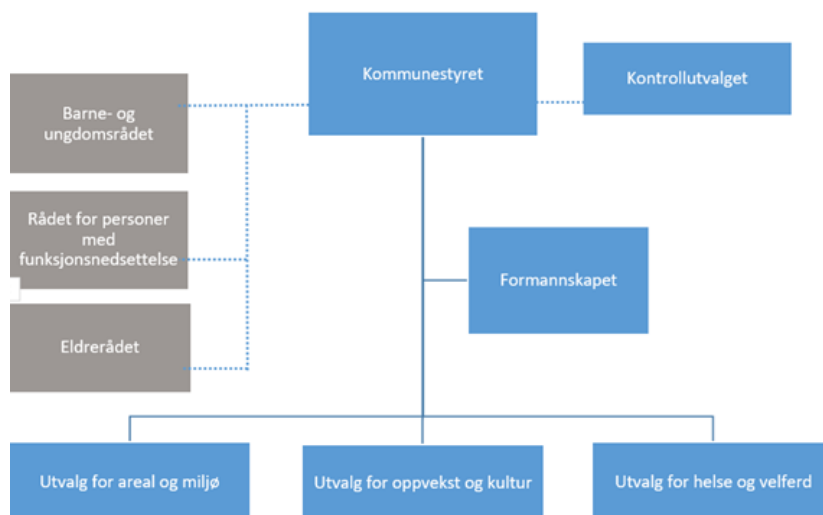

Valgt av kommunestyret 13. februar 2020

Politisk organisering

Politisk hovedstruktur

Lindesnes kommune har for denne valgperioden vedtatt en politisk organisering etter formålsprinsippet. Det innebærer en politisk organisering med formannskapet og 3 faste utvalg under kommunestyret. Denne nye strukturen ble vedtatt 1.12.22 og gjort gjeldende fra etter valget i 2023. Oppgavene til de nye formålsutvalgene følger i hovedsak den administrative inndelingen i tjenesteområde, men likevel ikke fullt ut. Tegningen under viser den vedtatte organiseringen.

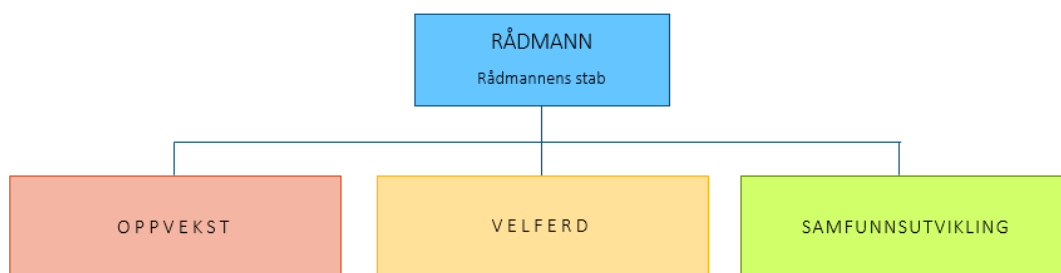
Kommunestyrets medlemstall er 39. Formannskapet har 11 medlemmer og de faste utvalgene har hver 7 medlemmer.

I tillegg til de faste politiske utvalgene er det i tråd med kommunelovens krav til faste medvirkningsorgan, etablert Råd for mennesker med funksjonsnedsettelse, Eldreråd og Barne- og ungdomsråd.

I tillegg til dette er det et kontrollutvalg med 3 medlemmer. Dette utvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

Administrativ organisering

Lindesnes kommune er organisert med tre tjenesteområder under rådmannen:

Organisasjonskart som viser hvordan rådmannens stab og de tre tjenesteområdene er delt inn finnes under hvert enkelt tjenesteområde.

Mange oppgaver som går på tvers av organisasjonen er i Lindesnes kommune organisert etter et matriseprinsipp. På sidene der rådmannens stab er beskrevet står det mer om hvordan vi organiserer dette arbeidet med oppbygging av team og nettverk.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunens beredskapsplikt

Kommunen har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Vi har et grunnleggende ansvar for å ta vare på innbyggerne våre, uavhengig av om det er fredstid, en alvorlig krise eller til og med krig. Kommunens ansvar er tydeliggjort [gjennom Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsesplikt og Sivilforsvaret](#) og [Forskrift om kommunal beredskapsplikt](#).

En viktig del av kommunens ansvar er å bidra til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner ved uønskede og uventede hendelser. Vi må bygge et robust samfunn, der folk i størst mulig grad kan klare seg selv gjennom kriser. På den måten kan kommunen prioritere ressursene på å ivareta de som trenger det mest.

Digitaliseringen av samfunnet gjør oss sårbare for bortfall av kritiske samfunnsfunksjoner som strøm, mobilnett og internett. Det er en reell risiko for at vi som kommune kan bli utsatt for cyberangrep. Det er derfor viktig å jobbe kontinuerlig med informasjonssikkerhet og gjøre tjenestene robuste nok til å takle utfall av strøm, mobilnett og datasystemer.

Krigen i Ukraina

Vi har tidligere levd i et trygt og godt samfunn, men nå er risiko- og trusselbildet endret. Krigen i Ukraina har endret rammene for norsk og europeisk utenriks- og sikkerhetspolitikk. Krigføringen har et omfang vi ikke har sett i Europa siden andre verdenskrig, og dette bidrar til å skape utrygghet hos innbyggerne våre.

Situasjonen er svært uforutsigbar, og det er vanskelig å vite hvordan dette kommer til å påvirke oss framover.

Krigshandlinger på og rundt atomkraftverk i Ukraina har medført risiko for atomulykker som også kan ramme Norge, og kommunen har oppdatert sine planer for utdeling av jodtabletter til innbyggere under 18 år.

Krigen har også direkte konsekvenser for folks hverdagsliv ved økte priser for mat, drivstoff og strøm.

Lindesnes kommune har hittil tatt i mot og bosatt 205 flyktninger i 2022, av disse var 180 fra Ukraina. Hittil i år har vi bosatt 146 flyktninger, av disse er 125 fra Ukraina.

Beredskapsråd

Beredskapsrådet er et viktig forum for samarbeid mellom offentlige, private og frivillige aktører, og en viktig møteplass for å knytte nye kontakter og vedlikeholde gamle. Kommunen inviterer til møte i beredskapsrådet hver høst.

Egenberedskap

Det er viktig at innbyggerne våre tenker gjennom hvilke farer og ulykker som kan ramme dem hjemme, og er godt forberedt. Hvis strømmen blir borte eller de blir isolert av været i flere dager, bør de være rustet til å klare deg selv i minst tre døgn.

Direktoratet for samfunnsikkerhet (dsb) distribuerte for noen år siden en brosjyre om hva som er lurt å ha hjemme i ditt eget beredskapslager til alle landets husstander. [Denne foreligger også digitalt og på mange ulike språk.](#)

Vi markerer årlig den nasjonale Egenberedskapsuka, som er den første uka i november. Dette skjer ved stand/brosjyrer på innbyggertorvene våre og ved kampanjer i kommunens digitale kanaler; nettside, Facebook og kommuneAppen.

Overordnet beredskapsplan

Den overordnede beredskapsplanen for Lindesnes kommune oppdateres årlig. Vi arbeider kontinuerlig med tiltakskort, basert på ROS-analyser og beredskapsplanen, for å forberede vår egen organisasjon på uønskede hendelser. Dette arbeidet skjer både på kommunenivå og i de ulike tjenesteområdene, slik at samfunnsikkerhet og beredskap er en integrert del av kommunens virksomhetsstyring og internkontroll.

Vi arbeider med å samordne plan for helsemessig og sosial beredskap med kommunens overordnede beredskapsplan. Dette skal resultere i en samlet plan som vil bli lagt fram for kommunestyret til orientering.

Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)

I forkant av kommunesammenslåingen ble det gjennomført en overordnet ROS-analyse i et samarbeid mellom Lindesnes og Lyngdal kommuner.

Hensikten med ROS-analysen er å kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan skje i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen. Dette kan være naturhendelser, store ulykker og tilsiktede handlinger.

- Særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.

- Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta virksomheten etterpå.
- Behovet for befolkningsvarsling og evakuering.

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommuneplanen, og det er planen å revidere den i 2024. Da vil vi også ha en oppdatert fylkes-ROS for Agder vi kan bygge på.

Kommunen som planmyndighet

Hensynet til samfunnssikkerhet er nedfelt i plan- og bygningsloven, som pålegger kommunene å «forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.». Dette innebærer å gjøre en helhetlig vurdering av hva slags virkning arealplanene kan ha på samfunnet og befolkningen.

Naturhendelser som snø- og steinskred, kvikkleire- og sørpeskred, flom, flodbølge og stormflo kan få store konsekvenser for liv, helse, eiendom, infrastruktur og miljø. En viktig del av arealplanleggingen er derfor å kartlegge og vurdere fareutsatte områder gjennom ROS-analyser og konsekvensutredninger.

Når planene vedtas skal farene tas hensyn til. Dette kan ivaretas ved å sørge for at det ikke bygges ut i risikoutsatte områder, eller at det bygges på en tryggest mulig måte.

Internkontroll og kvalitet

I kommunelovens kapittel 25 stilles det krav til at rådmannen etablerer et system for internkontroll for administrasjonens virksomhet, for å sikre at lover og forskrifter etterleves. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Rådmannen har ansvar for at:

- det utarbeides en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- det finnes nødvendige rutiner og prosedyrer
- avvik og risiko for avvik avdekkes og følges opp
- internkontrollen dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig
- evaluerer og ved behov forbedrer skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

I Lindesnes kommune ser vi virksomhetsstyring og internkontroll i sammenheng. Internkontrollen er en del av kommunens samlede styring og ledelse, og en del av kommunens egenkontroll. Målet med internkontrollen er å bidra til at kommunen leverer gode tjenester som er innenfor krav i lov og forskrift.

Avvik og forbedringsforslag håndteres i kommunens kvalitetssystem. Systematisk oppfølging av innmeldte avvik er en måte å sikre at uønskede hendelser fanges opp og tiltak kan iverksettes. Ledere dokumenterer vurderinger, oppfølging og tiltak knyttet til avvik, og kan ta ut statistikk over hendelsene meldt på eget område. Slik kan internkontrollsystemet bidra til at vi utvikler kommunen og være en lærende organisasjon.

Fokus på gjennomføring av Risiko- Og Sårbarhets-analyser (ROS) har vært viktig og vil være viktig fremover. I ROS-analyser kartlegges sannsynlighet og konsekvenser av uønskede hendelser. I analysen

avdekkes risikoområder, slik at en kan planlegge og iverksette riktige tiltak for å forebygge og forhindre at hendelsene oppstår og/eller redusere konsekvensen.

En viktig oppgave fremover er å fortsette arbeidet med å bygge en god kultur for internkontroll, kvalitet og forbedringsarbeid. Alle ledere på alle nivåer har ansvar for å sikre tilfredsstillende intern styring og kontroll, samt bidra i forbedringsarbeidet på eget område.

Styringsverktøyet Framsikt er i bruk i kommunens virksomhetsstyring og rapportering, og er også en del av kommunens løpende internkontroll.

Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhet er en del av vår internkontroll. Vi har løpende prosesser og aktiviteter som inngår i vårt styringssystem. Dette skal sikre oversikt, systematisk og helhetlig arbeid med informasjonssikkerhet. I Lindesnes gjennomfører blant annet ledelsens gjennomgang med øverste ledelse en gang i året. Det gjennomføres også ledelsens gjennomgang i tjenesteområdene. Vi har rutiner med tydelige roller og ansvar i arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern i kommunen

Vi ser på informasjonssikkerhet som en syklisk prosess hvor vi hele tiden ser etter å forbedre oss. Vi har system for å melde avvik innen informasjonssikkerhet og personvern hvor vi gjennomfører fortløpende tiltak knyttet til avvik. Vi ønsker å ha en avvikskultur som er preget av kontinuerlig læring og forbedring.

Vi benytter oss av en løsning med interkommunalt personvernombud. Kommunen har også egen fagansvarlig for informasjonssikkerhet, og et nettverk bestående av koordinatorene for informasjonssikkerhet i tjenesteområdene. Gjennom deltakelse i kompetansenettverk jobber vi for å få til en enhetlig tilnærming til personvern i alle DDV-kommunene.

Medarbeidere

Arbeidsgiverstrategien

Satsningsområder og mål:

Medarbeidere og ledere utgjør den viktigste ressursen for å levere gode tjenester. Det arbeides med at ledere og medarbeiderne individuelt og i fellesskap tar ansvar for oppgaveløsning, relasjoner og arbeidsmiljø. Ny medarbeiderundersøkelse gjennomføres januar 2024. Gjennom våren vil det bli

gjennomført medarbeiderprosesser med utgangspunktet i medarbeiderundersøkelsen. Handlingsplanene evalueres og fornyes for hver enhet/avdeling.

Det er en utfordring i hele samfunnet nå og i framtiden med å beholde og rekruttere ulike utdanningsgrupper. I 2022 er det vedtatt en plan for legetjenestene med utgangspunktet i rekrutteringsutfordringer. I 2023 startet arbeidet med å se på livsfase-tiltak, jfr. Arbeidsgiverstrategien. Arbeidet med jobbtotasjon og hvordan ta imot studenter/elever er også tiltak som det skal arbeides med. I tillegg må vi på tvers i organisasjonen, sammen med andre kommuner på Agder, fylkeskommunen, næringslivet og UiA samhandle om hvordan vi skal rekruttere og mobilisere arbeidskraft til regionen, og se på hvilke muligheter vi har.

Arbeidsgiverstrategi skal sikre involvering og medvirkning av medarbeidere og ledelsen for å nå kommunens mål. En god arbeidsgiverpolitikk er avgjørende for at kommunen kan rekruttere og beholde arbeidskraft, stille krav til lederskap, utvikle medarbeidernes kompetanse og bygge en felles organisasjonskultur. Kommunen må være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker seg og beholder kompetente medarbeidere. Det må legges til rette for et godt arbeidsmiljø hvor medarbeidere og ledere gis rom for å utvikle relasjoner og godt medarbeiderskap. I 2023 har det vært gjennomført et lederutviklingsprogram for alle lederne.

Kommunens rolle er i utvikling. Dagens og fremtidens kommuner må i større grad enn tidligere aktivt involvere innbyggerne, andre aktører og samarbeidspartnere, gjennom satsing på innbyggerinvolvering og samhandling. Dette stiller nye krav til kommunens medarbeidere og ledere, både når det gjelder samarbeid internt og eksternt og i organiseringen av tjenestene og arbeidet. Prosjektet Sammen i Utvikling (SiU) skal omstille og endre driften til kommunen for å nå målsettingene i overordnede planer og strategier. Det er utarbeidet ulike arbeidspakker i SiU som vil påvirke struktur, økonomi, ansvar, oppgaver og tjenester.

Om medarbeiderne i Lindesnes kommune

Tilsetning pr område 31.12./31.8.	Antall ansatte 2022	Antall årsverk 2022	Andel kvinner 2022	Antall ansatte 2023 (31.08.)	Antall årsverk 2023 (31.08.)	Andel kvinner 2023 (31.08.)
Rådmannens stab	74	69	79,7 %	74	66	75,7 %
Samfunnsutvikling	237	195	56,1 %	238	201	56,3 %
Velferd	866	680	91,6 %	863	689	91,1 %
Oppvekst	734	667	83,4 %	728	664	83,4 %
Vikarer alle områder	178	120	77,0 %	114	84	81,6 %
Alle	2 089	1 731	83,0 %	2 017	1 703	83,1 %

Likestillingsredegjørelse er lovpålagt og legges frem i årsmeldingen hvert år. Det gjennomføres kartlegging av ufrivillig deltid hvert 2. år.

Statistikk for heltid (PAI-tall) kommer i løpet av våren hvert år.

Felles kultur og lederutvikling

Kommuneplanen har som mål at kommunen skal bli en robust organisasjon. En strategi er å utvikles rause ledere som gir rom for nytenkning og handlekraft, som involverer og motiverer og skaper resultater gjennom trygge medarbeidere.

Onboarding av ledere er satt i gang fra høsten 2023. Tema: Partssamarbeid, planverk, avtaleverk, systemoppfølging, økonomi, personal (oppfølging) og HMS.

Onboarding handler om mer enn vanlig introduksjon, omvisning, bestilling av pc og lignende. Det er en prosess som varer utover prøvetiden, helt til den nyansatte er fullt og helt integrert. En undersøkelse har vist at det er 69 % større sannsynlighet for at en ansatt som deltar i et organisert onboardingprogram blir værende i virksomheten opp til tre år, enn en ansatt som ikke deltok i et slikt program (Bauer, 2010).

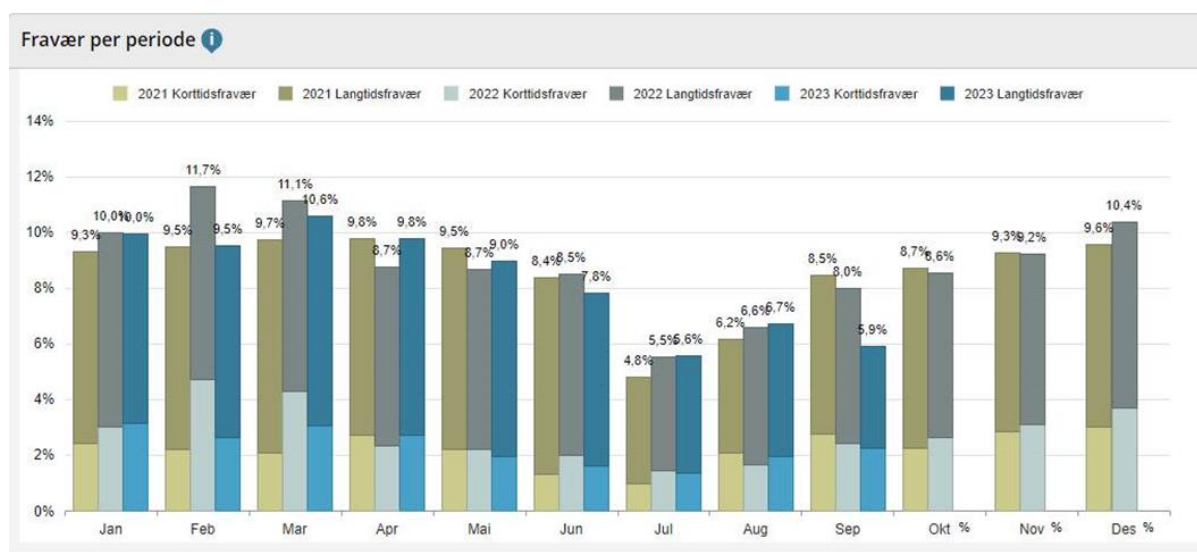
Nærvær og sykefravær

Sykefravær har konsekvenser både for kommunens økonomi, kvaliteten på tjenesten og for den enkelte ansattes tilknytning til arbeidslivet. Kommunen ønsker et lavest mulig sykefravær, samtidig som det skal legges til rette for at personer med redusert arbeidsevne også har mulighet for å delta i arbeidslivet.

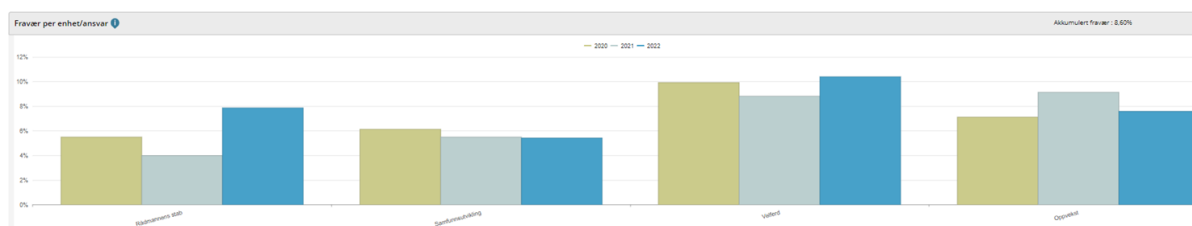
Mål frem mot 2026:

- Ansatte opplever Lindesnes som et godt sted å jobbe.
- Arbeidsmiljøet preges av at man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet slik at ansatte samhandler, opplever å være inkludert, stolte av arbeidsplassen og modige i jobben sin.
- Nærværet er økt.

Pr. september er fraværet på 5,9 %, men det vil bli høyere i prosent ved neste rapportering da alt ikke er registrert.

Fravær fra 2021 til 2023 pr. tjenesteområde – akkumulert fravær for 2023 er pr. nå på 8,31 %:

Fravær fra hver enhet (korttids- og langtidssykefravær) pr. september:

Økonomiplan for 2024-2027

Ansvar(T)	Korttids%	Langtids%	Sum fravær pr sept.
RÅDMANNEN	0,88	1,02	1,90
Enhet tatt bort (få ansatte)	0,00	6,70	6,70
ORGANISASJON	1,48	2,03	3,51
ØKONOMI	1,59	4,71	6,30
RÅDMANNENS STAB	1,25	2,67	3,92
KULTUR OG IDRETT	1,17	6,15	7,32
TEKNISK FORVALTNING	1,31	2,13	3,44
TEKNISK DRIFT	1,69	4,48	6,17
SAMFUNNSUTVIKLING	1,53	4,48	6,01
VELFERD - FORVALTNING OG UTVIKLING	1,23	1,88	3,11
ENHET FOR SYKEHJEM	3,33	9,68	13,01
HEJMMEBASERTE TJENESTER	3,48	8,68	12,16
MILJØTERAPEUTISKE TJENESTER	3,74	7,49	11,23
HELSETJENESTER OG LEGEVAKT	2,30	5,25	7,55
NAV LINDESNES	1,11	1,41	2,52
REHABILITERING OG MESTRING	1,96	2,55	4,51
VELFERD	3,08	7,24	10,32
STAB OPPVEKST	1,44	2,24	3,68
FAMILIENS HUS 0-24 ÅR	1,60	5,40	7,00
BARNEHAGER	3,35	7,74	11,09
HEDDELAND/ØYSLEBØ OPPVEKSTSENTER	2,54	7,91	10,45
BJELLAND/LAUDAL OPPVEKSTSENTER	1,59	7,26	8,85
FURULUNDEN SKOLE	0,95	4,15	5,10
IME SKOLE	1,53	4,98	6,51
FRØYSLAND SKOLE	2,23	5,37	7,60
HOLUM SKOLE	1,67	4,49	6,16
SPANGEREID SKOLE	0,81	3,25	4,06
NYPLASS SKOLE	1,69	4,90	6,59
BLOMDALEN UNGDOMSSKOLE	1,38	2,38	3,76
VASSMYRA UNGDOMSSKOLE	1,09	8,06	9,15
VIGELAND UNGDOMSSKOLE	0,65	2,88	3,53
LINDESNES LÆRINGSENTER	2,13	3,70	5,83
OPPVEKST	1,81	5,44	7,25
	2,31	6,00	8,31

Gebylliste

Barnehage og skole

Barnehage

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
1. Oppholdsbetaling barnehage	5 dager pr uke	3 000	3 000	0	0%	↓	Nasjonal sats
1. Oppholdsbetaling barnehage	4 dager pr uke	2 700	2 700	0	0%	↓	Nasjonal sats minus 10 %
1. Oppholdsbetaling barnehage	3 dager pr uke	2 100	2 100	0	0%	↓	Nasjonal sats minus 30 %
1. Oppholdsbetaling barnehage	5 dager pr. uke	0	2 000	2 000	0%	↓	Nasjonal sats - forslått i statsbudsjettet å endre til kr. 2.000 fra 1. 8. 24
1. Oppholdsbetaling barnehage	4 dager pr. uke	0	1 800	1 800	0%	↓	Nasjonal sats minus 10 % - foreslått i statsbudsjett å endre fra 1.8.24
1. Oppholdsbetaling i barnehage	3 dager pr. uke	0	1 400	1 400	0%	↓	Nasjonal sats minus 30% - forslått i statsbudsjettet å endre fra 1.8.24
2. Kostpenger barnehage	5 dager pr uke	383	400	17	4%	...	
2. Kostpenger barnehage	4 dager pr uke	308	320	12	4%	...	
2. Kostpenger barnehage	3 dager pr uke	234	245	11	5%	...	

1. Oppholdsbetaling barnehage

Lindesnes kommune følger Stortingets maksimalgrense for foreldrebetaling. Det betales pr måned i 11 måneder pr år (juli er betalingsfri). Kostpenger fastsettes lokalt. Maksprisen er fastsatt til kr 3 000. I statsbudsjettet er det forslått å endre maksprisen til kr. 2.000 fra 1.8.24 per måned. Det er gratis barnehage for det tredje barnet i en familie som går i barnehage samtidig. Satsene kan endres, etter behandling i stortinget.

1. Oppholdsbetaling barnehage

I statsbudsjettet er det forslått å redusere maksprisen fra 1.8.24. Ny makspris blir da kr. 1.800

1. Oppholdsbetaling barnehage

I statsbudsjettet er det forslått å redusere maksprisen fra 1.8.24. Ny makspris blir da kr. 1.400

SFO

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
1. Oppholdsbetaling SFO	5 dager pr uke	2 716	2 835	119	4%	...	
1. Oppholdsbetaling SFO	4 dager pr uke	2 495	2 600	105	4%	...	
1. Oppholdsbetaling SFO	3 dager pr uke	1 947	2 030	83	4%	...	

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
1. Oppholdsbetaling SFO	2 dager pr uke	1 558	1 625	67	4%	...	
2. Kostpenger SFO	5 dager pr uke	245	255	10	4%	...	
2. Kostpenger SFO	4 dager pr uke	202	210	8	4%	...	
2. Kostpenger SFO	3 dager pr uke	155	160	5	3%	↓	
2. Kostpenger SFO	2 dager pr uke	112	115	3	3%	↓	
3. Ferie og fridager	Pr dag	100	105	5	5%	↑	Undervisningsfrie dager
4. Kjøp av ekstradager barn med SFO tilbud	Pr dag	300	315	15	5%	↑	
5. Henting for sent (etter ordinær stengetid)	Pr dag	115	120	5	4%	...	

3. Ferie og fridager

Kommunestyrets vedtak sak 84/2022

Helse og omsorg

Gebyrene er hjemlet i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.11, og i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester av 16.12.11 §§ 8,9 og 10.

Praktisk bistand / opplæring i daglige gjøremål

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
01. Praktisk bistand og opplæring helsetjenster, inntekt inntil 2 G	kr pr mnd	220	230	10	5%	...	Inntektsgrensen er basert på grunnbeløp i folketrygden (G) , pr 1.5.2023 - kr 118 620
02. Praktisk bistand og opplæring helsetjenster, inntekt 2-3 G	kr pr mnd	798	832	34	4%	...	
03. Praktisk bistand og opplæring helsetjenster, inntekt 3-4 G	kr pr mnd	1 758	1 834	76	4%	...	
04. Praktisk bistand og opplæring helsetjenster, inntekt 4-5 G	kr pr mnd	2 285	2 383	98	4%	...	
05. Praktisk bistand og opplæring helsetjenster, inntekt over 5G	kr pr mnd	3 323	3 466	143	4%	...	
06. Praktisk bistand og opplæring	kr pr time	342	357	15	4%	...	For brukere med et lavt månedlig hjelpebehov betales det timepris inntil man når betalingstaket for gjeldende innteksgruppe.

01. Praktisk bistand og opplæring helsetjenster, inntekt inntil 2 G

Satsen fastsettes endelig i statsbudsjettet

02. Praktisk bistand og opplæring helsetjenster, inntekt 2-3 G

Netto inntekt 2-3 G (kr 237 240 - 355 860 pr 1.5.2023)

03. Praktisk bistand og opplæring helsetjenster, inntekt 3-4 G

Netto inntekt 3-4 G (355 860 - 474 480 kr pr 1.5.2023)

04. Praktisk bistand og opplæring helsetjenster, inntekt 4-5 G

Netto inntekt 4-5 G (kr 474 480 - 593 100 pr 1.5.2023)

05. Praktisk bistand og opplæring helsetjenster, inntekt over 5G

Netto inntekt over 5G (kr 593 100 pr 1.5.2023)

Andre tjenester

Gebyr	Enhet	Sats		Endring		Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
01. Trygghetsalarm	kr pr mnd	294	307	13	4%	...	Service og vedlikehold
02. Dagsenteropphold	kr pr dag	142	148	6	4%	...	Eldre og personer med demens
03. Transport Hesland aktivitetshus	kr pr tur	27	28	1	4%	...	Transport til og fra aktivitetshuset på Hesland
04. Middag med hjemkjøring/ spise annet sted enn kafeen	kr pr måltid	105	110	5	5%	...	med vedtak (uten mva)
05. Middag med hjemkjøring/ spise annet sted enn kafeen -	kr pr måltid	119	124	5	4%	...	uten vedtak (15 % mva)
06. Grøt med hjemkjøring/ spise annet sted enn kafeen -	kr pr måltid	52	54	2	4%	...	med vedtak (uten mva)
07. Grøt med hjemkjøring/ spise annet sted enn kafeen -	kr pr måltid	59	62	3	5%	↗	uten vedtak (15 % mva)
08. Full kost: frokost, lunsj, middag og kveldsmat	kr pr mnd	4 893	5 103	210	4%	...	
09. Vask av privat tøy for hjemmeboende	kr pr mnd	532	555	23	4%	...	
10. Leie av sengetøy for hjemmeboende	kr pr mnd	145	151	6	4%	...	
11. Rengjøringsutstyr for hjemmeboende	kr pr mnd	75	78	3	4%	...	
12. Leie av utlånsrom på Vigeland og Marnardal omsorgssenter	kr pr døgn	294	294	0	0%	↘	

08. Full kost: frokost, lunsj, middag og kveldsmat

Gjelder primært til beboere i omsorgsbolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

09. Vask av privat tøy for hjemmeboende

Gjelder primært til beboere i omsorgsbolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

10. Leie av sengetøy for hjemmeboende

Gjelder primært til beboere i omsorgsbolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

11. Rengjøringsutstyr for hjemmeboende

Gjelder primært til beboere i omsorgsbolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

Opphold i institusjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Maksimal egenbetaling for langtidsopphold	kr pr mnd	104 030	108 503	4 473	4%	...	Beløpsgrensen representerer en månedlig kurdøgnpris, som er det maksimale kommunen kan kreve i egenbetaling.
02. Fribeløp før beregning av egenbetaling for langtidsopphold	kr pr mnd	9 400	10 000	600	6%	↗	
03. Egenandel for kortidsopphold	kr pr døgn	185	193	8	4%	...	
04. Egenandel for kortidsopphold over 60 døgn	kr pr døgn	415	415	0	0%	↘	Ved overgang til nytt år skal beboer ha 60 nye døgn med lav sats før overgang til denne sats.
05. Egenandel for dag- eller nattopphold	kr pr døgn	105	110	5	5%	...	
06. Fribeløp ved ufrivillig opphold på dobbeltrom ved langtidsopphold	kr pr år	45 400	48 300	2 900	6%	↗	
07. Samboer til bruker med langtidsopphold	kr pr døgn	0	193	193	0%	↘	

02. Fribeløp før beregning av egenbetaling for langtidsopphold

Satsene fastsettes endelig i statsbudsjettet

03. Egenandel for kortidsopphold

Satsene fastsettes endelig i statsbudsjettet

04. Egenandel for kortidsopphold over 60 døgn

Denne satsen gjelder for alle med inntekt over minstepensjon. I de tilfeller der beboers inntekt er lavere enn minstepensjon vil det gjøres individuelle beregninger.

05. Egenandel for dag- eller nattopphold

Satsene fastsettes endelig i statsbudsjettet

06. Fribeløp ved ufrivillig opphold på dobbeltrom ved langtidsopphold

Satsene fastsettes endelig i statsbudsjettet

Kultur og idrett

Moderasjonsordninger i Kulturskolen

- 30% søskenmoderasjon fra og med søsken nummer to

- 30% flerfagmoderasjon fra og med fag nummer to

Kulturskole

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Undervisning 22,5 min solo	Kr/semester	1 630	1 700	70	4%	...	
02. Undervisning 40 min solo	Kr/semester	2 755	2 873	118	4%	...	
03. Undervisning voksne 22,5 min solo	Kr/semester	2 060	2 149	89	4%	...	
04. Undervisning voksne 40 min solo	Kr/semester	3 502	3 653	151	4%	...	
05. Gruppeundervisning	Kr/semester	1 318	1 375	57	4%	...	
06. Instrumentleie	Kr/semester	309	322	13	4%	...	
07. Materialkostnad	Kr/semester	309	322	13	4%	...	
08. Fri plass	Kr/semester	0	0	0	0%	↓	

02. Undervisning 40 min solo

Innvilges etter anbefaling fra instrumenttallærer. Elever som går i talentprogrammet med lørdagsskolen innvilges 40 min undervisning og betaler for 20 min. Ta kontakt med kulturskolen for mer informasjon.

08. Fri plass

Søkes om ved å sende e-post til kulturskolen.lindesnes@lindesnes.kommune.no

Idrettsanlegg og svømmehall

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Trening- Barn u/19 år, organisert i NIF			Gratis				Søknadsfrist for skoleåret er 1.mai.
02. Trening barn u/19 år, uorganisert	kr. pr. time		Gratis				Søknadsfrist for skoleåret er 1. mai.
03. Trening voksne o/19 år organisert i NIF			Gratis				Søknadsfrist for skoleåret er 1. mai.
04. Trening voksne o/ 19 år, uorganisert	kr. pr. time	0	300	300	0%	↓	Søknadsfrist for skoleåret er 1. mai.

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
05. Cup/ aktivitetsskole for barn u/ 19 år	kr. pr. time	0	100	100	0%	↓	
06. Cup/ aktivitetsskole for voksne o/ 19 år	kr. pr. time	0	200	200	0%	↓	
07. Andre barnarrangementer u/19 år	kr. pr. time	0	150	150	0%	↓	
08. Andre voksenarrangementer o/ 19 år	kr. pr. time	0	300	300	0%	↓	
09. Større arrangementer i idrettsanlegg			Pris på forespørsel				Forventet mer enn 1000 deltakere/ publikum og behov for teknisk utstyr
10. Barnebursdag til 13 år (småskolen) uten utvask	kr. pr. selskap	0	500	500	0%	↓	Pris for idrettshall + tilliggende rom (3 timer).
11. Barnebursdag til 13 år (småskolen) inkludert utvask	kr. pr. selskap	0	1 500	1 500	0%	↓	Pris for idrettshall + tilliggende rom (3 timer).
12. Kamper i hall for barn u/ 19 år	kr. pr. kamp	0	100	100	0%	↓	
13. Kamper ute for barn u/ 19 år	kr. pr. kamp	0	75	75	0%	↓	
14. Kamper i hall for voksne o/ 19 år	kr. pr. kamp	0	200	200	0%	↓	
15. Kamper ute for voksne o/ 19 år	kr. pr. kamp	0	150	150	0%	↓	
16. Hovedbasseng- Trening barn u/ 19 år organisert gjennom NIF			Gratis				
17. Hovedbasseng- Trening voksne o/ 19 år organisert gjennom NIF	kr. pr. time	0	400	400	0%	↓	
18. Hovedbasseng- Trening for forbund og organisasjoner	kr. pr. time	0	400	400	0%	↓	
19. Hovedbasseng- Sporadiske kurs organisert gjennom NIF	kr. pr. time	0	400	400	0%	↓	
20. Hovedbasseng- Skole, undervisning,	kr. pr. time	0	1 200	1 200	0%	↓	Gjelder ikke kommunale skoler i Lindesnes
21. Hovedbasseng- Trening/ arrangementer for utebys lag og foreninger	kr. pr. time	0	1 200	1 200	0%	↓	
22. Varmtvannsbasseng- Trening barn u/ 19 år organisert gjennom NIF			Gratis				
23. Varmtvannsbasseng - Trening voksne o/ 19 år organisert gjennom NIF	kr. pr. time	0	400	400	0%	↓	
24. Varmtvannsbasseng - Trening for forbund og organisasjoner	kr. pr. time	0	400	400	0%	↓	
25. Varmtvannsbasseng - Skole, undervisning,	kr. pr. time	0	1 200	1 200	0%	↓	Gjelder ikke kommunale skole i Lindesnes.
26. Varmtvannsbasseng - Trening/ arrangementer for utebys lag og foreninger	kr. pr. time	0	1 200	1 200	0%	↓	
27. Møterom	kr. pr. møte	0	250	250	0%	↓	

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
28. Garderobesaker 1000 kr (dame- og herregarderobe)		0	1 000	1 000	0%		

01. Trening- Barn u/19 år, organisert i NIF

Prioritering av treningstid skjer i følgende rekkefølge: - Barn u19 organisert i NIF - Voksne o19 organisert i NIF - Barn u19 uorganisert (ikke i NIF) - Voksne o19 uorganisert (ikke i NIF)

02. Trening barn u/19 år, uorganisert

Grupper som ikke er medlem av Norges idrettsforbund. Prioritering av treningstid skjer i følgende rekkefølge: - Barn u19 organisert i NIF - Voksne o19 organisert i NIF - Barn u19 uorganisert (ikke i NIF) - Voksne o19 uorganisert (ikke i NIF)

03. Trening voksne o/19 år organisert i NIF

Prioritering av treningstid skjer i følgende rekkefølge: - Barn u19 organisert i NIF - Voksne o19 organisert i NIF - Barn u19 uorganisert (ikke i NIF) - Voksne o19 uorganisert (ikke i NIF)

04. Trening voksne o/ 19 år, uorganisert

Grupper som ikke er medlem av Norges idrettsforbund. Prioritering av treningstid skjer i følgende rekkefølge: - Barn u19 organisert i NIF - Voksne o19 organisert i NIF - Barn u19 uorganisert (ikke i NIF) - Voksne o19 uorganisert (ikke i NIF)

05. Cup/ aktivitetsskole for barn u/ 19 år

Eksempelvis idretts- og aktivitetsskoler på kommunenes arealer. Her er det forbundet en kostnad ved deltakelse. I disse tilfellene vil kommunen kreve leie for arealer som benyttes. Arealer til bruk for cuper og arrangementer er ikke godkjent for gjennomføring før det foreligger godkjenning fra kommunen.

06. Cup/ aktivitetsskole for voksne o/ 19 år

Eksempelvis idretts- og aktivitetsskoler på kommunenes arealer. Her er det forbundet en kostnad ved deltakelse. I disse tilfellene vil kommunen kreve leie for arealer som benyttes. Arealer til bruk for cuper og arrangementer er ikke godkjent for gjennomføring før det foreligger godkjenning fra kommunen.

07. Andre barnearrangementer u/19 år

Eks. kan være menighetsamlinger, korpskonserter, debatter, interesseorganisasjoner og annen sporadisk leie uten alkohol.

08. Andre voksenarrangementer o/ 19 år

Eks. kan være menighetsamlinger, korpskonserter, debatter, interesseorganisasjoner og annen sporadisk leie uten alkohol.

Idrettsanleggene er fordelt etter størrelse i følgende kategorier:

Flerbrukshall (min. 40x20 m.):

- Holumhallen
- Spangereidhallen
- Lindesneshallen
- Sparebanken Sør-hallen
- Mandalshallen (gammel)
- Mandalshallen (ny)
- Vassmyrahallen
- Frøyslandshallen
- Marnarhallen

Liten idrettshall (50% av oppgitte priser):

- Imehallen
- Bjellandshallen

Løpebane (50 % av oppgitte priser):

- Mandalshallen

Svømmehall

- Mandal svømmehall
- Laudal svømmehall (50 % av Mandal svømmehall)

Teknisk forvaltning

Gebyrene i kategoriene byggesak og utslipp og forurensning har vært uendret siden 2021. Økningen fra 2023 til 2024 er derfor noe høyere enn prisvesten på 4,3 % som er lagt til grunn. Reell prisvekst fra september 2021 til september 2023 er 10,5 % så veksten i disse gebyrene er fortsatt noe lavere enn prisveksten.

Plansaker

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Oppstartsmøte, jf pbl §12-8	kr	43 550	45 400	1 850	4%	...	
02. Planprogram og konsekvensutredning, jf. pbl § 4-1, § 4-2 andre ledd og kap. 14	kr	43 550	45 400	1 850	4%	...	

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
03. Grunngbebyr - inntil 5 dekar	kr	116 300	121 300	5 000	4%	
04. Grunngbebyr -over 5 dekar inntil 20 dekar	kr	130 835	136 500	5 665	4%	
05. Grunngbebyr -over over 20 dekar	kr	145 370	151 600	6 230	4%	
06. Tilleggsgebyr - pr. ny enhet	kr	2 910	3 000	90	3%	↓	Tilleggsgebyr: Regulert til bolig- og fritidsbolig
07. Tillegg alt annet enn bolig og fritidsbolig - pr 100m2 BRA	kr	1 455	1 500	45	3%	↓	Tilleggsgebyr: Alt annet enn bolig og fritidsbolig (dvs. næring, tjenesteyting, parkeringsanlegg, småbåtanlegg m.v.)
08. Makspris	kr	381 100	397 500	16 400	4%	
09. Planer innenfor 100-metersbeltet til sjø	kr	114 070	119 000	4 930	4%	Øvrige tillegg, inngår ikke i makspris. Gjelder ikke for småbåthavn.
10. Fortetting av byggeområder allerede regulert til bebyggelse, eller avsatt til bebyggelse i kommuneplan	kr	116 300	121 300	5 000	4%	Øvrige tillegg, inngår ikke i makspris
11. For behandling av forslag til endringer jf. pbl. § 12-14, 2.ledd, per planforslag	kr	54 400	56 700	2 300	4%	
12. Endringer, hvor det kan fattes delegert vedtak av administrasjonen (medgått tid)	kr pr time	36 350	37 900	1 550	4%	
13. Endringer, hvor det kan fattes delegert vedtak av administrasjonen (ukompliserte endringer og mangler for enkelttomter eller mindre områder)	kr	0	11 700	11 700	0%	↓	
14. For tjenester som skal faktureres etter medgått tid	kr	1 450	1 500	50	3%	

03. Grunngbebyr - inntil 5 dekar

Behandling av planforslag, jf. Pbl §§ 12-10,12-11 , Grunngbebyr per planforslag

04. Grunngbebyr -over 5 dekar inntil 20 dekar

Behandling av planforslag, jf. Pbl §§ 12-10,12-11 , Grunngbebyr per planforslag

05. Grunngbebyr -over over 20 dekar

Behandling av planforslag, jf. Pbl §§ 12-10,12-11 , Grunngbebyr per planforslag

11. For behandling av forslag til endringer jf. pbl. § 12-14, 2.ledd, per planforslag

Endringer av planforslag, jf. pbl. § 12-14

12. Endringer, hvor det kan fattes delegert vedtak av administrasjonen (medgått tid)

Endringer av planforslag, jf. pbl. § 12-14

Byggesaker

Gebyr	Enhet	Sats		Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
		2023	2024				
01. For tjenester som skal faktureres etter medgått tid	kr	1 400	1 500	100	7%	↗	
02. Bolig og fritidsbolig. Bygg med en boenhet	kr	19 600	21 000	1 400	7%	↗	
03. Bolig og fritidsbolig. Tillegg pr boenhet	kr	7 000	7 500	500	7%	↗	
04. Bolig og fritidsbolig. Makspris	kr	70 000	75 000	5 000	7%	↗	
05. Bolig og fritidsbolig. Tilleggs-bygg som del av søknad (garasje, anneks, uthus e.l.)	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	
06. Bolig og fritidsbolig. Til-, på- og underbygg, ombygging	kr	12 600	13 500	900	7%	↗	
07. Bolig og fritidsbolig. Oppdeling eller sammenføring av bruksenhet bolig/fritidsbolig	kr	12 600	13 500	900	7%	↗	
08. Øvrige bygg	kr pr m2 BRA	140	150	10	7%	↗	Øvrige bygg (næring, tjenesteyting, større driftsbygninger etc.)
09. Øvrige bygg minstepris	kr	9 800	10 500	700	7%	↗	Øvrige bygg (næring, tjenesteyting, større driftsbygninger etc.)
10. Øvrige bygg. Makspris	kr	84 000	90 000	6 000	7%	↗	Øvrige bygg (næring, tjenesteyting, større driftsbygninger etc.)
11. Øvrige bygg. Makspris for enkle bygg (lagerbygg, driftsbygninger og lignende)	kr	28 000	30 000	2 000	7%	↗	Øvrige bygg (næring, tjenesteyting, større driftsbygninger etc.)
12. Trafikk-/samferdselsanlegg (større veg/VA-, parkering-, kai- og småbåtanlegg etc.)	kr	19 600	21 000	1 400	7%	↗	
13. Vesentlig terrenginngrep, bygningstekniske installasjoner, øvrige bygg/konstruksjoner (større mur, basseng, anneks etc.)	kr	9 800	10 500	700	7%	↗	
14. Bruksendring eller vesentlig endring av tidligere drift	kr	16 800	18 000	1 200	7%	↗	
15. Rivning av bygninger med ansvarsrett	kr	8 400	9 000	600	7%	↗	
16. Fasadeendring, skilt, enkel kvist, stikkledning e.l.	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	
17. Pipe - ny/rehabilitering	kr	2 800	3 000	200	7%	↗	
18. Mindre tiltak på bebyggt eiendom	kr	9 800	10 500	700	7%	↗	– jf. SAK10§ 3-1 (eks tilbygg <50m2, frittliggende garasje/uthus <70m2
19. Mindre tiltak på bebyggt eiendom-	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	skilt/reklame, fasadeendring, mindre tiltak etter §20-4 e) e.l.) < 15 m2 tilbygg, nybygg

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
20. Alminnelige driftsbygninger i landbruket –	kr	9 800	10 500	700	7%	↗	jf. SAK10 § 3-2 (<1000m2)
21. Midlertidige (inntil 2 år) bygninger/konstruksjoner	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	
22. Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	
23. Rivning av mindre tiltak uten ansvarsrett	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	som nevnt i SAK10 § 3-1
24. Oppretting/endring av matrikkelenhet	kr	9 800	10 500	700	7%	↗	(fradeling, arealoverføring, tilleggsareal).
25. Tillegg ved fradeling av flere tomter samtidig	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	fra og med tomt nr. 2.
26. Makspris	kr	30 800	33 000	2 200	7%	↗	
27. Tilleggsgebyr for tiltak som krever at kommunen må hente inn tillatelse/uttalelse fra annen ekstern myndighet	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	Tilleggsgebyr for tiltak som krever at kommunen må hente inn tillatelse/uttalelse fra annen ekstern myndighet (f.eks. arbeidstilsynet, kulturminnemyndighet, jernbane mv. – jf. SAK10 § 6-2.
28. Dispensasjon - forbud mot tiltak i strandsonen/sjøen - større tiltak	kr	32 200	34 500	2 300	7%	↗	Dispensasjon fra pbl. § 1-8 (forbud mot tiltak i strandsonen/sjøen. Behandling av søknader om dispensasjon, jf. pbl. Kap. 19
29. Dispensasjon - forbud mot tiltak i strandsonen/sjøen - mindre tiltak	kr	18 200	19 500	1 300	7%	↗	Dispensasjon fra pbl. § 1-8 for mindre tiltak på bebygde bolig/fritidseiendommer (f.eks. tilbygg/uthus/anneks inntil 15m2, samt erstatningsbygg)Behandling av søknader om dispensasjon, jf. pbl. Kap. 19
30. Dispensasjon - kompliserte saker	kr	18 200	19 500	1 300	7%	↗	Dispensasjon -kompliserte saker (nye enheter, større tiltak etter § 20-3 og/eller byggegrense vann/vassdrag og flere dispensasjoner)
31. Dispensasjon - mindre kompliserte saker	kr	11 200	12 000	800	7%	↗	
32. Dispensasjon - enkle saker	kr	5 600	6 000	400	7%	↗	Dispensasjon - enkle saker (mangelsfull utnyttelse, planer uten/feil byggegrense etc + disp fra TEK)
33. Dispensasjon- mindre tiltak på bebygd bolig- og fritidseiendom i LNF-områder	kr	0	3 000	3 000	0%	↘	
34. Behandling av fravik fra tekniske krav,	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	
35. Godkjenning av ansvar som selvbygger	kr	2 800	3 000	200	7%	↗	jf. SAK10 § 6-8. Lokal godkjenning.
36. For hver igangsettingstillatelse	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	
37. Endring av tillatelse	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	– mindre tiltak
38. Endring av tillatelse	kr	9 800	10 500	700	7%	↗	– større tiltak
39. Midlertidig brukstillatelse	kr	2 800	3 000	200	7%	↗	

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
40. Merarbeid som følge av avvik påvist ved tilsyn eller ulovlighetsoppfølging	kr	1 400	1 500	100	7%		For oppfølging av avvik påvist ved tilsyn eller saksbehandling i forbindelse med etter-godkjenning av tiltak som er påbegynt eller utført uten at det foreligger nødvendig tillatelse faktureres det for
41. Merarbeid knyttet til mangler i søknad dekkes inn etter medgått tid.	kr pr time	1 400	1 500	100	7%		
42. Jordlovsbehandling	kr	0	2 000	2 000	0%		
43. Konesjonsbehandling	kr	0	5 000	5 000	0%		

02. Bolig og fritidsbolig. Bygg med en boenhet

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

03. Bolig og fritidsbolig. Tillegg pr boenhet

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

04. Bolig og fritidsbolig. Makspris

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

05. Bolig og fritidsbolig. Tilleggs-bygg som del av søknad (garasje, anneks, uthus e.l.)

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

06. Bolig og fritidsbolig. Til-, på- og underbygg, ombygging

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

07. Bolig og fritidsbolig. Oppdeling eller sammenføring av bruksenhet bolig/fritidsbolig

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

08. Øvrige bygg

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

09. Øvrige bygg minstepris

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

10. Øvrige bygg. Makspris

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

11. Øvrige bygg. Makspris for enkle bygg (lagerbygg, driftsbygninger og lignende)

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

12. Trafikk-/samferdselsanlegg (større veg/VA-, parkering-, kai- og småbåtanlegg etc.)

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

13. Vesentlig terrengingrep, bygningstekniske installasjoner, øvrige bygg/konstruksjoner (større mur, basseng, anneks etc.)

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

14. Bruksendring eller vesentlig endring av tidligere drift

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

15. Rivning av bygninger med ansvarsrett

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

16. Fasadeendring, skilt, enkel kvist, stikkledning e.l.

Søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak, jf. Pbl. § 20-3

17. Pipe - ny/rehabilitering

Søknadspliktig tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. Pbl. § 20-3

18. Mindre tiltak på bebygd eiendom

Søknadspliktig tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. Pbl. § 20-4

19. Mindre tiltak på bebygd eiendom-

Søknadspliktig tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. Pbl. § 20-4

20. Alminnelige driftsbygninger i landbruket –

Søknadspliktig tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. Pbl. § 20-4

21. Midlertidige (inntil 2 år) bygninger/konstruksjoner

Søknadspliktig tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. Pbl. § 20-4

22. Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet

Søknadspliktig tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. Pbl. § 20-4

23. Rivning av mindre tiltak uten ansvarsrett

Søknadspliktig tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. Pbl. § 20-4

24. Oppretting/endring av matrikkelenhet

Søknadspliktig tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. Pbl. § 20-4

25. Tillegg ved fradeling av flere tomter samtidig

Søknadspliktig tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. Pbl. § 20-4

26. Makspris

Søknadspliktig tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. Pbl. § 20-4

27. Tilleggsgebyr for tiltak som krever at kommunen må hente inn tillatelse/uttalelse fra annen ekstern myndighet

Tiltak som krever tillatelse/samtykke/uttalelse fra annen myndighet, se pbl. § 21-5

30. Dispensasjon -kompliserte saker

Behandling av søknader om dispensasjon, jf. pbl. Kap. 19

31. Dispensasjon - mindre kompliserte saker

Behandling av søknader om dispensasjon, jf. pbl. Kap. 19

32. Dispensasjon - enkle saker

Behandling av søknader om dispensasjon, jf. pbl. Kap. 19

34. Behandling av fravik fra tekniske krav,

jf. pbl. § 31-2 fjerde ledd

Oppmåling

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
01. Timepris for arbeid etter matrikkelloven (medgått tid)	kr	1 343	1 400	57	4%	...	
02. Opprettelse av grunneiendom og festegrunn (fradeling)* Areal fra 0 - 2000 m2	kr	24 154	25 200	1 046	4%	...	For info om rabatter, se dokumentboks

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
03. Opprettelse av grunneiendom og festegrunn (fradeling)* Tillegg for areal fra 2000 - 5000 m ²	kr pr påbegynt daa	805	840	35	4%	...	
04. Opprettelse av grunneiendom og festegrunn (fradeling)* Tillegg for areal fra 5000 - 25000 m ²	kr pr påbegynt daa	537	560	23	4%	...	
05. Opprettelse av grunneiendom og festegrunn (fradeling)* Tillegg for areal fra 25000 m ² og mer	kr pr påbegynt daa	402	420	18	4%	...	
06. Hvis oppmålingsforretning kan gjennomføres uten oppmøte i marka	kr	15 244	15 900	656	4%	...	jf. Matrikkeloven § 40, (tidligere kalt "kontorforretning")
07. Gebyr for oppmåling av uteareal pr eierseksjon: areal fra 0 – 50 m ²	kr	9 393	9 800	407	4%	...	
08. Gebyr for oppmåling av uteareal pr eierseksjon: areal fra 51 - 250 m ²	kr	10 735	11 200	465	4%	...	
09. Gebyr for oppmåling av uteareal pr eierseksjon: areal fra 251 - 2 000 m ²	kr	12 077	12 600	523	4%	...	
10. Gebyr for oppmåling av uteareal pr eierseksjon: areal fra 2001 m ² - økning	kr pr påbegynt daa	805	840	35	4%	...	
11. Opprettelse av anleggseiendom* volum fra 0 – 2000 m ³	kr	33 573	35 000	1 427	4%	...	
12. Opprettelse av anleggseiendom* volum fra 2001 m ³ – økning pr påbegynt 1000m ³ .	kr	4 197	4 380	183	4%	...	
13. Gebyr for registreing av jordsameie (Faktureres etter medgått tid).	kr	0	0	0	0%	↓	
14. Etablering av punktfeste	kr	21 468	22 400	932	4%	...	
15. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning (tilleggsgebyr)	kr	3 355	3 500	145	4%	...	
16. Gebyr for avbrudt oppmålingsforretning eller matrikulering beregnes etter medgått tid	kr	0	0	0	0%	↓	
17. Grensejustering areal fra 0 – 250 m ²	kr	11 766	12 300	534	5%	...	
18. Grensejustering areal fra 251 - 500 m ²	kr	13 234	13 800	566	4%	...	
19. Anleggseiendom volum fra 0 – 250 m ³	kr	16 771	17 500	729	4%	...	Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig; trykk dokumentboks
20. Anleggseiendom volum fra 251 - 1000 m ³	kr	18 868	19 700	832	4%	...	Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig; trykk dokumentboks

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
21. Anleggseiendom volumoverføring pr nytt påbegynt 500 m ³ medfører en økning av gebyret på	kr	1 467	1 530	63	4%	...	Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig; trykk dokumentboks
22. Klarlegging av eksisterende grense til en matrikkelenhet, for inntil 2 grensepunkter	kr	8 055	8 400	345	4%	...	
23. Klarlegging av eksisterende grense for overskytende grensepunkter	kr pr punkt	805	840	35	4%	...	
24. Klarlegging av eksisterende grense til en matrikkelenhet der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter, for inntil 2 punkter	kr	14 767	15 400	633	4%	...	
25. Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter for overskytende grensepunkter, pr punkt	kr	939	980	41	4%	...	
26. Matrikkelføring							
27. Matrikkelføring							
28. Urimelig gebyr							
29. Gebyr for tinglysning til staten - digital tinglysning		540	540	0	0%	↓	
30. Gebyr for tinglysning til staten - analog tinglysning		585	585	0	0%	↓	
31. Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn(oppmålingsforretning) Areal fra 0 – 2000 m ²	kr	24 154	25 200	1 046	4%	...	
32. Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn(oppmålingsforretning). daa Tillegg for areal fra 2000 – 5000 m ²	kr pr påbegynt	805	840	35	4%	...	
33. Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn(oppmålingsforretning). daa Tillegg for areal fra 5000 – 25000 m ²	kr pr påbegynt	537	560	23	4%	...	
34. Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn(oppmålingsforretning). daa Tillegg for areal fra 25000 m ² og mer	kr pr påbegynt	402	420	18	4%	...	
35. Hvis matrikulering gjennomføres uten oppmålingsforretning, settes gebyret til	kr	15 244	15 900	656	4%	...	
35. Hvis matrikulering gjennomføres uten oppmålingsforretning, settes gebyret til:	kr	15 244	15 900	656	4%	...	

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
36. Arealoverføring Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.* Areal fra 0 - 2000 m2	kr	22 815	23 800	985	4%		Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig.
37. Arealoverføring Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.* Tillegg for areal fra 2000 – 5000 m2, pr påbegynt daa	kr. pr. påbegynte daa	805	840	35	4%		Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig
38. Arealoverføring Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.* Tillegg for areal fra 5000 - 25000 m2	kr pr påbegynt daa	537	560	23	4%		Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig
39. Arealoverføring Grunneiendom, festegrunn og jordsameie. Tillegg for areal fra 25000 m2 og mer	kr pr påbegynt daa	402	420	18	4%		

02. Opprettelse av grunneiendom og festegrunn (fradeling)* Areal fra 0 - 2000 m2

Prisreduksjon ved opprettelse av flere eiendommer samtidig: Ved opprettelse av 2 eller flere tilgrensende tomter med fullført oppmålingsforretning samtidig og fra samme eiendom, reduseres oppmålingsgebyret med 25 % fra og med den 2. tomten. Reduksjonen beregnes fra laveste gebyr/ minste tomt. Tilsvarende ved opprettelse av 5 eller flere tomter reduseres oppmålingsgebyret med 40 % fra og med den 5. tomten. Reduksjonen beregnes fra laveste gebyr/minste tomt. Oppmålingsgebyret for grensejustering reduseres med 50 % dersom den gjennomføres samtidig med opprettelse av ny tomt.

07. Gebyr for oppmåling av uteareal pr eierseksjon: areal fra 0 – 50 m²

Oppmåling av uteareal på eierseksjon (krav)

15. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning (tilleggsgebyr)

Tilleggsgebyr pr. tomt for matrikulering uten fullført oppmålingsforretning, jf. matrikkelloven § 6 andre ledd. (Dette i tillegg til ordinært oppmålingsgebyr).

17. Grensejustering areal fra 0 – 250 m²

Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

19. Anleggseiendom volum fra 0 – 250 m³

Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig: Ved 2 eller flere arealoverføringer til/fra samme eiendom samtidig reduseres oppmålingsgebyret med 50 % fra og med den 2. arealoverføringen. Reduksjonen beregnes fra laveste gebyr/minste arealoverføring.

20. Anleggseiendom volum fra 251 - 1000 m³

Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig: Ved 2 eller flere arealoverføringer til/fra samme eiendom samtidig reduseres oppmålingsgebyret med 50 % fra og med den 2. arealoverføringen. Reduksjonen beregnes fra laveste gebyr/minste arealoverføring.

21. Anleggseiendom volumoverføring pr nytt påbegynt 500 m³ medfører en økning av gebyret på

Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig: Ved 2 eller flere arealoverføringer til/fra samme eiendom samtidig reduseres oppmålingsgebyret med 50 % fra og med den 2. arealoverføringen. Reduksjonen beregnes fra laveste gebyr/minste arealoverføring.

22. Klarlegging av eksisterende grense til en matrikkelenhet, for inntil 2 grensepunkter

Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

23. Klarlegging av eksisterende grense for overskytende grensepunkter

Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

24. Klarlegging av eksisterende grense til en matrikkelenhet der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter, for inntil 2 punkter

Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter

25. Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter for overskytende grensepunkter, pr punkt

Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter

26. Matrikkelføring

Gebyr for matrikkelføring av oppmålingsforretning utført av Fylkeskommunen/Vegvesenet etc. fastsettes etter medgått tid.

27. Matrikkelføring

Gebyr for matrikkelføring av privat grenseavtale fastsettes etter medgått tid.

28. Urimelig gebyr

Hvis gebyret ansees å bli åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader teknisk forvaltning har hatt med saken eller ansees åpenbart urimelig av andre grunner, kan administrasjonen fastsette et passende gebyr.

36. Arealoverføring Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.* Areal fra 0 - 2000 m²

Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig: Ved 2 eller flere arealoverføringer til/fra samme eiendom samtidig reduseres oppmålingsgebyret med 50 % fra og med den 2. arealoverføringen. Reduksjonen beregnes fra laveste gebyr/minste arealoverføring.

37. Arealoverføring Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.* Tillegg for areal fra 2000 – 5000 m2, pr påbegynt daa

Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig: Ved 2 eller flere arealoverføringer til/fra samme eiendom samtidig reduseres oppmålingsgebyret med 50 % fra og med den 2. arealoverføringen. Reduksjonen beregnes fra laveste gebyr/minste arealoverføring.

38. Arealoverføring Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.* Tillegg for areal fra 5000 - 25000 m2

Prisreduksjon ved flere arealoverføringer samtidig: Ved 2 eller flere arealoverføringer til/fra samme eiendom samtidig reduseres oppmålingsgebyret med 50 % fra og med den 2. arealoverføringen. Reduksjonen beregnes fra laveste gebyr/minste arealoverføring.

Eierseksjonering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Seksjonering av bygg/eiendom, behandling av søknad i kommunen.	kr	8 727	9 100	373	4%	...	
02. Seksjonering av bygg/eiendom, behandling av søknad i kommunen.	kr	952	990	38	4%	...	
03. Seksjonering av bygg/eiendom, behandling av søknad i kommunen.	kr	2 667	2 800	133	5%	↗	

01. Seksjonering av bygg/eiendom, behandling av søknad i kommunen.

Seksjonering uten befarung inntil 3 seksjoner

02. Seksjonering av bygg/eiendom, behandling av søknad i kommunen.

tillegg pr seksjon fra seksjon 4

03. Seksjonering av bygg/eiendom, behandling av søknad i kommunen.

Befarung

Utslipp og forurensing

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. For tjenester som skal faktureres etter medgått tid	kr	1 400	1 500	100	7%	↗	
02. Utslipp til gråvann	kr	9 800	10 500	700	7%	↗	
03. Utslipp til tett tank	kr	7 000	7 500	500	7%	↗	
04. Utslipp av sanitært avløpsvann,	kr	14 000	15 000	1 000	7%	↗	Enkel sak

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
05. Utslipp av sanitært avløpsvann	kr	19 600	21 000	1 400	7%	↗	Middels sak
06. Utslipp av sanitært avløpsvann	kr	28 000	30 000	2 000	7%	↗	Komplisert sak
07. Utslippstillatelser	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	Endring av søknad om utslipp
08. Utslippstillatelser, enkel sak	kr	42 000	45 000	3 000	7%	↗	
09. Utslippstillatelser, middels sak	kr	70 000	75 000	5 000	7%	↗	
10. Utslippstillatelser, komplisert sak	kr	98 000	105 000	7 000	7%	↗	
11. Utslippstillatelser,svært komplisert sak	kr	126 000	135 000	9 000	7%	↗	
12. Utslippstillatelser, endring av søknad om utslipp	kr	4 200	4 500	300	7%	↗	
13. Utslippstillatelser, søknad om utslipp av oljeholding avløp	kr	9 800	10 500	700	7%	↗	
14. Utslippstillatelser, medgått tid	kr pr time	1 400	1 500	100	7%	↗	
15. Utslippstillatelser, minstesats	kr	2 800	2 800	0	0%	↘	
16. Sikring at forurensingsloven blir fulgt	kr pr time	1 478	1 500	22	1%	↘	
17. Terrenginngrep i områder med forurenset grunn	kr	14 000	15 000	1 000	7%	↗	enkel sak
18. Terrenginngrep i områder med forurenset grunn	kr	28 000	30 000	2 000	7%	↗	middels sak
19. Terrenginngrep i områder med forurenset grunn	kr	42 000	45 000	3 000	7%	↗	komplisert sak
20. Terrenginngrep i områder med forurenset grunn	kr	56 000	60 000	4 000	7%	↗	Svært komplisert sak
21. medgått tid, timepris	kr pr time	1 400	1 500	100	7%	↗	

02. Utslipp til gråvann

tiltak som faller under § 12-4

03. Utslipp til tett tank

tiltak som faller under § 12-4

04. Utslipp av sanitært avløpsvann,

Tiltak som faller under § 12-4

05. Utslipp av sanitært avløpsvann

Tiltak som faller under § 12-4

06. Utslipp av sanitært avløpsvann

Tiltak som faller under § 12-4

07. Utslippstillatelser

Tiltak som faller under § 12-4

08. Utslippstillatelser, enkel sak

tiltak som faller under § 13-4

09. Utslippstillatelser, middels sak

tiltak som faller under § 13-4

10. Utslippstillatelser, komplisert sak

tiltak som faller under § 13-4

11. Utslippstillatelser,svært komplisert sak

tiltak som faller under § 13-4

12. Utslippstillatelser, endring av søknad om utslipp

tiltak som faller under § 13-4

13. Utslippstillatelser, søknad om utslipp av oljeholding avløp

tiltak som faller under § 15-4

14. Utslippstillatelser, medgått tid

tiltak som faller under § 15-4

15. Utslippstillatelser, minstesats

tiltak som faller under § 15-4

Fellingsavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Fellingsavgift elg, kavl	kr pr jaktår	340	370	30	9%		
Fellingsavgift elg, voksen	kr pr jaktår	580	620	40	7%		
Fellingsavgift hjort, kalv	kr pr jaktår	270	290	20	7%		

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
Fellingsavgift hjort, voksen	kr pr jaktår	450	480	30	7%	↗	

Kart og eiendomsopplysning

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
01. Meglerpakker kommunale avgifter (ikke renovasjon)	kr inkl mva	483	500	17	4%	...	
02. Meglerpakker tilknytningsopplysninger: vei, vann, kloakk	kr inkl mva	396	410	14	4%	...	
03. Meglerpakker eiendomsinformasjon med kart, vann og avløpskart.	kr inkl mva	298	310	12	4%	...	
04. Meglerpakker arealplanopplysninger med kart og bestemmelser	kr inkl mva	495	520	25	5%	↗	
05. Meglerpakker matrikkelrapport	kr inkl mva	265	280	15	6%	↗	
06. Meglerpakker restenseopplysninger kommunale avgifter	kr inkl mva	277	290	13	5%	...	
07. Matrikelbrev inntil 10 sider	kr	175	175	0	0%	↘	Lovbestemt beløp
08. Matrikelbrev over 10 sider	kr	300	300	0	0%	↘	Lovbestemt beløp
09. Grunnkart med eiendomsgrenser (PDF/utskrift)	kr	134	140	6	4%	...	
10. Flyfoto PDF/Utskrift	kr	134	140	6	4%	...	
11. Naboliste/eierliste	kr	268	280	12	4%	...	
12. Meglerpakker (Eiendomsopplysning samlet)	kr inkl mva	2 853	2 980	127	4%	...	

Teknisk drift

Lindesnes kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2019 i sin helhet være disponert innen 2024.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Økonomiplan for 2024-2027

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er anslått å bli 4,7 % i 2024. Budsjettet er utarbeidet den 13. september 2023. Tallene for 2022 viser endelig etterkalkyle, tallene for 2023 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2024 til 2027 er budsjett-/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling for vann, avløp og slambehandling

Fra 2023 til 2024 foreslås en samlet gebyrøkning på rundt 17,9 %, hvor slambehandling øker mest i prosent med 35,0 %. I perioden 2022 til 2027 øker samlet gebyr med kr 5 137, fra kr 9 372 i 2022 til kr 14 509 i 2027. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 9,1 %. Gebyreksemlene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 150 kubikkmeter. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Vann

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Abonnement Bolig og fritidseiendom	kr pr boenhet	1 604	1 869	265	17%	↗	
02. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	1 604	1 869	265	17%	↗	Kategori 1 (0-300) m ³ , pr boenhet 1
03. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	4 812	5 606	794	17%	↗	Kategori 2 (301-1000) m ³ , pr boenhet 3
04. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	9 625	11 214	1 589	17%	↗	Kategori 3 (1001-3.000) m ³ , pr boenhet 6
05. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	19 249	22 425	3 176	16%	↗	Kategori 4 (3.001-6.000) m ³ , pr boenhet 12
06. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	38 499	44 851	6 352	16%	↗	Kategori 5 (6.001-20.000) m ³ , pr boenhet 24
07. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	80 206	93 440	13 234	17%	↗	Kategori 6 (20.001-50.000) m ³ , pr boenhet 50
08. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	112 288	130 816	18 528	17%	↗	Kategori 7 (50.001-150.000) m ³ , pr boenhet 70
09. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	240 618	280 320	39 702	17%	↗	Kategori 8 (150.001-1.000.000) m ³ , pr boenhet 150
10. Målt forbruk (kr/m ³). Alle abonnenter	kr	14,73	17,16	2,43	16,50%	↗	
11. Tilknytningsgebyr (kr). Sats per boenhet/bruksenhet	kr	10 000	10 000	0	0%	↘	
12. Vannmålerleie	kr pr år	250	250	0	0%	↘	
13. Erstatning for tapt eller skadet vannmåler	kr pr vannmåler	1 000	1 000	0	0%	↘	Blir en vannmåler borte eller skadet, skal abonnenten omgående melde dette til kommunen. Kommunen forbeholder seg retten til å kreve full erstatning for tap eller skade.
14. Oppmøtegebyr for avlesning av vannmåler	pr oppmøte pr eiendom	1 500	1 500	0	0%	↘	Dersom abonnenten unnlater å foreta avlesning i tråd med lokal forskrift og kommunen må foreta avlesningen: kr 1.500,- per gang per eiendom.
15. Gebyr for avstenging og påsetting	pr gang pr eiendom	2 000	2 000	0	0%	↘	Når kommunen foretar avstenging eller påsetting: kr 2.000,- per gang per eiendom.
16. Årsgebyr ved 150 m ³ årlig forbruk	kr	3 813	4 443	630	17%	↗	Eksempel på gebyrutregning

01. Abonnement Bolig og fritidseiendom

Gebyr vann Forholdstall for forbruksgebyr stipulert etter bruksareal: 1,20. Abonnementen skal lese av vannmåler og sende resultatet til kommunen innen fastsatt frist: 31. desember. Gebyrreduksjon i årsgebyret i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag: Årsgebyret reduseres med 0,3 % per påbegynte døgn utover det første døgnet.

Avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Abonnement Bolig og fritidseiendom	kr pr boenhet	2 354	2 778	424	18%	↗	
02. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	2 354	2 778	424	18%	↗	Kategori 1 (0-300) m ³ , pr boenhet 1
03. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	7 061	8 332	1 271	18%	↗	Kategori 2 (301-1000) m ³ , pr boenhet 3
04. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	14 123	16 665	2 542	18%	↗	Kategori 3 (1001-3.000) m ³ , pr boenhet 6
05. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	28 245	33 329	5 084	18%	↗	Kategori 4 (3.001-6.000) m ³ , pr boenhet 12
06. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	56 490	66 658	10 168	18%	↗	Kategori 5 (6.001-20.000) m ³ , pr boenhet 24
07. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	117 688	138 872	21 184	18%	↗	Kategori 6 (20.001-50.000) m ³ , pr boenhet 50
08. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	164 763	194 420	29 657	18%	↗	Kategori 7 (50.001-150.000) m ³ , pr boenhet 70
09. Abonnement annet enn boligeiendom	kr	353 063	416 614	63 551	18%	↗	Kategori 8 (150.001-1.000.000) m ³ , pr boenhet 150
10. Målt forbruk (kr/m ³). Alle abonnenter	kr	33,64	39,70	6,06	18,01%	↗	
11. Tilknytningsgebyr	kr	10 000	10 000	0	0%	↘	
12. Årsgebyr ved 150 m ³ årlig forbruk	kr	7 399	8 733	1 334	18%	↗	Eksempel på gebyrutregning

Vei og grønt

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
1. Gebyr for behandling av gravesøknader	kr	2 658	2 772	114	4%	...	Gebyr for saksbehandling som inkluderer behandling og godkjenning av søknad og ferdigmelding.
2. Gebyr for graving uten godkjent søknad	kr	5 315	5 544	229	4%	...	2x ordinært gebyr
3. Gebyr for behandling av arbeidsvarslingsplaner:	kr	778	811	33	4%	...	Gebyr for saksbehandling i forbindelse med søknad om godkjent arbeidsvarslingsplan.

Feiing

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Tilsyn/feiegebyr	pr pipe pr år	530	560	30	6%	↗	

Økonomiplan for 2024-2027

Begravelse/kremasjon

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
Festeavgift	pr grav pr år	250	250	0	0%	↘	

Renovasjon og slam

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
01. Standard renovasjon/nedgravde løsninger	kr inkl mva	3 820	3 990	170	4%	...	
02. Minimum fellesløsninger	kr inkl mva	2 860	2 990	130	5%	...	
03. Renovasjon med hjemmekompostering	kr inkl mva	3 250	3 390	140	4%	...	
04. Delt minimumsløsning m/ hjemmekompostering	kr inkl mva	2 300	2 390	90	4%	...	
05. Hytterrenovasjon	kr inkl mva	2 000	2 090	90	5%	...	
06. Restavfall levert på gjenvinningsstasjonene	kr pr kg (inkl mva)	2,50	2,75	0,25	10,00%	↗	Små poser er gratis
07. Rent trevirke	kr pr kg (inkl mva)	0,92	0,65	-0,27	-29,35%	↘	Lite hengerlass er gratis
08. Urent trevirke	kr pr kg (inkl mva)	1,00	0,65	-0,35	-35,00%	↘	Lite hengerlass er gratis
09. Bildekk på felg	kr pr stk (inkl mva)	50	50	0	0%	↘	
10. Standard gebyr slamavskiller (tømmes 2. hvert år, inntil 4m ³)	kr pr år, inkl mva	1 490	1 490	0	0%	↘	
11. Gebyr slamavskiller (tømmes 4. hvert år, inntil 4 m ³)	kr pr år, inkl mva	745	745	0	0%	↘	
12. Gebyr tette tanker inntil 6 m ³	kr inkl mva	3 500	3 500	0	0%	↘	årlig tømming
13. Standard gebyr tette tanker inntil 8 m ³	kr inkl mva	4 200	4 200	0	0%	↘	årlig tømming
14. Gebyr tette tanker inntil 12 m ³	kr inkl mva	6 640	6 640	0	0%	↘	årlig tømming
15. Gebyr tette tanker inntil 12 m ³	kr inkl mva	3 320	3 320	0	0%	↘	tømmes 2. hvert år med båt, båttransport kommer i tillegg
16. Standard gebyr minirensanlegg inntil 4 m ³	kr inkl mva	2 980	2 980	0	0%	↘	årlig tømming
17. Gebyr minirensanlegg inntil 4 m ³ delt anlegg	kr inkl mva	1 490	1 490	0	0%	↘	årlig tømming
18. Gebyr minirensanlegg inntil 4 m ³	kr inkl mva	1 490	1 490	0	0%	↘	tømming 2. hvert år
19. Tømming pr. m ³ utover betalt gebyr	kr inkl mva	638	638	0	0%	↘	slamvask, minirens, tette tanker
20. Tømming pr. m ³ for anlegg uten fast gebyr	kr inkl mva	638	638	0	0%	↘	
21. Transport pr tømming for anlegg uten fast gebyr	kr inkl mva	2 000	2 170	170	9%	↗	
22. Ekstratømming	kr inkl mva	3 500	3 500	0	0%	↘	opptil 4m ³

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
23. Prekær innenfor ordinær arbeidstid	kr inkl mva	5 306	5 550	244	5%	...	per utrykning opptil 4m3
24. Prekær utenom ordinær arbeidstid	kr inkl mva	8 150	8 665	515	6%	↗	per utrykning opptil 4m3
25. Slambil pr time	kr inkl mva	1 975	2 160	185	9%	↗	ekstra slangelegg mv.
26. Bomtur	kr inkl mva	1 012	1 012	0	0%	↘	
27. Slamtømming med båt inntil 12 m ³ , september - desember	kr inkl mva	4 890	5 200	310	6%	↗	kun transport
28. Slamtømming med båt inntil 12 m ³ , januar - august	kr inkl mva	6 390	6 700	310	5%	...	kun transport, utenom ordinær rute
29. Slamtransport med båt utover 12 m ³	kr pr m ³ inkl mva	400	430	30	8%	↗	
30. Prekærtømming/hastetømming pr utrykning		15 050	16 050	1 000	7%	↗	

15. Gebyr tette tanker inntil 12 m³

Gebyret gjelder kun selve slammet og frakten på land, båttransport kommer i tillegg

16. Standard gebyr minireseanlegg inntil 4 m³

Felles anlegg for 3 og flere faktureres foreløpig ved tømming og har ikke gebyr

17. Gebyr minireseanlegg inntil 4 m³ delt anlegg

Felles anlegg for 3 og flere faktureres foreløpig ved tømming og har ikke gebyr

18. Gebyr minireseanlegg inntil 4 m³

Felles anlegg for 3 og flere faktureres foreløpig ved tømming og har ikke gebyr

27. Slamtømming med båt inntil 12 m³, september - desember

kun fraktpriser for båttransport

28. Slamtømming med båt inntil 12 m³, januar - august

kun fraktpriser for båttransport

29. Slamtransport med båt utover 12 m³

kun fraktpriser for båttransport

30. Prekærtømming/hastetømming pr utrykning

inntil 12m³

Skjenkebevilning

Bevillingsgebyr følger forskrift om omsetning av alkohol for 2005-06-08-538 Kapittel 6. Bevillingsgebyr.

Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk utenom Vinmonopolet og kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet mengde alkoholholdig drikk.

Bevillingsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
1. Salg alkoholholdig drikk i gruppe 1	Kr pr vareliter	0,22	0,23	0,01	4,55%	↓	Satser for 2023, fastsettes for ett kalenderår om gangen. Forventes oppdatert av Helsedirektoratet i nov/des.
2. Salg alkoholholdig drikk i gruppe 2	Kr pr vareliter	0,62	0,65	0,03	4,84%	...	
3. Skjenking alkoholholdig drikk i gruppe 1	Kr pr vareliter	0,51	0,54	0,03	5,88%	↑	
3. Skjenking alkoholholdig drikk i gruppe 2	Kr pr vareliter	1,34	1,41	0,07	5,22%	↑	
3. Skjenking alkoholholdig drikk i gruppe 3	Kr pr vareliter	4,42	4,65	0,23	5,20%	↑	
4. Ambulerende skjenkebevilling	kr pr gang	0	420	420	0%	↓	Ambulerende bevillinger er tenkt brukt ved lukkede selskaper som bryllup, jubileum og lignende arrangementer.

1. Salg alkoholholdig drikk i gruppe 1

Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften) § 6-2. Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk utenom Vinmonopolet og kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet mengde alkoholholdig drikk.

Bevillingsgebyret utgjør pr. år minimum 1 850 kr for salg og 5 800 kr for skjenking. Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere.

Bevillingsmyndigheten fastsetter frister for bevillingshavers innsendelse av oppgave over forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk og innbetaling av gebyr.

Ved årets utløp skal bevillingshaver sende inn oppgave over faktisk omsatt mengde alkohol. Dersom det foreligger et avvik mellom tidligere oppgitt forventet omsetning og faktisk omsetning, kan bevillingsmyndigheten foreta en etterberegning og et etteroppgjør.

Nåsituasjonen og utviklingstrekk

Befolkningsutvikling per årsak

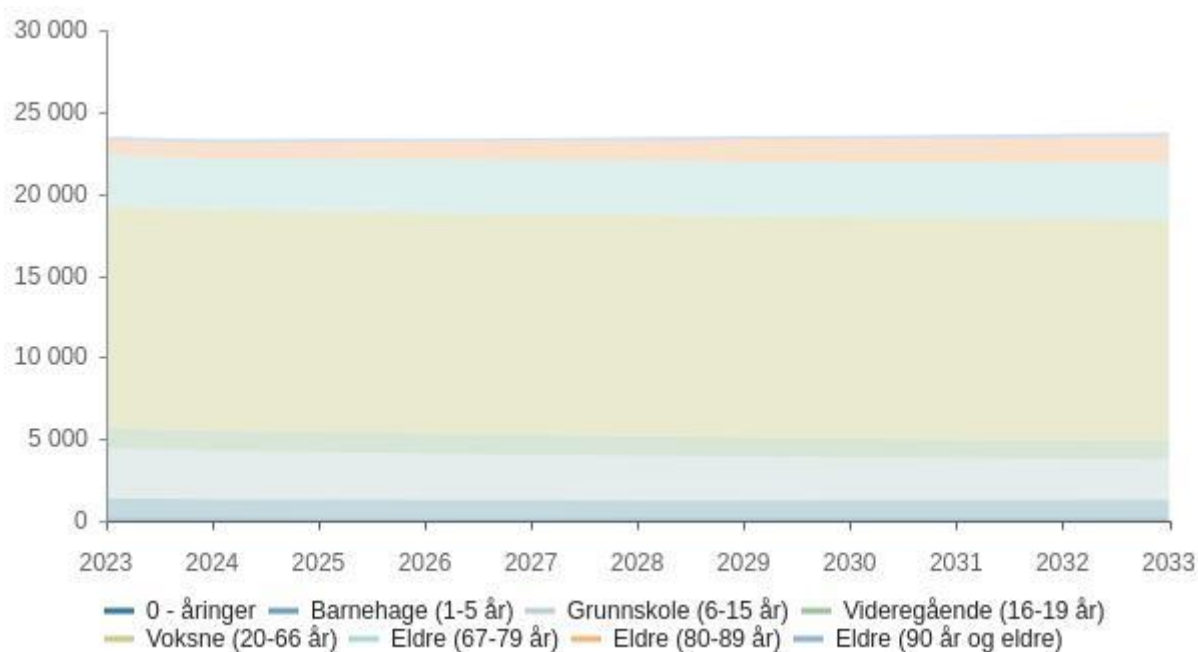
2019 2020 2021 2022 2023

Økonomiplan for 2024-2027

Folketall ved inngangen av kvartalet	22 909	23 046	23 055	23 147	23 479
Fødte	213	185	216	210	100
Døde	192	187	200	205	96
Fødselsoverskudd	21	-2	16	5	4
Innvandring	158	98	146	368	93
Utvandring	71	59	77	103	60
Innflytting, innenlands	977	727	769	744	333
Utflytting, innenlands	947	760	751	680	297
Netto innvandring og flytting	117	6	87	329	69
Folkevekst	138	9	92	332	73
Folketallet ved utgangen av kvartalet	23 047	23 055	23 147	23 479	23 552

Demografi

Befolkningsprognose

Prognose type : Høy nettoinnvandring

Prognose periode : 10

Sosial bærekraft og folkehelse

Folkehelsearbeid går ut på å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger sykdom, skade og lidelse eller beskytter mot helsetrusler, samt jevnere fordeling av faktorer som indirekte eller direkte påvirker helsen.

Folkehelsearbeidet reguleres etter Folkehelseloven som trådte i kraft 01.01 2012 og Plan og bygningsloven av 2008.

Folkehelse er befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i befolkningen.

Planlegging for sosial bærekraftig utvikling har mennesket i sentrum. Knyttet til folkehelsearbeidet handler det om målrettet og langsiktig innsats for jevnere og mer rettferdig fordelingen av muligheter (FHI, Hofstad, 2017). Kommuneplanen slår fast at det skal satses på trygghet og tilhørighet. Målet er for det første at alle barn i hele kommunen har en trygg oppvekst som gjør dem rustet til å mestre livet. For det andre at vi har god helse i hele kommunens befolkning og utjevner ulikhet i helse. For å nå målene tilrettelegges det for at innbyggere skal bo i eget hjem lengst mulig, møteplasser i nærmiljøene skal skape tilhørighet og forebygge ensomhet, og det skal arbeides forebyggende for å hindre utenforskap, kriminalitet, framvekst av parallellsamfunn og negativ sosial kontroll.

Folkehelsearbeidet i kommunen er forankret i tjenestene og det samarbeides og samskapes på tvers av fagmiljøer og sektorer. Kommunens forebyggende og helsefremmende innsats skjer på tre nivåer: individnivå (indikative tiltak), gruppenivå (selektive tiltak) og befolkningsnivå (universelle tiltak). Folkehelsearbeidet har særlig fokus på universell innsats fordi effekten for folkehelsen er størst her. Det omfatter tiltak som styrker kvaliteten på boområder og nærmiljø, skoler, barnehager, helsetjenester.

Kunnskapsgrunnlag, samordning og koordinering er et overordnet ansvar etter folkehelseloven. Kunnskapsgrunnlaget bygger på kunnskap fra ulike lokale, regionale og nasjonale kilder. *Framsikt* tas i bruk slik at kunnskapen blir samlet og allment tilgjengelig digitalt dette året. En tverrsektoriell faggruppe er etablert med det formål å undersøke årsakssammenhenger knyttet til kommunens utfordringsbilde og arbeidet med mestringsplanen.

Agder har en felles satsing for å bedre levekårene og kommunen deltar i felles satsinger.

«[Nye mønstre – trygg oppvekst](#)» er et innovasjonsprosjekt som over en femårs periode fra 2019 og ut 2023 prøver ut metodikk for helhetlig koordinering av tjenester til lavinntektsfamilier med komplekse utfordringer. 20 familier deltar fra Lindesnes kommune, og to familiekoordinatorer i 100% stilling er engasjert i prosjektet. Koordinatorene er finansieres gjennom budsjettmidler og eksterne tilskuddsmidler. Det langsiktige målet er at neste generasjon skal få bedre psykisk helse, komme ut av lavinntekt og forsørge seg selv.

Som en del av Region Kristiansand er vår kommune representert i folkehelsenettverket som møtes jevnlig og utveksler erfaringer og gir uttalelser til planarbeid blant annet.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. En bærekraftig utvikling handler ifølge FN om å ta vare på behovene til mennesker som i dag lever, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine.

Målene reflekterer tre dimensjon:

bærekraftig utvikling, klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.

Når vi har utarbeidet handlingsplanen for Lindesnes kommune har vi samtidig knyttet kommuneplanens målsettinger opp mot bærekrafts målene. Vi håper på den måten å skape en tilknytning mellom målene og vår egen virksomhetsstyring.

Folkehelse og levekår

Folkehelseloven stiller krav om at kommunen skal ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorene som har innvirkning på dette, og oversikten skal være løpende. Dette ivaretas slik:

1. Hvert fjerde år lages en kunnskapsoversikt etter Folkehelseloven (2011).
2. Kunnskapsoversikten 2023-27 publiseres første gang i digital utgave i Framsikt i desember 2023
3. Kunnskapsoversikten oppdateres hvert år innen mai.
4. Folkehelseprofilen (FHI) innarbeides årlig i styringsdokumentene.

Kommuneplanen 2020-32 peker på fire samfunns mål for bedre levekår; økt andel som fullfører utdanning, økt andel med arbeidstilknypning, økt andel med god psykisk helse, og økt andel i yrkesaktiv alder. Nedenfor presenteres hovedfunnene knyttet til disse samfunnsmålene:

Økt andel som fullfører utdanning og redusert ulikhet

- **Totalt 78 %** av de som har påbegynt videregående utdanning fullfører innen fem år. Det ligger stabilt på landsgjennomsnittet og viser en positiv utvikling på 3 % fra forrige måling.
- **Systematisk ulikhet** mellom sosiale grupper og kjønn er redusert betydelig over en tiårs periode, men fortsatt er det forskjeller. 58 % av elever med foresatte som har grunnskole som høyeste utdanning fullfører, her har jentenes gjennomføringsgrad gått ned, mens gutter har positiv trend. 90% av jenter med foresatte som har universitet/høyskole fullfører, mens gutter har negativ trend.

Årsakssammenhenger basert på forskning:

- **Gapet mellom sosiale grupper er redusert. Andelen med lavere utdanningsnivå** i befolkningen har gått ned. Andelen gutter med foresatte med lavt utdanningsnivå har økt betydelig. Det kan henge sammen med at skolen har hatt fokus på denne målgruppen i skolen.
- **Dårlige rutiner og systemer for avdekking av årsak til individuelle vansker, og samhandling på tvers av fag og tjenester** er ofte årsak til at behovet for omfattende tjenester senere i livet. (systemsvikt og/eller omsorgsvikt)
- **Utdanningsnivået i befolkningen knyttes til inntektsnivå og gjennomføringsgrad i videregående skole.** Elever med foresatte som har lavt utdanningsnivå har lavere gjennomføringsgrad i videregående skole.
- **Forventninger og ressurser i omgivelser** som familie, barnehage, skole og nærmiljø knyttes til utdanningsnivå og sosioøkonomiske ressurser (SØR). Forventninger påvirker prestasjon og mestring.

Mulig positiv tendens i andelen uføre fra 2010-2023

- Andelen uføre i Lindesnes kommune har økt jevnt fra august 2010 (14,5 %) frem til en topp i august 2020 (17,5 %). Fra august 2020 og frem til desember 2022 har utviklingen vært positiv med en reduksjon i andelen uføre (16,9 %) og vi kan forhåpentligvis spore en positiv tendens.
- Fra august 2010 og frem til august 2022 har det vært en særlig økning i andelen uføre i aldersgruppen under 30 år. Dette er en tendens som sees over hele landet og sånn sett ikke unikt for Lindesnes. Den positive utviklingen som ble beskrevet for hele gruppen uføre sees også i aldersgruppen under 30 år de seneste årene i Lindesnes kommune.
- Mer enn 9 av 10 (95 %) uføre i Lindesnes kommune er over 30 år – hvor cirka 65 % av de uføre er i aldersgruppen 30-60 år. Andelen uføre er klart høyest blant kvinner i alle aldergrupper med unntak gruppen under 30 år hvor kjønnsfordelingen er relativt lik.
- Vi vet at psykiske plager som angst og depresjon er en av hovedårsakene til utenforskap. Om lag 70 % i aldersgruppen under 30 år som mottar arbeidsavklaringspenger i Agder har psykiske helseutfordringer som årsak til at de trenger oppfølging fra NAV. En relativt stor andel av mottakere av arbeidsavklaringspenger blir statistisk sett uføretrygdet og en del av gruppen som står utenfor arbeidslivet.

Årsakssammenhenger basert på forskning:

- Hva som er årsaken til den positive trenden er ikke dokumentert.
- Høyt utenforskapet i Lindesnes henger sammen med sosial arv, lite mobilitet og mangel på arbeidsplasser.
- Religion, utenforskapet på bygda og lav likestilling påvirker utforskapet i Agder.
- Befolkningen er ikke sykere enn i landet generelt – noe som kan indikere at holdningene og kulturen knyttet til det å stå i arbeid til tross for sykdom er lavere i Lindesnes.
- Holdninger og kultur i hjelpeapparatet bidrar til å opprettholde og forsterke utenforskap gjennom fordommer og forskjellsbehandling

Symptomer på angst og depresjon øker blant barn og unge

- Omfanget av psykiske symptomer er særlig uttalt i kvinnebefolkningen, trenden flater noe ut for alle aldersgrupper totalt.
- For barn 0-14 år er omfanget av symptomer på angst og depresjon økende.
- Affektive lidelser (endringer i stemningsleie) og depressive lidelser blant unge menn 15-24 år er nærmest doblet fra 2011-2020 fra 18 til 30 pr 1000 innbyggere.

Årsakssammenhenger basert på forskning:

- **Trivsel** på skolen, i nærmiljø, deltagelse i fritidsaktivitet og godt forhold med foreldre reduserer omfang av psykiske symptomer og regelbrudd. (s 15)
- **Psykiske og fysiske plager og sykdommer** i voksen alder har ofte sammensatte årsaker; omsorgssvikt, overgrep, traumer, stress, rus, livsstil/kosthold og aktivitetsnivå. Summen av belastning gir økt risiko for alvorlig sykdom og redusert livskvalitet.
- For unge kan mye **skjermtid** knyttes til lite søvn og psykiske plager
- **Systematisk ulikhet i helse og livskvalitet** mellom kjønn, aldersgrupper og utdanningsnivå opprettholdes av systemer. Den største sykdomsbyrden bæres av de med lav inntekt og lite utdanning. Å identifisere og påvirke systemet er nødvendig for å utjevne ulikhet.

Innbyggere i yrkesaktiv alder er lavere enn landsgjennomsnittet

- Andelen er 63% og lavere enn landsgjennomsnittet. Siste ti år viser jevn nedgang i hele landet.

Årsakssammenhenger basert på forskning:

- **Arbeidsmarked og utdanningstilbud** kan være en årsak til at befolkningen i yrkesaktiv alder er lavere enn ellers i landet
- **Den eldre befolkningen** blir flere og eldre og hjelpebehovet øker
- **Risikoen for å utvikle livsstilssykdommer** knyttes til levevaner og når eldre lever lengre vil flere utvikle livsstilssykdommer i løpet av livet.
- **Andelen eldre er høyere enn landet, andelen i yrkesaktiv alder lavere og andelen uføre stabilt høy. Samtidig øker** hjelpebehov som følge av økende antall eldre, skrøpelige og demente.

Systematisk ulikhet

For de fleste faktorene vi måler ser vi systematiske forskjeller knyttet til inntekts- og utdanningsnivå, der de med lavest utdanning kommer dårligst ut. Ofte ser vi også systematiske forskjeller mellom kjønn og aldersgrupper.

Folkehelsearbeidet

Folkehelsearbeidet er tverrfaglig og tverrsektorielt og gjøres ute i tjenestene. Folkehelsearbeidet går ut på å bruke kunnskapen vi har om faktorer som fremmer god helse og faktorer som hemmer god helse og sette inn innsatsen for å påvirke faktorene i riktig retning. Folkehelseutfordringer er sammensatte og krever sammensatte løsninger og innsatser. En god barndom varer live ut, det samme gjør vonde barndomserfaringer. Det er god samfunnsøkonomi å fremme god helse og forebygge skader og ulykker fremfor å reparere. Temaplan mestring tar høyde for å dreie innsatsen mot mer helsefremmende og forebyggende innsats. Dersom vi skal lykkes må det gjenspeiles i budsjett og økonomiplan.

Folkehelseprofil

[Bomiljø og folkehelse er tema for folkehelseprofilen 2023](#)

Hvert år i februar publiserer folkehelseinstituttet (FHI) folkehelseprofiler for landets kommuner og gir oss et lite oversiktsbilde av befolkningens helse og faktorer som påvirker helsen.

Bomiljø som gir mulighet for deltakelse og aktivitet, for eksempel med tilgang på grøntområder, er viktig for alle og særlig for barn og eldre. Lindesnes kommune vil i årene fremover få flere og en økende andel eldre. Dette må kommunen planlegge for. Kvaliteter ved boligene og nærmiljøet som gjør det godt å leve i for eldre, er også godt for andre. Å utvikle et aldersvennlig samfunn kan derfor være et nyttig prinsipp i samfunnsutviklingen generelt.

Nærhet til det en trenger i hverdagen av tilbud og tjenester kan bidra til opplevelse av tilhørighet og god bo-opplevelse i alle faser av livet. God utebelysning, sitteplasser og godt vedlikehold er for eksempel

viktig for eldre. Boligområder nær knutepunkt og tilbud bidrar til redusert transportbehov. I spredtbygde områder er gode transportmuligheter nødvendig for å øke tilgjengelighet. Fortetting kan øke attraktivitet, men kan samtidig prise ut grupper med lav inntekt. I utvikling av boområder nå det også tas hensyn til miljøutfordringer, som for eksempel støy, luftforurensning, flom, overvann og ras.

Stabile og varierte boområder er en verdi i seg selv. Det gir trygghet og mulighet for å knytte kontakt og delta aktivt i nærmiljøet. Befolkningssammensetning, andel som leier bolig, variasjon i boligtyper, miljøfaktorer og områdets attraktivitet har betydning for stabiliteten i et bomiljø. Varierte boligområder og egnede boliger for ulike livsfaser gjør det enklere å bytte bolig og bli boende i et område.

Kommunen kan legge til rette for egnede boliger og helsefremmende bomiljøer gjennom sin rolle som tomteeier og tjenesteyter, og gjennom en overordnet og langsiktig samfunns- og arealplanlegging.

Noen trekk ved kommunens folkehelse

Befolkning

Lindesnes kommune skiller seg ikke ut fra landsgjennomsnittet for andelen personer i alderen 45 år og oppover som bor alene. Det er flest personer over 75 år som bor alene. Trenden viser en økning for aleneboere i alderen 45 – 74 år, mens det er en liten nedgang for den eldre aldersgruppen.

Oppvekst og levekår

Andelen barn som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er høyere enn i landet som helhet. Vedvarende lav husholdningsinntekt vil si at den gjennomsnittlige inntekten i en treårsperiode er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge. Andelen barn i alderen 0-17 år som bor trangt er betydelig lavere enn landet og også fylket. I denne andelen finner vi flest familier i vedvarende lavinntekt.

Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har høy tilfredshet med livet, er høyere enn landsnivået. Andelen inkluderer de som svarer 8 eller høyere på en skala fra 0-10 der 0 er det verst mulige livet de kan tenke seg og 10 det best mulige.

Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er svært eller litt fornøyde med lokalmiljøet, er høyere enn landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen.

Helserelatert atferd

Andelen 17-åringer som oppgir at de trener sjeldnere enn ukentlig er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået, vurdert etter resultater fra nettbasert sesjon 1 for gutter og jenter.

Helsetilstand

Forskjellen i forventet levealder mellom de som har grunnskole og de som i tillegg har videregående eller høyere utdanning, er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået. Forskjellen i forventet levealder mellom utdanningsgruppene er en indikator på sosiale helseforskjeller i kommunen. 5,4 år

skiller det i forventet levealder mellom grupper 30 åringer som har grunnskole som høyeste utdannings eller videregående og høyere utdanning.

SLT

- Koordinerer SLT-møtestruktur på 3 nivåer
 - SlT-arbeidsgruppe (hver 6. uke) personer på tvers av etater i direkte kontakt med ungdom
 - SLT-koordineringsmøte (2 ganger i året), enhetsledernivå og rådgivere
 - Politiråd (2 ganger i året) kommunalsjef, politisjef og ordfører
 - Ad hoc grupper - opprettes ved behov og alvorlig hendelser
 - Forebyggende nettverksmøter Øyslebø og Vigeland en gang pr år
- Koordinere og implementere Dialogmodellen i samarbeid med oppvekst
- Koordinere årshjul med foreldremøter på tema rus og nettvett mellom politi og skole
 - Holde foreldremøter på temaet rus og ungdom på alle ungdomsskoler
- Arrangere fagdag "forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme" sammen med tjenester på tvers
- Arrangere fagdag for kjernegruppen medlemmer på tvers av ungdomsskoler og vgs i Lindesnes (tverrfaglig tiltaksteam)/vurdere om vi skal ha en regional samling på tvers av kommuner
- Delta med innlegg på nullvisjonen dagen i ungdomsskolene (trafikk og rus for 10.trinn)
- Bistå og søke midler til å opprette SMIL (mestringsgruppe for barn og unge som pårørende til foresatte/søsken)
- Delta i arbeidet med å utarbeide plan for å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker
- Bidra med etablere tverrfaglig ressursgruppe rundt InClub som skal følge opp mål og kriterier for klubben
- Søke og rapportere på tilskudd om kommunalt rusarbeid - tre ulike tiltak
 - koordinere arbeidsgruppa som følger opp tiltakene
 - Rask psykisk helsehjelp
 - Oppsøkende funksjon rettet mot ungdom (familiens hus)
 - Oppsøkende veileder i nav ungdom
- Søke og rapportere på hovedprosjekt "FACT ung" sammen med oppvekst
- Koordinere søknad og rapportere på BUFDIR midler (inkludering av barn og unge) til sommerjobb, sommerskole og ferie og fritid
- Koordinere sommerjobb-stillinger for ungdom mellom 15-24 år på tvers i kommunen.
- Koordinere natteravn-ordning i Mandal sentrum, opp mot foresatte og politi
 - rapportere og søke om midler til å dekke utgifter på natteravn fra trygg.no
- Bistå i ressursgruppen til rådgivende enhet for russaker

Sykkelby og trafiksikkerhet

Sykkelbyen Mandal er et samarbeid mellom kommunen, Agder fylkeskommune og Statens vegvesen. Sykkelbyavtalen er inngått for perioden 2021-24. I løpet av året må det tas stilling til om Sykkelbyavtalen skal videreføres. Avtalen forplikter alle parter. Statens vegvesen bidrar med forskning og kompetanse. Fylkeskommunen tar sikte på årlige bevilgninger til investeringer, drift, vedlikehold, kampanjer og nettverksamlinger. Kommunen skal bidra med dedikerte ressurser til sykkelbyarbeid og budsjettmidler

til tiltak. Det har hittil vært lite ressurser i Sykkelbyarbeidet og vil også i år være utfordrende å oppfylle avtalefestet aktivitet.

Målet for gjeldende avtaleperiode er å øke andelen som går og sykler uten at alvorlige ulykker øker. Aktiv transport gir gevinst både for folkehelse, klima og økonomi. Det skal legges vekt på helsefremmende tiltak som forskning viser at har effekt.

Et prioritert delmål er å satse på skoler. Elevrådenes kartlegging av skolenes sykkelparkeringer viser et stort behov for oppgradering. Det søkes ekstern finansiering med kommunal egenandel for å få etablert trygg sykkelparkering med overdekke på skolene.

Sykkelbyarbeidet og arbeidet for trafikksikkerhet er organisert med ressurser fra Rådmannens stab og Teknisk drift, og i tett samarbeid med Nullvisjonen for null drepte og hardt skadde i trafikken. Dette er kjerneressurser i trafikksikkerhetsgruppa sammen med politi og veimyndighet. Trafikksikkerhetsgruppa møtes 2 ganger pr halvår for å følge opp tverrfaglige problemstillinger herunder innbyggers innspill til å

bedre trafikksikkerheten.

Temaplan for trafikksikkerhet hadde oppstart høsten 2023 og skal vedtas i år. Trafikksikkerhetsplanen vil peke på utfordringer, sette konkrete mål og tiltak og prioritere disse sett i forhold til utfordringene. Tiltakene som vedtas må innarbeides i økonomiplanen.

Nullvisjonen Agder er et trafikksikkerhetstiltak som fullfinansieres av Agder fylkeskommune. Tre ledere har ansvar for hver sin region i fylket og hver leder er ansatt i en vertskommune. Det vektlegges forebyggende trafikksikkerhetsarbeid. Nullvisjonen samarbeider i stor grad med tverrfaglig kompetanse i kommunen. Det styrker innsatsen og bidrar til å nå ut til flest mulig innbyggere. Eksempler på samarbeid er årlige sykkeldager og sykkelprosjekter på barneskolene, fagdager på ungdomsskolene, kampanjer for trafikkregler, synlighet og hjelmbruk rettet mot ulike og relevante målgrupper.

Nullvisjonens arbeidet er basert på etikk, vitenskap og ansvar. Syklister er den gruppen av myke trafikanter som er mest utsatt i trafikken. På landsbasis oppsøker årlig 10 000 syklister helsehjelp på grunn av ulykker. Syklister utsettes for størst skadeomfang sett i forhold til registrert legevakttilsyn. Fysisk tilrettelegging er en viktig del av myndighetenes ansvar, men forebygging har stor betydning for å redusere skadeomfang. Utstyr på sykkelen er en avgjørende faktor sammen med kunnskap og ferdigheter. Kunnskapen om hjelm viser at hodeskader reduseres med opp til 80% ved bruk av hjelm. Et prosjekt for hjelpåbud gjennomført i Sverige kan vise til 92% reduksjon av hodeskader. Dette er et eksempel som peker mot den forebyggende innsatsen som kommunale planer må legge til rette for.

Tidlig innsats forstås som at innsatsen settes inn tidlig i livet. Tidlig innsats må også forstås i et livsløpsperspektiv. Voksne er rollemodeller for barn og barn er rollemodeller i vennegjengen. Nullvisjonens mangeårige systematiske og kunnskapsbaserte arbeid har gitt erfaring om at det må jobbes målrettet mot flere aldersgrupper med ulike tiltak. Informasjon, kampanjer og fysiske tiltak.

Demokrati, innbyggermedvirkning og deltakelse

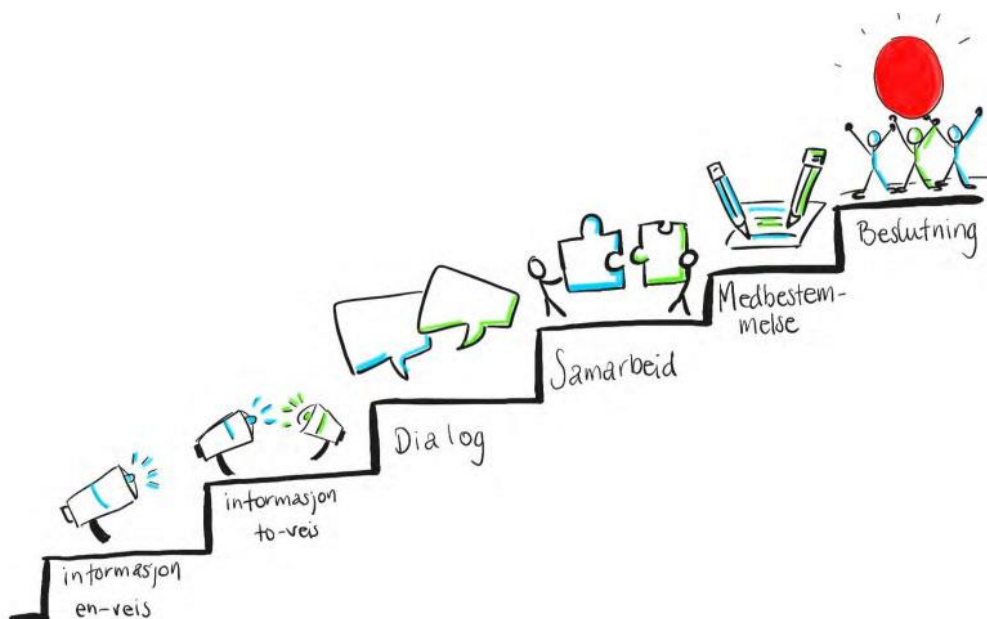
Innbyggerinvolvering og brukermedvirkning er et viktig virkemiddel for å skape deltakelse og samfunnsengasjement. Barn og unges stemme skal bli hørt i Lindesnes og det skal jobbes med demokratiutvikling.

Lindesnes kommune har målsetninger om mer involvering og samspill på tvers av sektorene (Kommuneplan 2020-2031 - Bedre sammen). For å lykkes med dette er det behov for en utvikling av synet på kommunens rolle; nærmere en kommune som skaper velferdssamfunnet sammen med sivilsamfunnet. En involvering av sivilsamfunnet for å løse samfunnsutfordringer som likeverdige aktører er en relativt ny øvelse. Dette krever endring i maktforhold, og offentlig ansatte må ut av sine vanterammer for samarbeid. Sivilsamfunnet må på sin side utvikle sitt bilde av sektorenes roller og ta det ansvaret som følger med i likeverdige partnerskap.

Innbyggerinvolvering og brukermedvirkning er et viktig virkemiddel for å skape deltakelse og samfunnsengasjement. Barn og unges stemme skal bli hørt i Lindesnes og det skal jobbes med demokratiutvikling.

Deltakelsestrappa

Deltakelsestrappa illustrerer grad av innbyggerinvolvering og ulike former for medvirkning. For hvert trinn oppover i trappa får innbyggerne større muligheter for deltakelse og større innflytelse på utviklingsprosesser. Optimal grad av involvering og innflytelse avhenger av hva man ønsker å oppnå, og det vil være behov for ulike strategier for å møte ulike formål.

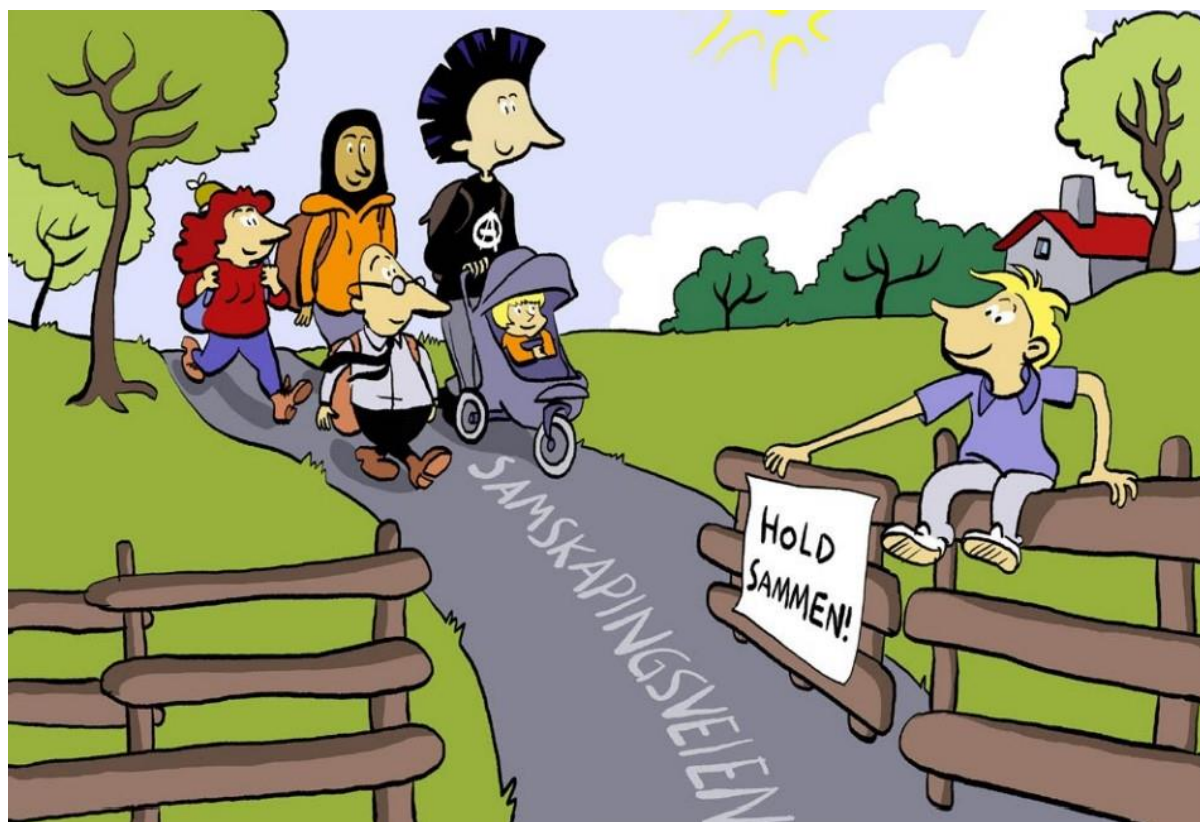

Demokrati og medvirkning

Mange innbyggere har ideer og engasjement for hvordan de ønsker å utvikle sitt eget nærmiljø. Det finnes uforløste resurser i lag, foreninger og ildsjeler. Innbyggerne ønsker primært å engasjere seg i

saker som er nær dem og som har betydning i dagliglivet. Motivasjonen for å delta og medvirke er i hovedsak et ønske om å "være med", ikke makt eller innflytelse. Dette sammenfaller med det vi kjenner til fra forskning knyttet til sammenhengen mellom deltagelse og livskvalitet. Opplevelsen av å være del av et fellesskap og et større "vi" motiverer innbyggerne til å ta del i, bidra med dugnad og til å utvikle det nære lokalsamfunnet. På andre siden vet vi at dette har betydning for den enkeltes helse og folkehelsen. Å bygge sterke lokalsamfunn med høy grad av deltagelse gir direkte innflytelse på levekårsutfordringer i vår kommune.

Nye og gode prosesser med innbyggerne og ansatte innebærer omstilling både for kommunes ansatte, innbyggere og politikere. Det krever at vi ser på hverandre med nytt blikk og gir hverandre nye oppgaver, at vi avgir makt og har tillit til prosessene vi skal skape sammen. Lindesnes kommune vil legge til rette for arenaer hvor vi deltar og engasjerer oss i utviklingen av nærmiljø og samfunn. Dette er forankret i kommuneplanen vår *Bedre sammen* (2020-2032).

Innbyggermedvirkning

Innbyggermedvirkning handler om å lytte til innbyggerne. Det skal styrke tilliten til lokaldemokratiet og sikre at innbyggernes stemme blir hørt. På tjenestenivå innebærer innbyggermedvirkning at brukerrepresentanter inngår i et likestilt samarbeid med fagpersoner fra tjenesteapparatet. De er aktivt deltagende med utveksling av kunnskap og erfaringer for å endre tilbud og tjenester. På systemnivå er innbyggermedvirkning en arbeidsform der ulike grupper involveres i planlegging av tiltak, aktiviteter og tjenester som har allmenn betydning, og de kan delta i råd og/eller utvalg på styringsnivå. (Kommunesektorens interesseorganisasjon, KS).

Våren 2023 utarbeidet Lindesnes kommune *Temaplan mestring*. Her ble det vedtatt en rekke tiltak knyttet til innbyggermedvirkning. I økonomi- og handlingsplanen er disse lagt inn som oppdrag, og det er fordelt ansvar for oppfølging. I 2024 skal vi blant annet iverksette følgende tiltak:

- *Vi etablerer brukerråd på tjenestenivå.*

Dette er en ordning som skal gi brukere av tjenester økt innflytelse på innhold, kvalitet og omfang i tjenesten.

- *Vi styrker opplæringen av Eldreråd og Råd for mennesker med funksjonsnedsettelse. Aktuelle temaer: kommunens planer, oppgaver og drift, representasjon og samhandling med interessegrupper og organisasjoner.*

Vi styrker opplæringen for rådene slik at de får økt kompetanse og legitimitet som rådgivende organer til kommunens beslutninger.

- *Vi har opplæring for elevråd ved alle skolene i Lindesnes.*

Vi styrker opplæringen for elevråd slik at barn og unge tidlig får økt kunnskap om demokrati og medvirkning.

Medvirkning barn og unge

Økonomiplan for 2024-2027

Lindesnes kommune har etablert et ungdomsråd som utgjør det formelle og lovpålagte medvirkningsorganet for ungdom. Rådet består av 22 representanter fra ungdomsskolene, Mandal videregående skole, alle de kommunale fritidsklubbene og to representanter med bosted i Lindesnes kommune, men som går på skole utenfor kommunen.

Lindesnes kommune har et aktivt og velfungerende barneråd og ungdomsråd. Rådene velger sine representanter fra kommunes skoler, videregående skole og ungdomsklubber.

Det er kommunenes oppgave å sørge til at rådet har tilstrekkelig med ressurser for å kunne drifte arbeidet sitt på en forsvarlig og funksjonell måte, samt sørge for at de unge har reell innflytelse og medvirkning i alle de saker som angår dem.

Arbeidet styres av en egen forskrift samt veileder til forskrift.

Lindesnes kommune legger vekt på god opplæring til både barnerådet og ungdomsrådet. Opplæringen gjennomføres hvert år etter valget med en oppstartstur. Her legges det vekt på at representantene skal oppleve mestring og trivsel og forberedes på sin rolle som barne- og ungdomsrådsrepresentant. De får i tillegg opplæring i håndtering av media og lobbyarbeid og lærer metodikk for demokratiske prosesser de kan bruke både i elevrådene og i barne og ungdomsrådene.

Målet med opplæringen er å styrke de unges demokratiske selvtillit og utvikle handlekraft og mot til å utvikle seg i rollen som representant for barn og unge.

Barne og ungdomsrådene skal ha anledning til å utvikle rådene sine og deltar derfor på arenaer der de møter andre i samme rolle. Ungdomsrådet deltar på nasjonale og regionale arenaer. 2022/23 har vi samarbeid med ungdomsråd i Kroatia og har utveksling med ungdommer fra kroatiske organisasjoner og ungdomsråd. Ungdomsrådet og barnerådet har særlig fokus på ytringsretten for å styrke barn og unges stemme i det offentlige ordskifte.

Både barnerådet og ungdomsrådet skal bidra til å styrke og utvikle barn og unges demokratiske rettigheter og muligheter til deltagelse og bidrar derfor i nasjonale nettverk med å dele erfaringer og kompetanse.

Innbyggerinvolvering

En kommune i endring

Godt samspill mellom sivilsamfunnet, administrasjonen og de folkevalgte i kommunen er avgjørende for å få til lokal samfunnsutvikling. Fremtidens kommune skal omstilles for å tilpasse seg befolkningen sin. Vi vet at dette vil legge press på økonomi og tjenestetilbud. Hvis vi skal opprettholde velferd og tjenester, må vi dreie kommunen

fra en kommune 2.0 til en kommune 3.0. Fra tjenesteyting til samskaping.

Figur som viser utvikling av kommunen - kommune 1.0, 2.0 og 3.0

I *Temaplan mestring* ble det vedtatt at vi skal etablere et team og ta i bruk modell for å følge opp initiativ fra innbyggere. Dette gjør vi for å øke vår tilgjengelighet for innbyggerne ved å fange opp ressursene og engasjementet i nærmiljø og lokalsamfunn. Vi vil etablere et mottakerapparat for å ta imot og følge opp initiativ fra sivilsamfunnet. Ansvar for prosjektene deles mellom lokalsamfunnet som initiativtaker og kommunen som bidragsyter. Lokalsamfunnet har eierskap til prosjektet, da initiativet kommer fra innbyggere eller representanter for interesser i lokalsamfunnet. Innbyggerne/sivilsamfunnet og kommunen er likeverdige aktører i utviklingen av prosjektene. Sivilsamfunnet deltar for eksempel med innbyggereksptise der kommunen deltar med fageksptise og alle parter har ansvar for fremdrift og dokumentasjon på sine områder i prosjektene.

Et utviklingsteam vil støtte opp om eksisterende strukturer i lokalsamfunnet vårt, slik som frivilligsentraler, velforeninger, bruker- og pårørendeorganisasjoner samt næringsliv og –foreninger. Ved å etablere et kommunalt mottakerapparat som eksisterende strukturer i sivilsamfunnet kan ta i bruk, unngår vi å konkurrere om human, sosial og økonomisk kapital. I stedet kan vi som kommune bidra til å styrke sivilsamfunnets strukturer og fremme eierskap til lokal samfunnsutvikling. Vi etablerer da en arbeidsform som ivaretar kommuneplanenes samfunnsdel sin visjon, og legger til rette for at «...Innbyggere, næringsliv, lag og foreninger, frivillige, kommunens ansatte og politikere skaper de beste løsningene sammen.»

Klimabudsjett

Klima og bærekraft

Det skjer endringer i miljø og klima i et raskt tempo. Utfordringene er globale, men løsningene finnes lokalt. Vi har knyttet målene i kommuneplanen opp mot FNs bærekraftsmål - verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. Lindesnes kommune som lokalsamfunn står nå i en situasjon hvor vi skal tilpasse oss fremtidens klima, samtidig som at vi skal ta ansvar for at Norge og verden klarer å overholde sine klimaforpliktelser.

Regionplan Agder 2030 sitt hovedmål er å utvikle Agder til en miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig region i 2030- et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår.

Gjennom Regionplan Agder 2030 er det vedtatt at Agder skal redusere direkte klimagassutslipp med minst 45 % innen 2030 (ikke kvotepliktig sektor), og Agder skal bidra til å oppnå lavutslippssamfunnet. Agder fylkeskommune har også stilt seg bak en regional felles visjon "Electric Region Agder". 100 % elektrisk og fornybart. Dersom visjonen blir nådd, vil reduksjonene tilsvare ca 70-80 % kutt i direkteutslipp i Agder.

Lindesnes kommune har i sin kommuneplan et mål om å redusere klimagassutslippene med minst 60 % innen 2030- sammenlignet med 2005.

Fokusområder

Kommuneplanen peker på flere fokusområder innenfor klima, miljø og bærekraft. Konkret nevnes utfordringer knyttet til uønsket spredning av planter, dyr og mikroorganismer, samt mikroplast som samles opp i næringskjeden. Drikkevannskvalitet, sur nedbør, artsmangfold, matvaresikkerhet og spredning av sykdom er også omtalt som sentrale utfordringsområder i kommunal planlegging. Fremover vil kommunens evne til å samarbeide med både næringsliv, frivillig sektor og øvrige myndigheter/kommuner bli avgjørende for vår resultatoppnåelse.

Havvind

Kommunen har tatt en tydelig posisjon for utvikling av havvind-næring på Sørlandet. Kravet til CO2 reduksjon og overgang til fossilfritt brennstoff krever at kommunen setter seg tydelige mål for dette arbeidet og jobber aktivt sammen med enkeltbedrifter og klynger for å nå målene. Vi vil i planperioden få på plass et ESG (Environment Social responsibility Governance) system som setter mål og dokumenterer måloppnåelse slik at vi når våre klimamålsetting.

Klima og bærekraft i kommunale plan- og byggeprosjekter

I handlingsplanperioden vil det igangsettes og gjennomføres betydelig aktivitet både i forhold til planlegging og bygging. Klima- og miljømålene er et godt utgangspunkt for disse prosessene. Det grønne skiftet er et sentralt tema i strategisk næringsplan, som ble vedtatt i 2022. I kommunens nylig vedtatte arealdel er dette arbeidet viet oppmerksomhet i arbeidet med siling av innspill og konsekvensutredning av innspill til nye arealer (2023). I perioden 2024-2027 vil dette arbeidet videreføres i ny revisjon av kommuneplanens arealdel.

Kommunen står overfor et meget stort byggeprosjekt i nytt helsehus. I dette prosjektet er det innarbeidet klima- og miljøkrav til anskaffelsen. Analyser av byggeprosjekter og erfaring viser at det er mulig å oppnå klimaeffekter både i anleggs- og i levetiden til prosjektet uten at dette gir uhåndterbar

Økonomiplan for 2024-2027

prosjekt- og senere driftsøkonomi. Helsehuset foreslås nå som et plusshus og skal produsere 20% mer energi enn det forbruker. Dette vil gi en betydelig klimaeffekt for Lindesnes kommune.

Klima og miljø skal være et gjennomgående tema i all kommunal planlegging. Målsettingen i kommuneplanen om reduksjon i klimagassutslipp har relevans for alle kommunens enheter. Kunnskap om og evne til å omsette klimamål til effektive og gode tiltak i større byggeprosjekter, som nytt helsehus, vil være et viktig bidrag til å redusere kommunens eget klimaavtrykk. En arealforvaltning som balanserer hensyn til bruk og vern for framtidige generasjoner likeså.

Klimastatistikk

Klimatiltak med i økonomiplanen

Ikke-kvantifiserbare utslippsreduksjoner

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024-2027	Totalt økonomeffekt	Langsiktig	Sektorkilde	Reduksjon 2022	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027	Reduksjon 2028	Reduksjon 2029	Reduksjon 2030	Reduksjon 2031	Reduksjon 2032	Reduksjon 2033	Langsiktig reduksjon
Reduser avfall	0	0	0	Avfall og avløp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reduser matsvin	0	0	0	Avfall og avløp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Klimakutt i innkjøps samarbeid	0	0	0	Innkjøp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krav om klima- og miljøhensyn i alle anskaffelser	0	0	0	Innkjøp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bilfri uke	0	0	0	Veitrafikler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	0	0	0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Beskrivelse klimatiltak

Bilfri uke

Innføre kampanje om "bilfri uke" med oppfordring til å la bilen stå for de som har mulighet. Hvis alle i Norge lar bilen stå en dag i uka kan vi faktisk spare 668 570 tonn CO2!

Klimakutt i innkjøpssamarbeid

Kommunen skal være en aktiv pådriver for klimakutt i innkjøpssamarbeid som man er deltaker i.

Krav om klima- og miljøhensyn i alle anskaffelser

Anskaffelsesreglement skal inneholde klare krav og føringer om klima- og miljøhensyn, som skal dokumenteres i alle anskaffelser.

Redusere avfall

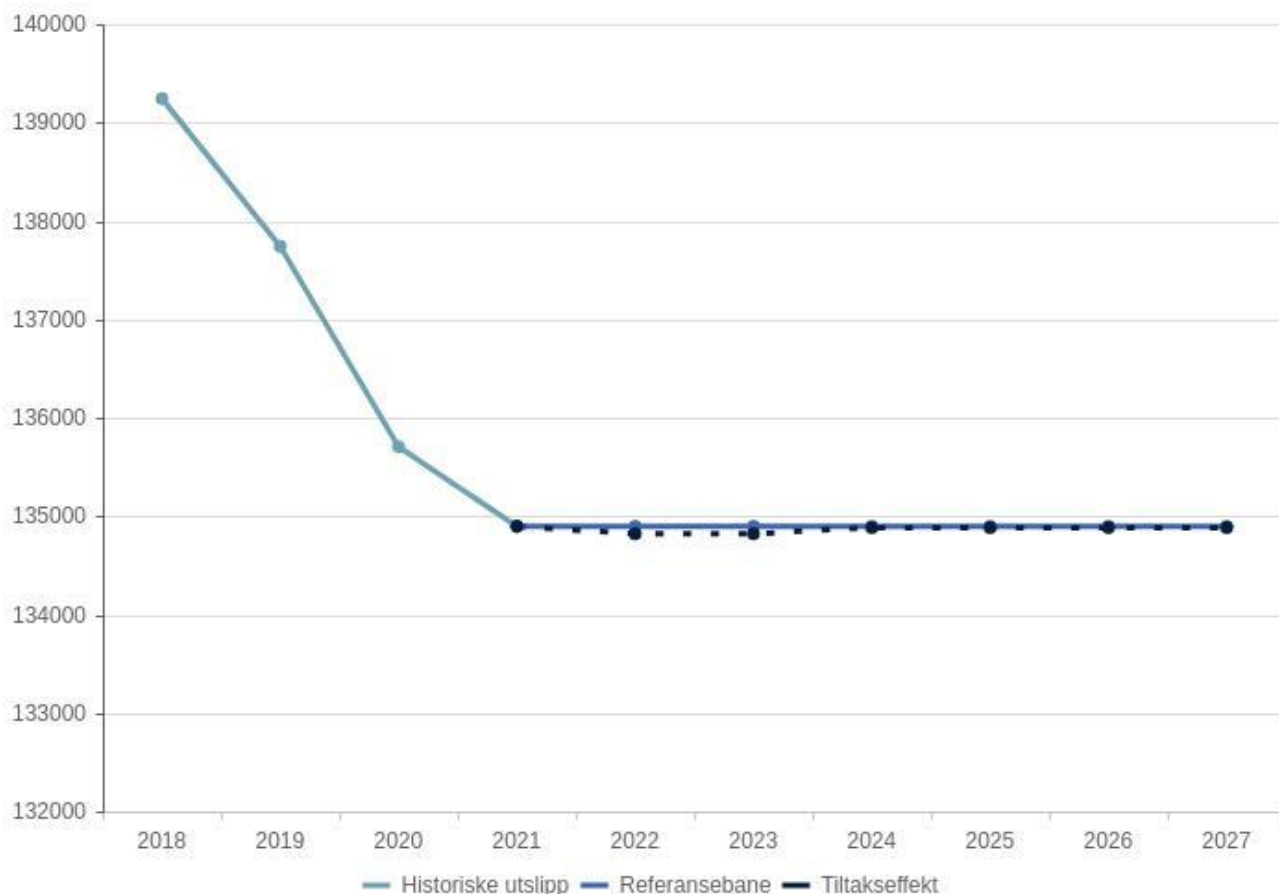
Økt sorteringsgrad for avfall gir lavere utgift for kommunen. Innsparingen forutsetter at alle ansatte følger avfallshåndboka og sorterer avfall. Innsparingen forutsetter at kommunen totalt reduserer restavfall og øker andel sortert avfall.

Redusere matsvinn

Redusere matsvinn og ha gode rutiner for håndtering av matrester (redesign) i de kommunale virksomhetene.

Klimagassutslipp (graf)

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO₂-ekvivalenter. Historiske utslipp er hentet fra Miljødirektoratet. Du ser kommunens referansebane og i tillegg effekten av klimatiltakene i den stiplede linjen.

Deltakelse og frivillighet

Deltakelse og frivillighet

International Labor Organization (ILO) definerer frivillig arbeid som «ikke-obligatorisk arbeid, det vil si den tiden en person bruker på å utføre en eller flere aktiviteter - enten gjennom en organisasjon, eller direkte overfor andre utenfor egen husholdning - uten å ta betalt.» I tillegg vektlegges det at tjenesten eller aktiviteten må være til fordel for samfunnet, miljøet, eller andre enn nære slektninger eller personer som kan regnes til egen husholdning. (Pårørende regnes med andre ord ikke som frivillige).

I Lindesnes har vi over 300 lag og foreninger som er registrert i [Frivillighetsregisteret - Brønnøysundregistrene \(brreg.no\)](#), og antallet er totalt sett økende. Mangfoldet er stort; fra lokale grupper til organisasjoner med ansatte og internasjonale forgreninger. Vi har frivilligsentraler på tre lokasjoner; Mandal, Vigeland og Øyslebø. Frivilligsentralene stimulerer til frivillig innsats og er åpne møteplasser for befolkningen.

Deltakelse er viktig for opplevelse av tilhørighet og livskvalitet, og for Lindesnes kommune er det viktig å legge til rette for bred deltakelse i befolkningen vår. Lindesnes kommune sin frivillighetserklæring kan leses i sin helhet her: [Frivillighetspolitikk - Lindesnes kommune](#). Den vektlegger fem fokusområder for samspillet med frivilligheten:

- Vi har god dialog og møteplasser som fremmer samarbeid.

Økonomiplan for 2024-2027

- Vi drar veksel på hverandres kunnskap og kompetanse.
- Frivillige organisasjoner har informasjon om og god tilgang på egnede lokaler og utstyr.
- Informasjon om frivilligheten er lett tilgjengelig, og innbyggerne deltar og engasjerer seg.
- De kommunale tilskuddsordningene inneholder frie midler, og vi har god informasjon om tilskuddsordninger og søknadsskriving.

I *Temaplan mestring* er det vedtatt at vi skal følge opp med med en rekke tiltak i 2024:

- Kommunen arrangerer sommerskole i samarbeid med lag, foreninger og private ved å lyse ut tilskudd de kan søke på.
- Vi utvikler samarbeidet med de frivillige ut i fra lokale behov og muligheter. Vi tydeliggjør hvilke oppgaver de skal bistå med i samarbeidsavtaler. Eksempler; samarbeid om hjelp og støtte til barn og unge, familier, flyktninger, eldre og ensomme.
- Vi koordinerer og forenkler de kommunale tilskuddsordningene for frivilligheten.
- Vi markedsfører tilskuddsportalen slik at denne tas i bruk av flest mulig.
- Vi informerer om aktiviteter og tilbud i lokalsamfunnet og kommunen som helhet på ulike måter, slik at vi når bredt ut med informasjonen.
- Vi tilbyr opplæring og veiledning i bruk av digitale verktøy sammen med frivilligheten.
- Vi tilbyr informasjon og veiledning om hvordan man skaper inkluderende miljøer i lag og foreninger.
- Vi veileder frivillige voksenledere som jobber med ungdom om hvordan de kan være en støtte for ungdom som har utfordringer.
- Vi lager retningslinjer for bruk av kommunale lokaler, og tar i bruk bookingsystem slik at lag, foreninger og foresatte/andre kan låne rom.
- Kommunen arrangerer hver høst en seniormesse sammen med næringsliv og frivilligheten. Tema: «Folkeopplysning om hvordan man kan planlegge alderdommen»; bolig, tekniske hjelpemidler, hva ønsker jeg å ha i nærmiljøet når jeg ikke lenger kan kjøre bil?
- Vi sikrer at tilbud til eldre (åpne møteplasser og aktiviteter) er godt kjent og informeres om i ulike kanaler, slik at vi også når ut til de som ikke er digitale.
- Vi lager et møtested for pårørende til personer med demens i samarbeid med frivilligheten.
- Vi får til en ordning med "Aktivitetsvenn" for hjemmeboende personer med demens sammen med frivilligheten.
- Demensforeningen tilrettelegger for et åpent lavterskeltilbud for personer med demens og deres pårørende med bistand fra kommunen.

Gjennom oppfølgingen av *Temaplan mestring* og *Lindesnes kommunes frivillighetserklæring* fortsetter vi arbeidet med å synliggjøre frivilligheten og verdien av frivillighet for den som er frivillig, for den som mottar resultatet av frivillig innsats og for samfunnet som helhet.

Temaplan mestring

[Temaplan mestring](#) beskriver kommunens mål og hvilke tiltak vi skal gjøre for å skape en kommune hvor barn, unge, voksne og eldre mestrer livene sine.

Mestring handler om å føle at man duger til noe, at det er noe man får til. Vi ønsker å legge til rette for at alle innbyggerne våre kan være aktive, selvstendige og oppleve mestring og livskvalitet i hverdagen. Slik kan flere delta i, og ta medansvar for, lokalsamfunn og felleskap.

Endringer i befolkningssammensetningen får stor betydning for samfunnet vårt. Kommunen skal levere gode tjenester, i en periode vi vet vil preges av mangel på ressurser. Ved at flere mestrer egen hverdag, vil færre ha behov for kostbare og omfattende tjenester.

En viktig del av temaplanen er derfor å vri kommunens innsats fra reparasjon og store, inngripende tiltak til forebyggende tiltak og mer egenmestring.

Planen skal vise hva den enkelte kan ta ansvar for og hva samfunnet og kommunen som organisasjon kan bidra med. Vi er helt avhengige av å spille på lag med innbyggerne, frivilligheten og næringslivet og deres bidrag for å få en god samfunnsutvikling.

Planen inneholder konkrete tiltak som skal innarbeides i virksomhetsplaner til de ulike tjenesteområders enheter som er ansvarlige for tiltakene. Det vil bli rapportert på gjennomføring av tiltak gjennom 2024 slik at politikerne kan følge med på framdriften.

Næringsutvikling

Næringslivet i Lindesnes kommune er variert og består av alt fra små familieeide bedrifter til store industribedrifter i konsernstrukturer. Kommunen er i vekst og har en utviklingsprofil som skiller seg ut ved at vi har en langt høyere vekst i industrisysselsettingen enn omkringliggende kommuner og landet for øvrig.

Lindesnes har i strategisk næringsplan vektlagt at den sentrale beliggenhet i regionene, nærhet til infrastruktur, havområdene og kontinentet gir komparative fortrinn for landbaserte, marine og maritime næringer. Med et stort arbeidsmarked vest og øst for kommunen vil etablerte og nye bedrifter ha store muligheter for å lykkes i tråd med den spennende utviklingen som skjer i stadig raskere tempo.

Ord som bærekraft, sirkulærøkonomi og det grønne skiftet er ikke lenger kun ord i overordnede målsetninger, men nedfelt i strategisk næringsplan og skal operasjonaliseres i planperioden.

Næringsarbeidet i kommunen utføres av rådmannens næringssteam i tråd med de politiske føringene og koordineres av næringsjefen med en klar formulert målsetning i strategisk næringsplan:

“Lindesnes kommune skal være den mest attraktive kommunen langs sørlandskysten å etablere og drive næringsaktivitet i.”

Under mottoet «bedre sammen» bidrar nærings-apparatet til å forstå næringenes behov, synliggjøre potensialet og utfordringer, koordinere tiltak og gi politikerne et godt grunnlag for å utvikle kommunen.

De fem næringsforeningene fra de tre tidligere kommunene, sammen med SINPRO, Visit Lindesnes og næringshagen jobber for et tettere og mer forpliktende samarbeid og ønsker å danne Lindesnes Næringsråd. Et tettere og mer forpliktende samarbeid er både ønskelig og nødvendig for samlet å fronte kommunens næringsliv i regionale og nasjonale sammenhenger. Næringsrådet vil jobbe tett med og kommunens næringsapparat og være en aktiv deltaker og aktør i Kristiansandsregionen gjennom næringsalliansen.

«Lindesnes Næringsråd» som er under etablering har etablert en metodisk innsamling av data som kan danne grunnlag for å utvikle eksisterende næringer, legge til rette for gründere og skape betydelig vekst innen blant annet grønne og blå næringer. Alle partene som betegnes som «Lindesnes Næringsråd» var sentrale bidragsyter i utarbeidelsen av strategisk næringsplan. Ved å samordne kreftene får man en betydelig større ressurs og en tydelig stemme og kan jobbe kontinuerlig med utfordringer som må løses sammen. Det pekes fortsatt først og fremst på viktigheten av å gjøre kommunen attraktiv for å kunne tiltrekke oss rett kompetanse i konkurranse med andre regioner. “Jobb til begge”, sentrumsutvikling, tilrettelegge for et levende bymiljø med et urbant byliv hele året samtidig som kommunen har et rikt tilfang av botilbud i hele kommunen. I tillegg fremhevet betydningen av en koordinert innsats for rekruttering og behov for å fronte utviklingen av infrastruktur.

Lindesnes kommune er godt posisjonert for å lykkes med å skape fortsatt vekst og utvikling utover landsgjennomsnittet. Ny E39 Mandal - Kristiansand og videreføring vestover, geografisk beliggenhet med nærhet til kontinentet, attraktive naturområder, store skogbruksarealer, allsidig landbruk og en fiskerinæring i sterk vekst gir oss et godt utgangspunkt for å lykkes.

I tråd med kommuneplanen ligger alt til rette for at vi skal ta en tydelig posisjon i den rivende utviklingen som finner sted knyttet til det grønne skiftet. Bedrifter er godt i gang med å gjennomføre og planlegge for redusert utslipp og arbeid med sirkulær økonomi er en del av hverdagen.

Tilgang til nødvendig elektrisk kraft og fossilfritt brennstoff langs transportknutepunktene vil bli viet stor oppmerksomhet lokalt og i prosessen med utarbeidelse av strategisk næringsplan for kristiansandsregionen.

Etablering av ny 132 KV Kystlinje er helt nødvendig for sikre utviklingsmuligheter på Gismerøya, Jåbæk, Strømsvika, Sodevika, Lindesnes-halvøya og øvrige næringsområder. Kommunen vil være tett på Glitre i denne prosessen da blant annet kysttrafikken raskt skal over på elektrisitet, ammoniakk eller hydrogen, GE utvider og trenger betydelig økt effekt og arbeidet med å etablere nye arbeidsplasser og havvindnæringen i Europa skyter fart. "Nato anlegget" ligger sentralt til for å kunne benyttes i denne omstillingen og vil kunne understøtte sjørettet virksomhet i havnebassenget og skipsfarten langs kysten i arbeidet med reduksjon av CO2.

Kommunens næringsliv har tatt en tydelig posisjon for utvikling av havvind næring på Sørlandet. Gjennom felles initiativ på Agder, støttet av alle kommunene gjennom "Fremtidens havvind", legges det til rette for at arealene rundt "Klevefjorden" sammen med arealene i Lyngdal og Farsund skal bli industrisenter og base for de store vindaktørene for Sørlege Nordsjø 2 og andre felt. En klart formulert forutsetning er og vil være at det gir et betydelig antall arbeidsplasser over tid.

Kravet til CO2 reduksjon og overgang til fossilfritt brennstoff krever at kommunen setter seg tydelige mål for dette arbeidet og jobber aktivt sammen med enkeltbedrifter og klynger for å nå målene. Vi vil i planperioden få på plass et ESG (Environment Social responsibility Governance) system som setter mål og dokumenterer måloppnåelse slik at vi når våre klimamålsettinger.

Nye næringer etableres i dag med klare krav til at infrastruktur som sykkelsti, kollektivtransport og alternative energikilder er tilgjengelig inn i områdene. Attraktive boliger/leiligheter og et velfungerende og pulserende sentrum er også viktig for at bedrifter velger vår kommune ved vekst eller nyetablering.

Lindesnes kommune vil i planperioden videreføre arbeidet for å gjøre Mandal, Vigeland og Øyslebø attraktive som handels- og opplevelsessentre.

Utvikling av Mandal sentrum som et kompaktsentrum med de kvaliteter som skal til for å tiltrekke oss kompetanse forsterkes. Mandal Handel og Service forening har utarbeidet en plan for sentrumsutvikling som vil bli bearbeidet i perioden. Videreutvikling på Malmø og Skinsnes fra Ballastbrygga og opp mot nytt helsehus innehar kvaliteter som gir rom for utvikling av et kompaktsentrum, aktørene og eierinteressene i området jobber sammen med kommunen om en ønsket utvikling.

Videreutviklingen av havnesamarbeidet med Kristiansand gjennom KF'ene (Kommunale Foretak) og i IKS'et (Interkommunale Selskaper) er helt sentralt for å lykkes med omstilling av transportsektoren og etablering av nye arbeidsplasser rettet mot sjørettet næring i vår region. Omleggingen til fossilfritt brennstoff og infrastruktur som skal til for denne satsningen krever enorme investeringer og et kompetent miljø for å håndtere dette.

Kommunen fortsetter gjennom planperioden å sikre tilstrekkelig tilgang til næringsarealer i de tiltenkte områdene i hele kommunen og vil i tråd med strategisk næringsplan sikre at arealene utnyttes effektivt til det formål de er tiltenkt og med hovedvekt på etablering av attraktive arbeidsplasser. I kommuneplanens arealdel som nylig ble vedtatt er arealer til næringsvirksomhet på Vigeland -Livold og ved Spangereid hvor GE har sin virksomhet lagt inn. Her vil det være behov for detaljplanlegging med effektive og gode planprosesser slik at dette viktige næringslivet sikres fysiske rammer for videre utvikling og vekst.

Kommunen vil være en aktiv pådriver i arbeidet med utarbeidelse av regional strategisk næringsplan og arealplanlegging sammen med fylket. I kommende periode vil regional plan for senterstruktur og handel bli fremmet for vedtak (planlagt vedtak oktober 2024). Det legges også opp til at Regionplan Agder, som er det viktigste styringsdokumentet for Agder, får en enkel revisjon gjennom den regionale planstrategien. Det er planlagt at den reviderte planen sendes på høring og vedtas i løpet av 2024. Handlingsplan for regional verdiskapingsstrategi er under utarbeidelse og forventes slutført innen sommeren 2024. Det vil antagelig også være flere andre regionale planinitiativer som det vil bli viktig å følge opp. Regional planstrategi utarbeides nå og vil vise hvilke regionale planer som skal utarbeides.

Lindesnes kommune har et interessant og variert næringsliv med mange viktige bedrifter. GE Healthcare i Ramslandsvågen er den største industribedriften, den har en stor andel av verdensmarkedet med sine produkter. Bedriften er i god utvikling og utvider sin kapasitet. For kommunen og fylkeskommunen er det svært viktig å bidra til trygg og sikker transport til og fra bedriften. Realisering av planlagt ny fylkesvei 460 samt økt effekt i strømmettet som sikrer utvidelse i Ramslandsvågen er prioriterte oppgaver i planperioden. Tilsvarende gjelder kollektivtransport og gang og sykkelsti til næringsområdene der hvor dette er nødvendig.

«Leida» prosjektet, med utgangspunkt i GE Healthcare, Lindesnes, er utviklet til å bli et svært viktig verktøy for å hente inn arbeidskraft. Gjennom formell kvalifisering reduseres utenforskap og prosjektet tilfører nødvendig arbeidskraft i et stadig strammere arbeidsmarked. Programmet videreføres til flere bedrifter og fortjener all honnør og nødvendig støtte.

Lindesnes kommune deltar i Etablerersenter Agder og ser denne satsningen i sammen med de etablerte tjenestene som leveres av Lindesnes næringshage.

Tilbakemeldingene fra alle deler av vårt næringsliv og organisasjoner er «samling i bønn», forene krefter og stå sammen for å sikre en bærekraftig utvikling i kommunen.

Innovasjon og digitalisering

Ambisjon 2024

- Våre ambisjoner er:
 - Innbyggerne og næringsliv bruker primært digitale tjenester i dialog med kommunen
 - Innbyggere og næringsliv deltar i utvikling av nye tjenester
 - Alle har tilgang til og kan bruke fremtidsrettede digitale løsninger
 - Digitale løsninger bidrar til kvalitet og effektive tjenester

Digitaliseringsstrategi og prosjekter i 2024

Lindesnes er med i DDV IKS (Det Digitale Vest Agder), som er et interkommunalt IKT-samarbeid. DDV drifter alle systemene våre, og er en strategisk samarbeidspartner på digitalisering. De er ansvarlig for alle nye anskaffelser og innføringer av systemer, sammen med kommunen.

Regjeringen la i 2019 frem en ny digitaliseringsstrategi, som heter **En digital offentlig sektor**. Strategien er utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i samarbeid med KS. Digitaliseringsstrategien for DDV-samarbeidet for 2021-2024 baserer seg på denne. Hovedmålet er å skape en enklere hverdag for innbyggere og næringsliv. Det er ventet en ny nasjonal strategi i løpet av 2024. Vi vil da jobbe med å oppdatere vår digitaliseringsstrategi som følge av den.

Vår strategi beskriver fem prinsipper for digitalisering i DDV og i vår kommune:

1. Sammenhengende tjenester med brukeren i sentrum
2. Økt deling av data og verdiskaping
3. Styrket digital kompetanse og deltakelse
4. Styrket samarbeid med privat og frivillig sektor
5. Godt personvern og god informasjonssikkerhet

I 2024 skal Lindesnes kommune i samarbeid med DDV jobbe med blant annet disse prosjektene:

- Nytt ERP (Enterprise resource planning) system for økonomi, HR og lønn.
- Videre arbeid med KS plattformen.
 - En samordnet digital tjenesteutvikling i kommunesektoren som består av ulike tjenester vi kan velge å knytte oss til. For eksempel Fiks Registeret; en tjeneste som gir kommuner og fylkeskommuner tilgang til folkeregisteret og andre registre som er sentrale i saksbehandling.
- Læringsstøttesystem (LMS) for ungdomsskolen.
 - Dette innebærer eksempelvis gode løsninger for å dele undervisningsopplegg, mulighet for fillagring, kalender, planleggingsverktøy, prøvemodus, testverktøy etc.

Videre så jobbes det med å øke kompetansen i kommunen og i DDV, for å kunne ta i bruk RPA (Engelsk av: Robotic process automation) i saksbehandling der vi ser at det er formålstjenlig. Dette er en måte å automatisere arbeidsprosesser eller oppgaver slik at vi mennesker får frigjort ressurser til å kunne gjøre annet, mer verdifullt arbeid.

Det satses også på velferdsteknologi i tjenesteområde velferd, digitale løsninger i tjenesteområdet oppvekst og samfunnsutvikling skal effektivisere og digitalisere flere av sine tjenester, det jobbes blant annet med vannmålere som kan leses av automatisk.

Samarbeid med næringslivet

Kommunen ønsker å fremme en kultur for innovative løsninger i samarbeid med næringslivet. Vi deltar blant annet i prosesser om Smartby-utvikling sammen med SinPro og DDV.

Oversikt bygg

Kommunestyret ba om en oversikt over kommunens bygg, inkludert vedlikeholdsetterslep, bevaringsverdige bygninger og driftskostnader knyttet til bygningene. Under er det lenket til tre filer som samlet sett gir god oversikt over kommunens bygg.

1. [Plan oversikt bygg](#)
2. [Oversikt bygg med kostnader](#)
3. [Notat skolebygg](#)

Handlingsplan anskaffelser

Handlingsplanen er basert på Anskaffelsesstrategi Lindesnes kommune 2021-2024, vedtatt i Kommunestyret 22.04.21, sak 34/21.

I gjeldende anskaffelsesstrategi fastslås det at strategien skal konkretiseres i en årlig anskaffelsesplan, med tiltak som behandles i rådmannens ledergruppe, og gjelder for påfølgende år.

Anskaffelsesstrategien med tilhørende mål og tiltak kan du lese mer om her:

<https://www.lindesnes.kommune.no/anskaffelsesstrategi.580549.no.html>

Følgende rammeavtaler er planlagt å starte/gjennomført via OFA samarbeidet i 2024, som Lindesnes kan delta i:

- Juridiske tjenester (pågår nå i høst)
- Velferdsteknologi
- Næringsmidler/matvarer
- Institusjons- og kontormøbler
- Porteføljeforvaltning elektrisk energi
- Programvarelisenser
- Service for medisinteknisk utstyr
- Trykte og digitale læremidler til grunnskolen

I tillegg vurderes det å gjennomføre følgende anskaffelser i regi av Lindesnes kommune:

- Trykksaker og profileringsartikler
- Rådgivende ingeniør, arkitekt m.m.
- Rørleggertjenester
- Inn på tunet – Psykisk helse
- Utstyr Buen (jfr investeringsbudsjett)
- Busskjøring
- Smøremidler og kjemikalier
- Drivstoff på pumpe
- Drivstoff og brensel på bulk – konvensjonell og biologisk
- Synsundersøkelse og databriller
- Catering Buen

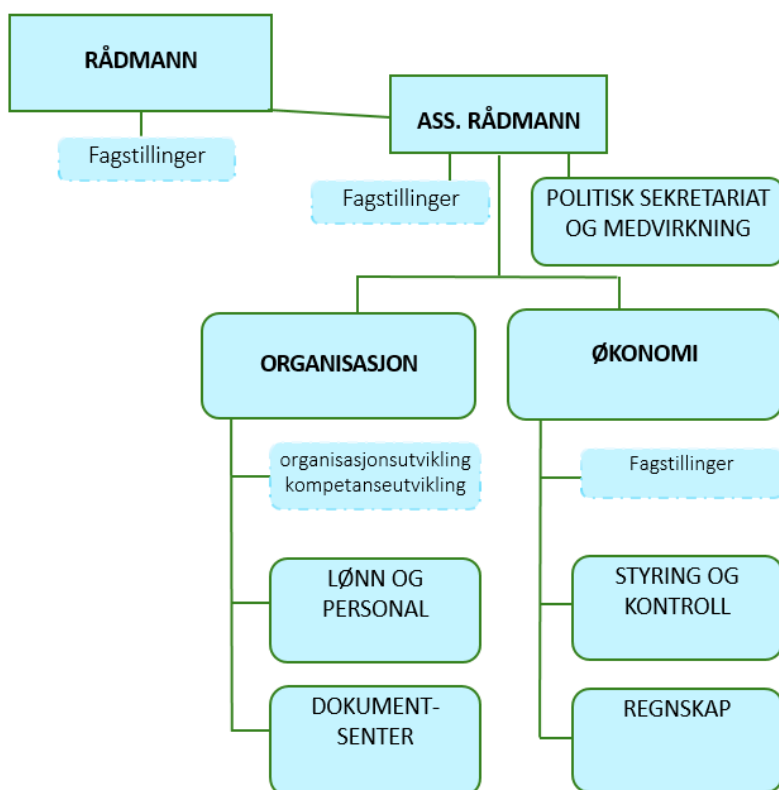
For øvrig vises det til forslag til investeringsbudsjett- med tilhørende prosjekter som er planlagt gjennomført de neste 4 årene.

Kommunens tjenesteområder

Rådmannens stab

Innledning

Rådmannens stab har følgende organisering:

Rådmannen er ikke egentlig del av staben, men er tatt med siden enkelte fagstillinger rapporterer rett til rådmannen.

Rådmannens staben har ved utgangen av 2023 samlet sett 66,4 årsverk fordelt på 74 ansatte. Dette inkluderer kommunalsjefene som organisatorisk lagt til rådmannen, samt de ansatte i frivilligsentralene som vi fortsatt har arbeidsgiveransvaret for. Tillitsvalgte og hovedverneombud hører personalmessig til under enheten organisasjon, men er ikke med i tallene.

Organisasjonskartet viser at staben har 2 enheter, Organisasjon og Økonomi. Hver av disse enhetene har 2 avdelinger. Se egen omtale av disse enhetene.

Som kartet også viser er det fagstillinger knyttet direkte opp mot rådmann/assisterende rådmann og en avdeling for politisk sekretariat og medvirkning under assisterende rådmann. Disse fagstillingene er koordinatorene for folkehelse, frivillighet, beredskap og kriminalitetsforebyggende arbeid. Videre er det medarbeider med oppgaver innen kommuneplan, næring, kommunikasjon, kommuneoverlege, samt regionleder 0-visjon.

Hovedoppgaver for staben er:

- støtte organisasjonen med interne tjenester som lønn, regnskap, personal, arkiv, virksomhetsstyring, internkontroll, digitalisering o.l. Disse ligger i hovedsak under enhetene organisasjon og økonomi.
- ivareta tverrsektorielle oppgaver og funksjoner, ha spesialkompetanse på noen områder, bidra i og koordinere arbeid med planer og prosjektoppgaver, og som sagt koordinering og tilrettelegging for politiske utvalg og medvirkning.

I rådmannens budsjettforslag er staben tildelt et netto driftsbudsjett på kr. 175 mill. Av denne summer går omlag halvparten til å dekke utgiftene til politisk organisering, styring og kontroll (revisjon og kontrollutvalgsekretariatet), tilskuddene til frivilligsentralene og kirker, og til betaling for vår deltakelse i interkommunale samarbeid som brannvesen og DDV. Utgifter til interkommunale samarbeid kan bare delvis påvirkes av rådmannen på grunn av måten de er organisert på. Styringen for disse selskapene må styres via vår utøvelse av eierskap.

KOSTRA 2022 viser Lindeses kommune bruker kr. 16 mill mindre en gjennomsnittet i kostragruppe 9 på administrasjon. Det aller meste av dette føres på rådmannens stab.

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		161 810	161 810	161 810	161 810
Sum Budsjettendringer inneværende år		5 025	5 025	5 025	5 025
Vedtak forrige periode					
(0-stilt og fordelt områder iht. Strategi-sak 39/23) Innsparing på alle tjenesteområder- plan legges frem til politisk behandling til junimøtet 2023.	Vedtak forrige periode	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
(0-stilt og fordelt områder iht. Strategi-sak 39/23) Innsparing på alle tjenesteområder- plan legges frem til politisk behandling til junimøtet 2023.	Endringer vedtak forrige periode	30 000	30 000	30 000	30 000
Næringssatsing havvind	Vedtak forrige periode	0	0	-1 500	-1 500
Politikere - generell innsparing	Vedtak forrige periode	-90	-140	-140	-140
Reduksjon næringsfond og konsulentkjøp (inndekning havvindsatsing)	Vedtak forrige periode	0	0	1 000	1 000
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Vedtak forrige periode	-25	-75	-175	-175
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Endringer vedtak forrige periode	25	75	175	175
Strategisak 39/23- maling kirker, Lindesnes kirkelige fellesråd, endret tiltak	Endringer vedtak forrige periode	-650	-650	0	0
Strategisak 39/23- maling kirker, Lindesnes kirkelige fellesråd, endret tiltak	Vedtak forrige periode	0	0	-650	-650
Styrking av kommunens nærværarbeid, prosjekt for 3 år.	Vedtak forrige periode	400	400	400	400
Valggifter planperioden, 2025/2027	Vedtak forrige periode	-1 000	0	-1 000	0
Økning av frikjøp HTV for 2023 og 2024.	Vedtak forrige periode	0	-300	-300	-300
Sum Vedtak forrige periode		-1 340	-690	-2 190	-1 190
Konsekvensjusteringer		3 685	4 335	2 835	3 835
Konsekvensjustert ramme		165 495	166 145	164 645	165 645
Innsparingstiltak					
Strategisak 39/23- overta/endre drift av heleide selskap	Innsparingstiltak	0	-1 600	-1 600	-1 600
Strategisak 39/23- politisk styring, redusere godtgjørelse varaordfører med 50 %	Innsparingstiltak	0	0	0	-450
Strategisak 39/23- politisk styring, redusere antall politikere	Innsparingstiltak	0	0	0	-450
Strategisak 39/23- redusere overføring til kirkelig fellesråd	Innsparingstiltak	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Strategisak 39/23- redusere utgifter til næring	Innsparingstiltak	-2 000	-2 000	-3 600	-3 600
Strategisak 39/23, reduserte utgifter politisk styring- redusere antall dager med valg til 1	Innsparingstiltak	0	-300	0	-300
Sum Innsparingstiltak		-2 500	-4 900	-6 200	-7 400

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Nye tiltak						
	Frikjøp HTV 70 % stilling (ligger 30 % fra før i 2024)	Nye tiltak	600	0	0	0
	Lindesnes frivilligsentral økt driftsbudsjett	Nye tiltak	8	8	8	8
	Lønns- og prisvekst diverse selskap og samarbeid	Nye tiltak	523	523	523	523
	Lønns- og prisvekst kirkelig fellestråd fra 2023 til 2024	Nye tiltak	690	690	690	690
	Mandal frivilligsentral økt driftsbudsjett	Nye tiltak	3	3	3	3
	Marnardal frivilligsentral økt driftsbudsjett	Nye tiltak	36	36	36	36
	Ny forskrift økonomiske godtgjøringer for folkevalgte	Nye tiltak	350	350	350	350
	Ny OFA avtale	Nye tiltak	190	190	190	190
	Prisvekst Brannvesenet Sør (IKS) fra 2023 til 2024-2027 (2024-kroner)	Nye tiltak	7 035	3 652	3 838	3 872
	Redusere kjøp av varer og tjenester (Reversert rammetrekk 2023 fra budsjettvedtaket 2023-2026)	Nye tiltak	300	300	300	300
	Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Nye tiltak	75	75	75	75
	Strategisak 39/23- økte utgifter funksjonstillegg plasstillitsvalgte	Nye tiltak	300	300	300	300
	Sørlandet kommunerevisjon IKS, Agder sekretariat KU og kontrollutvalg - prisvekst 2023 til 2024	Nye tiltak	167	167	167	167
	Sum Nye tiltak		10 277	6 294	6 480	6 514
	Nye tiltak og realendringer		7 777	1 394	280	-886
	Sum Rammefordeling		1 799	1 799	1 799	1 799
	Interne rammeendringer		1 799	1 799	1 799	1 799
	Ramme 2024-2027		175 071	169 338	166 724	166 558

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan			Sum
	Tidligere bevilget	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	2024-27
Rådmannens stab							
Lindesnes kirkelig FR, investeringstilskudd (2021-)			1 400	600	0	0	2 000
Lindesnes rådhus, opprustning	1 000	0	-0	-0	9 000	20 000	29 000
Valle kirkegård, utvidelse	10 466	0	-0	0	5 000	17 220	22 220
Sum Rådmannens stab	11 466	0	1 400	600	14 000	37 220	53 220

Kostra-analyse

	Lindesnes 2021	Lindesnes 2022	Landet uten Oslo	Kostragruppe 09
Prioritet				
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) *) **)	356	288	398	335
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) *) **)	3 031	2 833	4 084	3 539
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) *) **)	491	485	275	244
Netto driftsutgifter per innbygger (390) den norske kirke (B) *) **)	567	570	591	558
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B) *) **)	4 238	4 182	5 675	5 045
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B) *) **)	953	1 021	1 051	1 049
Økonomi				
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger *) **)	72 156	76 859	69 980	68 913

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Rådmannens stab hovedoppgave som nevnt over, er å gi støtte til tjenesteområdene og ivareta tverrsektorielle oppgaver. Vi ser at det er behov for en tydeligere definering av hvilke oppgaver som skal leveres til tjenesteområdene og hva staben ikke har ansvar for. Dette henger sammen med at staben har utfordringer med å levere tjenester som står i forhold til de forventninger som er i organisasjonen. Den samme problemstillingen gjør seg gjeldende med bestillinger og oppdrag fra politisk hold.

Økonomistyring er viktig for å ha kontroll på økonomien. Enhetene i staben har til nå klart å levere sine tjenester innenfor sine budsjetttrammer. Rådmannens stab har også som nevnt budsjettposter for de fleste interkommunale samarbeidene og selskapene vi eier/er en del av. Vi ser at kostnadene til noen av disse øker mer enn normal lønns- og prisvekst, og vi har lite direkte påvirkning på budsjettene. Vår andel til Brannvesenet Sør IKS øker feks med over 7 mill fra og over 30 % fra 2023 til 2024. En konsekvens av dette er at vi skulle spart mer på andre poster.

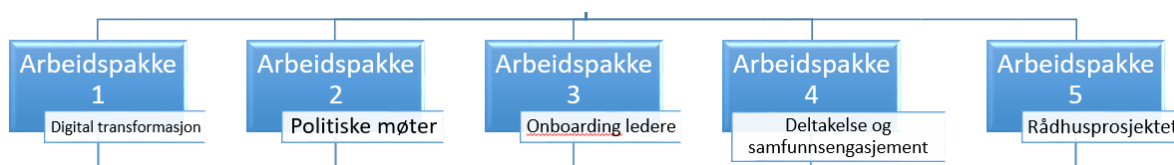
Ledergruppa har deltatt på kompetanseprogram innenfor Digital Transformasjon sammen med de andre toppledergruppene i Agder. Kompetanseprogrammet skal nå ruller ut på mellomledernivå. Digital transformasjon er en stor og krevende oppgave som innebærer en stor grad av organisatorisk tilpassinger i tillegg til at nye digitale verktøy/løsninger må tas i bruk. Omleggingen vil berøre organisasjon og innbyggere. Vi ser at digital transformasjon er en stor oppgave og vi må ta det trinn for trinn. Målet er forenkling og effektivisering. Et godt eksempel på digital transformasjon er bankene, som har flyttet jobben fra skranke til pc. Det samme gjelder selvangivelsen, som tidligere måtte fylles ut manuelt og leveres på papir, idag trenger i utgangspunktet ikke gjøre noenting- alt skjer automatisk.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har hatt oppe stor arbeidsmengde hos ledere som tema, og har bestilt en kartlegging. Når kartleggingen er gjennomført vil AMU vurdere videre prosess.

SiU- sammen i utvikling

Den økonomiske situasjonen er en stor utfordring for hele organisasjonen, så også for staben. Siden oppstart av ny kommune er 5 -6 årsværk tatt borte fra staben. Kostraanalysen viser at vi har ca 16 mill kr mindre i utgifter til administrasjon enn sammenlignbare kommuner. Vi gjennomfører effektiviseringstiltak for å redusere behovet for arbeidskraft, men likevel er det utfordrende å levere i tråd med de forventninger som er til staben. Vi fortsetter med endrings- og forbedringsarbeid gjennom SIU, og har en fleksibel arbeidsstokk som er positive til nye oppgaver og endrede arbeidsformer.

Staben har i utgangspunktet tatt de innsparingene som vi er pålagt i SiU. Ref. det som er sagt ovenfor. Som vår del av SiU har staben i 2023 hatt følgende arbeidspakker:

Disse er til dels av overordnet og tverrsektoriell karakter. Tiltak knyttet til dem vil lett kunne få innvirkning på tjenesteområdene. Det er derfor viktig at det er et tett og godt samarbeid med tjenesteområdene i staben sitt SiU-arbeid. Arbeidspakke 3 onboarding ledere er gjennomført og overført til drift. Arbeidspakke 4 Deltakelse og samfunnsengasjement er tatt inn i temaplan mestring og iverksettes fremover. Rådhusprosjektet er satt på vent, som følge av utsatt investering. De to resterende arbeidspakkene Digital Transformasjon og Politiske møter har høy prioritet videre. I løpet av 2024 vil vi se på hvordan vi kan organisere oss for å få mer slagkraft innenfor digitalisering, og prioritere prosjekter som går på tvers og gir gevinst.

Henviser forøvrig til sentrale kapitler for mer informasjon om beredskap, næringsutvikling, medarbeidere, deltakelse og frivillighet mm.

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2022	Mål 2024
A - Lindesnes kommune har en sunn økonomi og en robust organisasjon.	Vi er en attraktiv arbeidsgiver	Andel som jobber heltid i Lindesnes kommune	0,0 %	
		Antall lærlinger/lærekandidater tilbudt av Lindesnes kommune	0	0
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	0,00	
Vi samarbeider om å gi		Antall forbedringsforslag i kvalitetssystemet	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2022	Mål 2024
	tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning	Prosentvis andel avvik lukket innen fristen i kvalitetssystemet innen kategori tjeneste/tjenestemottaker	0,0 %	0,0 %
	Våre utgifter er på nivå med sammenlignbare kommuner (kostrargrp 9)	Netto driftsutgifter per innbygger	0	0
	Våre økonomiske nøkkeltall er som fastsatt av kommunestyret	Frie fond i prosent av brutto driftsinntekter	0,00	0,00
		Netto driftsresultat	0,0 %	0,0 %
		Netto lånegjeld er maksimalt 80 % av brutto driftsinntekter	0,0 %	0,0 %
A - Det er attraktivt å drive og etablere næring i Lindesnes.	Vi er en attraktiv kommune for etablering av bedrifter	Forbedre plassering i kommune NHO-NM	140	100

Vi er en attraktiv arbeidsgiver

Delmålet "Vi er en attraktiv arbeidsgiver" fremkommer som en del av Arbeidsgiverstrategien.

Arbeidsgiverstrategien fram mot 2032 er et overordnet styringsdokument for utviklingen av kommunen som organisasjon og arbeidsgiver. Strategien skal bidra til at kommunen når målene for tjenesteleveranse og samfunnsutvikling, ved å påvirke organisasjonen og organisasjonskulturen, og de handlingene, holdningene og verdiene som arbeidsgiver står for og viser overfor medarbeiderne hver dag. En god arbeidsgiverstrategi setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser organisasjonens menneskelige ressurser som grunnlaget for utviklingen av gode tjenester til innbyggerne. Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag. Arbeidstakerne har både en rett og en plikt til å medvirke. Medvirkning er derfor et sentralt virkemiddel for å oppfylle arbeidsmiljølovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret som kollegium. Rådmannen har etter kommuneloven det utøvende overordnede arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kommunen.

Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning

Delmålet "Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning" fremkommer som en del av Arbeidsgiverstrategien.

Arbeidsgiverstrategien fram mot 2032 er et overordnet styringsdokument for utviklingen av kommunen som organisasjon og arbeidsgiver. Strategien skal bidra til at kommunen når målene for tjenesteleveranse og samfunnsutvikling, ved å påvirke organisasjonen og organisasjonskulturen, og de handlingene, holdningene og verdiene som arbeidsgiver står for og viser overfor medarbeiderne hver dag. En god arbeidsgiverstrategi setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser organisasjonens menneskelige ressurser som grunnlaget for utviklingen av gode tjenester til innbyggerne. Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag. Arbeidstakerne har både en rett og en plikt til å medvirke. Medvirkning er derfor et sentralt virkemiddel for å oppfylle arbeidsmiljølovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret som kollegium. Rådmannen har etter kommuneloven det utøvende overordnede arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kommunen.

Våre utgifter er på nivå med sammenlignbare kommuner (kostrargrp 9)

Gjennom SIU arbeidet har vi satt følgende mål:

Lindesnes kommune skal ha en like effektiv tjenesteproduksjon som sammenlignbare kommuner innen 2025.

Pr. 2022 utgjør det en omstilling på 150 mill kr. “

Oppdrag

Navn på org.enhet	Oppdrag	Beskrivelse	Frist	Status
Lindesnes	SIU- felles arbeidsmetodikk	Kommunestyret vedtok følgende i sak 39/23 Strategisak handlingsplan 2024-2024, budsjett 2024- Plan for omstilling 30 mill Det må i handlingsplanen synliggjøres en felles arbeidsmetodikk for å oppnå måltall i SiU for hele kommunen i 2024 og årene fremover. Dette for å ivareta en felles forståelse av situasjonen, involvering og medvirkning. SiU må være en pågående arbeidsmetodikk for å løpende sikre forbedringsforslag og tiltak som fortløpende kommer fra ansatte, ledere, tillitsvalgte, verneombud og politikere. Rådmannen kommer tilbake til formannskapet med informasjon om hvordan kommunen best mulig skal sikre intensjonen i vedtaket.	31.12.2024 -	
Lindesnes	Temaplan mestring- iverksettelse av tiltak	Tiltak fra temaplan mestring innarbeides i virksomhetsplanene for 2024, og vil rapporteres på til Kommunestyret gjennom tertialrapporter og årsrapport i 2024.	31.12.2024 -	

Rådmannen

Beskrivelse av dagens virksomhet

Budsjettområdet har i grunnlaget for budsjett 2023 til sammen 22 årsverk fordelt på 25 personer. Dette inkluderer 3 kommunalsjefer og ansatte i frivilligsentralene på Vigeland og i Mandal. Frivilligsentralen i Marnardal har tatt over arbeidsgiveransvaret for sin ansatt.

De ansatte i avdeling Politisk sekretariat og medvirkning håndterer sekretariatsfunksjonen for de politiske utvalgene og medvirkningorganene (BU, Råd for personer med funksjonsnedsettelse og

Eldrerådet), samt en rekke andre oppgaver av intern karakter. 2023 er på nytt et valgår og det vil medføre en ekstra høy aktivitet i denne avdelingen.

Rådmann og ass.rådmann disponerer ved inngangen til 2023 10 ansatte (inkludert 0-visjon) som ivaretar ulike funksjoner/oppgaver som i hovedsak må kunne sies i hovedsak å være av tverrsektoriell karakter. Som eksempel kan nevnes beredskap, kommunikasjon, kommuneoverlege, diverse koordinatorfunksjoner, planlegging, næring m.v. Disse stillingene har også en sentral rolle i vår matriseorganisering ved at de koordinerer og bidrar faglig i flere aktiviteter og prosjekter. Basert på erfaringene fra siste året vil en hevde at det har vært god samhandling mellom tjenestoområdene og de funksjoner som her omtales.

Handlingsplan for vold og overgrep i nære relasjoner

Tema i SLT koordinerende team. Se til eksempler fra andre kommuner Prosjekt i samarbeid med Redd Barna/BU om seksuelle overgrep/vennligst forstyr

Plan for smittevern er utarbeidet og vedtatt

Etablere arbeidsgruppe og utarbeide plan

Vi er pilotkommune for «Dugnad for økt deltakelse» og implementerer bruk av Ungfritid.no for å synliggjøre informasjon om fritidsaktiviteter og støtteordninger som finnes.

Informasjon og veiledning til lag og foreninger Markedsføring mot befolkningen

Vi har en lett tilgjengelig og rullert folkehelseoversikt og faktorer som påvirker helsetilstanden i befolkningen.

Etablere tverrsektoriell analysegruppe etableres Framsikt er organisasjonens portal for kunnskapsoversikt (folkehelseoversikt) Utarbeide årshjul for folkehelsearbeidet

Vi legger til rette for at ungdom lett kan finne seg sommerjobb i kommunen.

Kommunen lyser ut 12 stillinger til ungdom mellom 16 og 24 Personal veileder slik at annonsen blir tilpasset et bredt markedet

Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning

Delmålet "Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning" fremkommer som en del av Arbeidsgiverstrategien.

Arbeidsgiverstrategien fram mot 2032 er et overordnet styringsdokument for utviklingen av kommunen som organisasjon og arbeidsgiver. Strategien skal bidra til at kommunen når målene for tjenesteleveranse og samfunnsutvikling, ved å påvirke organisasjonen og organisasjonskulturen, og de handlingene, holdningene og verdiene som arbeidsgiver står for og viser overfor medarbeiderne hver dag. En god arbeidsgiverstrategi setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser organisasjonens menneskelige ressurser som grunnlaget for utviklingen av gode tjenester til

innbyggerne. Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag. Arbeidstakerne har både en rett og en plikt til å medvirke. Medvirkning er derfor et sentralt virkemiddel for å oppfylle arbeidsmiljølovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret som kollegium. Rådmannen har etter kommuneloven det utøvende overordnede arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kommunen.

Vi styrker innbyggernes egenberedskap

Vi markerer egenberedskapsuke i uke 44 2021 i samarbeid med frivillige og beredskapsaktører

Våre utgifter er på nivå med sammenlignbare kommuner (kostrargrp 9)

Gjennom SIU arbeidet har vi satt følgende mål:

Indesnes kommune skal ha en like effektiv tjenesteproduksjon som sammenlignbare kommuner innen 2025.

Pr. 2022 utgjør det en omstilling på 150 mill kr. “

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		25 303	25 303	25 303	25 303
Sum Budsjettendringer inneværende år		2 583	2 583	2 583	2 583
Vedtak forrige periode					
Næringssatsing havvind	Vedtak forrige periode	0	0	-1 500	-1 500
Reduksjon næringsfond og konsulentkjøp (inndekning havvindsatsing)	Vedtak forrige periode	0	0	500	500
Sum Vedtak forrige periode		0	0	-1 000	-1 000
Konsekvensjusteringer		2 583	2 583	1 583	1 583
Konsekvensjustert ramme		27 886	27 886	26 886	26 886
Innsparingstiltak					
Strategisak 39/23- redusere utgifter til næring	Innsparingstiltak	0	0	-1 600	-1 600
Sum Innsparingstiltak		0	0	-1 600	-1 600
Nye tiltak og realendringer		0	0	-1 600	-1 600
Sum Rammefordeling		85	85	85	85
Interne rammeendringer		85	85	85	85
Ramme 2024-2027		27 971	27 971	25 371	25 371

Politiske styrings- og kontrollorgan

Beskrivelse av dagens virksomhet

Økonomiplan for 2024-2027

Budsjettområdet har ingen ansatte. Utgiftene knyttet til vårt politiske apparat og vår politiske virksomhet føres her.

Utgiftene til Kontrollutvalg, Kontrollutvalgssekretariatet og revisjon dekkes her. For de to siste sin del er dette kjøpte tjenester fra interkommunale samarbeid. Utgiftene til revisjon stipuleres hvert år på grunnlag av innspill fra revisjonen selv. Det skjer i neste budsjettår en avregning mot faktisk brukte timer. Kontrollutvalget og sekretariatet deres spiller inn egne budsjettforslag. Disse vedlegges i kommunestyrets budsjettsak.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		9 874	9 874	9 874	9 874
Sum Budsjettendringer inneværende år		158	158	158	158
Vedtak forrige periode					
Politikere - generell innsparing	Vedtak forrige periode	-90	-140	-140	-140
Valguttgifter planperioden, 2025/2027	Vedtak forrige periode	-1 000	0	-1 000	0
Sum Vedtak forrige periode		-1 090	-140	-1 140	-140
Konsekvensjusteringer		-932	18	-982	18
Konsekvensjustert ramme		8 942	9 892	8 892	9 892
Innsparingstiltak					
Strategisak 39/23- politisk styring, redusere godtgjørelse varaordfører med 50 %	Innsparingstiltak	0	0	0	-450
Strategisak 39/23- politisk styring, redusere antall politikere	Innsparingstiltak	0	0	0	-450
Strategisak 39/23, reduserte utgifter politisk styring- redusere antall dager med valg til 1	Innsparingstiltak	0	-300	0	-300
Sum Innsparingstiltak		0	-300	0	-1 200
Nye tiltak					
Ny forskrift økonomiske godtgjøringer for folkevalgte	Nye tiltak	350	350	350	350
Sørlandet kommunerevisjon IKS, Agder sekretariat KU og kontrollutvalg - prisvekst 2023 til 2024	Nye tiltak	167	167	167	167
Sum Nye tiltak		517	517	517	517
Nye tiltak og realendringer		517	217	517	-683
Sum Rammefordeling		40	40	40	40
Interne rammeendringer		40	40	40	40
Ramme 2024-2027		9 499	10 149	9 449	9 249

Organisasjon

Beskrivelse av dagens virksomhet

Enhet organisasjon består av to avdelinger som er avdeling for personal og lønn og avdeling dokumentcenter. I tillegg er det en faggruppe organisasjonsutvikling. Enheten har 29,56 årsverk og 35 ansatte, inkluderte frikjøpte tillitsvalgte og hovedverneombud.

Økonomiplan for 2024-2027

Lindesnes kommune har som mål å være en robust organisasjon. Enheten organisasjon har det koordinerende ansvaret for å tilrettelegge for at mål og strategier følges opp på en enhetlig måte i organisasjonen. Satsingsområdene er arbeidsmiljø, kompetanse, beholde og rekruttere og partssamarbeid, jfr. Arbeidsgiverstrategien.

Hovedoppgaver som ligger til enheten er lederopplæring og lederutvikling, rekrutteringsprosesser, HMS, nærvær- og sykefraværsoppfølging, pensjon og personalsaker, lærlinger, tilrettelegge for heltidskultur lønn og fravær, post og arkiv.

Hele kommunen arbeider med å være en robust organisasjon hvor vi har en felles kultur som er preget av samhandling, inkludering, modige og stolte ledere og medarbeidere.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			25 475	25 475	25 475	25 475
Sum Budsjettdringer inneværende år			1 129	1 129	1 129	1 129
Vedtak forrige periode						
Styrking av kommunens nærværarbeid, prosjekt for 3 år.		Vedtak forrige periode	400	400	400	400
Økning av frikjøp HTV for 2023 og 2024.		Vedtak forrige periode	0	-300	-300	-300
Sum Vedtak forrige periode			400	100	100	100
Konsekvensjusteringer			1 529	1 229	1 229	1 229
Konsekvensjustert ramme			27 004	26 704	26 704	26 704
Nye tiltak						
Frikjøp HTV 70 % stilling (ligger 30 % fra før i 2024)		Nye tiltak	600	0	0	0
Strategisak 39/23- økte utgifter funksjonstillegg plasstillitsvalgte		Nye tiltak	300	300	300	300
Sum Nye tiltak			900	300	300	300
Nye tiltak og realendringer			900	300	300	300
Sum Rammefordeling			125	125	125	125
Interne rammeendringer			125	125	125	125
Ramme 2024-2027			28 029	27 129	27 129	27 129

Økonomi

Beskrivelse av dagens virksomhet

Økonomi

Enhet økonomi inngår som en del av rådmanns stab, og består av to avdelinger og en faggruppe.

Avdeling for regnskap har ansvar for å føre regnskapet til kommunen og en rekke tilleggsfirma, i tillegg til årsoppgjør, momsoppgjør, fakturering, inn- og utbetalinger, innfordring, oppfølging investeringsprosjekter og selvkostregnskap.

Avdeling for styring og kontroll har ansvar for budsjett og budsjettoppfølging, controller oppgaver, virksomhetsstyring, internkontroll og kvalitet, miljøretta helsevern og eiendomsskatt.

Økonomiplan for 2024-2027

Faggruppen skal jobbe med innkjøp, elektronisk kommunikasjon (hjemmeside og app), økonomi og digitalisering.

Enheten jobber i matrise og bistår de andre enhetene med opplæring og veiledning innenfor faget økonomi og digitalisering. Enheten skal jobbe aktivt sammen med enhetene ute for å se hvilke prosesser som kan og bør digitaliseres, slik at vi kan jobbe mer effektivt og utnytte systemene på best mulig måte.

Det er i budsjett for 2023 tilsammen 22 ansatte fordelt på 20 årsverk. Det er redusert med 0,8 årsverk i løpet av 2022 som følge av naturlig avgang.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			50 325	50 325	50 325	50 325
Sum Budsjettendringer inneværende år			780	780	780	780
Konsekvensjusteringer			780	780	780	780
Konsekvensjustert ramme			51 105	51 105	51 105	51 105
Nye tiltak						
Ny OFA avtale		Nye tiltak	190	190	190	190
Sum Nye tiltak			190	190	190	190
Nye tiltak og realendringer			190	190	190	190
Sum Rammefordeling			125	125	125	125
Interne rammeendringer			125	125	125	125
Ramme 2024-2027			51 420	51 420	51 420	51 420

Fellesoppgaver

Beskrivelse av dagens virksomhet

"Fellesoppgaver" er et ansvarsområde som samler kommunens budsjettposter på sektorovergripende nivå. Budsjettrammen ligger årlig i område 50 mill.kr. Budsjettforslaget for 2024 er 58 mill.kr.

Budsjettområdet har følgende forpliktende samarbeidsavtaler mellom Lindesnes kommune og ulike selskap og organisasjoner:

- Driftstilskudd kirkelig fellesråd
- Risøbank IKS
- Stiftelsen Lindesnes fyrmuseum
- Midt-Agder Friluftsråd
- Brannvesenet Sør IKS
- KS-kontingent og OU-fond
- Driftstilskudd kommunens frivilligsentraler
- Stiftelsen Haydom's venner
- Arkivsenter Sør IKS
- Stiftelsen Sørlandet krisesenter

Driftstilskudd/medlemskontingenter relatert til næringsutvikling, bl.a.:

- Stiftelsen Visit Lindesnes (turistkontor)

Økonomiplan for 2024-2027

- Lindesnes næringshage
- Etablerersenteret Vest-Agder
- Nordsjøvegen
- Visit Sørlandet
- Region Kristiansand
- Halse eiendom AS

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			50 833	50 833	50 833	50 833
Sum Budsjettendringer inneværende år			375	375	375	375
Endringer vedtak forrige periode						
(0-stilt og fordelt områder iht. Strategi-sak 39/23) Innsparing på alle tjenesteområder- plan legges frem til politisk behandling til junimøtet 2023.			Endringer vedtak forrige periode	30 000	30 000	30 000
(0-stilt og fordelt områder iht. Strategi-sak 39/23) Innsparing på alle tjenesteområder- plan legges frem til politisk behandling til junimøtet 2023.			Vedtak forrige periode	-30 000	-30 000	-30 000
Reduksjon næringsfond og konsulentkjøp (inndekning havvindsatsing)			Vedtak forrige periode	0	0	500
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)			Endringer vedtak forrige periode	25	75	175
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)			Vedtak forrige periode	-25	-75	-175
Strategisak 39/23- maling kirker, Lindesnes kirkelige fellesråd, endret tiltak			Endringer vedtak forrige periode	-650	-650	0
Strategisak 39/23- maling kirker, Lindesnes kirkelige fellesråd, endret tiltak			Vedtak forrige periode	0	0	-650
Sum Endringer vedtak forrige periode			-650	-650	-150	-150
Konsekvensjusteringer			-275	-275	225	225
Konsekvensjustert ramme			50 558	50 558	51 058	51 058
Innsparingstiltak						
Strategisak 39/23- overta/endre drift av heleide selskap			Innsparingstiltak	0	-1 600	-1 600
Strategisak 39/23- redusere overføring til kirkelig fellesråd			Innsparingstiltak	-500	-1 000	-1 000
Strategisak 39/23- redusere utgifter til næring			Innsparingstiltak	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Innsparingstiltak			-2 500	-4 600	-4 600	-4 600
Nye tiltak						
Lindesnes frivilligsentral økt driftsbudsjett			Nye tiltak	8	8	8
Lønns- og prisvekst diverse selskap og samarbeid			Nye tiltak	523	523	523
Lønns- og prisvekst kirkelig fellesråd fra 2023 til 2024			Nye tiltak	690	690	690

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Mandal frivilligsentral økt driftsbudsjett		Nye tiltak	3	3	3	3
Marnardal frivilligsentral økt driftsbudsjett		Nye tiltak	36	36	36	36
Prisvekst Brannvesenet Sør (IKS) fra 2023 til 2024-2027 (2024-kroner)		Nye tiltak	7 035	3 652	3 838	3 872
Redusere kjøp av varer og tjenester (Reversert rammetrekk 2023 fra budsjettvedtaket 2023-2026)		Nye tiltak	300	300	300	300
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)		Nye tiltak	75	75	75	75
Sum Nye tiltak			8 670	5 287	5 473	5 507
Nye tiltak og realendringer			6 170	687	873	907
Sum Rammefordeling			1 424	1 424	1 424	1 424
Interne rammeendringer			1 424	1 424	1 424	1 424
Ramme 2024-2027			58 152	52 669	53 355	53 389

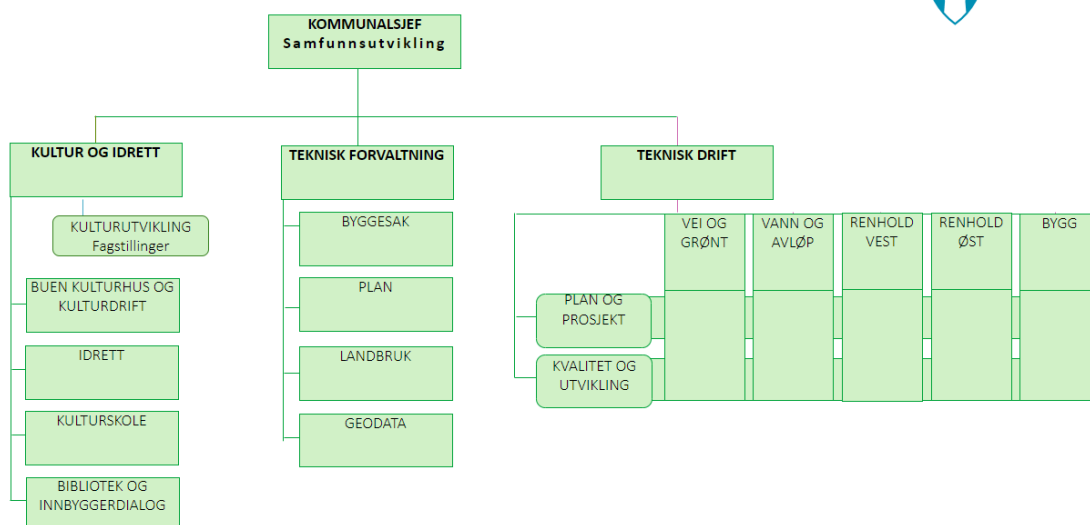
Samfunnsutvikling

Innledning

Tjenesteområdet samfunnsutvikling består av de tre enhetene kultur og idrett, teknisk forvaltning og teknisk drift. Enhetene er organisert med flere underavdelinger. Teknisk drift har lagt opp til en omfattende matriseorganisering av teknisk drift, på denne måten utnyttes fagkompetanse på tvers av fagområdene. Førstelinjekontakten med innbyggerne er lagt til enheten kultur og idrett i avdeling bibliotek og innbyggerdialog. I forbindelse med at det er flere vakante lederstillinger i kultur og idrett har vi startet en prosess med å se på videre organisering av enheten før disse stillingen evt. besettes. Mål i plan for mestring er også tatt med i vurderingen av hvordan vi best er rustet for å nå de mål som kultur og idrett vil har et stort eierskap til.

Tjenesteområdet leverer tjenester både til innbyggere og til samtlige enheter i kommunen.

Tjenesteområde samfunnsutvikling

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			200 752	200 752	200 752	200 752
Sum Tekniske justeringer			-2 151	-1 909	-3 513	-3 007
Sum Budsjettendringer inneværende år			7 830	7 830	7 830	7 830
Vedtak forrige periode						
Andorsengården gavlvegg - alternativ til nødreparasjon		Vedtak forrige periode	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Andorsengården gavlvegg - alternativ til nødreparasjon		Endringer vedtak forrige periode	400	0	0	0
Anodix legionellaforebygging.		Vedtak forrige periode	-400	-400	-400	-400
Broer og kaier reparasjon etter kontroll		Vedtak forrige periode	-1 370	-1 370	-1 370	-1 370
Fiberutbygging iht politisk sak (4 prosjekter DDA/Nkom) kommunal satsing på fiber i kommunen		Vedtak forrige periode	-1 225	-1 225	-1 225	-1 225
Furulunden skole ventilasjon lovpålagt og mest kritiske feil og mangler		Vedtak forrige periode	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Furulunden skole ventilasjon lovpålagt og mest kritiske feil og mangler		Endringer vedtak forrige periode	4 750	0	0	0
Færre skolebarn og færre rom for renhold		Vedtak forrige periode	-45	-45	-45	-45
Gismerøya, leieinntekter Teknisk drift avtaleperiode juli22 til juni 23		Vedtak forrige periode	300	300	300	300
Holum lysløype årlige driftsutgifter		Vedtak forrige periode	10	20	30	30
Inndekning av akkumulert underskudd avløp (og indirekte kostnader VA) 23-26		Vedtak forrige periode	-167	-796	580	580
KS-sak 50/22 tilleggsbevilgning, renovering 3 balløkker (drift)		Vedtak forrige periode	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Lekeplasser oppgradering etter lovpålagt kontroll		Vedtak forrige periode	0	-500	-500	-500
Mandal gamle sykehus rehabilitering fasade		Vedtak forrige periode	2 000	0	0	0
Mandal gamle sykehus rehabilitering fasade		Endringer vedtak forrige periode	-2 000	0	0	0
Oppgradere kommunale boliger til lovpålagt brann og risikoklassifisering.		Vedtak forrige periode	0	0	-2 000	-2 000
Radonmåling utleieboliger		Vedtak forrige periode	-500	-500	-500	-500
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)		Vedtak forrige periode	-75	-175	-275	-275
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)		Endringer vedtak forrige periode	75	175	275	275
Straetgisak 39/23- Gulvbelegg		Vedtak forrige periode	500	500	500	500
Straetgisak 39/23- Gulvbelegg		Endringer vedtak forrige periode	-500	-500	-500	-500
Strategisak 39/23 plan for omstilling- Ekstraordinært vedlikehold vei tas ut igjen av budsjett		Endringer vedtak forrige periode	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Strategisak 39/23- Vedlikeholdsetterslep bygg (endret tiltak)		Endringer vedtak forrige periode	-7 000	-10 000	-10 000	-10 000
Strategisak 39/23- Vedlikeholdsetterslep bygg (endret tiltak)		Vedtak forrige periode	0	3 000	3 000	3 000
Styrke planavdeling/kommuneplanleggerfunksjonen.		Vedtak forrige periode	1 000	1 000	1 000	1 000
Ulvegjelet redusert leieinntekt 12 leiligheter		Vedtak forrige periode	450	-450	-450	-450

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Utskifting 4 heiser kommunale bygg		Vedtak forrige periode	0	-1 000	-1 000	-1 000
Økt strømbudsjett		Vedtak forrige periode	-14 000	-13 000	-13 000	-13 000
Økt strømbudsjett		Endringer vedtak forrige periode	8 000	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode			-20 297	-35 466	-36 080	-36 080
Konsekvensjusteringer			-14 618	-29 545	-31 763	-31 257
Konsekvensjustert ramme			186 133	171 206	168 988	169 494
Innsparingstiltak						
Besparelse av ny doseringsfabrikk, Mandalshallen		Innsparingstiltak	-500	-500	-500	-500
Redusert festeavgift OVF industrområder (Hestehaven og Kyrehaven)		Innsparingstiltak	-650	-650	-650	-650
Strategisak 39/23- innføre leie for idrettsbygg for voksne		Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Strategisak 39/23- omklassifisere kommunale veier		Innsparingstiltak	0	-1 000	-2 000	-2 000
Strategisak 39/23- redusere tilskudd til lag og foreninger		Innsparingstiltak	0	-800	-800	-800
Strategisak 39/23- redusert tjenestenivå/endret struktur		Innsparingstiltak	0	-500	-1 000	-1 000
Strategisak 39/23- salg/sanering av bygg- gir sparte driftsutgifter		Innsparingstiltak	0	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Innsparingstiltak			-1 250	-4 550	-6 050	-6 050
Nye tiltak						
Prisvekstkomp. Teknisk drift fra 2023 til 2024		Nye tiltak	4 787	4 787	4 787	4 787
Redusere kjøp av varer og tjenester (Reversert rammetrekk 2023 fra budsjettvedtaket 2023-2026)		Nye tiltak	600	600	600	600
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)		Nye tiltak	175	175	175	175
Utskifting fra 2G til 4G i heisanlegg		Nye tiltak	720	0	0	0
Vedlikeholdsprosjekt Mandalshallen		Nye tiltak	5 000	5 000	0	0
Sum Nye tiltak			11 282	10 562	5 562	5 562
Nye tiltak og realendringer			10 032	6 012	-488	-488
Ramme 2024-2027			196 165	177 218	168 500	169 006

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum
	Tidligere bevilget	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	2024-27	
Samfunnsutvikling								
Bil og maskinpark mv Grønt og vei			700	700	700	700		2 800
Boliger			5 000	5 000	5 000	5 000		20 000
Buen, utskifting utrangert utstyr	2 500	0	2 500	0	0	0		2 500
Doseringsfabrikk Mandal svømmehall	0	0	2 500	0	0	0		2 500
ENØK-tiltak bygg			2 750	1 875	625	625		5 875
ENØK-tiltak grønt og vei (bytte til ledlys)			1 000	1 000	1 000	1 000		4 000
Flerbrukshall Bjelland	6 931	-4 700	0	0	0	0		0
Flomsikringstiltak Øyslebø	3 800	0	1 200	0	0	0		1 200
Forprosjekt Høgtun museum	93	-2 500	3 857	0	0	0		3 857
Heddeland industriområde - infrastrukturtiltak	3 659	-1 250	2 492	0	0	0		2 492
Hestehaven industriområde - flomforebygging	1 362	0	7 000	7 000	0	0		14 000
Håndtering av gummigranulat kommunale kunstgressbaner	1 800	0	500	0	0	0		500
Lekeplasser			200	200	200	200		800
Ny-asfaltering			1 000	1 000	1 000	500		3 500
Rassikring			1 500	1 500	1 500	1 500		6 000
Skallsikring idrettshaller	1 000	0	1 000	0	0	0		1 000
Skjægårdsparken, egenandel prosjekter Sandøy	0	0	750	0	0	0		750
Tjortedal, egenandel forvaltningsplan friluftsområde	382	-1 092	273	0	0	0		273
Trafikksikkerhetsplan innspill 3 - Fortau Hestehaven industriområde	0	0	0	750	0	0		750
VA			32 550	30 200	31 100	31 300		125 150
Vigelandshallen	59 977	-13 900	0	0	0	0		0
Sum Samfunnsutvikling	81 504	-23 442	66 772	49 225	41 125	40 825		197 947

Kostra-analyse

	Lindesnes 2021	Lindesnes 2022	Landet uten Oslo	Kostragruppe 09
Prioritet				
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	9	6	5	5
Eiendomsforvaltning, kommune brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	7 716	7 795	7 136	6 628
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	3 555	3 301	2 878	2 569
Netto driftsutgifter per innbygger (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert nær.utv. (B) *) **)	114	107	124	122
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B) *) **)	2 066	1 826	1 354	1 308
Produktivitet				
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B) *)	135 335	132 616	199 255	206 607
Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	77	198	187	169
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	104	149	175	163
Netto utgift per kvm, formålsbygg samlet (B)	805	1 248	1 319	1 265
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	93	148	100	83
Dekningsgrad				
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	11,3 %	12,5 %	13,3 %	12,6 %
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekraft er oppfylt (prosent)	92,8 %	89,1 %	64,2 %	
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger (B)	14,13	13,97	8,11	7,70
Kvalitet				
E.coli: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøveresultater	99,1 %	100,0 %	99,2 %	
Andre nøkkeltall				
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke (B)	45,0 %	45,1 %	26,6 %	24,9 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Vedlikehold bygg

Det er gjennomført en detaljert visuell kartlegging av bygg og konkrete bygningsdeler i 2021. 103 000 av 160 000 kvm bygg er kartlagt. Formålet med kartleggingen var å avdekke etterslepet av vedlikeholdsutgifter og forvitring av kommunal eiendom. Kartleggingen har avdekket et etterslep på 130 mill. kr, medtatt bygg i tilstandsgrad 3. Tilstandsgrad 3 defineres som "behov for strakstiltak, fare for liv

Økonomiplan for 2024-2027

og helse ..." ref norsk standard 3424. Kommunen har et stort etterslep på vedlikehold bygg, og dersom det ikke tilføres nye midler vil vedlikeholdsetterslepet eskalere.

Reellt behov pr år er 35 mill. kr, dersom man skal ta inn etterslepet på 4 år. Teknisk drift ble tilført 5 mill. kr ekstra i budsjettet for 2022 og 7 mill. kr i budsjettet for 2023. I økonomiplanen lå det inne en videreføring av disse midlene planperioden. I tråd med strategisak 39/23 ble disse midlene foreslått tatt ut for å komme i økonomisk balanse. Det betyr at etterslep på vedlikehold økes fremover. Det kan også bety at bygg må stenges da tilstanden på lovpålagte innretninger ikke er i henhold til krav (brannvarslingssystem mm).

I forbindelse med at ansvaret for drift og vedlikehold av Mandalshallen ble flyttet over fra kultur og idrett til teknisk drift ble det utarbeidet en tilstandsrapport av Rambøll, basert på analysenivå 1 (visuell kontroll). Rapportens konklusjon er: Bygget framstår slitt men fungerer i hovedsak i det daglige, men utbedringer må foretas. Det er et eldre bygg med eldre løsninger/utførelse.

De mest akutte tiltakene som må gjennomføres på kort sikt er kalkulert til 18. mill. kr av Rambøll. Rådmannen foreslår å legge inn 5 mill. kr i budsjettet for 2024 og 5 mill. kr i økonomiplanen for 2025 for å utbedre de straktstilltakene som rapporten peker på. Dette må planlegges slik at de største tiltakene kan gjennomføres i forbindelse med stenging av anlegget i skoleferien.

Vedlikehold vei

Kommunen har 34,5 mil vei til vedlikehold hvorav ca. 18 mil er asfaltert. Kommunen har over dobbelt antall km vei pr 1000 innbygger i forhold til sammenlignbare kommunegrupper i KOSTRA gruppen. Samtidig har kommunen vesentlig lavere brutto driftsutgifter pr km kommunal vei. Veinettet er spredt, og dyrt å holde.

Basert på veirapporten som ble utarbeidet i 2021 som viser kommunens veikapital og etterslep, fremkommer det at kommunen har et vedlikeholdsetterslep på 35 mill. kr på asfalterte veier i kommunen.

For ikke øke andel lavstandardveier, og dermed en forringelse av veikapitalen, presiserer rapporten at det må reasfalteres for minimum 5 mill. kr pr. år. Konsekvenser av forringelse av veikapitalen og økte klimautfordringer med blant annet hyppigere slagregn, risikeres oftere ikke-kjørbare veier og økt fare for driftsstans.

For å nå de årlige 5 mill. kr som rapporten anslår som nødvendig, ble det i budsjett for 2022 tilført 3,5 mill. kr ekstra bevilgning, som også ble lagt i økonomiplanen for perioden 2023 til 2025. De ekstra 3,5 mill. kr ligger i rammen for 2023 i henhold til økonomiplanen. I tråd med strategisak 39/23 ble disse midlene foreslått tatt ut for å komme i økonomisk balanse. Det betyr at etterslep på vedlikehold av vei økes fremover. Våren 2023 ble asfalteringen lagt ut på nytt tilbud med en kontrakt på 2 år og 2 år med opsjon.

Stedsutvikling og boligpolitikk

Som et bidrag til å løse de fremtidige utfordringer med en eldre befolkning er det nødvendig å se på de muligheter som ligger i fremtidig stedsutvikling og kommunens boligpolitikk. I tillegg til de fysiske utfordringer som eldre kan stå overfor er ensomhet et voksende problem. Det siste er også et problem i den yngre befolkningen.

I Agder 2030 under overskriften "Attraktive og livskraftige byer, tettsteder og distrikter" står det: «**Boligene har gode innvendige og utvendige fellesarealer og det er tilrettelagt for å kunne bo i eget hjem hele livet.**»

I kommuneplanens samfunnsdel står det: **Legge til rette for variert boligbebyggelse som sikrer en god alderssammensetning i boområdene. Deler av boligbebyggelsen skal være utformet med både utvendige og innvendige felles møteplasser.**

I de neste årene ønsker kommunen å ta initiativ til å lage sentrumsplaner for de største tettstedene i Lindesnes kommune. Gjennom disse planene må det settes av arealer til leilighetsbygg med sentral plassering innen "tøffelavstand" til de viktigste funksjonene som nærbutikk, kommunale tjenester o.l.

En ønsket utvikling kan løses enten gjennom rekkefølgekrav eller samarbeid med private investorer. En kombinasjon av dette er nok det beste for å styre utvikling, øke etterspørselen og få nødvendig økonomi i prosjektene.

Det første prosjektet med disse kvalitetene ligger i Grønnviksveien på Nedre Malmø. Reguleringsplanen som ble vedtatt i september 2023 legger opp til etablering av boliger av ulik type og størrelse, med gode uteoppholdsarealer og fellesfunksjoner. Planen bygger opp under statlige planretningslinjer om samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, og tilbyr sentrumsnære, attraktive boliger for alle bruker- og aldersgrupper.

Det jobbes nå med et tilsvarende prosjekt på Skinsnes.

Denne form for boligutvikling er ytterligere belyst i plan for mestring som ble vedtatt av kommunestyret i juni 2023.

Skinsnesheia B6 og B8. Vi opplever at det er betydelig etterspørsel etter selvbyggertomter i Mandal. I Florasvei i Skinsnesheia er nå alle tomtene solgt med overskudd på ca. 6 mill. kr.

Reguleringsplanen for B6 og B8 i Skinsnesheia blir behandlet av kommunestyret i løpet av 2023. Før salg av tomter kan settes i gang må den feltinterne infrastrukturen med veier/va/el/fiber/gatelyst og nærlekeplasser være utført. Infrastruktur frem til feltet med vei, g/s vei, gatelyst, kvartalslekeplass, vann og avløp er allerede på plass. Det er det som gjør at dette feltet gir så god lønnsomhet. Vi må jobbe videre med å få realisert dette prosjektet i denne planperioden, når reguleringsplanen er vedtatt.

Investeringsbudsjett

Nytt **Helsehus** vil være det største og viktigste prosjektet for kommunen de neste årene. Skanska ble valgt som leverandøren og samspillsfasen skal avsluttes i november 2023. Bygging skal vedtas i kommunestyret i desember 2023 og forventet byggestart er planlagt til januar 2024.

I investeringsbudsjettet er det satt av 5 mill. kr hvert år til kjøp av **boliger** til vanskeligstilte, og kommunen kan søke tilskudd fra Husbanken til deler av finansieringen. I statsbudsjett for 2024 har regjeringen foreslått å fjerne tilskudd til slike boliger, noe som reduserer det økonomiske handlingsrommet.

Som et trafiksikkerhetstiltak i tidligere Lindesnes kommune ble det satt av 2,5 mill. kr til å bygge fortau fra fylkesveien og forbi barnehagen på Rødberg. Rådmannen hadde lagt frem et planforslag til å bygge fortau på nordsiden av den kommunale veien gjennom Rødberg. Det ble under 1. gangs behandling i utvalg for drift og forvaltning vedtatt følgende: "*Veien bør fortrinnsvis utvides mot sør, og fortau*

plasseres på nord-delen av det totale veilegget. Dette vil "ta" minst mulig areal, og vil også bevare de knappe jordene på nordsiden av planen." Planen i tråd med dette vedtaket ble vedtatt av kommunestyret i april 2023. Det medfører betydelig økte kostnader til oppbygging/etablering av ny vei med fortau. Kostnaden for prosjektet er med denne endringer estimert til 6,5 mill. kr, en kostnadsøkning på 4 mill. kr inkl. mva. Med bakgrunn i den betydelige kostnadsøkningen er ikke denne økningen tatt inn i investeringsbudsjettet for 2024.

ENØK

Det er behov for å bytte ut armaturer til LED-lys på stor og liten bane i idrettsparken, lysløype i Holum og veistrekninger i Marnardal. Det er innarbeidet 1 mill. kr årlig i en 5-årsperiode til prioriterte tiltak.

Det er avsatt 0,625 mill. kr til løpende investeringer i ENØK-tiltak hvert av årene i handlingsplanen, i hovedsak skifte til led-belysning i formålsbygg. Det er også innarbeidet 1,25 mill. kr til varmepumpe Ime skole og Øyslebø skole hvert av årene 2024 og 2025 og 0,875 mill. kr til varmeveksler Mandal sykehjem 2024.

Både Øyslebø og Ime skole varmes direkte fra el-kjele i dag. En varmepumpe med en cop på 1/3,5 har en inntjeningstid på ca 3,5 år. Investeringskostnad pr. varmepumpe er på 1 mill. kr.

HMS

Brannvarslingsanlegg trenger oppgradering av nett, da 2g system for kommunikasjon stoppes i 2025. Dette tilsvarer 50 bygg a ca 15 000 kr + mva. tilsvarende en total kost på 750 000 kr. eks. mva. Bygg med døgndrift og enkelte kulturhistoriske bygg blir prioritert.

Tilbakestrømssikring for kommunale boliger og formålsbygg: Tilbakestrømming oppstår når vann trykkes eller suges tilbake til det offentlige vannledningsnett fra abonnentens rørsystem. Tilbakestrømming kan forårsake forurensning av drikkevannet i hovedledningene som forsyner andre abonnenter. Alle installasjoner som er koblet til vannledningsnett kan utgjøre en fare for forurensning hvis ikke korrekt tilbakeslagningsbeskyttelse er installert. Det er et offentlig krav om at alle bygg skal ha tilbakeslagningsventil. Kommunen eier pr. juni 2023 349 boliger. Estimert gjennomsnittspris for innsetting av tilbakeslagningsventil og eventuelle bygningsmessige tilpassinger er 15 000 kr pr bolig eks. mva tilsvarende en total kost på 5 235 000 kr. Vi må se videre på hvordan dette kan iverksettes i løpet av handlingsplanperioden.

Kommunen har 12 sprinkleranlegg. Estimert gjennomsnittspris for innsetting av tilbakeslagningsventil og eventuelle bygningsmessige tilpassinger er 25 000 kr pr stk eks mva tilsvarende en kost på 300 000 kr eks. mva

Kommunen har 2 badeanlegg. Estimert gjennomsnittspris for innsetting av tilbakeslagningsventil og eventuelle bygningsmessige tilpassinger er 25 000 kr. eks. mva tilsvarende en kost på 50 000 kr. Kommunen har 160 formålsbygg. Estimert gjennomsnittspris for innsetting av tilbakeslagningsventil og eventuelle bygningsmessige tilpassinger er 15 000 kr. pr eks. mva tilsvarende en kost på 2,4 mill. kr. Vi må se videre på hvordan dette kan iverksettes i løpet av handlingsplanperioden.

Klimatilpasning

I kommuneplanens samfunnsdel står det under kapittelet samfunnssikkerhet og beredskap at: «Kommunen har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet. Vi skal utvikle trygge og robuste

lokalsamfunn og har et grunnleggende ansvar for å beskytte befolkningen og bidra til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner ved uønskede og uventede hendelser.»

Det er innarbeidet midler til prosjekter som skal forebygge flom på Øyslebø og i Hestehaven på Vigeland. Det er en betydelig økning i rasfare som følge av ekstremvær, og det er noe midler i budsjettet til rassikring.

Digitalisering

Kommunen har tatt i bruk **eByggesak 360**. Det er nå mulig å få innsyn i byggesaker på kommunens nettsider. Kommunen ønsker også å legge til rette for at både private og profesjonelle søkere kan ta i bruk eByggesøk, som er en enkel digital søknad.

Det er gjennomført anbud på geodatasystemene med et gunstig økonomisk resultat. I tillegg tar man i bruk «GisLine Oppmålingsforretning» som reduserer tidsbruken ved oppmålingsforretning, temakart klient til hjelp for arealplanleggere, samt Matrikkelinnsyn og arealplaner.no som et bedre innsynsverktøy for både saksbehandlere og publikum.

Kommunen benytter digital løsning for forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale veier. Det pågår registrering av standard, veidekke, sideareal (kantstein m.m.), endring i standard / skadeutvikling og bærevnemålinger. Med dette systemet kan vi legge frem en årlig veirapport som viser endring i veikapitalen, forslag tiltak med best kost/nytte, dynamisk nedbryting av veinettet etc.

I forbindelse med kartleggingen av vedlikeholdsetterslepet på bygg er alle data digitalisert og systematisert i Facilit som brukes i det daglige til planlegging og innmelding av vedlikeholdsbehov. Kartleggingen er et levende dokument som hele tiden blir oppdatert. Her kan en fortløpende hente ut både oversikt, prioriteringer ift tilstandsgrader samt forventede kostnader på oppgaver som skal utføres.

Smart city: Det er utført en testperiode på Gjert Karis plass i sentrum av Mandal. Det ble erstattet 4 standard søppeldunker med en Smart søppeldunk. Resultatet etter perioden var at tømming av søppel på Gjert Karis plass ble endret fra tømming hverdag inkl. lørdag og søndag med en tømming etter 8 dager når dunken varslet at den var 80% full. Besparelsen er både økonomiske og miljømessig, da man sparer 31 søppelsekker i plast og 7 ganger med tømming. Drifts besparelsen på denne dunken er 8 timer, kjøring med bil til og fra Maren 7 ganger a 48 minutter. Samfunnsutvikling har et ønske om å bytte ut flere søppeldunker sentrale plasser i sentrumsnære områder, estimert overslag på hvor mange dunker en kan spare inn ved å sette inn 10 smart dunker er 28. Man sparer da miljøet for ca 7000 sekker i året og ca 200 arbeidstimer timer med ansatt og transport. Kostnadsbesparelsen blir da ca 120 000 i året. Hele området ble renere i testperioden siden det er en lukket beholder slik at fugler og dyr ikke tar ut søppel fra dunkene. Investeringskostnaden er estimert til ca. 850 000 kr eks. mva. Vi må se videre på hvordan dette kan iverksettes i løpet av handlingsplanperioden.

Prosjektet med å etablere fjernavleste vannmålere fortsetter. Pilotprosjektet er avsluttet, og erfaringene er positive. Et mindre område er avsatt til å innføre ordningen i ordinær drift, og derigjennom legge grunnlaget for kostnads- og lekkasjereduksjoner, samt bruk av vannmålerdata til planlegging og øvrig tjenesteyting.

Utfordringer fremover

Strømpriser

Kommunen som helhet har et energiforbruk noe under landsgjennomsnittet. Lindesnes kommune har i 2023 en fastprisavtale på 65,5% av strømforbruket. I 2022 var fastprisandelen 79,9 %. Når markedsprisen er høyere enn fastprisen er kommunen tjent med fastprisavtale. Fastprisen er ca. 50 øre pr. kWh. Markedsprisen var betydelig høyere enn det i både 2022 og 2023. For 2024 er fastprisavtalen redusert til 50% som gjør at selv om prisen går ned blir kostnaden for kommunen høyere.

Gebyr vann og avløp

Innen vann og avløp viser tallene frem til og med august 2023 en inntektssvikt på ca 6 mill. kr. Dette skyldes vesentlig to forhold; den første er at det er tatt utgangspunkt i de to foregående årenes tall på forbruk og det var under koronapandemien. Det vi ser i etterkant er at det gjenspeiler ikke et normal års forbruk. Det andre er at befolkningen er blitt mer kostnadsbevisste slik at det brukes mindre vann. I tillegg til dette har renta økt betydelig. Det er forventet et avvik i 2023 på 8 mill. kr. Avgiftene må for 2024 som følge av dette økes betydelig i 2024. I tillegg har vi fått pålegg fra Statsforvalteren knyttet til renseanlegget i Grønvika og vannverket i Tarvannet.

Grønvika renseanlegg ble etablert ca år 2000. Rensekravet da var 70 % og prosessen som ble valgt var 100 % biologisk rensing. Dette er en prosess som er den beste modellen miljømessig. Utfordringen renseanlegget har i dag er at hver gang det kommer mye regnvær klarer ikke renseanlegget dagens renskrav på 90 % og vi havner ned på ca. 60 % rensing. For å få riktig rensing må dagens anlegg oppgraderes samt at det må bygges et kjemisk anlegg som tar toppene. Normalen med kloakk som går gjennom anlegget er ca. 3 000 m³ pr døgn og når det regner mye kan det komme helt opp i 12 000 m³ pr døgn. Da blir oppholdstiden i det biologiske anlegget for kort til at mikrobenene får gjort jobben sin. Dette er et problem for alle biologiske anlegg. Derfor blir det laget et kjemisk anlegg i tilknytning slik at toppene blir tatt kjemisk. Dette bypass systemet har vi aldri hatt på Grønvika samt at renseanlegget ble bygd for et annet renskrav. Biologisk rensing som ble valgt er et godt valg og det beste for å holde nede driftskostnadene. De fleste store anlegg i Europa driftes etter disse prinsippene. Vi vet at komplett nybygging vil medføre store investeringsbehov utover det som ligger i hovedplan avløp. Da anlegget er veldig godt vedlikeholdt kan vi bruke store deler av dagens anlegg. Det må bygges et kjemisk anlegg som sikrer at utslippene våre er innenfor lovkravet. Det tas også høyde for at de lovendringer som er på trappene med nytt EU direktiv som går på nitrogenrensing, kjemisk og microplastrensing skal kunne integreres når det blir vedtatt. Dette er betydelige investeringer som vi vet mer om når vi mottar rapport i begynnelsen av desember. Dette må innarbeides i hovedplan avløp og neste rullering av handlingsplan og budsjett, og finansieres innenfor selvkost gjennom gebyr. Gebyrene vil øke betydelig som følge av investeringen fremover.

Skadberg og Tarvann: Det har blitt utarbeidet en rapport som tar utgangspunkt i Mattilsynets krav om reservevann til Tarvann. Mattilsynet har flere kategorier med reservevann, dette kravet her gjelder fullverdig drikkevann ved for eksempel havari i Tarvann vannverk. Vi har sett på alternativer som Olavsvann som er reservevann i dag, men kan ikke levere fullverdig vann. Vi har også vurdert Mønestadvannet som tidligere var GE sitt drikke-/prosessvann. Samlet sett er kostnadene for å oppgradere disse to vannene så store at det mangler lite på å heller koble Tarvann og Skadberg sammen. Driftskostnadene med å ha tre vannverk i gamle Lindesnesområdet er svært ugunstig. Derfor er det bedre å koble de to store sammen: Det gir også en synergieffekt ved at Skadberg har et fullverdig alternativ ved et havari skulle sette vannverket ut av spill. Dette må innarbeides i hovedplan vann og neste rullering av handlingsplan og budsjett, og finansieres innenfor selvkost gjennom gebyr. Gebyrene vil øke betydelig som følge av investeringen fremover.

Måltabell

Økonomiplan for 2024-2027

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2022	Mål 2024
A - Lindesnes kommune har en sunn økonomi og en robust organisasjon.	Vi er en attraktiv arbeidsgiver	Andel som jobber heltid i Lindesnes kommune	0,0 %	0,0 %
		Antall lærlinger/lærekandidater tilbudt av Lindesnes kommune	0	0
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	0,00	0,00
		Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning	Antall forbedringsforslag i kvalitetssystemet	0
		Prosentvis andel avvik lukket innen fristen i kvalitetssystemet innen kategori tjeneste/tjenestemottaker	0,0 %	0,0 %
B - Alle har muligheten til å delta i fritids- og kulturaktiviteter.	Øke antall elevplasser i kulturskolen	Antall elevplasser i Lindesnes kulturskole	483,0	483,0

Vi er en attraktiv arbeidsgiver

Delmålet "Vi er en attraktiv arbeidsgiver" fremkommer som en del av Arbeidsgiverstrategien.

Arbeidsgiverstrategien fram mot 2032 er et overordnet styringsdokument for utviklingen av kommunen som organisasjon og arbeidsgiver. Strategien skal bidra til at kommunen når målene for tjenesteleveranse og samfunnsutvikling, ved å påvirke organisasjonen og organisasjonskulturen, og de handlingene, holdningene og verdiene som arbeidsgiver står for og viser overfor medarbeiderne hver dag. En god arbeidsgiverstrategi setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser organisasjonens menneskelige ressurser som grunnlaget for utviklingen av gode tjenester til innbyggerne. Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag. Arbeidstakerne har både en rett og en plikt til å medvirke. Medvirkning er derfor et sentralt virkemiddel for å oppfylle arbeidsmiljølovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret som kollegium. Rådmannen har etter kommuneloven det utøvende overordnede arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kommunen.

Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning

Delmålet "Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning" fremkommer som en del av Arbeidsgiverstrategien.

Arbeidsgiverstrategien fram mot 2032 er et overordnet styringsdokument for utviklingen av kommunen som organisasjon og arbeidsgiver. Strategien skal bidra til at kommunen når målene for tjenesteleveranse og samfunnsutvikling, ved å påvirke organisasjonen og organisasjonskulturen, og de handlingene, holdningene og verdiene som arbeidsgiver står for og viser overfor medarbeiderne hver dag. En god arbeidsgiverstrategi setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser organisasjonens menneskelige ressurser som grunnlaget for utviklingen av gode tjenester til innbyggerne. Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag. Arbeidstakerne har både en rett og en plikt til å medvirke. Medvirkning er derfor et sentralt virkemiddel for å oppfylle arbeidsmiljølovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret som kollegium. Rådmannen har etter kommuneloven det utøvende overordnede arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kommunen.

Oppdrag

Navn på org.enhet	Oppdrag	Beskrivelse	Frist	Status
Lindesnes	Temaplan mestring- iverksettelse av tiltak	Tiltak fra temaplan mestring innarbeides i virksomhetsplanene for 2024, og vil rapporteres på til Kommunestyret gjennom tertialrapporter og årsrapport i 2024.	31.12.2024	-

Kultur og idrett

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kultur og idrett består av fire avdelinger og én faggruppe, alle direkte underlagt enhetsleder.

Kulturutvikling

Arbeidsområdene er administrasjon av tilbudene i den kulturelle skolesekken, den kulturelle spaserstokken og midler til frivillige lag og foreninger samt sekretariatsfunksjonen til Lindesnes musikkråd. I faggruppen ligger også ansvar (30 % stilling) for stedsutvikling. Kommunalt planarbeid innen kulturminner håndteres også herfra.

Avdeling Idrett (tidligere Mandalshallen) er en ny avdeling i 2023 som omhandler bruk, tilgang og organisering av alle idrettsanleggene i kommunen. I dette inngår også svømmehallen i Mandal og på Laudal, som årlig besøkes av ca 400 000 mennesker. Både idrettshallene, utendørsanleggene og svømmehallene brukes aktivt av kommunens skoler på dagtid. På ettermiddag / kveld og i helger brukes fasilitetene til trening, turneringer og publikumsvømming. De svømmehallansatte har sitt virke i Mandalshallen, og administrasjonen (avdelingsleder og idrettskonsulenten) holder til på Buen. Avdelingen har også ansvaret for spillemiddelsøknadene i kommunen.

Enheten for kultur og idrett presenterer ny prisstruktur for bruk av kommunens idrettsanlegg og arealer i årets handlingsplan. Prinsippet om gratis trening for barn og unge som er organisert i Norges Idrettsforbund (opp til og med 19 år) legges til grunn. Videre er det differensiert mellom barn og voksne, organisert (ref. NIF) og uorganisert aktivitet. Se detaljerte betalingssetser i gebyrlisten.

Avdeling Kulturskole gir tilbud til over 400 elever. Rekrutteringen har vært svært god de siste årene - og før årsskiftet nærmer det seg 450 elevplasser med stormskritt. Kulturskolen arbeider under overskriften "kulturskole fra 0- 100" og har elever fra 3 til 78 år. I tillegg kommer barn og unge inn fra institusjoner og et eget opplegg for barn som er kommet inn som flyktninger. Undervisning skjer desentralt, både på Øyslebø, Vigeland og i Mandal. Det undervises i flere typer musikkinstrumenter, elektronisk musikk /

Økonomiplan for 2024-2027

laptop, bildende kunst og keramikk, teater, sirkus, dans og musikal. Kulturskolen ledes av rektor i 80 % og inspektør i 70 % stilling i fra Buen kulturhus.

Avdeling Buen kulturhus og kulturdrift har ansvar for den kommersielle driften av kulturenheten, herunder kinodrift, konserter og teater, konferanser m.v. Pr idag sorterer den kommunale ungdoms- og fritidsklubben InClub til avdelingen, med klubbvirksomhet på hhv Øyslebø, Vigeland og Mandal. Både den kommersielle driften og fritidsklubben InClub har hatt svært turbulente år gjennom pandemien; nå er vi gang igjen og barn, unge og PU-gruppen trekker nå tilbake til InClubs tilbud.

Avdeling for bibliotek og innbyggerdialog kombinerer Lindesnesbibliotekene (Kulturtorvet på Vigeland, hovedbiblioteket i Buen, biblioteket ved Øyslebø Oppvekstsenter, Bjelland Bok i butikk og fengselsbiblioteket) med de tre tidligere servicetorgene, herunder kommunens sentralbordtjeneste. Målet er å skape gode møteplasser for innbyggerne gjennom utvidet service, bedre åpningstider og bedre tilgjengelighet for innbyggerne. Avdelingen er organisert med avdelingsleder samt fagansvarlig for bibliotekdriften (biblioteksjef). Optimal organisering og ressursbruk er fortsatt tema til diskusjon. Bibliotekene har svært godt besøk og utlån sammenliknet med vår Kostragruppe; utfordringen er å ha nok ressurser og bibliotekutdannede ansatte til å gjøre jobben biblioteket er pålagt. Innbyggertorvene er plassert sammen med bibliotekene på henholdsvis Øyslebø, Vigeland og Mandal. Sentralbordet har base på Vigeland. Administrasjonen arbeider utfra Buen kulturhus.

ALLE SKAL MED (fra KIU prosessen)

Styrke digitale ferdigheter blant ansatte og innbyggere og bruke teknologi for å forenkle og forbedre arbeidsprosesser og samhandling på tvers.

GODE MØTEPLASSER (fra KIU)

Legge til rette møteplasser i alle deler av kommunen (idrettsanlegg, innbyggertorv, møtelokaler)

HØY INNBYGGERTILFREDSHET (fra KIU)

Variert og godt tilbud av tjenester innen det utvidede kulturbegrepet

SAMSKAPING MELLOM LINDESNEBIBLIOTEKENE OG OPPVEKSTSEKTOREN

Minibibliotek i alle kommunens 29 barnehager Bibliotekbesøk for alle 1. 3 og 6. klassene i kommunen Skolebibliotek på alle 13 skoler i kommunen

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			30 829	30 829	30 829	30 829
Sum Budsjettendringer inneværende år			-377	-377	-377	-377
Konsekvensjusteringer			-377	-377	-377	-377
Konsekvensjustert ramme			30 452	30 452	30 452	30 452
Innsparingstiltak						

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
	Strategisak 39/23- innføre leie for idrettsbygg for voksne	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
	Strategisak 39/23- redusere tilskudd til lag og foreninger	Innsparingstiltak	0	-800	-800	-800
	Sum Innsparingstiltak		-100	-900	-900	-900
	Nye tiltak og realendringer		-100	-900	-900	-900
	Ramme 2024-2027		30 352	29 552	29 552	29 552

Teknisk forvaltning

Beskrivelse av dagens virksomhet

Teknisk forvaltning består av de fire avdelingene, byggesak, plan, landbruk og geodata.

Byggesaksavdelingen har ansvar for behandling av dispensasjonssøknader, og bygge og delingstillatelser etter plan- og bygningsloven. Byggesak skal føre nye bygg og adresser inn i matrikkelen.

Byggesaksavdelingen skal være forurensningsmyndighet, og behandle utslippssøknader. Byggesak skal føre tilsyn og drive med ulovlighetsoppfølging.

Planavdelingen har ansvar for behandling av reguleringsplaner, utarbeide kommunale planer og for by- og tettstedsutvikling gjennom ulike planprosesser og prosjekter. Planavdelingen er en viktig koordinator mellom utbyggere, andre myndigheter, nasjonale føringer og kommunens egne føringer i kommuneplanen. Spesielt i sentrumsnære områder har denne koordineringen stor betydning.

Landbruksavdelingen har ansvar for Jord- og konsesjonslovbehandling, boplikt, 0-konsesjon, byggetillatelser for skogsveger, tilskuddsforvaltning (mange statlige ordninger), næringsutvikling stedbunden næring/nye næringer, viltforvaltning, kontroll av jord- og skogtiltak, motorferdsel i utmark og lokale kalkprosjekt. I tillegg så dekker avdelingen kalking av Mandalsvassdraget som et interkommunalt prosjekt (Mankalk).

Geodataavdelingen har ansvar for oppmålingsforretninger inkludert markarbeid og matrikkelføring, ajourhold av kommunens planregister og grunnkart (FKB), utlevering av eiendomsopplysninger (meglerpakker), seksjonering etter eierseksjoneringsloven og drift av kommunens kartløsninger og navnesaker etter Stadnamnlova. Geodataavdelingen bistår i tillegg med teknisk tegning av kommunale geodataplaner, matrikkelføring av bygg og adresser, samt matrikkelarbeid knyttet til innkreving av eiendomsskatten.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			11 922	11 922	11 922	11 922
Sum Budsjettendringer inneværende år			456	456	456	456
Endringer vedtak forrige periode						
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)		Endringer vedtak forrige periode	75	175	275	275
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)		Vedtak forrige periode	-75	-175	-275	-275

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Styrke planavdeling/kommuneplanleggerfunksjonen.		Vedtak forrige periode	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Endringer vedtak forrige periode			1 000	1 000	1 000	1 000
Konsekvensjusteringer			1 456	1 456	1 456	1 456
Konsekvensjustert ramme			13 377	13 377	13 377	13 377
Nye tiltak						
Redusere kjøp av varer og tjenester (Reversert rammetrekk 2023 fra budsjettvedtaket 2023-2026)		Nye tiltak	600	600	600	600
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)		Nye tiltak	175	175	175	175
Sum Nye tiltak			775	775	775	775
Nye tiltak og realendringer			775	775	775	775
Ramme 2024-2027			14 152	14 152	14 152	14 152

Teknisk drift

Beskrivelse av dagens virksomhet

Teknisk drift har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens bygningsmasse, grøntanlegg, skjærgård, idrettsanlegg, kommunale veier og vann- og avløpsanlegg. Enheten har fokus på energiøkonomisering i kommunale bygg og vann- og avløpssektoren og planlegger nye anlegg for å møte nye klimautfordringer. Enheten representerer kommunen som grunneier i forbindelse med kjøp og salg av kommunal eiendom samt i arbeid med utbyggingsavtaler knyttet til bolig- og næringsområder.

Teknisk drift har to tverrgående avdelinger som utarbeider overordnede drifts- og investeringsplaner samt kvalitets- og utviklingsarbeid og felles arbeid med kvalitet og digitalisering. Plan og prosjektavdelingen har også ansvar for gjennomføring og oppfølging av alle kommunale byggeprosjekt.

Avdeling bygg har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens rådhus og administrasjonsbygg, kommunale boliger, kulturbygg, idrettshaller, skoler og barnehager. Avdelingen har de siste årene hatt fokus på energiøkonomisering og oppgradering av tekniske anlegg i formålsbygg. De kommunale byggene har fra de tre kommunene ulik vedlikeholdsgrad og et varierende vedlikeholdsetterslep. Det er gjennomført en visuell kartlegging av de største formålsbyggene og avdekket stort vedlikeholdsetterslep. Byggavdelingen har også ansvar for tildeling av kommunale boliger, og har de siste årene hatt stor pågang av ukrainske flyktninger.

Renholdsavdelingene har ansvar for renhold i alle kommunale bygg. Renhold jobber aktivt for å øke antall renholdere med fagbrev og øker antall fulltidsstillinger. De jobber også med å tilrettelegge arbeidet slik at renholdere kan være i arbeid hele arbeidslivet ut.

Avdeling grønt og vei har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens utendørs idrettsanlegg, lekeplasser, skjærgård, parker, gang- og sykkelveier, broer, veilys og veier. Veiene har ulik vedlikeholdsgrad i de tre gamle kommunene og ulikt vedlikeholdsetterslep. Avdelingen prioriterer forebyggende arbeid som grøfting, stikkrenner og tømning av sandfang på kommunale veier for å møte utfordrende vær med økt styrtregn. Det er en økende utfordring med ras som følge av klimaendringer.

Avdelingen vann og avløp har ansvar for produksjon og leveranse av vårt viktigste næringsmiddel drikkevann. Mandal by, Vigeland, Spangereid, Vigmostad, Øyslebø og flere mindre tettsted har godt kvalitetssikret kommunalt drikkevann.

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			158 001	158 001	158 001	158 001
Sum Tekniske justeringer			-2 151	-1 909	-3 513	-3 007
Sum Budsjettendringer inneværende år			7 751	7 751	7 751	7 751
Endringer vedtak forrige periode						
Andorsengården gavlvegg - alternativ til nødreparasjon		Vedtak forrige periode	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Andorsengården gavlvegg - alternativ til nødreparasjon		Endringer vedtak forrige periode	400	0	0	0
Anodix legionellaforebygging.		Vedtak forrige periode	-400	-400	-400	-400
Broer og kaier reparasjon etter kontroll		Vedtak forrige periode	-1 370	-1 370	-1 370	-1 370
Fiberutbygging iht politisk sak (4 prosjekter DDA/Nkom) kommunal satsing på fiber i kommunen		Vedtak forrige periode	-1 225	-1 225	-1 225	-1 225
Furulunden skole ventilasjon lovpålagt og mest kritiske feil og mangler		Vedtak forrige periode	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Furulunden skole ventilasjon lovpålagt og mest kritiske feil og mangler		Endringer vedtak forrige periode	4 750	0	0	0
Færre skolebarn og færre rom for renhold		Vedtak forrige periode	-45	-45	-45	-45
Gismerøya, leieinntekter Teknisk drift avtaleperiode juli22 til juni 23		Vedtak forrige periode	300	300	300	300
Holum lysløype årlige driftsutgifter		Vedtak forrige periode	10	20	30	30
Inndekning av akkumulert underskudd avløp (og indirekte kostnader VA) 23-26		Vedtak forrige periode	-167	-796	580	580
KS-sak 50/22 tilleggsbevilgning, renovering 3 balløkker (drift)		Vedtak forrige periode	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Lekeplasser oppgradering etter lovpålagt kontroll		Vedtak forrige periode	0	-500	-500	-500
Mandal gamle sykehus rehabilitering fasade		Vedtak forrige periode	2 000	0	0	0
Mandal gamle sykehus rehabilitering fasade		Endringer vedtak forrige periode	-2 000	0	0	0
Oppgradere kommunale boliger til lovpålagt brann og risikoklassifisering.		Vedtak forrige periode	0	0	-2 000	-2 000
Radonmåling utleieboliger		Vedtak forrige periode	-500	-500	-500	-500
Straetgisak 39/23- Gulvbelegg		Vedtak forrige periode	500	500	500	500
Straetgisak 39/23- Gulvbelegg		Endringer vedtak forrige periode	-500	-500	-500	-500
Strategisak 39/23 plan for omstilling- Ekstraordinært vedlikehold vei tas ut igjen av budsjett		Endringer vedtak forrige periode	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Strategisak 39/23- Vedlikeholdsetterslep bygg (endret tiltak)		Endringer vedtak forrige periode	-7 000	-10 000	-10 000	-10 000
Strategisak 39/23- Vedlikeholdsetterslep bygg (endret tiltak)		Vedtak forrige periode	0	3 000	3 000	3 000
Ulvegjelet redusert leieinntekt 12 leiligheter		Vedtak forrige periode	450	-450	-450	-450
Utskifting 4 heiser kommunale bygg		Vedtak forrige periode	0	-1 000	-1 000	-1 000

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Økt strømbudsjett		Vedtak forrige periode	-14 000	-13 000	-13 000	-13 000
Økt strømbudsjett		Endringer vedtak forrige periode	8 000	0	0	0
Sum Endringer vedtak forrige periode			-21 297	-36 466	-37 080	-37 080
Konsekvensjusteringer			-15 697	-30 624	-32 842	-32 336
Konsekvensjustert ramme			142 304	127 377	125 159	125 665
Innsparingstiltak						
Besparelse av ny doseringsfabrikk, Mandalshallen		Innsparingstiltak	-500	-500	-500	-500
Redusert festeavgift OVF industrområder (Hestehaven og Kyrehaven)		Innsparingstiltak	-650	-650	-650	-650
Strategisak 39/23- omklassifisere kommunale veier		Innsparingstiltak	0	-1 000	-2 000	-2 000
Strategisak 39/23- redusert tjenestenivå/endret struktur		Innsparingstiltak	0	-500	-1 000	-1 000
Strategisak 39/23- salg/sanering av bygg- gir sparte driftsutgifter		Innsparingstiltak	0	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Innsparingstiltak			-1 150	-3 650	-5 150	-5 150
Nye tiltak						
Prisvekstkomp. Teknisk drift fra 2023 til 2024		Nye tiltak	4 787	4 787	4 787	4 787
Utskifting fra 2G til 4G i heisanlegg		Nye tiltak	720	0	0	0
Vedlikeholdsprosjekt Mandalshallen		Nye tiltak	5 000	5 000	0	0
Sum Nye tiltak			10 507	9 787	4 787	4 787
Nye tiltak og realendringer			9 357	6 137	-363	-363
Ramme 2024-2027			151 661	133 514	124 796	125 302

Velferd

Innledning

Området Velferd består av syv enheter:

Enhet for sykehjem: Enhet sykehjem består av 8 avdelinger. Enheten har ansvar for drift av langtidsplasser i institusjon. I tillegg har enheten ansvar for produksjon av mat til alle institusjoner, omsorgsboliger og hjemmeboende som mottar mat fra kommunen.

Hjemmebaserte tjenester: Enhet for hjemmebaserte tjenester består av 9 avdelinger. Enheten skal bidra til at innbyggere i kommunen lever gode liv i egne hjem, og at de er aktive i egne liv lengst mulig. Enheten har fokus på brukermedvirkning og individuelt tilpassede tjenester som gir trygghet, verdighet og økt opplevelse av hverdagsmestring.

Miljøterapeutiske tjenester: Enheten består av 7 avdelinger. Enheten gir tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne, psykiske lidelser og rusproblematikk. Det gis ulik form for bistand i hjemmet, på avlastning og dag/aktivitetstilbud. Miljøterapeutiske tjenester har ansvar for oppfølging av støttekontakter tilknyttet brukere innen habilitering, psykisk helse og rus.

Helsetjenester og legevakt: Enhet for Helsetjenester og legevakt består av to avdelinger. Avdeling Lindesnes legevakt har ansvar for å gi legevaktstjenester til alle som oppholder seg i kommunen. Avdeling Legetjenester har ansvar for drift av tre kommunale legesentre. I tillegg er ansvaret for fastlegeordningen, LIS1 (turnusleger) og LIS3 (leger under spesialisering) lagt til denne avdelingen.

Økonomiplan for 2024-2027

NAV Lindesnes: Enheten består av 5 avdelinger og har ansvar for kommunale og statlige oppgaver innen arbeids- og velferdsforvaltningen. NAV-kontoret skal levere et helhetlig og effektivt tjenestetilbud med utgangspunkt i innbyggernes behov, og i samsvar med eiernes mål, føringer og de rammer som lovverket gir. Et vesentlig mål er at eierne gjennom NAV-kontoret kan arbeide for å få flere innbyggere i arbeid og aktivitet, og færre på stønad.

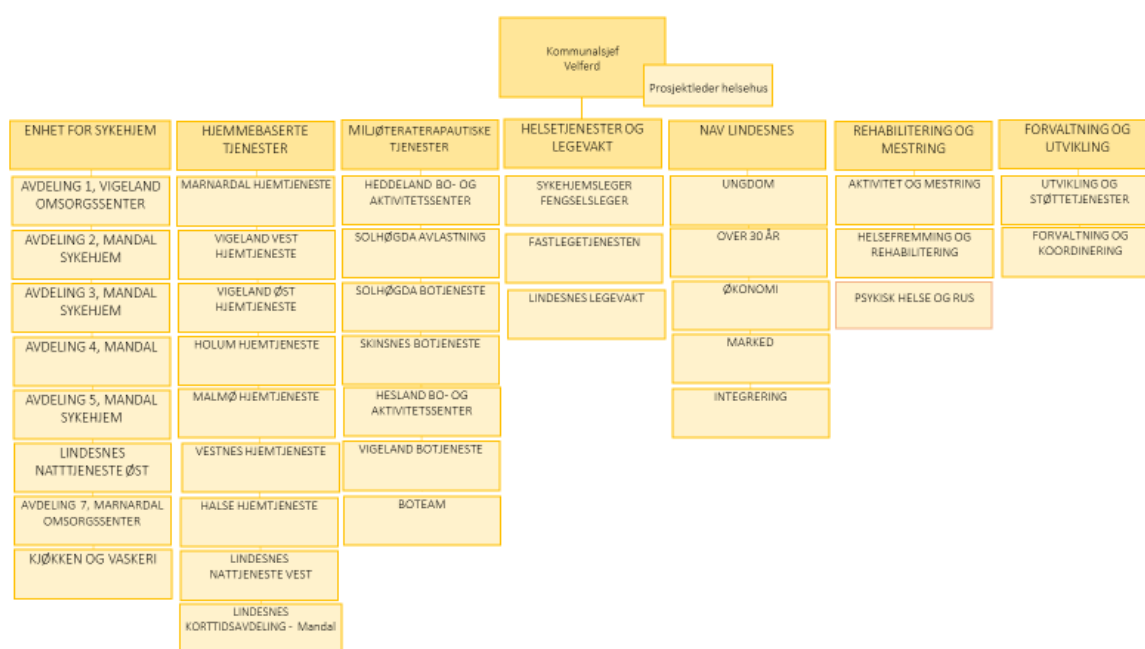
Rehabilitering og mestring: Enheten består av 3 avdelinger. Enheten leverer tjenester innenfor helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende perspektiv. Tjenestene er vesentlige bidrag til kommunens mål om å bedre folkehelsen og utjevne sosiale ulikheter i helse, samt mål om at våre innbyggere skal få bo hjemme lengst mulig. Enheten satser på læring, mestring, aktivisering og selvhjelpenhet.

Forvaltning og utvikling: Består av to avdelinger og ivaretar oppgaver som går på tvers av tjenesteområdet Velferd. Avdeling forvaltning og koordinering har ansvar for tjenestetildeling etter helse- og omsorgstjenesteloven, saksbehandling knyttet til søknader om startlån og tilskudd, saksbehandling og vedtak for TT- kort, ledsagerbevis og parkeringskort, koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering og andre overordnede koordineringsfunksjoner innenfor Velferd, som demenskoordinator og kreftkoordinator. Avdeling utvikling og støttetjenester har ansvar for tjenesteutvikling og innovasjonsprosjekter, fag- og kompetanseutvikling, merkantile oppgaver og støttefunksjoner, systemansvar for ulike fagsystemer og fagansvar for lærlinger innen Velferd.

Området Velferd har som mål at organiseringen skal bidra til:

- Koordinerte og helhetlige tjenester
- God faglig kvalitet
- Aktiv forebygging og mestring
- Effektiv drift

Organisasjonskartet for tjenesteområde Velferd per september 2023 er som følger:

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		639 825	639 825	639 825	639 825
Sum Budsjettendringer inneværende år		37 537	37 537	37 537	37 537
Endringer vedtak forrige periode					
Budsjettavtalen 29novStortinget, gratis SFO 2.trinn og barnetillegg kvalifiseringsprogrammet	Vedtak forrige periode	4	4	4	4
Endret matproduksjon- sentralt produksjonskjøkken	Vedtak forrige periode	0	-2 000	-2 000	-2 000
Nye Mønstre - videreføres i ordinær drift fra 2024	Vedtak forrige periode	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Nye Mønstre - videreføres i ordinær drift fra 2024	Endringer vedtak forrige periode	1 300	1 300	1 300	1 300
Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)	Endringer vedtak forrige periode	500	1 500	2 500	2 500
Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)	Vedtak forrige periode	-500	-1 500	-2 500	-2 500
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Vedtak forrige periode	-375	-750	-1 250	-1 250
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Endringer vedtak forrige periode	375	750	1 250	1 250
Reduserte behov for styrkingstiltak innen velferd.	Vedtak forrige periode	-1 500	-3 000	-3 000	-3 000
SIU- velferdsteknologi	Vedtak forrige periode	-50	-50	-50	-50
SIU-endring i miljøterapeutiske tjenester	Vedtak forrige periode	-1 440	-3 040	-4 460	-4 460
SIU-endring i drift bolig med mulighet for heldøgntjeneste	Vedtak forrige periode	-4 416	-4 416	-4 416	-4 416
SIU-Endring natjtjenesten	Vedtak forrige periode	-1 790	-1 790	-1 700	-1 700
Statsbudsjettet 2023, økt basistilskudd til fastleger fra 1.5.2023, helårsvirkning 2024	Vedtak forrige periode	1 050	1 050	1 050	1 050
Styrking av det generelle forebyggende arbeidet innen ansvarsområdet	Vedtak forrige periode	1 500	3 000	3 000	3 000
Utredning drift av legevakt (endret framdrift og utsatt innsparingseffekt fra 2023)	Vedtak forrige periode	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Utredning drift av legevakt (endret framdrift og utsatt innsparingseffekt fra 2023)	Endringer vedtak forrige periode	2 000	0	0	0
Økte utgifter plan for legetjenesten	Vedtak forrige periode	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Sum Endringer vedtak forrige periode		-7 692	-13 292	-14 622	-14 622
Konsekvensjusteringer		29 845	24 245	22 915	22 915
Konsekvensjustert ramme		669 670	664 070	662 740	662 740
Innsparingstiltak					

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
	Strategisak39/23- redusert tjenestenivå/endret struktur	Innsparingstiltak	0	-2 500	-5 000	-5 000
	Sum Innsparingstiltak		0	-2 500	-5 000	-5 000
	Nye tiltak					
	Demografiendringer- økte utgifter pleie og omsorg	Nye tiltak	0	0	12 000	18 000
	Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptopping 24-27)	Nye tiltak	500	500	500	500
	Redusere kjøp av varer og tjenester (Reversert rammetrekk 2023 fra budsjettvedtaket 2023-2026)	Nye tiltak	1 100	1 100	1 100	1 100
	Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Nye tiltak	750	750	750	750
	SB2024, Kompensasjon for økte sosialhjelpssatser 10% fra 1.7.23 (helårseffekt fra 2024)	Nye tiltak	2 407	2 407	2 407	2 407
	SB2024, Psykisk helse og rus (satsinger innenfor veksten av frie inntekter)	Nye tiltak	658	658	658	658
	Økte kostnader ressurskrevende brukere	Nye tiltak	2 800	0	0	0
	Sum Nye tiltak		8 215	5 415	17 415	23 415
	Nye tiltak og realendringer		8 215	2 915	12 415	18 415
	Sum Rammefordeling		-1 799	-1 799	-1 799	-1 799
	Interne rammeendringer		-1 799	-1 799	-1 799	-1 799
	Ramme 2024-2027		676 086	665 186	673 356	679 356

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum
	Tidligere bevilget	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	2024-27	
Velferd								
Helsehus	65 400	-233 000	300 000	350 000	150 000	150 000	950 000	
Mandal Borettslag - Skibsbyggergata botjeneste, (forprosjekt 2021/2022)	3 000	-41 500	60 000	33 000	0	0	93 000	
Nytt produksjonskjøkken, forprosjekt 2022	1 300	0	16 300	20 950	0	0	37 250	
Solhøgda avlastning, forprosjekt og tilbygg (2023-)	5 600	-7 167	22 000	0	0	0	22 000	
Strakstiltak Velferd (investeringer infrastruktur)			1 000	1 000	1 000	1 000	4 000	
Velferd, utkjøp leasingbiler			750	200	200	200	1 350	
Velferdsteknologi og digitalisering			500	500	500	500	2 000	
Sum Velferd	75 300	-281 667	400 550	405 650	151 700	151 700	1 109 600	

Kostra-analyse

	Lindesnes 2021	Lindesnes 2022	Landet uten Oslo	Kostragruppe 09
Prioritet				
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) *) **)	8 220	8 417	8 535	8 055
Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B) *) **)	13 864	13 801	12 471	13 237
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B) *) **)	2 338	2 788	3 372	3 162
Produktivitet				
Netto driftsutgift per bruker av hjemmebaserte tjenester (254)	301 484	310 438	308 247	313 800
Netto utgift per beboer på sykehjem (B)	1 566 219	1 801 711	1 461 980	1 480 936
Dekningsgrad				
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	27,6 %	27,7 %	28,0 %	28,4 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)	8,7 %	8,4 %	10,4 %	9,3 %
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	33,6 %	33,0 %	36,3 %	34,1 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	5,4 %	5,0 %	4,9 %	4,8 %
Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere	48	48	42	42
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	15,4 %	15,2 %	16,5 %	15,3 %
Kvalitet				
Andel brukerretnede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	85,7 %	84,7 %	78,0 %	77,7 %
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	11,0	11,1	9,6	9,6
Andre nøkkeltall				
Gjennomsnittlig listelengde (B)	970,3	951,9	993,8	983,8
Ressursbruk Pleie og omsorg	105,82	105,45	99,21	99,17

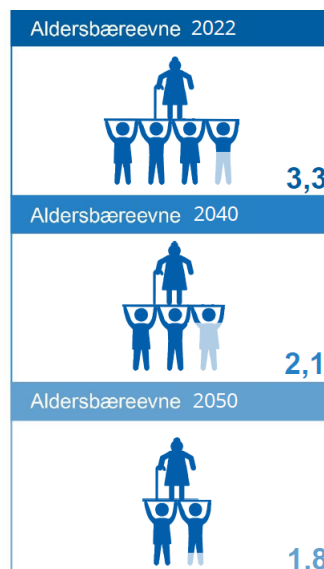
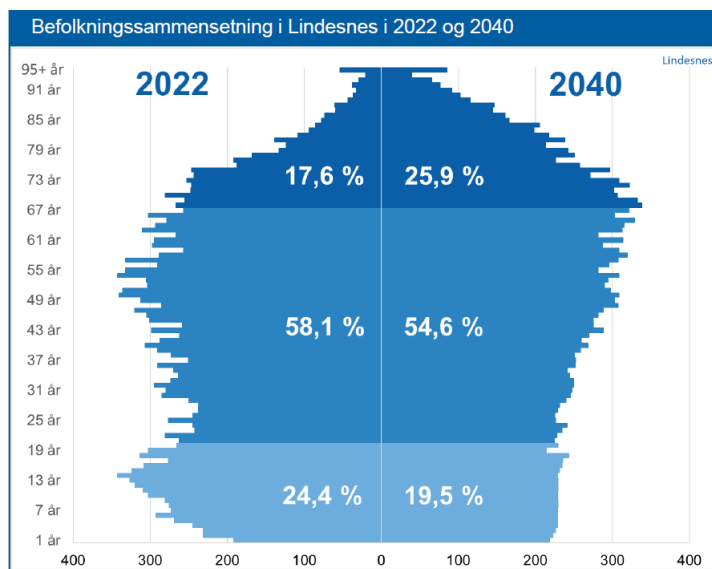
*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Behov for omstilling og endring

Lindesnes kommune står ovenfor demografiske endringer som fører til store endringer i tjenestebehovet. Samtidig som antall eldre øker reduseres antall personer i yrkesaktiv alder. Dersom kommunen skal nå målet om sunn økonomi, er omstilling og utvikling helt nødvendig. Tall fra SSB viser at befolknings sammensetningen i Lindesnes vil endre seg betydelig fremover. Dette medfører at aldersbæreevnen, forholdet mellom den yrkesaktive befolkningen (16 - 66 år) og den eldre del av befolkningen (67+) svekkes betydelig. Aldringen er sterkere i Lindesnes enn snittet for Agder.

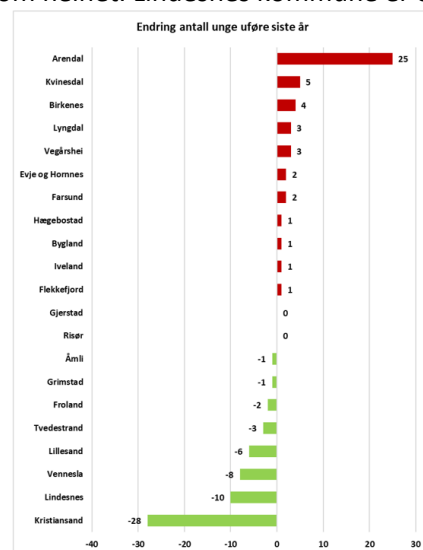
SSB, 2022

Behov for arbeidskraft og bruk av personell

Tall fra NAV viser at arbeidsmarkedet i Agder er preget av lav ledighet og høy etterspørsel etter arbeidskraft. Samtidig er andelen med nedsatt arbeidsevne betydelig høyere i Agder enn snittet av landet. Agder samlet har en lavere andel sysselsatte enn landet som helhet. Lindesnes kommune er en av de kommunene i Agder med lavest sysselsettingsgrad.

Lindesnes kommune har høye tall knytte til personer som er helt utenfor arbeidslivet. De siste årene har det vært iverksatt flere tiltak for å redusere dette utenforskapet, særlig blant unge. Tall fra NAV viser at antall uføre i Lindesnes kommune er redusert med 19 personer siste år, av disse er det 10 personer i aldersgruppen under 30 år.

Tiltak for å redusere utenforskap og bidra til at flere deltar i arbeidslivet er viktig. Plan for mestring og den helhetlige innsatstrappen er et viktig redskap i denne sammenhengen. Det er blant annet innarbeidet midler til tiltaket Nye Mønstre som vedtatt i Plan for mestring i budsjett og økonomiplan.

Vi vil være helt avhengig av å mobilisere arbeidskraft videre fremover for å ha tilstrekkelig arbeidskraft i årene som kommer. Dette er en av hovedstrategiene til NAV frem mot 2030, og vi er avhengig av å fortsett og videreutvikle et godt samarbeid på tvers av offentlig og privat virksomhet for å lykkes med dette arbeidet.

Innen helse- og omsorgssektoren vil det være behov for økt arbeidskraft fremover.

Helsepersonellkommisjonen, har i [NOU 2023:4 Tid for handling](#) lagt frem kunnskapsgrunnlag og forslag til tiltak for møte utfordringene i helse- og omsorgstjenestene på kort og lang sikt.

Helsepersonellkommisjonen peker på et krevende utfordringsbilde når det gjelder bemanning, behov for og bruk av personell og skriver blant annet følgende:

"Personellet er ryggraden i helse- og omsorgstjenestene. Tilstrekkelig og kompetent personell er avgjørende for at sykehus og kommuner skal kunne tilby helse- og omsorgstjenester av god kvalitet. Det har blitt et merkbart større press på personellet i helse- og omsorgstjenestene de seneste årene. Norge står, i likhet med andre land, overfor store utfordringer med tilgang på personell. Situasjonen blir enda strammere mot 2040.

Det er nødvendig å tenke helhetlig for å lykkes med en helt nødvendig omstilling.

Helsepersonellkommisjonen har strukturert tiltak knyttet til personellutfordringene under seks områder:

- organisering av helse- og omsorgstjenestene,
- oppgavedeling,
- arbeidsforhold og arbeidstid,
- utdanning og kompetanseutvikling,
- prioritering og reduksjon av mindre viktige og til dels uønskede tjenester,
- digitalisering og teknologisk utvikling

Figur 1.4 Tiltaksområder for løsninger av personellutfordringene

Kilde: Helsepersonellkommisjonen.

Området Velferd er godt i gang med tiltak knyttet til disse områdene gjennom Sammen i utvikling - SIU Velferd. Disse områdene vil være førende for arbeidet i SIU Velferd også videre fremover.

Sammen i utvikling - SIU Velferd

SIU Velferd handler om å utvikle, forbedre eller endre kommunens tjenestetilbud for å oppnå balanse i årlig driftsbudsjett. Målet med SIU Velferd er at tjenestetildeling og tjenesteproduksjon optimaliseres og avstemmes med de økonomiske rammene som er tilgjengelig. Velferd har som mål å effektivisere tjenesteproduksjonen slikt at kostnadsnivået reduseres til gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 9 innen 31.12.2025. Området Velferd har, i samarbeid med Agenda Kaupang, arbeidet systematisk for å konkretisere utviklingsområder og tiltak som vil bidra til at vi når målet om redusert kostnadsnivå.

16. juni 2022 behandlet kommunestyre Sammen i utvikling Velferd - Bærekraftige helse- og omsorgstjenester i Lindesnes kommune. Kommunestyre tok rapporten [Bærekraftig helsetjenester i Lindesnes kommune](#) til etterretning og vedtok at rapportens tre anbefalte utviklingsområder skal være styrende for utviklingen for perioden 2022 - 2026:

1. Helse og omsorgstjenestene "vokser smartere"
2. Helhetlig dimensjonert innsatstrapp med god vurdering, tildeling og utførelse av tjenestene
3. Helhetlig boligpolitikk for å redusere behovet for heldøgns omsorgstjenester

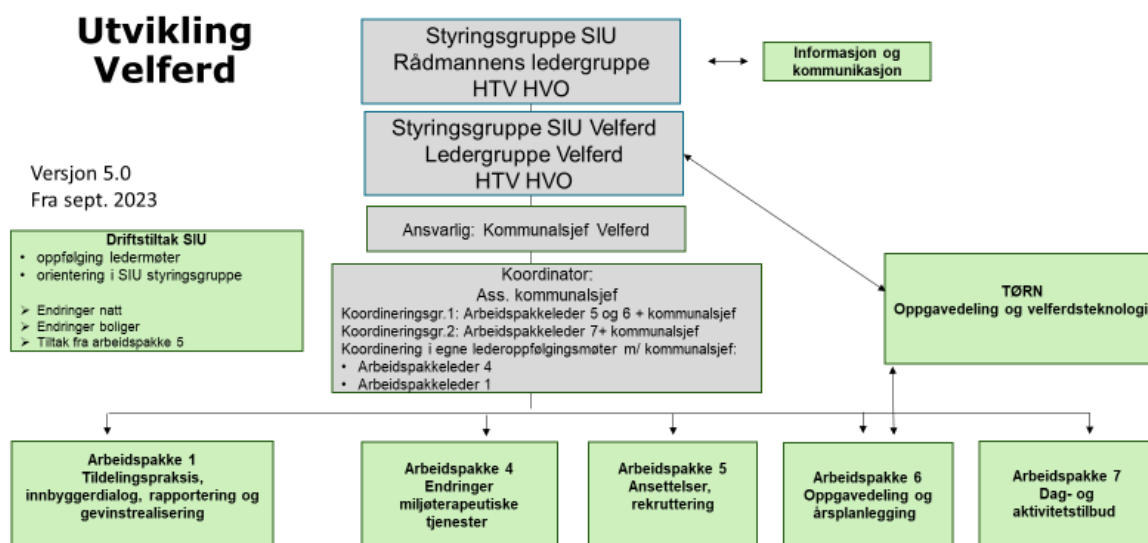
I samme sak vedtok kommunestyre å iverksette følgende tiltak:

- Vi skal redusere antall plasser og enhetspris for langtidsplass i institusjon
- Vi skal redusere antall korttidsplasser i institusjon
- Vi skal gjøre endringer i drift, og redusere antall boliger og enhetspriser, for boliger med heldøgns tjenester
- Vi skal gjøre endringer i miljøterapeutiske tjenester med effektivisering av drift og reduksjon av årsverk
- Vi skal ha utvidet bruk av velferdsteknologi. Ved tildeling av helse- og omsorgstjenester skal velferdsteknologi vurderes som førstevalg.
- Vi skal gjøre endringer i nattjenesten med utvidet bruk av velferdsteknologi og reduksjon av fysiske nattevakter

Følgende tiltak er er gjennomført/gjennomføres i løpet av 2022/2023

- En langtidsplass på avdeling 4, grønn gruppe, ved Mandal sykehjem avvikles (strakstiltak 2022)
- Avdeling 6 med syv langtidsplasser ved Mandal sykehjem avvikles (høsten 22)
- Seks korttidsplasser ved Marnardal omsorgssenter avvikles (høsten 22)
- Tolv boliger ved Ulvegjelet omsorgssenter avvikles (høsten 23)
- Endret drift Orelunden omsorgssenter og Holum omsorgssenter (september - desember 2023)
- Endringer i Miljøterapeutiske tjenester effektivisert drift og reduksjon årsverk (første trinn høsten 2023)
- Endret drift nattjenesten - utvidet bruk av velferdsteknologi og redusert antall fysiske nattevakter (høsten 2023)
- Nye tildelingskriterier for tjenester etter helse og omsorgstjenesteloven - teknologi skal vurderes som førstevalg (høsten 2023)

Arbeidet i SIU Velferd fortsetter og endres etterhvert som tiltak implementeres i drift. Figuren under viser pågående arbeid og plan videre arbeid for SIU Velferd

Arbeidspakke 1: Tildelingspraksis og innbyggedialog, rapportering og gevinstrealisering

- Revidere tildelingskriterier inkludert tjenestestandard
- Innbyggedialog med forventningsavklaring
- Dialogbasert og proaktiv saksbehandling med tverrfaglig ressurskartlegging
- Utforming av vedtak spesielt knyttet til bruk av teknologi og tjenester på natt
- Sikre lik praksis for revurdering og avslutning av tjenester
- Strukturer for samhandling med ulike tjenestesteder
- Utarbeide måleindikatorer, prosess og verktøy for å måle utvikling innenfor ulike tjenester - for å realisere gevinster

Arbeidspakke 4: Endring miljøterapeutiske tjenester

Gjennomføre endringer for å effektivisere drift og redusere årsverk

- Harmonisere drift og utarbeide ny grunnturnus i 2023 (Iverksatt)
- Utrede mulig samarbeid på tvers av boliger og dagsenter
- Utrede mulighet for/effekt av samlokalisering av dagsenter
- Vurdere endringer i avdelingsstruktur for å sikre mer effektiv/bedre drift

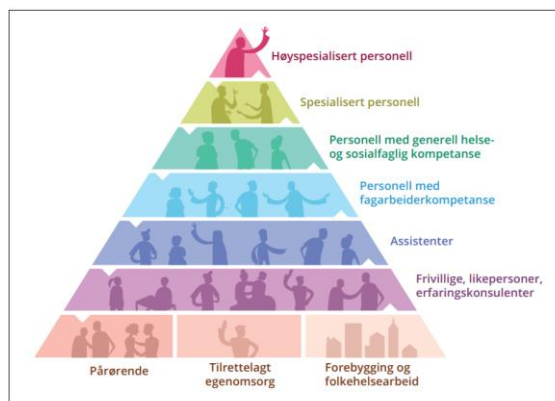
Arbeidspakke 5: Ansettelse, rekruttering

En mer samlet og koordinert ansettelsesprosess.

- Årshjul og koordinering av ansettelse i Velferd
- Økt kompetanse knyttet til rekruttering
- Opprette bemanningskontor på tvers av enhetene

Arbeidspakke 6: Oppgavedeling og årsplanlegging

- Øke andel i heltidsstillinger
- Redusere behov ekstravakter, mertid, overtid og bonusordninger
- Innføre årsturnus fra januar 2024 i alle avdelinger med turnusdrift
 - Arbeidstidsordninger
 - Kompetansebehov
 - Turnuskompetanse
- Ny oppgavedeling og ny organisering :
 - Kartlegge alle arbeidsoppgaver til sykepleier, vernepleier, helsefagarbeider, pleiemedarbeider innen enhet hjemmebaserte tjenester, enhet sykehjem og enhet miljøterapeutiske tjenester, boteam, dag- og aktivitetstilbud i enhet rehab og mestring og enhet miljøterapeutiske tjenester.

Figur 8.2 Skjematisk fremstilling av oppgavedeling, bygd nedenfra
Kilde: Helsepersonellkommissjonen.

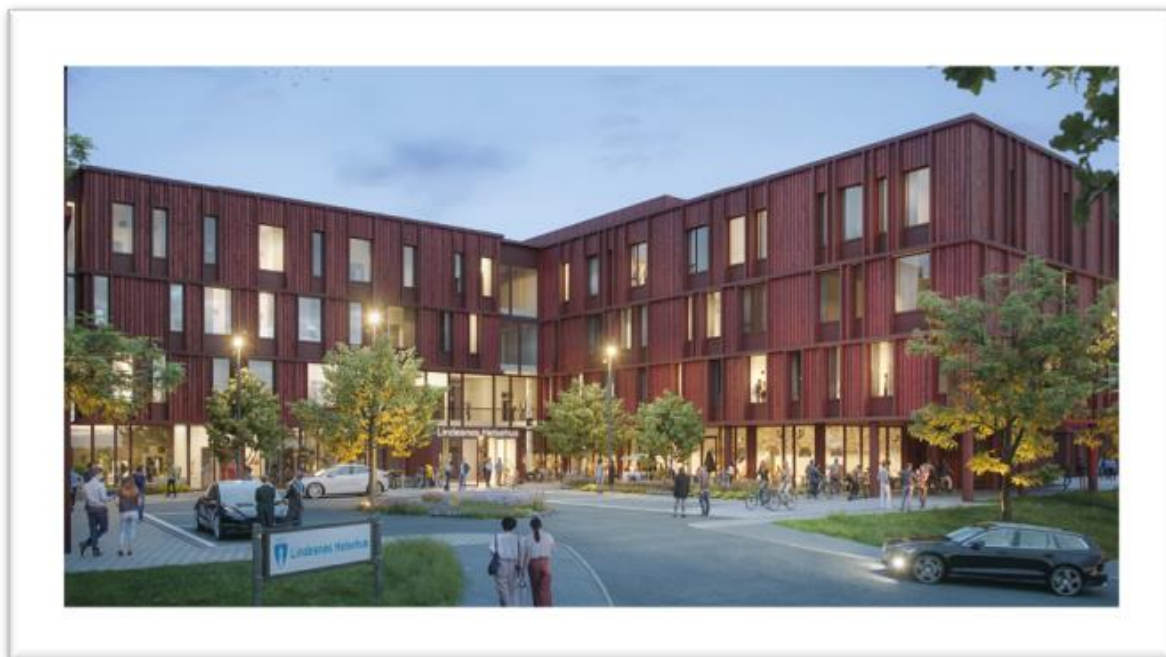
Arbeidspakke 7: Dag- og aktivitetstilbud

Arbeidspakken har følgende mandat for det videre arbeidet:

- Utvikle et mer differensiert dag- og aktivitetstilbud for hjemmeboende eldre og personer med demens innenfor dagens rammer.
- Vurdere terskelen for vedtaksbaserte dag- og aktivitetstilbud.
- Videreutvikle lavterskel dag-/ aktivitetstilbud sammen med frivillige, eldre og personer med demens herunder
 - utvikle «drop-in» avlastning eller timebasert avlastning med bookingordning
 - utvikle plan for større fleksibilitet vedr. åpningstider
 - samarbeid med prosjekt Helhetlig pårørendestøtte om flere og bedre aktiviteter i samarbeid med frivilligheten

I tillegg til det arbeidet som pågår i de ulike arbeidspakkene i SIU Velferd, skal alle ledige stillinger og endringer i tjenestebehov som oppstår, vurderes mot målet om å redusere utgiftsnivået til gjennomsnittet av kommunegruppe 9 innen utgangen av 2025. Dette for å sikre en bærekraftig kostnadsprofil.

Nytt omsorgssenter og helsehus

Nytt omsorgssenter og helsehus på Orelunden er et stort og viktig investeringsprosjekt for Lindesnes kommune.

Prioritering av tidlig innsats og utbygging av tjenester til hjemmeboende er viktig for å møte framtidens behov. I mai 2018 vedtok Fellesnemda for nye Lindesnes kommune å igangsette et forprosjekt for å planlegge nytt helsehus dimensjonert for ny kommunes behov, lokalisert i Mandal. Det ble samtidig vedtatt at det i videre planlegging legges til grunn en fremtidig dekningsgrad på 14,3% frem mot 2040, kalt "Nordisk modell". Dekningsgraden beregnes ut fra andel (i %) eldre over 80 år med vedtak om omsorgsboliger, langtidsopphold eller korttidsopphold i institusjon. Dette er en stram dekningsgrad som fordrer utbygging av forebyggende og rehabiliterende tjenester, slik at flere kan mestre egen hverdag og bo trygt hjemme lenger.

For Lindesnes kommune er en kapasitetsøkning på korttids- og rehabiliteringsplasser, omsorgsboliger og dag- og aktivitetstilbud helt nødvendig, grunnet veksten i antall eldre. Tjenestene planlegges og dimensjoneres i henhold til "Nordisk modell».

I arbeidet med å beholde og rekruttere nødvendig helsepersonell er nybygg utformet med ny teknologi og robuste attraktive fagmiljøer vurdert som viktig. Nytt omsorgssenter og helsehus i Lindesnes er vurdert som et nødvendig grep å sikre bærekraftige tjenester fremover.

I kommunestyremøte den 28.10.2021 sak 67/21 ble det besluttet å videreføre prosjektet til neste fase. Kommunestyret fattet vedtak om at sluttrapporter fra Konseptavklaringsfasen og Kvalitetssikring av konseptet skal legges til grunn for videre arbeid. Som vedtatt planlegges både omsorgssenteret og helsehuset i ett prosjekt, under en felles offentlig anskaffelse. Det er gjennomført en bygg- og designkonkurranse. Skanska Norge leverte det beste og billigste prosjektet. Lindesnes kommune inngikk samspillskontrakt med Skanska Norge som totalentreprenør, med en opsjon på byggekontrakt. I

Økonomiplan for 2024-2027

perioden juni til oktober 2023 skal vi bearbeide og utvikle tilbudsprosjektet til et ferdig forprosjekt. Dette skjer i et samspill mellom byggherre Lindesnes kommune, totalentreprenør Skanska og brukere.

I prosjektet planlegges det for 72 omsorgsboliger, to dagaktivitetssentre og base for helsepersonell. Samlokalisert med omsorgsboligene planlegges et nytt helsehus for kommunens innbyggere. Helsehuset blir et kraftsenter med helsetjenester rettet inn mot akuttmedisin, behandling, rehabilitering, aktiv forebygging og mestring. Det planlegges for dette innholdet: 48 korttidsplasser for behandling og rehabilitering, legevakt, blodbank (spesialisthelsetjeneste), ambulanse (spesialisthelsetjeneste), frisklivssentral, fysioterapi og ergoterapi, hjelpemidler, syns/hørselshjelpemidler og velferdsteknologi, psykisk helsetjeneste (kommune- og spesialisthelsetjeneste), sentralt i 1. etasje er det planlagt en vestibyle, kjøkken og kafe/kantine, bårerom, varemottak, møtesenter og møteplasser for frivillige lag og organisasjoner.

Forprosjektet skal behandles av kommunestyret i desember 2023. Vedtatt byggingen vil byggekontrakten signeres. Da blir byggeprosjektet oppført i rekkefølge, slik at omsorgsboligene står ferdig i 2026 og helsehuset i 2028.

Forutsetninger og risiko

SIU Velferd

Området Velferd står i et omfattende og krevende omstillingsarbeid og denne omstillingen har tatt noe lengre tid enn forventet og planlagt. Innføring av digigtalt tilsyn på våre institusjoner har blitt utsatt fra juni til oktober/november på grunn av utsettelse fra leverandør. Planlagt endring i drift av boliger med mulighet for heldøgns tjenester har tatt lengre tid enn forventet. Vi opplever en lavere omløpshastighet ved de ulike langtidslokalasjonene som har ført til venteliste på langtidsplass. Dette har blant annet medført at vi tatt ut mindre økonomisk effekt enn planlagt i 2023 og ikke klart å levere tjenester innenfor vedtatt budsjettamme.

SIU Velferd	2024	2025	2026	2027
Endringer i langtidsplasser institusjon	7,81	7,81	7,81	7,81
Endringer i korttidsplasser institusjon	4,5	4,5	4,5	4,5
Endringer i drift av boliger med mulighet for heldøgns tjenester – Ulvegjelet	8,97	8,97	8,97	8,97
Endringer i miljøterapeutiske tjenester	3,2	4,8	6,22	6,22
Økt kvalitet på tjenesten ved bruk av velferdsteknologiske løsninger	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Endringer av natttjenesten	8,32	8,32	8,32	8,32
Netto årlig effekt	31,2	32,8	34,22	34,22

Selv om det har tatt noe lengre tid enn opprinnelig planlagt, er det forventet at vedtatte tiltak er iverksatt innen utgangen av 2023. Beregnet økonomisk effekt av disse tiltakene er derfor videreført fra og med 2024 og i hele økonomiplanperioden som vist i tabellen her. For å komme på nivå med kommunegruppe 9 innen utgangen av 2025, er det nødvendig at vi håndterer vekst i tjenesteproduksjon knyttet til endringer i demografi (ca 30 mill) til og med 2025 uten å øke budsjettammene. Dette vil være krevende. Vi har flere bygg som ikke legger til rette for en effektiv drift og fleksibel bruk av personell. Fra og med 2026 vil det være helt nødvendig å kompensere for økt vekst innen pleie og omsorg. Dersom kommunestyret vedtar å bygge nytt omsorgssenter og helsehus vil første bygg være klar til å ta i bruk i 2026. Dette vil kunne bidra til at vi kan vokse smartere.

Bemanning og rekruttering

Bemanningssituasjonen og rekruttering av kvalifisert personell blir stadig mer krevende. For å kunne levere forsvarlige tjenester og gjennomføre ferieavvikling har vi i 2023 vært avhengige av å bruke vikarer fra vikarbyrå både i enhet sykehjem og hjemmebaserte tjenester.

Fastlegesituasjonen har bedret seg noe i løpet av 2023 da vi har klart å rekruttere leger til alle våre fastlegehemmer. Vi har foreløpig ikke klart å rekruttere til ledige stillinger som sykehjemslege og vi har heller ikke klart å rekruttere vikarer til vikariater knyttet til ulike permisjoner i fastlegestillingene. Vi er fortsatt helt avhengig av å bruke vikarbyrå for å få til en forsvarlig legetjeneste og drift av legevakt.

Bruk av overtid, vikarer og vikarbyrå for å få tilstrekkelig sykepleie- og legekompentanse står for en stor del av merforbruket innen området Velferd i 2023. Vi arbeider med flere tiltak for å løse dette og å redusere behovet for bruk av både overtid og vikarbyrå. Dette er etter rådmannens vurdering et område i budsjettet det er knyttet stor usikkerhet til videre fremover, men det er ikke funnet rom i budsjettet for å kompensere for dette merforbruket.

Ressurskrevende brukere

Kommunen opplever en økning i antall ressurskrevende brukere med utfordringer innen psykisk helse og/eller rus. Flere av disse er brukere som utfordrer samfunnsvernet. Statsforvalteren har pekt på flere mulige risikoreduserende tiltak på Agder og Helsefelleskapet i Agder har hatt dette som tema flere ganger. De regionale helseforetakene har fått et utredningsoppdrag knyttet til en overordnet plan for sikkerhetspsykiatrien og øvrige tiltak for dømte til tvungent psykisk helsevern.

Det skal særlig vurderes:

- behovene for endring i kapasitet, innhold, organisering og sammenheng i tjenestetilbudet
- behovet for langvarig forsterket botilbud i samarbeid med kommunene og om det kan være hensiktsmessig å etablere tverrfaglige ambulante team for å ivareta personer som utgjør en sikkerhetsrisiko
- videreutvikling av samarbeidsavtaler med kommunene, styringsdata og retningslinjer

Lindesnes kommune er i tett dialog med spesialisthelsetjenesten og politiet knyttet til flere brukere. Dette er svært ressurskrevende saker og rådmannen har innarbeidet 2,8 mill i 2024 for å kompensere for merutgifter knyttet til enkeltbrukere. Det er usikkert om dette vil kompensere fullt ut for økte utgifter på dette området.

Skipsbyggergata/Mandal borettslag

Det er planlagt 16 nye boliger for personer med psykisk utviklingshemming i Skipsbyggergata. Det er planlagt byggestart i 2024 med ferdigstilling i løpet av 2025. Det er ikke lagt inn midler til økte driftsutgifter knyttet til dette prosjektet. 8 av boligene erstatter boliger som i dag driftes på Orelunden og det forventes ikke økte driftsutgift knyttet til disse boligene. 8 boliger er knyttet til Mandal borettslag og det er foreløpig ikke avklart hvem som blir en del av dette borettslaget. I løpet av 2024 vil vi vurdere behovet for tjenester knyttet til brukere i disse boligene og hvordan en kan løse mest mulig av driften innenfor enhetens eksisterende rammer. Eventuelt økt behov for midler til drift vil vi måtte komme tilbake til i budsjett for 2025.

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2022	Mål 2024	
A - Lindesnes kommune har en sunn økonomi og en robust organisasjon.	Færrest mulig brukere på venteliste til langtidsopphold	Antall personer på venteliste	3,0	3,0	
	Ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus	Antall døgn hittil i år	10,0	15,0	
	Vi er en attraktiv arbeidsgiver	Andel som jobber heltid i Lindesnes kommune	Antall	0	36
			læringer/lærekandidater tilbudt av Lindesnes kommune		
			Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	0,00	0,00
	Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning	Antall forbedringsforslag i kvalitetssystemet		0	0
			Prosentvis andel avvik lukket innen fristen i kvalitetssystemet innen kategori tjeneste/tjenestemottaker	0,0 %	0,0 %
	Økt bruk av trygghets- og varslingsteknologi	Antall tiltak med digitale tilsyn	52,0	250,0	
B - Alle som kan, deltar i yrkeslivet, og vi har økt andelen som er i lønnet arbeid.	Flere innvandrere med stabilt og godt fotfeste i arbeidslivet	Andel flyktninger med overgang til arbeid etter endt introduksjonsprogram	0,0 %	40,0 %	
		Færrest mulig unge faller utenfor arbeidslivet	Andel personer med nedsatt arbeidsevne med overgang til arbeid (under 30 år)	0	55

Ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus

Somatikk

Vi er en attraktiv arbeidsgiver

Delmålet "Vi er en attraktiv arbeidsgiver" fremkommer som en del av Arbeidsgiverstrategien.

Arbeidsgiverstrategien fram mot 2032 er et overordnet styringsdokument for utviklingen av kommunen som organisasjon og arbeidsgiver. Strategien skal bidra til at kommunen når målene for tjenesteleveranse og samfunnsutvikling, ved å påvirke organisasjonen og organisasjonskulturen, og de handlingene, holdningene og verdiene som arbeidsgiver står for og viser overfor medarbeiderne hver dag. En god arbeidsgiverstrategi setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser organisasjonens menneskelige ressurser som grunnlaget for utviklingen av gode tjenester til innbyggerne. Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag. Arbeidstakerne har både en rett og en plikt til å medvirke. Medvirkning er derfor et sentralt virkemiddel for å oppfylle arbeidsmiljølovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret som kollegium. Rådmannen har etter kommuneloven det utøvende overordnede arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kommunen.

Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning

Delmålet "Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning" fremkommer som en del av Arbeidsgiverstrategien.

Arbeidsgiverstrategien fram mot 2032 er et overordnet styringsdokument for utviklingen av kommunen som organisasjon og arbeidsgiver. Strategien skal bidra til at kommunen når målene for tjenesteleveranse og samfunnsutvikling, ved å påvirke organisasjonen og organisasjonskulturen, og de handlingene, holdningene og verdiene som arbeidsgiver står for og viser overfor medarbeiderne hver dag. En god arbeidsgiverstrategi setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser organisasjonens menneskelige ressurser som grunnlaget for utviklingen av gode tjenester til innbyggerne. Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag. Arbeidstakerne har både en rett og en plikt til å medvirke. Medvirkning er derfor et sentralt virkemiddel for å oppfylle arbeidsmiljølovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret som kollegium. Rådmannen har etter kommuneloven det utøvende overordnede arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kommunen.

Oppdrag

Navn på org.enhet	Oppdrag	Beskrivelse	Frist	Status
Lindesnes	SIU- økt grunnbemanning	Kommunestyret vedtok i sak 39/23 Strategisak handlingsplan 2024-2027, budsjett 2024- Plan for omstilling 30 mill blant annet følgende oppdrag: "Kommunestyret mener det innen velferd er viktig at arbeidet med å sikre at det er oppsatt flere på vaktlistene enn det skiftet krever styrkes. Det vil også sikre flere hender ved lavt fravær, og være et tiltak i seg selv som styrker nærværet. Effektene av dette må evalueres, slik at det blir mer konkrete tall på hvordan dette slår ut på kostnadene. Kommunestyret ser det er viktig å fullføre arbeidet med årsturnus, og ber om at i det videre arbeidet med å utvikle den sees på utvidelse av to-skifts ordning. Dette må ikke forsinke arbeidet med å få årsturnus i havn fra	31.12.2024 -	

Økonomiplan for 2024-2027

Navn på oppdrag org.enhet	Beskrivelse	Frist	Status
	2024, men være en naturlig del av prosessen videre. Formannskapet holdes orientert om prosessene som foregår”		
Lindesnes	Temaplan mestring- iverksettelse av tiltak	Tiltak fra temaplan mestring innarbeides i virksomhetsplanene for 2024, og vil rapporteres på til Kommunestyret gjennom tertialrapporter og årsrapport i 2024.	31.12.2024 -

Velferd, forvaltning og utvikling

Beskrivelse av dagens virksomhet

Enhet forvaltning og utvikling

Enheten består av ca. 31,1 årsverk inkl. to avdelingsledere og har 34 ansatte fordelt på to avdelinger. Avdelingene ivaretar oppgaver som går på tvers av de andre enhetene innenfor tjenesteområde Velferd. Enheten er lokalisert i Lindesnesgården og på Spiggeren i Mandal.

- Avdeling forvaltning og koordinering har ansvar for tjenestetildeling, boligforvaltning inkl. saksbehandling og tilhørende oppgaver knyttet til søknader om startlån og tilskudd, saksbehandling og vedtak ift. TT- kort, ledsagerbevis og parkeringskort, koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering og andre overordnede koordineringsfunksjoner innenfor Velferd som helsefremmende hjemmebesøk, demenskoordinator, kreftkoordinator og barnekoordinator.
- Avdeling utvikling og støttetjenester har ansvar for tjenesteutvikling og innovasjonsprosjekter, fag- og kompetanseutvikling, merkantile oppgaver og støttfunksjoner, koordineringsansvar for tjenestebiler, systemansvar for ulike fagsystemer og fagansvar for lærlinger innen helsefag.

Ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus

Somatikk

Vi er en attraktiv arbeidsgiver

Delmålet "Vi er en attraktiv arbeidsgiver" fremkommer som en del av Arbeidsgiverstrategien.

Arbeidsgiverstrategien fram mot 2032 er et overordnet styringsdokument for utviklingen av kommunen som organisasjon og arbeidsgiver. Strategien skal bidra til at kommunen når målene for tjenesteleveranse og samfunnsutvikling, ved å påvirke organisasjonen og organisasjonskulturen, og de handlingene, holdningene og verdiene som arbeidsgiver står for og viser overfor medarbeiderne hver dag. En god arbeidsgiverstrategi setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser organisasjonens menneskelige ressurser som grunnlaget for utviklingen av gode tjenester til innbyggerne. Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag. Arbeidstakerne har både en rett og en plikt til å medvirke. Medvirkning er derfor et sentralt virkemiddel for å oppfylle arbeidsmiljølovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret som kollegium. Rådmannen har etter kommuneloven det utøvende overordnede arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kommunen.

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		24 847	24 847	24 847	24 847
Sum Budsjettendringer inneværende år		1 657	1 657	1 657	1 657
Endringer vedtak forrige periode					
Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)	Endringer vedtak forrige periode	500	1 500	2 500	2 500
Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)	Vedtak forrige periode	-500	-1 500	-2 500	-2 500
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Endringer vedtak forrige periode	375	750	1 250	1 250
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Vedtak forrige periode	-375	-750	-1 250	-1 250
Reduserte behov for styrkingstiltak innen velferd.	Vedtak forrige periode	-1 500	-3 000	-3 000	-3 000
SIU- velferdsteknologi	Vedtak forrige periode	-50	-50	-50	-50
SIU-Endring natttjenesten	Vedtak forrige periode	-1 790	-1 790	-1 700	-1 700
Styrking av det generelle forebyggende arbeidet innen ansvarsområdet	Vedtak forrige periode	1 500	3 000	3 000	3 000
Sum Endringer vedtak forrige periode		-1 840	-1 840	-1 750	-1 750
Konsekvensjusteringer		-183	-183	-93	-93
Konsekvensjustert ramme		24 664	24 664	24 754	24 754
Innsparingstiltak					
Strategisak39/23- redusert tjenestenivå/endret struktur	Innsparingstiltak	0	-2 500	-5 000	-5 000
Sum Innsparingstiltak		0	-2 500	-5 000	-5 000
Nye tiltak					
Demografiendringer- økte utgifter pleie og omsorg	Nye tiltak	0	0	12 000	18 000
Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)	Nye tiltak	500	500	500	500
Redusere kjøp av varer og tjenester (Reversert rammetrekk 2023 fra budsjettvedtaket 2023-2026)	Nye tiltak	1 100	1 100	1 100	1 100
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Nye tiltak	750	750	750	750
Sum Nye tiltak		2 350	2 350	14 350	20 350
Nye tiltak og realendringer		2 350	-150	9 350	15 350
Sum Rammefordeling		6 521	6 521	6 521	6 521
Interne rammeendringer		6 521	6 521	6 521	6 521
Ramme 2024-2027		33 535	31 035	40 625	46 625

Enhet for sykehjem

Beskrivelse av dagens virksomhet

Enhet sykehjem består av 8 avdelinger og har 116 langtidsplasser, og 1 ressursintensiv korttids plass. Det er ca 270 ansatte fordelt på ca 172 årsverk.

Enheten har avdelinger på tre lokasjoner i kommunen, Vigeland omsorgssenter, Mandal sykehjem og Marnardal omsorgssenter.

Vigeland omsorgssenter:

Avdeling 1 som er en skjermet avdeling med 14 plasser for personer med demens.

Avdeling for kjøkken og vaskeri.

Mandal sykehjem består av:

Avdeling 2 som har totalt 24 plasser fordelt på 20 langtidsplasser og 4 rulleringsplasser.

Avdeling 3 som har 24 langtidsplasser

Avdeling 4 som har 19 plasser tilrettelagt for personer med demens (skjermet)

Avdeling 5 som har 12 plasser som er forsterket skjermet

Avdeling for kjøkken og vaskeri

Marnardal omsorgssenter:

Avdeling 7 som består av 7 plasser til personer med demens (skjermet) og 17 langtidsplasser.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		129 418	129 418	129 418	129 418
Sum Budsjettendringer inneværende år		8 717	8 717	8 717	8 717
Vedtak forrige periode					
Endret matproduksjon- sentralt produksjonskjøkken	Vedtak forrige periode	0	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Vedtak forrige periode		0	-2 000	-2 000	-2 000
Konsekvensjusteringer		8 717	6 717	6 717	6 717
Konsekvensjustert ramme		138 135	136 135	136 135	136 135
Sum Rammefordeling		-1 770	-1 770	-1 770	-1 770
Interne rammeendringer		-1 770	-1 770	-1 770	-1 770

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Ramme 2024-2027			136 365	134 365	134 365	134 365

Hjemmebaserte tjenester

Beskrivelse av dagens virksomhet

Hjemmebaserte tjenester yter lovpålagte helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende i Lindesnes kommune.

Enhetens målsetting er å sikre at innbyggere i kommunen lever gode liv i egne hjem, og at de er aktive i egne liv lengst mulig. Vi har fokus på brukermedvirkning og individuelt tilpassede tjenester som gir trygghet, verdighet og økt opplevelse av hverdagsmestring.

Hjemmebaserte tjenester har startet flere utviklings- og endringsprosesser grunnet de store aldersdemografiske utfordringene som kommunen står overfor de kommende årene. Utfordringene gir oss et stort ansvar med å forvalte ressursene på en kvalitetssikker og kostnadseffektiv måte - til det beste for våre innbyggere.

Enhet hjemmebaserte tjenester består av:

231 årsverk, hvorav 221 årsverk jobber turnus

- Lindesnes korttidsavdeling -19 korttidsplasser/rehabiliteringsplasser, samt 3 ØHD plasser - lokasjon Mandal sykehjem
- Lindesnes korttidsavdeling - 7 Korttidsplasser - lokasjon Vigeland omsorgssenter
- Lindesnes nattjeneste vest - base Vigeland omsorgssenter og Ulvegjelet omsorgssenter
- Vigeland omsorgssenter - 20 boliger med heldøgns tjenester, samt 4 rullerende avlastningsrom
- Orelunden omsorgssenter - 19 boliger med mulighet for heldøgns tjenester
- Holum omsorgssenter - 16 boliger med mulighet for heldøgns tjenester
- 6 hjemmetjenesteavdelinger:
 - Vestnes hjemmetjeneste - base Mandal sykehjem
 - Malmø hjemmetjeneste - base Mandal sykehjem
 - Halse hjemmetjeneste - base Ulvegjelet omsorgssenter
 - Vigeland vest hjemmetjeneste - base Vigeland omsorgssenter
 - Holum hjemmetjeneste - base Holum omsorgssenter
 - Marnardal hjemmetjeneste - base Marnardal omsorgssenter

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			213 606	213 606	213 606	213 606
Sum Budsjettendringer inneværende år			7 948	7 948	7 948	7 948
Vedtak forrige periode						
SIU-endring i drift bolig med mulighet for heldøgnstjeneste		Vedtak forrige periode	-4 416	-4 416	-4 416	-4 416

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Sum Vedtak forrige periode			-4 416	-4 416	-4 416	-4 416
Konsekvensjusteringer			3 532	3 532	3 532	3 532
Konsekvensjustert ramme			217 139	217 139	217 139	217 139
Sum Rammefordeling			-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
Interne rammeendringer			-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
Ramme 2024-2027			213 939	213 939	213 939	213 939

Miljøterapeutiske tjenester

Beskrivelse av dagens virksomhet

Enhet for miljøterapeutiske tjenester i området Velferd består av 7 avdelinger med til sammen 226 ansatte fordelt på 166 årsverk.

Enheten gir tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne, psykiske lidelser og rusproblematikk. Det gis ulik form for bistand i hjemmet, på avlastning og dag/aktivitetstilbud. Miljøterapeutiske tjenester har ansvar for oppfølging av støttekontakter tilknyttet brukere innen habilitering, psykisk helse og rus.

De 7 avdelingene:

- Heddeland bo- og aktivitetssenter, har 25,79 årsverk, 10 brukere som bor i egne boliger og 10 har dagtilbud på aktivitetshuset.
- Hesland bo- og aktivitetssenter, inklusiv Tre og tekstil, har 18 årsverk. Hesland bo - og aktivitetssenter har 17 brukere av dag/aktivitetstilbud og Tre og tekstil på Vigeland har 17 brukere av dag/aktivitetstilbud.
- Skinsnes botjeneste med ca 20,56 årsverk, har 11 beboere på Orelunden og 14 som bor i egne leiligheter i kommunen.
- Vigeland botjeneste med 36,10 årsverk. Har 18 brukere i bolig på Vigeland, 7 brukere i bolig på Smibakken borettslag, 1 bruker med avlastningsplass i institusjon, også bemannes 2 private boliger på Gahremoen i Spangereid og 3 private avlastningsplasser.
- Solhøgda avlastning med 15,17 årsverk, 11 brukere på rullering og 2 barneboliger samt 24 private avlastningsplasser.
- Solhøgda botjeneste, med ca 25,72 årsverk, 13 samlokaliserte boliger og 12 beboere som bor i egne leiligheter i kommunen.
- Boteam gir tjenester til brukere i hele kommunen. Med 19,3 årsverk, ca. 200 brukere som bor i egne leiligheter i kommunen.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			135 691	135 691	135 691	135 691
Sum Budsjettendringer inneværende år			9 786	9 786	9 786	9 786
Vedtak forrige periode						
SIU-endring i miljøterapeutiske tjenester		Vedtak forrige periode	-1 440	-3 040	-4 460	-4 460
Sum Vedtak forrige periode			-1 440	-3 040	-4 460	-4 460

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Konsekvensjusteringer			8 346	6 746	5 326	5 326
Konsekvensjustert ramme			144 037	142 437	141 017	141 017
Nye tiltak						
	Økte kostnader ressurskrevende brukere	Nye tiltak	2 800	0	0	0
Sum Nye tiltak			2 800	0	0	0
Nye tiltak og realendringer			2 800	0	0	0
Sum Rammefordeling			-3 350	-3 350	-3 350	-3 350
Interne rammeendringer			-3 350	-3 350	-3 350	-3 350
Ramme 2024-2027			143 487	139 087	137 667	137 667

Helsetjenester og legevakt

Beskrivelse av dagens virksomhet

Enhet for Helsetjenester og legevakt består av to avdelinger, Legetjenester og Lindesnes legevakt.

Avdeling Legetjenester har ansvar for drift av tre kommunale legesentre, det vil si Vigeland legesenter, Halse legesenter og Øvrebyen legesenter. På disse tre legesentrene er det totalt 16 fastlegehjemler, en LIS1 lege (turnusleger) og 12,1 årsverk fordelt på 16 helsesekretærer/sykepleiere. Administrativt ansvar for fastlegeordningen og personalansvar for fast ansatte fastleger og LIS1 leger inngår også som en del av ansvaret til avdelingen.

Det er 26 fastlegehjemler i Lindesnes kommune. Disse er fordelt på 5 legekontorer, ett på Vigeland, ett i Marnardal og tre i Mandal. Det er to LIS1-lege stillinger - en på Øvrebyen legesenter og en på Marnardal legesenter.

Lindesnes legevakt består av legevakt, legevaktsentral og vaksinekontor. Lindesnes legevakt har ca. 13,1 årsverk fordelt på 21 ansatte. I tillegg er det ca. 20 vikarleger og 15 fastleger som kjører legevakt. Legevaktsentralen er bemannet med sykepleier døgnet rundt. Det er lege tilgjengelig mellom klokken 15.00 og 08.00 på hverdager og døgnet rundt på helligdager, helgedager og den mest hektiske perioden om sommeren (7 uker).

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			53 208	53 208	53 208	53 208
Sum Budsjettendringer inneværende år			5 561	5 561	5 561	5 561
Endringer vedtak forrige periode						
	Statsbudsjettet 2023, økt basistilskudd til fastleger fra 1.5.2023, helårsvirkning 2024	Vedtak forrige periode	1 050	1 050	1 050	1 050
	Utredning drift av legevakt (endret framdrift og utsatt innsparingseffekt fra 2023)	Endringer vedtak forrige periode	2 000	0	0	0
	Utredning drift av legevakt (endret framdrift og utsatt innsparingseffekt fra 2023)	Vedtak forrige periode	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Økte utgifter plan for legetjenesten		Vedtak forrige periode	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Sum Endringer vedtak forrige periode			0	-2 000	-2 000	-2 000
Konsekvensjusteringer			5 561	3 561	3 561	3 561
Konsekvensjustert ramme			58 769	56 769	56 769	56 769
Ramme 2024-2027			58 769	56 769	56 769	56 769

NAV Lindesnes

Beskrivelse av dagens virksomhet

NAV Lindesnes

NAV Lindesnes har ansvar for kommunale og statlige oppgaver innen arbeids- og velferdsforvaltningen

NAV-kontoret skal levere et helhetlig og effektivt tjenestetilbud med utgangspunkt i innbyggernes behov, og i samsvar med eiernes mål, føringer og de rammer som lovverket gir. Et vesentlig mål er at eierne gjennom NAV-kontoret kan arbeide for å få flere innbyggere i arbeid og aktivitet, og færre på stønad.

NAV Lindesnes er underlagt instruksjonsmyndighet av begge eiere, henholdsvis Lindesnes kommune og staten ved Arbeids- og velferdsetaten ved NAV Agder.

NAV Lindesnes ledes av en NAV-leder som har felles administrativt og faglig ansvar for alle deler av NAV Lindesnes virksomhet, og som rapporterer og forholder seg til begge eierne av NAV-kontoret. Leders fullmakter fremgår av delegasjonsvedtak.

Medarbeidere ansatt i statlig linje ved Arbeids- og velferdsetaten kan utføre oppgaver på kommunens myndighetsområder. Nærmere angivelse av hvilke oppgaver dette gjelder, fremgår av delegasjonsvedtak. Eier av myndighetsområdet har ansvar for at ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å kunne utføre oppgavene.

NAV Lindesnes har ansvaret for Arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester i Lindesnes kommune.

Dette omfatter følgende tjenester:

- Ansvar for å levere tjenester på området arbeidsrettet brukeroppfølging; herunder oppfølging av arbeidssøkere uten ytelse, oppfølging av arbeidssøkere som mottar dagpenger, arbeidsavklaringspenger, sykepenger, overgangsstønad, uføretrygd og tiltakspenger
- Oppfølging av arbeidsmarkedet og arbeidsgivere
- Oppfølging av ansvar etter lov om sosiale tjenester; økonomisk stønad, råd og veiledning, kvalifiseringsprogrammet, midlertidig bolig og individuell plan.
- Oppfølging og ansvar etter lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere; introduksjonsprogrammet, bosettings og miljøarbeid og ansvar for å søke om Integreringsstønad til kommunen.

Organisering av NAV Lindesnes:

NAV Lindesnes består av 69,6 årsverk fordelt på 42,3 kommunalt ansatte og 27,3 statlig ansatte. NAV Lindesnes er organisert i 5 avdelinger:

Integreringsavdelingen:

Fellesnemda vedtok 21 juni integreringsplan for Lindesnes kommune 2020-2023. Integreringsavdelingen jobber etter mål og tiltak i denne planen.

Oppfølging og ansvar etter lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere; introduksjonsprogrammet, bosettings og miljøarbeid og ansvar for å søke om Integreringsstønad til kommunen.

Vedtaks- og utbetalingsmyndighet etter introduksjonsloven (videredelegert).

Ungdom:

Ansvar for å levere tjenester til unge under 30 år på området arbeidsrettet brukeroppfølging; herunder oppfølging av arbeidssøkere uten ytelse, oppfølging av arbeidssøkere som mottar dagpenger, arbeidsavklaringspenger, økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogrammet, overgangsstønad, uføretrygd og tiltakspenger.

Vedtaksmyndighet etter lov om sosiale tjenester §§ 29-34.

Oppfølgingsavdelingen:

Ansvar for å levere tjenester til voksne over 30 år på området arbeidsrettet brukeroppfølging; herunder oppfølging av arbeidssøkere uten ytelse, oppfølging av arbeidssøkere som mottar dagpenger, arbeidsavklaringspenger, økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogrammet, overgangsstønad, uføretrygd og tiltakspenger.

Vedtaksmyndighet etter lov om sosiale tjenester §§ 29-34

Marked:

Ansvar for å levere tjenester på området arbeidsrettet brukeroppfølging; herunder oppfølging av arbeidssøkere uten ytelse, oppfølging av arbeidssøkere som mottar dagpenger, arbeidsavklaringspenger, økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogrammet sykepenger, overgangsstønad, uføretrygd og tiltakspenger.

Oppfølging og bistand overfor arbeidsgivere.

Vedtaksmyndighet etter lov om sosiale tjenester §§ 29-34

Økonomi:

Oppfølging av ansvar etter lov om sosiale tjenester; vedta og utbetale økonomisk stønad, råd og veiledning og midlertidig bolig.

Vedtaks- og utbetalingsmyndighet av økonomisk ytelse etter lov om sosiale tjenester i NAV.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		33 393	33 393	33 393	33 393
Sum Budsjettendringer inneværende år		1 722	1 722	1 722	1 722
Endringer vedtak forrige periode					
Budsjettavtalen 29novStortinget, gratis SFO 2.trinn og barnetillegg kvalifiseringsprogrammet	Vedtak forrige periode	4	4	4	4
Nye Mønstre - videreføres i ordinær drift fra 2024	Endringer vedtak forrige periode	1 300	1 300	1 300	1 300
Nye Mønstre - videreføres i ordinær drift fra 2024	Vedtak forrige periode	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Sum Endringer vedtak forrige periode		4	4	4	4
Konsekvensjusteringer		1 726	1 726	1 726	1 726
Konsekvensjustert ramme		35 119	35 119	35 119	35 119
Nye tiltak					
SB2024, Kompensasjon for økte sosialhjelpssatser 10% fra 1.7.23 (helårseffekt fra 2024)	Nye tiltak	2 407	2 407	2 407	2 407
Sum Nye tiltak		2 407	2 407	2 407	2 407
Nye tiltak og realendringer		2 407	2 407	2 407	2 407
Ramme 2024-2027		37 526	37 526	37 526	37 526

Rehabilitering og mestring

Beskrivelse av dagens virksomhet

Enhet rehabilitering og mestring

Enheten leverer tjenester innenfor helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende perspektiv. Tjenestene er vesentlige bidrag til kommunens mål om å bedre folkehelsen og utjevne sosiale ulikheter i helse, samt mål om at våre innbyggere skal få bo hjemme lengst mulig. Enhetens satser på læring, mestring, aktivisering og selvhjelpenhet.

Enheten gir tilbud til innbyggerne som har begynnende eller etablert helse- og funksjonssvikt.

Enheten består av tre avdelinger:

- Avdeling Aktivitet og mestring (13,44 årsverk)
- Avdeling Helsefremming og rehabilitering (24,10 årsverk)
- Avdeling Psykisk helse og rus(18,80 årsverk)

Enheten har også:

- Avtalehjemler for selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter.
- Samarbeidsavtale med Frelsesarmeen som tilbyr tjenester til personer med rusutfordringer/rusavhengighet

- Samarbeidsavtale med Lindland gård hvor personer med demens og personer med psykiske utfordringer får tilbud om Inn på Tunet.

Avdeling Aktivitet og mestring tilbyr dag og aktivitetstilbud

Alle dag og aktivitetstilbud til hjemmeboende eldre og hjemmeboende personer med demens er organisert inn under avdeling aktivitet og mestring.

Dag og aktivitetstilbud tilbys på flere lokasjoner i kommunen:

- Marnardal omsorgssenter
- Vigeland omsorgssenter
- Spangereid bo og aktivitetssenter
- Orelunden omsorgssenter
- Ulvegjelet omsorgssenter

Avdeling Helsefremming og rehabilitering tilbyr flere tjenester:

- Frisklivs, lærings og mestringstilbud i regi av Frisklivssentralen
- Fysio- og ergoterapitjeneste
- Rehabilitering i institusjon, i hjemmet og hverdagsrehabilitering
- Tekniske hjelpemidler, trygghetsalarmer og velferdsteknologi

Avdelingen er lokalisert med hovedbase på Mandal sykehjem med tjenestesatellitter på Lindesnes omsorgssenter og Marnardal omsorgssenter.

Avdeling Psykisk helse og rus:

Dagsenter for hjemmeboende personer med psykisk helseutfordringer kommer inn i denne avdelingen i løpet av 2024. Dagsenteret blir flyttet fra Avdeling Aktivitet og mestring over til Avdeling Psykisk helse og rus.

Avdeling psykisk helse og rus består av 3 områder:

- Psykisk helse og rus: består av ansatte som har psykisk helse og rus som fagfelt. Målgruppen er hjemmeboende personer som har utfordringer knyttet til psykisk helse og/eller rus. Avdelingen skal gi tjenester til brukere i hele kommunen. Det tilbys blant annet gruppetilbud, diverse kurs og individuelle samtaler.
- Dagsenter for hjemmeboende personer med psykiske helseutfordringer.
- Fengselshelsetjenesten: De ansatte gir helsetjenester til de innsatte i Agder fengsel, avdeling Mandal.

Avtalehjemler fysioterapitjenesten

Kommunen har inngått avtale om privat praksis i fysioterapi med 15 selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter lokalisert på 5 fysikalske institutt:

- Marnardal fysikalske institutt

- Lindesnes fysioterapi
- Ask fysikalske institutt
- Klinikken
- Sanden Helsesenter

Rammeoversikt

Beløp i 1000

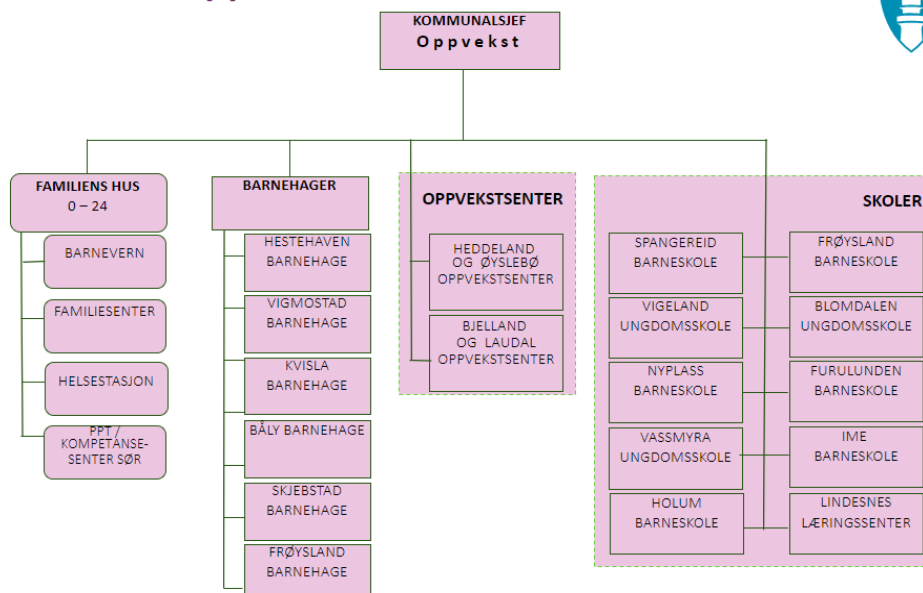
	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			49 662	49 662	49 662	49 662
Sum Budsjettendringer inneværende år			2 145	2 145	2 145	2 145
Konsekvensjusteringer			2 145	2 145	2 145	2 145
Konsekvensjustert ramme			51 807	51 807	51 807	51 807
Nye tiltak						
SB2024, Psykisk helse og rus (satsinger innenfor veksten av frie inntekter)		Nye tiltak	658	658	658	658
Sum Nye tiltak			658	658	658	658
Nye tiltak og realendringer			658	658	658	658
Ramme 2024-2027			52 465	52 465	52 465	52 465

Oppvekst

Innledning

Enheter og avdelinger i oppvekst

Tjenesteområde oppvekst

Familiens Hus 0-24 er kommunens tverrfaglige kompetansemiljø. Det er en enhet for samordning av kommunale tjenester som i sum er ment å gi gravide, foreldre og barn et helhetlig, lett tilgjengelig og støttende tjenestetilbud i deres nærmiljø. Enheten er en utviklingspartner for barnehagene og skolene,

og skal utvikles som en samhandlingsmodell med integrerte tverrfaglige tjenester. For å få en større effekt av tjenestetilbudet er det behov for en samlokalisering av tjenester i enheten. Enhetsleder for Familiens Hus 0-24 inngår i kommunalsjefens ledergruppe, for å forsterke utviklingen av det helhetlige og koordinerte opplæringsløpet.

Barnehageenheten organiserer de kommunale barnehagene i kommunen. Enheten har ansvar for oppfølging og samarbeid med eksterne partnere og private barnehager. Den felles faglige utviklingen bygger på rammeplanen og de kompetansebehov som kommer frem lokalt og regionalt. Barnehagen er en viktig arena for å etablere gode mønster og skape robuste barn som fullfører utdanningsløpet og deltar aktivt i samfunns- og yrkesliv. Enhetsleder for barnehagen inngår i kommunalsjefens ledergruppe, for å forsterke utviklingen av det helhetlige opplæringsløpet.

Grunnskolen i kommunen består av barneskoler, ungdomsskoler og Lindesnes læringsssenter. I tillegg har kommunen for tiden to oppvekstsentre i henholdsvis Bjelland/Laudal og Heddeland/Øyslebø. Disse omfatter to barnehager, to barneskoler med SFO og en ungdomsskole. Grunnskolen i kommunen er deltakere i nettverk med eksterne partnere, og har et samarbeid med fri og private skoler. I partnerskap med Universitetet i Agder om skolebasert kompetanseutvikling, er satsingsområdet "Digitalisering" og bruk av didaktiske digitale verktøy vektlagt. Dette for å fremme inkludering i arbeidet med språk, lesing og skriving" samt Entreprenørskap. I arbeidet med å forebygge mobbing, bygge en positiv skolekultur og skape et tryggere og inkluderende læringsmiljø er "Dialogmodellen" (UiA) og samarbeid med Læringsmiljøssenteret tiltak skolene jobber med i nettverk og skolebasert i de profesjonelle læringsfelleskapene.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			640 970	640 970	640 970	640 970
Sum Budsjettendringer inneværende år			31 483	31 483	31 483	31 483
Vedtak forrige periode						
Budsjettavtalen 29novStortinget, gratis SFO 2.trinn og barnetillegg kvalifiseringsprogrammet		Vedtak forrige periode	3 895	3 895	3 895	3 895
Krav om master i barneverntjenesten fra 2031		Vedtak forrige periode	500	1 000	2 000	2 000
Lønnsutgifter og midler til kompetanseheving		Endringer vedtak forrige periode	0	0	-1 000	-1 000
Krav om master i barneverntjenesten fra 2031		Vedtak forrige periode	800	1 600	2 400	2 400
Lønnsutgifter og midler til kompetanseheving		Endringer vedtak forrige periode	250	750	750	750
Miljøterapeut		Vedtak forrige periode				
Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)		Vedtak forrige periode	-250	-750	-750	-750
Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra						

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
	budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)					
	Redusere bruk av undervisningsmaterie	Vedtak forrige periode	50	45	45	45
	Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Vedtak forrige periode	-250	-500	-800	-800
	Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Endringer vedtak forrige periode	250	500	800	800
	Reduserte behov for styrkingstiltak innen området.	Vedtak forrige periode	-1 500	-3 000	-3 000	-3 000
	SIU-Oppvekst	Endringer vedtak forrige periode	12 000	0	0	0
	SIU-Oppvekst	Vedtak forrige periode	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
	Statsbudsjettet 2022, barnevernsreformen, innlemming av øremerket tilskudd og økt finansieringsansvar	Vedtak forrige periode	0	-2 992	-2 992	-2 992
	Statsbudsjettet 2023, Barnevernsreformen og oppgaveendringer ny barnevernlov fra 1.1.2023	Vedtak forrige periode	0	-1 380	-1 380	-1 380
	Statsbudsjettet 2023, endringer på barnehageområdet	Vedtak forrige periode	-116	-116	-116	-116
	Styrking av det generelle forebyggende arbeidet innen ansvarsområdet.	Vedtak forrige periode	1 500	3 000	3 000	3 000
	Øke stillinger i skolehelsetjenesten i tråd med norm	Vedtak forrige periode	500	500	500	500
	Sum Vedtak forrige periode		5 629	-9 448	-8 648	-8 648
	Konsekvensjusteringer		37 112	22 035	22 835	22 835
	Konsekvensjustert ramme		678 081	663 004	663 804	663 804
	Innsparingstiltak					
	Demografiendringer- reduserte utgifter innen grunnskole og barnehage	Innsparingstiltak	0	0	-12 000	-18 000
	SB2024, korreksjonsordningen for elever i privat skole, trekk for endret elevtall siste år (telledato oktober 2022)	Innsparingstiltak	-1 582	-1 582	-1 582	-1 582
	Strategisak 39/23- redusert tjenestenivå/endret struktur	Innsparingstiltak	0	-2 500	-5 000	-5 000
	Sum Innsparingstiltak		-1 582	-4 082	-18 582	-24 582
	Nye tiltak					
	Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)	Nye tiltak	250	250	250	250
	Redusere kjøp av varer og tjenester (Reversert rammetrekk 2023 fra budsjettvedtaket 2023-2026)	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
	Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Nye tiltak	500	500	500	500
	SB2024, Endringer kontantstøtteordning, konsekvens for barnehage	Nye tiltak	473	1 042	1 042	1 042
	SB2024, Helsestasjon og skolehelsetjeneste (satsinger	Nye tiltak	175	175	175	175

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
innenfor veksten av frie inntekter 2024)						
SB2024, Reduksjon foreldrebetaling bhg fra 1.8.24		Nye tiltak	6 170	13 574	13 574	13 574
Tilskudd private barnehager, kompensasjon lønns- og prisvekst fra 2023 til 2024		Nye tiltak	6 900	6 900	6 900	6 900
Økt tilskudd private barnehager		Nye tiltak	15 000	0	0	0
Sum Nye tiltak			30 468	23 441	23 441	23 441
Nye tiltak og realendringer			28 886	19 359	4 859	-1 141
Ramme 2024-2027			706 967	682 363	668 663	662 663

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum
	Tidligere bevilget	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	2024-27	
Oppvekst								
IKT - skolene			2 675	2 675	2 675	2 675	10 700	
OPPVEKST - mindre strakstiltak			1 300	1 300	1 300	1 300	5 200	
Vassmyra ungdomsskole - inkl. forprosjekt	128 208	-12 600	0	0	0	0	0	
Sum Oppvekst	128 208	-12 600	3 975	3 975	3 975	3 975	15 900	

Kostra-analyse

	Lindesnes 2021	Lindesnes 2022	Landet uten Oslo	Kostragruppe 09
Prioritet				
Netto driftsutgifter i prosent 211 styrket tilbud til førskolebarn (B)	0,9 %	1,2 %	1,2 %	1,3 %
Netto driftsutgifter i prosent 232 forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B)	1,1 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B) *) **)	13 449	13 948	12 766	12 671
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) *) **)	444	567	323	281
Netto driftsutgifter per innbygger (215) skolefritidstilbud (B) *) **)	211	325	365	311
Netto driftsutgifter per innbygger (222) skolelokaler (B) *) **)	2 675	2 677	2 673	2 652
Netto driftsutgifter per innbygger (223) skoleskyss (B) *) **)	386	416	300	317
Netto driftsutgifter per innbygger (252) tiltak når barnet er plassert av barnevernet (B) *) **)	2 206	2 289	1 291	1 310
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	198 219	193 125	190 046	188 804
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B) *) **)	3 668	3 848	2 600	2 624
Produktivitet				
Elever per kommunal grunnskole (B)	221	221	234	246
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)	13,1	13,5	12,6	13,0
Dekningsgrad				
Andel barn 1-5 år med barnehageplass (B)	93,1 %	92,8 %	93,6 %	94,5 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	39,9 %	36,7 %	50,4 %	37,7 %
Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året ift. innbyggere 0-24 år	4,2 %	3,9 %	3,1 %	3,1 %
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager (prosent)	13,4 %	14,7 %	22,1 %	19,8 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	7,1 %	8,1 %	7,9 %	7,7 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	4,5 %	5,7 %	5,1 %	5,0 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	8,0 %	8,1 %	9,4 %	8,9 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	9,2 %	10,8 %	10,0 %	9,8 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO (B)	41,4 %	41,9 %	60,4 %	57,9 %

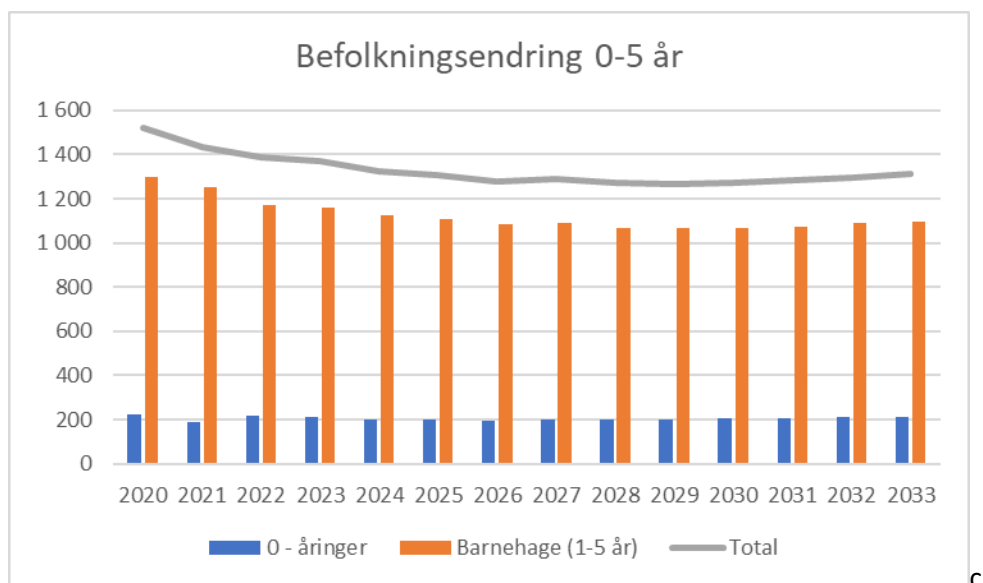
*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

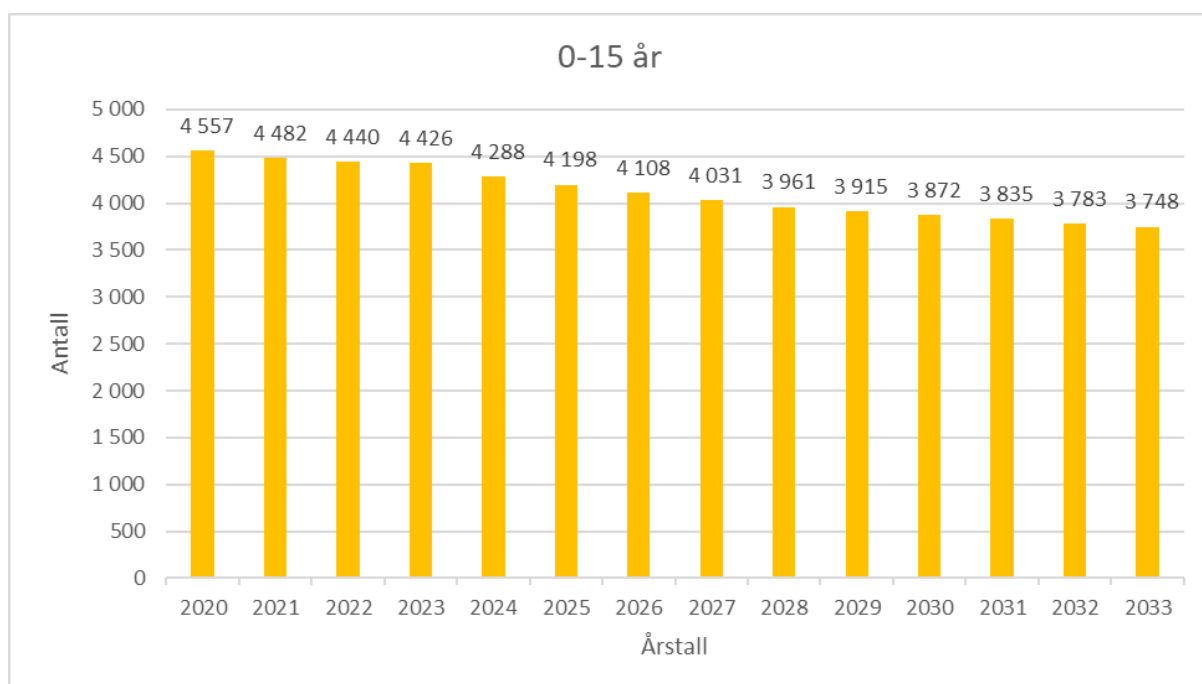
Utfordringer og strategi

Prognosene viser at antall barn i aldersgruppen 0-15 år samlet sett vil gå ned de neste 10 årene. Og nedgangen er som vi ser i gang:

Økonomiplan for 2024-2027

For neste handlingsplanperiode reduseres antall barn fra 4557 i 2020 til 3748 i 2033. Dette vil også medføre en endring i utgiftsbehovet for Oppvekst:

Oversikt over antall barn:

Antall barn i:	15.12.2020	15.12.2021	15.12.2022	Prognose 15.12.23
Grunnskole	2 889	2 876	2 868	2 790
Kommunale barnehager	448	427	389	391
Private barnehager	698	674	701	702
Sum	4 035	3 977	3 958	3 883

Økonomiplan for 2024-2027

Vi ser at antall barn er redusert, og reduseres fremover. Prognose for antall barn i grunnskole pr. 15.08.24 er 2731.

Antall elever i SFO har økt, dette er naturlig med tanke på innføringen av 12 timer gratis SFO for 1. og 2. klasse.

Antall barn i:	15.12.2020	15.12.2021	15.12.2022	Prognose 15.12.23
SFO	389	471	492	580
Sum	389	471	492	580

Økonomi

I rådmannens forslag til budsjett for 2023 lå det inne innsparing til SIU Oppvekst med 22 mill kr årlig. I forbindelse med budsjettbehandlingen ble området kompensert med 12,0 mill kr i 2023. I rådmannens forslag til budsjett for 2024 og handlingsplan 2024-2027 er det innarbeidet 10 mill kr i innsparing SIU oppvekst for 2024 pga forsinket fremdrift. Fra 2025 er årlig innsparing 22 mill kr til SIU Oppvekst (helårseffekt av 10 mill). Ytterligere innsparing er knyttet til redusert utgifter til barnehage og grunnskole fordi det blir færre barn, og utgjør 12,0 mill kr i 2026 økende til 18 mill kr i 2027. Nye tiltak i budsjettframlegget til Oppvekst er i hovedsak knyttet til barnehageområdet. Her er det lagt inn prisvekst for 2024 og økt tilskudd fra 2023. Videre er det forslag om redusert foreldrebetaling til kr. 2 000 fra 1.8.24. Det er også endringer i kontantstøtten som har konsekvenser for barnehageområdet. I tillegg er rammen redusert som følge av et økt elevtall i private skoler. Det er også en liten økning som følge av statsbudsjettets styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten.

Årsprognose i tertialrapport pr. august 2023 gir et bilde av de økonomiske utfordringene oppvekstområdet står overfor. Merforbruket på kr 8,7 mill kan deles inn i tre hovedområder:

- Utsatt innsparing SIU 8 mill kr. (gjelder alle enheter)
- Gjenstående budsjetttilpasninger skoler 4,3 mill kr.
- Mindreforbruk Familiens hus 3 mill kr.

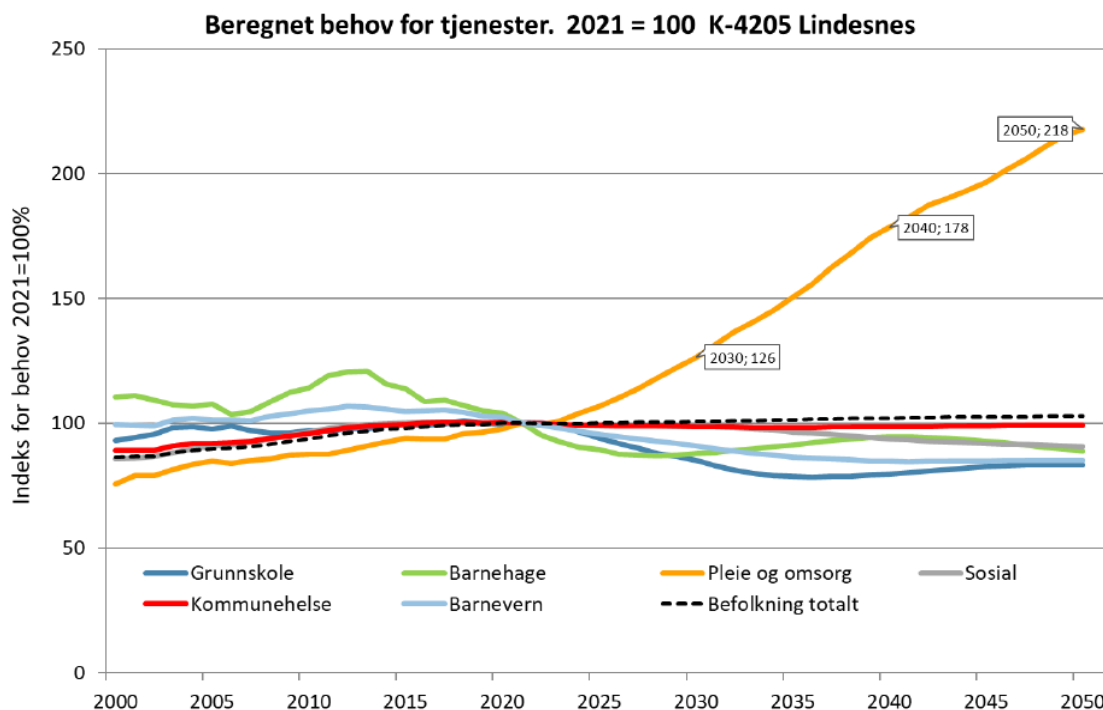
Begrepet budsjetttilpassing er knyttet til hvordan enhetene tilpasser driften til vedtatt budsjett, I dette ligger to forhold: Å ta ned driften (bl.a. gjennom nedbemanning), samt at det oppstår uforutsette forhold gjennom året (f.eks. resurskrevende elever med sakkyndig vurdering og påfølgende vedtak). De nevnte forholdene er kjente variabler - over år, og vil også strekke seg inn i 2024. Normtall for bemanning er utslagsgivende for hvor fort (og omfattende) driften kan tas ned. Likeså vil små enheter og avdelingen ha utfordringer med å holde normtall, fordi det finnes en praktisk grense for hvor lav bemanningen kan være.

Politisk sak om SiU Oppvekst ble behandlet i juni 2023 hvor kommunestyret fattet vedtak for videre prosess i tjenesteområdet. Høsten 2023 blir det søkelys på involvering av ansatte, elevråd, FAU og styret i BU. Likeså skal pedagogiske prinsipper, og sammenhengene mellom SiU og Temaplan mestring legges til grunn i oppfølgingen videre.

De driftsmessige utfordringene vil ha høyeste prioritet også i 2024. Budsjett disiplin, justering innenfor enhetenes egne rammer og lojalitet til kommunens felles økonomiske måltall vil fortsatt være nøkkelfaktorer i dette arbeidet. Noe av årsaken til det nåværende driftsmessige avviket er et økt antall vedtak på spesialundervisning i 2021/2022 og 2022/2023 og plasseringer innen barnevern. Antall elever som får spesialundervisning for skoleåret 2023/2024 er gått noe ned til 215 elever som tilsvarer 7,7% av elevene. For skoleåret 2022/2023 hadde 227 elever spesialundervisning som tilsvarer 7,9% av elevene. For 2023 har vi pr. oktober brukt kr. 40,7 mill. til spesialundervisning.

Demografiske endringer i kommunen generelt, og i våre lokalsamfunn spesielt, vil sette krav til justert drift – både i omfang og fordeling. Harmonisering av driften har vært foretatt i 2023, og dette arbeidet vil fortsette i 2024. Alle våre brukere skal ha forutsigbarhet i sitt mottak av tjenester, og det skal være en økonomisk likebehandling innad i kommunen.

Agenda Kaupang la i desember 2022 frem rapporten "Tall- og faktaanalyse i Lindesnes kommune". På dette tidspunkt ble sammenstilling av behovet mellom tjenesteområdene fremstilt på følgende måte:

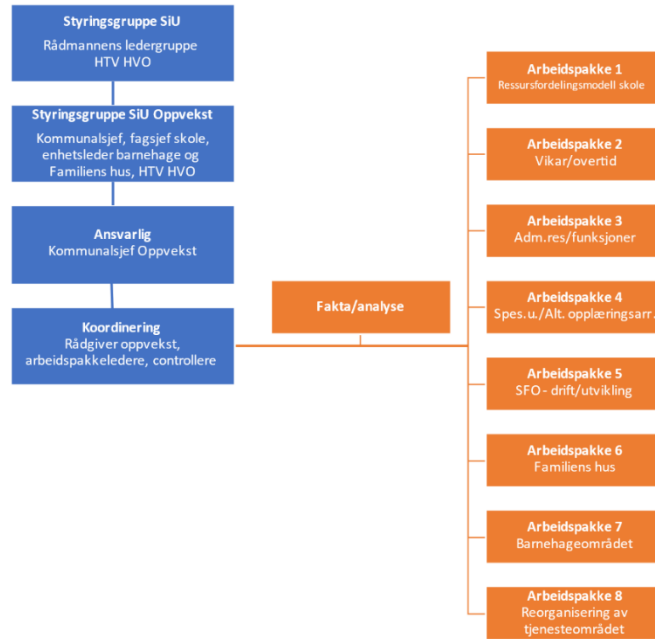
I samme rapport (side 32) ble det under mulige forbedringsområder kommentert: "Hver ekstra skole binder opp ca. fem årsverk per barneskole og ca. seks årsverk per ungdomsskole ekstra per skole". Dette er data hentet fra deres statistikkbank og er en gjennomsnittsberegning. Dog gir det et bilde på driftssituasjonen, og mulighet for reduksjon inn tjenesteområde Oppvekst. I tillegg til besparelse i eget tjenesteområde, vil det komme reduserte kostnader for tjenesteområde samfunnsdrift som forvalter eiendomsmassen.

Vi har i kommende periode behov for å få på plass skolebruksplan og barnehagebehovsplan i ny kommune. Det er viktig at tjenesteområdet har et langsiktig rammeverk – både faglig og fysisk. I denne sammenheng er det viktig å påpeke at det er store ulikheter mellom enheten mht kostnader pr barn. Eksempelvis er energiforbruket og antall kvadratmeter pr. barn isolert sett svært forskjellig mellom enheter. Og det er dessverre slik at vi ser en helt klart og betydelig stordriftsfordel med store skoler, kontra små skoler. I kommende planverk vil vi derfor måtte komme med tilrådninger om en endret skolestruktur. Skal tjenesteområdet ha mulighet til å ta ned driftskostnadene som vedtatt, er det antall enheter og ansatte som må ned.

SiU – Sammen i Utvikling

Status pr oktober 2023 er som følger:

Økonomiplan for 2024-2027

Status, arbeidspakker, SiU Oppvekst, oktober 2023	
1. Ressursfordelingsmodell skole	Modellen er etablert og benyttes til fordeling av vedtatt budsjett til alle skolene. Modellen justeres ved behov.
2. Vikar/overtid	Oppgaven er tatt inn i driften. Overtid er et vedtatt kostnadskutt, og rapporteres jevnlig fra enhetene. Vikarbruk har fokus i relasjon til ansettelses- og innkjøpsstoppen.
3. Administrasjonsressurs/funksjoner	Funksjonsbruk er avklart, og administrasjonsressurs inngår i kommende justeringer.
4. Spesialundervisning/alternative opplæringsarenaer	Statusrapport er levert, og inngår i høsten arbeid med SiU Oppvekst
5. SFO – drift/utvikling	Det er levert vedtektsendringer, og nye justeringer vil bli foreslått. Dette sees i relasjon til annet planverk inne området.
6. Familiens hus	Statusrapport er levert, og inngår i høsten arbeid med SiU Oppvekst
7. Barnehageområdet	Barnehagebehovsplan og vedtekts revisjon avventer oppstart. Redusert ressursbruk i de kommunale barnehagene har prioritet.
8. Reorganisering av tjenesteområdet	Statusrapport for omorganisering barneverntjenesten er levert, og arbeidet pågår. Prosess for reorganisering av hele tjenesteområdet er besluttet flyttet til høsten 2023, og kan sees i sammenheng med skolebruksplan.

De 5 innsparingsforslagene som ble omtalt i SiU-saken i juni, er i skrivende stund ute på skolene for medvirkning:

1. Harmonisering av turer og aktiviteter
2. Sammenslåing av trinn og klasser
3. Redusere årsverk i skolen, norm- timeplanlegging

4. Redusere spesialundervisning og alternative skolearenaer
5. Redusere merkantile tjenester

I barnehagene er følgende 3 forslag ute for medvirkning:

1. Fagutviklerressurs
2. IKT-ressurs
3. Kjøkkenressurs

Frist for ovennevnte arbeid er utgangen av oktober 2023, og vi har til hensikt - etter påfølgende analyser - og fremlegge ny sak ila vinteren. For ordens skyld kommentere vi at risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) er benyttet i arbeidet. Dersom det fremkommer alvorlige og/eller uventede resultater i medvirkningsprosessen, vil vi måtte konkretisere kompensierende tiltak. Dette kan medføre justering av prosess og tiltak. Imidlertid er det slik at reduksjonene vil konkretisere og tallfestes. For skolenes vedkommende er det naturlig å se nedbemanning i sammenheng med skoleåret og ikke budsjett-/kalenderåret. Imidlertid må det ofte gjøres justeringer og tilpasninger underveis.

Økning i omfang av omfattende varige tiltak

- Oppvekstreformen
- Spesialundervisning

Lindesnes kommune har brukt mye ressurser på barnevern, mer enn sammenlignbare kommuner. Oppvekstreformen som ble innført 1.1.22 gir retning for mer forebyggende arbeid for å unngå plassering i institusjon og dyre flyttinger i fosterhjem. Ønsket situasjon er å bruke mest ressurser på helhetlig inkludering, slik at man unngår særskilte tiltak for enkelte. Staten har strammet til finansieringen av institusjonsplasseringer, ved å øke den kommunale egenandelen med 100.000 kr pr måned. For Lindesnes ga dette betydelig økte utgifter. Barneverntjenesten har i denne perioden redusert antallet barn på institusjon betydelig. Dette har ført til at barneverntjenesten leverer på budsjett. Innen barnevern er tidlig innsats én viktig faktor for å kunne redusere kostnader gjennom reduserte plasseringer. Dette er delvis et langsiktig arbeid, som fordrer fortsatt kulturbygging, kompetanseheving og organisasjonsutvikling.

Det er gjennomført en analyse av elever i Lindesnes som viser at det er omkring 4,9 % som ikke får grunnskolepoeng etter 10 års skolegang. Disse elevene vil ha behov for omfattende tverrfaglig intervensjon og oppfølging. Lindesneslosen er et av virkemidlene i dette forebyggende arbeidet, og ble foreslått videreført i økonomiplanen i 2022.

Ungdata-undersøkelsen viser at det er et økende omfang av unge i kommunen som ruser seg og har psykiske utfordringer. Det å tilrettelegge for at barn og unge har arenaer for mestring og samordne de forebyggende tiltakene er noe vi vil fortsette å prioritere. Plan for mestring blir også et viktig bidrag i arbeidet fremover.

Struktur og helhetlige sammenhenger for bedre helse og økt læring

For effektiv drift og utvikling av kvalitet i oppvekst må det prioriteres tiltak som treffer alle barn og unge (universelle tiltak). Det forebyggende og helsefremmende arbeidet for å bedre barn og unges psykiske helse må foregå der barn og unge befinner seg, og de viktigste arenaene er da barnehage, skole og nærmiljø. Det skal utarbeides en forebyggende plan for dette arbeidet.

Det forebyggende og helsefremmende arbeidet skal prioriteres, fremfor det reparerende. I tillegg må vi ha et støttesystem som gir økt hjelp til barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging, og varige omfattende og intensive individuelle tiltak.

Manglende samlokalisering i Familiens Hus 0-24 gir begrenset effekt av samorganiseringen. Det er besluttet at Familiens hus ikke skal inngå i helsehuset. Rapporten om organisering og lokalisering av Familiens hus setter fokus på at samlokalisering er hensiktsmessig og nødvendig for styring og videreutvikling av enheten og kompetanseutvikling i hele oppvekst. Det jobbes sammen med tjenesteområde Samfunnsutvikling med å få til en samlokalisering og renovering av lokalene til enheten.

Strategier og tiltak

Opptrapping miljøveileder

I skrivende stund pågår rekruttering i to 100 % stillinger som miljøveiledere. Stillingene blir fordelt med 50 % på de fire ungdomsskolene. Til neste års skjer det en opptrapping av ordningen med ytterligere to fulle stillinger, og med tilsvarende økning på de samme skolene. Dette er et spennende nybrottsarbeid i Lindesnes kommune, og vi må tilse at ordningen – som er godt mottatt – benyttes i tråd med de politiske og faglige føringene. InClub er en av kommunens egne avdelinger som har aktivitet utenfor skoletiden. Samarbeid med disse aktivitetene vil være naturlig og formålstjenlig for veilederne.

Språk, lesing og skriving

Positive holdninger til lesing og gode lesevaner er nøkkelfaktorer for å fremme leseforståelse og leseferdigheter, som igjen er avgjørende for gjennomføring av videregående opplæring og senere yrkesdeltagelse. Det er innført en helhetlig tiltaksplan for tidlig innsats innenfor satsingsområdet språk, lesing og skriving; *Bedre sammen om lesing*. Planen beskriver tiltak for tidlig innsats i oppvekst 0-16 år. Det er et systematisk arbeid som omfatter helsestasjon, barnehage, skole, PP-tjenesten og folkebibliotek. Høytlesing, leseopplæring, leseengasjement og bibliotekutvikling på helsestasjonene, i barnehagene og på skolene, samt involvering av foresatte inngår som en sentral del av arbeidet. Innkjøpsstoppen i 2023 vil bli revurdert for skolebibliotekene, slik at elevene fortsatt utvikler positive holdninger til lesing og gode lesevaner.

Barnehagene og barneskolene i Lindesnes kommune er også med i leseprosjektet READ Agder som er regionens satsing på lesing. Formålet med READ Agder er å gi økt leseglede blant barn og unge, og støtte foreldres involvering i barnas lesing. I 2023 har READ Agder stoppet opp pga bemanningsutfordringer i prosjektledelsen i regionen, dette har ytterligere forsterket mangelen på ny og aktuell litteratur som tilbys barn i barnehagen og elever i skolen. READ Agder starter med all sannsynlighet opp igjen våren 2024.

Barneskolene i Lindesnes er i tillegg involvert i forskningsprosjektet SKRIV SOM DU VIL! som Lindesnes kommune har i samarbeid med Universitetet i Stavanger og prosjektleder Bjørn Arild Ersland. Det er også igangsatt et samarbeid mellom Lindesnes kommune og Mandal videregående skole for å legge til rette for en DYSLEKSIVENNLIG OPPVEKST for barn og unge i Lindesnes kommune. Dysleksivennlig oppvekst skal planfestes gjennom et nytt tiltak i tiltaksplanen *Bedre sammen om lesing*, og omhandle en kommunal harmonisering av kartlegging og oppfølging for 1.-10. trinn. Tiltaket er til utprøving skoleåret 2023/24 og skal gjelde fra skoleåret 2024/25.

Digitalisering

Digitalisering i barnehage og skole gir rom for flere nye verktøy og ressurser for å bidra til barns lek, kreativitet og læring, nye måter å lære på, nye vurderingspraksiser og bruk av flere ressurser. Det betyr

at potensialet for en mer tilpasset og inkluderende opplæring øker. Økt digitalisering og teknologitetthet inkluderer flere barn og unge på opplæringsarenaen, forsterker kommunikasjon mellom arenaer og øker tilgjengelighet og oversikt over tilbud og aktiviteter på fritidsarenaen.

Både rammeplanen for barnehagen og læreplanverket i skolen løfter digitale ferdigheter som avgjørende kompetanser for fremtiden og en forutsetning for livsmestring og å lykkes i utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse. Samtidig fører digitaliseringen med seg nye krav til barnehagene og skolene om økt digital profesjonsfaglig kompetanse blant lærere, infrastruktur og ivaretagelse av personvern. I Lindesnes har vi høy dekningsgrad på digitale verktøy pr elev i skole.

Lindesnes er i partnerskap med UIA innenfor utvikling av digital kompetanse i skole og barnehage i tilskuddsordningene Desentralisert- og Regional ordning (skole og barnehage).

Entreprenørskap

Kreative og skapende evner bidrar til å berike samfunnet. Samarbeid inspirerer til nytenkning og entreprenørskap, slik at nye ideer kan omsettes til handling. Det er vår oppgave innenfor oppvekstsektoren å være nysgjerrige og støtte våre barn og unge i utvikling av egne talenter og muligheter, i å lære om og gjennom skapende virksomhet, i å utvikle evnen til å uttrykke seg og ved å løse problemer og stille spørsmål. LK 20 (læreplan) støtter opp om arbeidet med entreprenørskap

Lindesnes har samarbeidsavtale med Ungt Entreprenørskap i Agder som støtter i arbeidet ute på skolene, både i planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak og prosjekter.

Inkludering

Opplevelse av tilhørighet, inkludering og mestring er avgjørende for barn og unges læring og utvikling. Barn er sosiale aktører som selv bidrar til egen og andres læring og utvikling. Både barnehageloven og opplæringsloven har nylig blitt revidert og inkludering fremheves som helt sentralt i utviklingen av gode leke- og læringsarenaer for barn og unge.

Inkludering og mestring henger tett sammen. Barnehager og skoler representerer viktige mestringsarenaer for barn og unge, og sammen med nærmiljø, frivillighet, lag, foreninger og næringslivet skal vi være nysgjerrige og støtte barn og unge i utvikling av egne talenter og muligheter – og gi dem arenaer hvor de kan oppdage og utvikle dem, slik at de blir værende i kommunen som aktive medlemmer av samfunns- og arbeidsliv.

Kontinuerlig forbedring og kompetanseutvikling

Vi deltar i kompetanseutvikling sammen med Universitetet i Agder og Region Kristiansand. Tilskuddsordningene for lokal kompetanseutvikling inkluderer: Regional ordning for kompetanseutvikling (Rekomp) i barnehage, Desentralisert ordning for kompetanseutvikling (Dekomp) i grunnskolen og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Målet er økt kvalitet, basert på lokale behov, gjennom styrket kollektiv kompetanse for lærere, ledere, andre ansatte og andre som bidrar til kvalitet i laget rundt barnet i barnehager, skoler og i familiens hus. Dette skal fremme utvikling, læring og trivsel og bidra til et likeverdig tilbud for alle barn og unge. Dette innbefatter å utvikle lærende organisasjoner og ledelse av kollektive prosesser.

Rammene for kompetanseutviklingen er forankret i satsingsområdene i kommuneplanen, rammeplan for barnehage, Læreplan Kunnskapsløftet 20 og styringsdokumentene for det tverrfaglige kompetansemiljøet i Familiens Hus 0-24.

Tjenesteområdet har i en bred involvering utarbeidet et målbilde for perioden 2023-2025/26.

Oppsummert omfatter dette arbeidet:

- Laget rundt barnet
- Kompetanse- og kapasitetsbygging
- Utvikling av organisasjonen
- Sammen i utvikling - SiU

Poenget med arbeidet har bl.a. vært todel: For det første at man får til en best mulig målretting av ressursene. Og dernest at bl.a. alle fasetter av utenforskap - og at vi som ikke når alle - kommer tydelig på dagsorden. Ressursbruk, lovverk og holdninger (kultur) må kombineres for at vi sikrer en helhetlig og robust oppfølging av alle våre brukere. Vi har fokus på tverrfaglig arbeid og tidlige innsats, og dette må ytterligere styrkes i fremtiden,.

Mål

Overordnet målsetting og visjon for kommunen, Bedre sammen, er også en målsetting for oppvekst i Lindesnes kommune. Barnehager og skoler er viktige mestringsarenaer for barn og unge. Sammen med nærmiljø, frivillighet, lag, foreninger og næringsliv skal vi være nysgjerrige og støtte barn og unge i utvikling av egne talenter og muligheter. Vi skal gi dem arenaer hvor de kan oppdage og utvikle sine talenter, slik at de blir værende i kommunen som aktive medlemmer av samfunns- og arbeidsliv.

Helhet og sammenheng i et helhetlig opplæringsløp er en viktig forutsetning for å fremme mestring og læring hos barn, unge og voksne i våre enheter og avdelinger. I denne sammenheng kan det nevnes at både Barnehageloven og Opplæringslova er under revidering.

For å lykkes med og støtte barn og unge og deres familiers hverdag må innsats og virkemidler samordnes. Det forebyggende og helsefremmende arbeidet skal prioriteres, fremfor det reparerende.

Sektormål for Familiens Hus 0-24

Avdelingene i Familiens Hus 0-24 har et bredt tjenestetilbud, med både individrettede- og systemrettede tiltak. Familiens Hus 0-24 er også en utviklingspartner for kommunens barnehager og skoler. Enheten skal ha sterk helsefremmende og forebyggende forankring, med overordnet målsetting om å fremme trivsel og god helseutvikling, samt forebygge utviklings- og helserelaterte problemer hos gravide, barn, unge og deres foreldre.

Mål for barnehagen er:

- Alle har et godt og inkluderende leke- og læringsmiljø
- Barn som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial
- De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
- Alle har god tilgang til relevante tilbud av høy kvalitet

Mål for grunnopplæringen er:

- Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø
- Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial
- De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse

- Alle lykkes i opplæringen og utdanningen

Partnerskap og nettverk

Forskere understreker at for å lykkes med helhetlig barnehage- og skoleutvikling må arbeidet forankres i barnehage- og skole-, distrikt- og regjeringsstrategier som henger innbyrdes sammen. Gjennom den helhetlige tilnærming og i et partnerskap og nettverk, vil vi gi våre barn og unge flere arenaer for mestring og utvikling.

For å lykkes med å gi et tidlig, helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud til barn og unge og deres familier, må man i større grad samordne sine virkemidler og innsatser slik at de bedre understøtter og stimulerer samordnings- og utviklingsarbeid lokalt og regionalt.

Lindesnes kommune er en del av region Kristiansand, og det er etablert et samarbeid med oppvekstnettverket der. Samarbeidet er et viktig bindeledd mellom det lokale og regionale utviklingsarbeidet, blant annet beskrevet i Agder 2030. I regionsamarbeidet og i oppvekst Lindesnes er vi i partnerskap med Universitetet i Agder i de statlige tilskuddsordningene for skole- og barnehagebasert kompetanseutvikling.

Satsingsområder

Innenfor oppvekst vil det prioriteres utvikling av helhet og sammenheng og etablering av felles kultur, systemer og strukturer for kontinuerlig forbedring. I denne sammenheng er ledelse, datainformert utvikling og analysekompetanse viktig for progresjon i læringen og for å skape mestringsopplevelser til alle barn og unge.

Prioriterte områder innenfor oppvekst er forankret i kommuneplanen, og gjennomgående for hele opplæringsløpet. Alle våre barn og unge skal ha en trygg oppvekst som gjør dem rustet til å mestre livet. Sentrale satsingsområder for å oppnå dette er; Språk, lesing og skiving, Digitalisering, Entreprenørskap og Inkludering. Det forebyggende og helsefremmende arbeidet skal prioriteres, fremfor det reparerende

Temaplan Mestring

Tjenesteområdet har bidratt aktivt i etableringen av temaplan mestring, og dette har falt naturlig sammen med bl.a. vårt målbildearbeid. Oppvekst har således et stort antall tiltak som nå skal ytterligere konkretisere og tas i bruk. Vi har igangsatt prosessen for å tidfeste aktivitetene, og konkretisere ansvar og oppfølging. Tiltakene skal etter planen innarbeides i planverket, slik at gjennomføring/resultat kan dokumenteres på en hensiktsmessig måte. Videre er det slik at antall tiltak, og deres presisjon, må utvikles over litt tid. Planen er viktig i mange perspektiv, og fortsatt eierforhold og nytteverdi vil bli de viktigste faktorene for å lykkes.

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2022	Mål 2024	
A - Lindesnes kommune har en sunn økonomi og en robust organisasjon.	Vi er en attraktiv arbeidsgiver	Andel som jobber heltid i Lindesnes kommune	0,0 %	0,0 %	
		Antall lærlinger/lærekandidater tilbudt av Lindesnes kommune	0	0	
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	0,00	0,00	
		Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning	Antall forbedringsforslag i kvalitetssystemet	0	0
		Prosentvis andel avvik lukket innen fristen i kategori tjeneste/tjenestemottaker	80,6 %	90,0 %	
A - Våre innbyggere er godt rustet for utdanning og arbeidsliv. Barnehage og skole er en mestringsarena for alle.	Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø	Elevunders. 7. trinn - Mobbing på skolen (prosent)	6,4 %	0,0 %	
		Elevunders. 7. trinn - Trivsel	4,1	0,0	
		Alle lykkes i opplæring og utdanning	Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	4,1 %	3,5 %
		Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensiale	Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	5,4 %	3,7 %
			Andel barn i private barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	2,4 %	3,1 %
		Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	7,9 %	7,9 %	

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2022	Mål 2024
	Vi har en høy andel innbyggere med fullført videregående utdanning	De som har påbegynt videregående utdanning fullfører innen fem år	0,0 %	80,0 %
		Grunnskolepoeng	42,3	0,0
C - Barn har en trygg oppvekst som gjør dem rustet til å mestre livet.	Barn som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensiale	0-24 år 251 - Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet Delen barn med barnevernstiltak per 31.12. (prosent)	1,4 %	1,4 %
		0-24 år 252 - Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet Delen barn med barnevernstiltak per 31.12. (prosent)	1,4 %	1,3 %

Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensiale

Lindesnes kommune ønsker å oppdage behov, og sette inn ressursene så tidlig som mulig i skoleløpet. Vi ønsker å vri ressursene nedover på trinnene slik at vi kan gjennomføre en tidlig innsats så langt dette er mulig. En av indikatorene som viser hvordan vi lykkes i dette arbeidet er antall elever i grunnskolen som får spesialundervisning. På barnetrinnet skiller vi mellom spesialundervisningsprosenten på 1 - 4 trinn og 5 - 7 trinn. Landsgjennomsnittet for skoleåret 20-21 ligger på 7,7 %, og i Lindesnes kommune ligger gjennomsnittet på 6,4 %.

Barn som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensiale

Alle kan en eller annen gang i livet komme i en vanskelig livssituasjon, hvor de har behov for hjelp og støtte til å ivareta egne barns omsorgsbehov. I slike tilfeller har barnevernet et ansvar for å hjelpe familien

Kommunikasjon og samhandling med innbyggerne med å ta i bruk digital dialog

Strategi; At innbyggere og næringsliv bruker primært digitale tjenester i dialog med kommunen, og de som ikke er fortrolig med dette, får veiledning. Oppvekst skal digitalisere flere skjema som i dag er i papirform, og som en del av dette tilrettelegge for kommunikasjon og digital dialog.

Vi er en attraktiv arbeidsgiver

Delmålet "Vi er en attraktiv arbeidsgiver" fremkommer som en del av Arbeidsgiverstrategien.

Arbeidsgiverstrategien fram mot 2032 er et overordnet styringsdokument for utviklingen av kommunen som organisasjon og arbeidsgiver. Strategien skal bidra til at kommunen når målene for tjenesteleveranse og samfunnsutvikling, ved å påvirke organisasjonen og organisasjonskulturen, og de handlingene, holdningene og verdiene som arbeidsgiver står for og viser overfor medarbeiderne hver dag. En god arbeidsgiverstrategi setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser organisasjonens menneskelige ressurser som grunnlaget for utviklingen av gode tjenester til innbyggerne. Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag. Arbeidstakerne har både en rett og en plikt til å medvirke. Medvirkning er derfor et sentralt virkemiddel for å oppfylle arbeidsmiljølovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret som kollegium. Rådmannen har etter kommuneloven det utøvende overordnede arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kommunen.

Vi har en høy andel innbyggere med fullført videregående utdanning

Vi arbeider mot, og tilrettelegger for at alle lykkes i opplæring og utdanningen. At vi får en økt andel som fullfører videregående utdanning

Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning

Delmålet "Vi samarbeider om å gi tjenester av høy kvalitet, gjennom reell medvirkning" fremkommer som en del av Arbeidsgiverstrategien.

Arbeidsgiverstrategien fram mot 2032 er et overordnet styringsdokument for utviklingen av kommunen som organisasjon og arbeidsgiver. Strategien skal bidra til at kommunen når målene for tjenesteleveranse og samfunnsutvikling, ved å påvirke organisasjonen og organisasjonskulturen, og de handlingene, holdningene og verdiene som arbeidsgiver står for og viser overfor medarbeiderne hver dag. En god arbeidsgiverstrategi setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser organisasjonens menneskelige ressurser som grunnlaget for utviklingen av gode tjenester til innbyggerne. Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag. Arbeidstakerne har både en rett og en plikt til å medvirke. Medvirkning er derfor et sentralt virkemiddel for å oppfylle arbeidsmiljølovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret som kollegium. Rådmannen har etter kommuneloven det utøvende overordnede arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kommunen.

Oppdrag

Navn på org.enhet	Oppdrag	Beskrivelse	Frist	Status
Lindesnes	Temaplan mestring- iverksettelse av tiltak	Tiltak fra temaplan mestring innarbeides i virksomhetsplanene for 2024, og vil rapporteres på til Kommunestyret gjennom tertialrapporter og årsrapport i 2024.	31.12.2024	-

Stab oppvekst

Beskrivelse av dagens virksomhet

Stab Oppvekst fra SIU-saken

Sammenlignet med Grimstad kommune, som har flere likhetstrekk med Lindesnes og begge ligger i KOSTRA-Gruppe 9. Lindesnes kommune har et lavere antall årsverk i Stab-oppvekst, enn Grimstad Kommune.

Tabell 12

Lindesnes	Fagsjef skole	100%
	Rådgiver oppvekst	100%
	Rådgiver oppvekst	80 %
	Rådgiver oppvekst	60%
	Rådgiver/myndighet barnehage	100% (Organisatorisk plassering er til vurdering)
	Rådgiver/myndighet barnehage	60% (Pensjoneres juni 2023 og erstattes ikke)
	Digitaliseringsrådgiver	50%
	Informasjons og sikkerhetskontakt	15%
Antall/årsverk	8 (6 Etter pensjon og eventuell org. plassering)	5,65 årsverk (4,05 årsverk etter pensjon og eventuell org. plassering)
Grimstad	Assisterende kommunalsjef	100%
	Rådgiver barnehage	100%
	Rådgiver barnehage	100%
	Rådgiver skoleutvikling	100%
	Rådgiver skoleutvikling	100%
	Digitaliseringsrådgiver	100%
	Sekretær	30%
Antall/årsverk	7	6,3årsverk

Antall elever skoleåret 2023-2024, 1-10.trinn i kommunene:

Lindesnes kommune: 2790

Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensiale

Lindesnes kommune ønsker å oppdage behov, og sette inn ressursene så tidlig som mulig i skoleløpet. Vi ønsker å vri ressursene nedover på trinnene slik at vi kan gjennomføre en tidlig innsats så langt dette er mulig. En av indikatorene som viser hvordan vi lykkes i dette arbeidet er antall elever i grunnskolen som får spesialundervisning. På barnetrinnet skiller vi mellom spesialundervisningsprosenten på 1 - 4 trinn og 5 - 7 trinn. Landsgjennomsnittet for skoleåret 20-21 ligger på 7,7 %, og i Lindesnes kommune ligger gjennomsnittet på 6,4 %.

Vi skaper, innhenter og overfører kunnskap, og lykkes med endringer som forbedrer tjenestene.

Samarbeid med kommunalt foreldreutvalg slik at de kan delta med ideer og behov i utvikling av tjenestene. Samarbeid med foreldrenettverk og nærmiljønettverk Deltakelse i lærende nettverk for ledere og ressurspersoner - Nettverk for lederutvikling (IMTEC) - Nettverk for digitale veiledere - Nettverk for læringslosere - Nettverk for begynneropplæring - Nettverk for barnehage- og skolebibliotek - ReKomp-nettverk - DeKomp-nettverk

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		31 809	31 809	31 809	31 809
Sum Budsjettendringer inneværende år		341	341	341	341
Endringer vedtak forrige periode					
Budsjettavtalen 29novStortinget, gratis SFO 2.trinn og barnetillegg kvalifiseringsprogrammet	Vedtak forrige periode	3 895	3 895	3 895	3 895
Miljøterapeut	Vedtak forrige periode	800	1 600	2 400	2 400
Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)	Vedtak forrige periode	-250	-750	-750	-750
Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)	Endringer vedtak forrige periode	250	750	750	750
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Vedtak forrige periode	-250	-500	-800	-800
Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Endringer vedtak forrige periode	250	500	800	800
Reduserte behov for styrkingstiltak innen området.	Vedtak forrige periode	-1 500	-3 000	-3 000	-3 000
SIU-Oppvekst	Endringer vedtak forrige periode	12 000	0	0	0
SIU-Oppvekst	Vedtak forrige periode	-12 000	-12 000	-12 000	-
					12 000
Styrking av det generelle forebyggende arbeidet innen ansvarsområdet.	Vedtak forrige periode	1 500	3 000	3 000	3 000
Sum Endringer vedtak forrige periode		4 695	-6 505	-5 705	-5 705
Konsekvensjusteringer		5 036	-6 164	-5 364	-5 364
Konsekvensjustert ramme		36 844	25 644	26 444	26 444
Innsparingstiltak					

Økonomiplan for 2024-2027

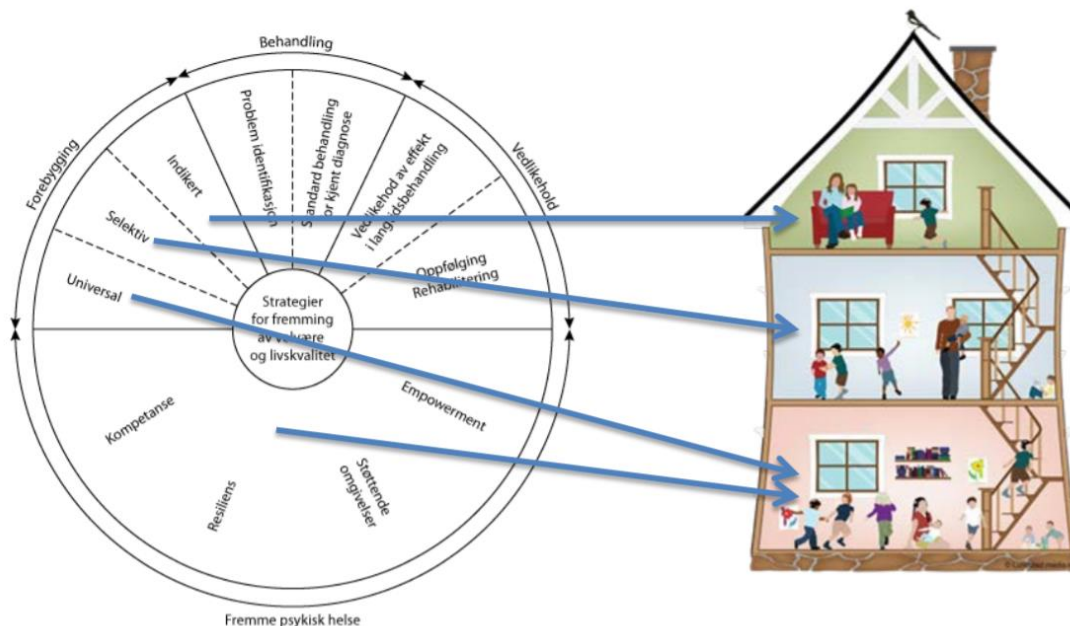
	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
	Demografiendringer- reduserte utgifter innen grunnskole og barnehage	Innsparingstiltak	0	0	-12 000	-18 000
	SB2024, korreksjonsordningen for elever i privat skole, trekk for endret elevtall siste år (telledato oktober 2022)	Innsparingstiltak	-1 582	-1 582	-1 582	-1 582
	Strategisak 39/23- redusert tjenestenivå/endret struktur	Innsparingstiltak	0	-2 500	-5 000	-5 000
	Sum Innsparingstiltak		-1 582	-4 082	-18 582	-24 582
	Nye tiltak					
	Redusere bruk av overtid/innleide vikarer (0-stilt innsparingstiltak fra budsjettvedtaket 2023-2026, reversert opptrapping 24-27)	Nye tiltak	250	250	250	250
	Redusere kjøp av varer og tjenester (Reversert rammetrekk 2023 fra budsjettvedtaket 2023-2026)	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
	Redusert sykefravær (0-stilt som innsparingstiltak 2024-2027, og reversert rammetrekk 2023)	Nye tiltak	500	500	500	500
	Sum Nye tiltak		1 750	1 750	1 750	1 750
	Nye tiltak og realendringer		168	-2 332	-16 832	-22 832
	Ramme 2024-2027		37 012	23 312	9 612	3 612

Familiens hus 0-24 år

Beskrivelse av dagens virksomhet

Familiens Hus har fire avdelinger, Barnevern Sør, Familiesenteret, Helsestasjon og PPT/Kompetansesenter Sør.

Familiens Hus er en enhet for samordning av kommunale tjenester som i sum, er ment å gi gravide, foreldre og barn et helhetlig, lett tilgjengelig, koordinert og støttende tjenestetilbud i deres nærmiljø. Mål er bedre psykisk helse økt brukermedvirkning og tverrfaglige tilbud med lav terskel. Hensikt er bedre samordning av tjenestene, samt mer forebyggende og helsefremmende innsatser. I Familiens Hus arbeider for å imøtekomme regjeringens satsning på å styrke det tverrfaglige samarbeidet i og rundt barnehager og skoler, samt bedre samordning av PP-tjenesten, Familiesenteret og helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

M. Barry & R. Jenkins 2007

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		124 534	124 534	124 534	124 534
Sum Budsjettendringer inneværende år		5 418	5 418	5 418	5 418
Endringer vedtak forrige periode					
Krav om master i barneverntjenesten fra 2031	Vedtak forrige periode	500	1 000	2 000	2 000
Lønnsutgifter og midler til kompetanseheving					
Krav om master i barneverntjenesten fra 2031	Endringer vedtak forrige periode	0	0	-1 000	-1 000
Lønnsutgifter og midler til kompetanseheving					
Statsbudsjettet 2022, barnevernsreformen, innlemming av øremerket tilskudd og økt finansieringsansvar	Vedtak forrige periode	0	-2 992	-2 992	-2 992
Statsbudsjettet 2023, Barnevernsreformen og oppgaveendringer ny barnevernlov fra 1.1.2023					
Øke stillinger i skolehelsetjenesten i tråd med norm	Vedtak forrige periode	500	500	500	500
Sum Endringer vedtak forrige periode		1 000	-2 872	-2 872	-2 872
Konsekvensjusteringer		6 418	2 546	2 546	2 546
Konsekvensjustert ramme		130 952	127 080	127 080	127 080
Nye tiltak					
SB2024, Helsestasjon og skolehelsetjeneste (satsinger)	Nye tiltak	175	175	175	175

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
innenfor veksten av frie inntekter 2024)						
Sum Nye tiltak			175	175	175	175
Nye tiltak og realendringer			175	175	175	175
Ramme 2024-2027			131 127	127 255	127 255	127 255

Barnehager

Beskrivelse av dagens virksomhet

Enhet barnehage består av 6 kommunale barnehager. Fra 01.01.24 blir Heddeland barnehage også lagt inn under enhet barnehage.

Det er 18 private barnehager i vår kommune.

Telling pr. 15.08.23 er det totalt 375 barn i de kommunale barnehagene i vår kommune, og 680 barn i de private barnehagene.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			185 117	185 117	185 117	185 117
Sum Budsjettendringer inneværende år			4 091	4 091	4 091	4 091
Vedtak forrige periode						
Statsbudsjettet 2023, endringer på barnehageområdet		Vedtak forrige periode	-116	-116	-116	-116
Sum Vedtak forrige periode			-116	-116	-116	-116
Konsekvensjusteringer			3 975	3 975	3 975	3 975
Konsekvensjustert ramme			189 092	189 092	189 092	189 092
Nye tiltak						
SB2024, Endringer kontantstøtteordning, konsekvens for barnehage		Nye tiltak	473	1 042	1 042	1 042
SB2024, Reduksjon foreldrebetaling bhg fra 1.8.24		Nye tiltak	6 170	13 574	13 574	13 574
Tilskudd private barnehager, kompensasjon lønns- og prisvekst fra 2023 til 2024		Nye tiltak	6 900	6 900	6 900	6 900
Økt tilskudd private barnehager		Nye tiltak	15 000	0	0	0
Sum Nye tiltak			28 543	21 516	21 516	21 516
Nye tiltak og realendringer			28 543	21 516	21 516	21 516
Ramme 2024-2027			217 635	210 608	210 608	210 608

Heddeland/Øyslebø oppvekstssenter

Beskrivelse av dagens virksomhet

Økonomiplan for 2024-2027

Heddeland og Øyslebø oppvekstsenter består av Øyslebø barneskole, Øyslebø ungdomsskole, og Øyslebø SFO. Frem til 1.1.24 er også Heddeland barnehage vært en del av oppvekstsenteret, men den blir overført til barnehageenheten fra 2024. Øyslebø barneskole har 90 elever, og ungdomsskole har 89 elever. I Øyslebø SFO er det 32 barn.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			32 412	32 412	32 412	32 412
Sum Budsjettendringer inneværende år			2 374	2 374	2 374	2 374
Vedtak forrige periode						
Sum Vedtak forrige periode			0	0	0	0
Konsekvensjusteringer			2 374	2 374	2 374	2 374
Konsekvensjustert ramme			34 786	34 786	34 786	34 786
Ramme 2024-2027			34 786	34 786	34 786	34 786

Bjelland/Laudal oppvekstsenter

Beskrivelse av dagens virksomhet

Enheten består av Bjelland og Laudal oppvekstsenter. Enheten inneholder 2 barnehager og 2 barneskoler med tilhørende skolefritidsordninger. Laudal barnehage og Bjelland barnehage har en avdeling hver. Laudal barnehage har til sammen 23 barn, hvor 12 barn er over 3 år og 11 barn er under 3 år. Bjelland barnehage har totalt 13 barn hvor 9 barn er over 3 år og 4 barn er under 3 år.

Skolene er fådelt og har elever fra 1. – 7. Klasse. At skolene er fådelt innebærer at klassene er sammen på tvers av årstrinn i flere fag, og en lærer kan være kontaktlærer for flere trinn. På Bjelland og Laudal skole er det på hver skole 4 kontaktlærere dette skoleåret. På Bjelland skole er det 46 elever og på SFO går det 13 barn. På Laudal skole er det 38 elever og her på SFO er det 16 barn. Enheten har 35,51 årsverk fordelt på 44 ansatte.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			22 131	22 131	22 131	22 131
Sum Budsjettendringer inneværende år			1 492	1 492	1 492	1 492
Vedtak forrige periode						
Sum Vedtak forrige periode			0	0	0	0
Konsekvensjusteringer			1 492	1 492	1 492	1 492

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Konsekvensjustert ramme			23 623	23 623	23 623	23 623
Ramme 2024-2027			23 623	23 623	23 623	23 623

Furulunden skole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Furulunden skole er en barneskole sentralt plassert i forhold til idrettshall, svømmehall, Furulunden friluftsområde og bykjernen. Furulunden skole har 525 elever inneværende skoleår, hvorav 25 av elevene er elever på PLUSS. Pluss er en egen avdeling ved Furulunden skole med elever fra 1-10 klasse. Alle elevene på PLUSS har et helhetlig spesialpedagogisk undervisningstilbud. Avdelingen tar imot elever fra andre skoler i egen kommune.

Skolen tilbyr skolefritidsordning for elever 1.-4. klasse og for elever 5.-7. klasse på avd. Pluss. Antall barn i SFO er 155 barn

Grunnet lærer normen , stabilt elevtall på 1-7, flere elever på PLUSS og gratis kjernetid på SFO for 1.klasse vil tiltak med nedbemanning på Furulunden ikke være mulig. Vi har venteliste på elever på PLUSS.

På Furulunden 1-7 har vi lav andel elever med spesialundervisning . Skoleåret 2023 /24 er det ca 4 %.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			48 462	48 462	48 462	48 462
Sum Budsjettendringer inneværende år			3 332	3 332	3 332	3 332
Konsekvensjusteringer			3 332	3 332	3 332	3 332
Konsekvensjustert ramme			51 795	51 795	51 795	51 795
Ramme 2024-2027			51 795	51 795	51 795	51 795

Ime skole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Ime skole er plassert like ved gammel E-39 rett øst for Mandal sentrum. Skolen er en barneskole og tar imot elever fra områdene: Malmø, Kleven, Ime, Vik, Berge, Håland, Skjernøya, Tregde, Skeie og Harkmark. Skoleåret 2023/2024 har vi 343 elever i skolen, og 105 barn i SFO.

Skolens visjon er:

Økonomiplan for 2024-2027

- **Vekst gjennom respekt, trivsel og læring**
- Gode klasseledere, gode relasjonsbyggere er det viktigste for en god skolehverdag.
Alle elever – alles ansvar.

Vi har inngått et samarbeid med UIA om å være en praksis skole for lærer studenter.

Det arbeider til sammen 51 personer på lme skole. Av disse er det 44 kvinner og 7 menn. I årsverk utgjør undervisningspersonalet ca. 30 årsverk, og fagarbeidere/assistenter 9.8 årsverk. I tillegg kommer merkantil og administrasjon.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			30 273	30 273	30 273	30 273
Sum Budsjettendringer inneværende år			2 236	2 236	2 236	2 236
Konsekvensjusteringer			2 236	2 236	2 236	2 236
Konsekvensjustert ramme			32 510	32 510	32 510	32 510
Ramme 2024-2027			32 510	32 510	32 510	32 510

Frøysland skole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Frøysland skole er en 1-7 skole. Skoleåret 2023/24 har vi to paralleller på 1. 2. 3. 4. 6. og 7. trinn. På 5 trinn har vi fra skoleåret 2023/24 slått sammen to klasser, og vi har en klasse på dette trinnet. Vi har også en SFO tilknyttet skolen,

Pr.01.09 2023 har vi 231 elever. Elevantallprognosen viser at vi vil få en økning i antall elever dersom skolekrets grensene blir endret. Dersom det ikke skjer noen endringer, vil elevtallet gå ned i tråd med elevantallprognosen generelt i kommunen.

De er rundt 70 elever som går på SFO, 16 av disse benytter seg av gratis SFO plass på 1. og 2. trinn. Det er totalt 26 ansatte lærer ved Frøysland skole ved skole. Dette utgjør 21,63 årsverk. I tillegg har vi 80% merkantilstilling og to administrative stillinger på tilsammen 200%. På skolen har vi 6 fagarbeidere som tilsvarer 4,23 årsverk. På SFO har vi en leder i 100% stilling og 7 fagarbeidere som tilsvarer 2,26 årsverk. Vi har et stabilt personalet og en god aldersfordeling.

Vi har i de siste årene hatt fokus på å få ned antall elever som får spesialundervisning. Pr.1.09.2023 har vi 3,3 % spesialundervisning. Av dette er det 1 jenter og 6 gutter som mottar spesialundervisning etter §5.1 i opplæringsloven. Det er pr 01.09 2023 kun 0,8% av elevene ved Frøysland skole som får særskilt språkopplæring i norsk etter §2.8 i opplæringsloven.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			21 235	21 235	21 235	21 235
Sum Budsjettendringer inneværende år			1 503	1 503	1 503	1 503
Konsekvensjusteringer			1 503	1 503	1 503	1 503
Konsekvensjustert ramme			22 738	22 738	22 738	22 738
Ramme 2024-2027			22 738	22 738	22 738	22 738

Holum skole

Beskrivelse av dagens virksomhet

På Holum skole har vi skoleåret 2023/24 135 elever fordelt på 1-7.trinn. Vi har en SFO med 37 barn. Holum skole/SFO har 24 ansatte fordelt på 19,22 årsverk.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			14 624	14 624	14 624	14 624
Sum Budsjettendringer inneværende år			1 047	1 047	1 047	1 047
Vedtak forrige periode						
Sum Vedtak forrige periode			0	0	0	0
Konsekvensjusteringer			1 047	1 047	1 047	1 047
Konsekvensjustert ramme			15 671	15 671	15 671	15 671
Ramme 2024-2027			15 671	15 671	15 671	15 671

Spangereid skole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Spangereid skole er en barneskole med 135 elever fordelt på 1. til 7. klasse. Skolen har for skoleåret 2023/24 48 elever som bruker SFO. Skolen har til sammen 22 ansatte.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			13 744	13 744	13 744	13 744
Sum Budsjettendringer inneværende år			792	792	792	792
Konsekvensjusteringer			792	792	792	792
Konsekvensjustert ramme			14 536	14 536	14 536	14 536
Ramme 2024-2027			14 536	14 536	14 536	14 536

Nyplass skole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Nyplass barneskole og SFO har 278 elever på 1.-7. trinn, 40 ansatte og 34 årsverk skoleåret 2023-2024. Skolen ligger i nær tilknytning til Lindesnes ungdomsskole.

Skolen har SFO på Nyplass og er ansvarlig for SFO Vigmostad.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		24 104	24 104	24 104	24 104
Sum Budsjettendringer inneværende år		1 695	1 695	1 695	1 695
Vedtak forrige periode					
Redusere bruk av undervisningsmateriell	Vedtak forrige periode	50	45	45	45
Sum Vedtak forrige periode		50	45	45	45
Konsekvensjusteringer		1 745	1 740	1 740	1 740
Konsekvensjustert ramme		25 849	25 844	25 844	25 844
Ramme 2024-2027		25 849	25 844	25 844	25 844

Blomdalen ungdomsskole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Blomdalen ungdomsskole har 341 elever og 44 ansatte inkludert 2 Lindesnesloser. Vi har 13 klasser fordelt på 8.- 10.klasse.

Elevene rekrutteres hovedsakelig fra områder rundt bykjernen samt Frøysland, Vestre Skogsfjord og Mones.

Skolen ligger sentralt i Mandal med kort vei til idrettshaller, svømmehall, idrettspark med isbane og skate park, samt naturskjønne Furulunden og Sjøsandene med dens muligheter for fysisk aktivitet og sosiale arrangementer.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		34 705	34 705	34 705	34 705
Sum Budsjettendringer inneværende år		2 028	2 028	2 028	2 028

Økonomiplan for 2024-2027

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Konsekvensjusteringer			2 028	2 028	2 028	2 028
Konsekvensjustert ramme			36 733	36 733	36 733	36 733
Ramme 2024-2027			36 733	36 733	36 733	36 733

Vassmyra ungdomsskole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Enheten består av Vassmyra ungdomsskole og Skinsnes skole. Skinsnes skole er Lindesnes kommunes felles alternative opplæringsarena.

Administrasjonsressursen er på 3,8 årsverk. Administrasjonen består av rektor i 100 % stilling, to avdelingsledere i til sammen 180 % stilling, og en merkantilt ansatt i 100 % stilling.

Skoleåret 2023/2024 har vi 261 elever på Vassmyra. Det er fire paralleller på 8.trinn, fire paralleller på 9.trinn og fire paralleller på 10.trinn.

Det tilsatt 28 pedagoger i 26,4 årsverk på Vassmyra. I tillegg er det 9 fagarbeidere/miljøveiledere som til sammen utgjør 5,6 årsverk.

På Skinsnes jobber det for tiden 5 pedagoger fordelt på 4 årsverk. Flere elever fra kommunens skoler har deler eller hele opplæringstilbudet sitt på Skinsnes. Elevene går fra 1-5 dager på Skinsnes og elevtallet varierer fra år til år.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			30 202	30 202	30 202	30 202
Sum Budsjettendringer inneværende år			1 919	1 919	1 919	1 919
Vedtak forrige periode						
Sum Vedtak forrige periode			0	0	0	0
Konsekvensjusteringer			1 919	1 919	1 919	1 919
Konsekvensjustert ramme			32 121	32 121	32 121	32 121
Ramme 2024-2027			32 121	32 121	32 121	32 121

Vigeland ungdomsskole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Vigeland ungdomsskole har fra august 2023, 9 paralleller. 3 klasser på 8.trinn, 3 klasser på 9.trinn og 3 klasser på 10.trinn. Totalt er det i dag 209 elever ved skolen.

Økonomiplan for 2024-2027

Skolen består av 25,77 årsverk, fordelt på 22 pedagoger, 3 fagarbeidere, 1 merkantilt og 1,8 årsverk i ledelsen. Enheten er lokalisert på Nyplass, ikke langt fra sentrum på Vigeland.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			21 509	21 509	21 509	21 509
Sum Budsjettendringer inneværende år			1 297	1 297	1 297	1 297
Vedtak forrige periode						
Sum Vedtak forrige periode			0	0	0	0
Konsekvensjusteringer			1 297	1 297	1 297	1 297
Konsekvensjustert ramme			22 805	22 805	22 805	22 805
Ramme 2024-2027			22 805	22 805	22 805	22 805

Lindesnes læringscenter

Beskrivelse av dagens virksomhet

Lindesnes læringscenter er en skole som gir opplæring til elever med rett og plikt til norsk- og samfunnskunnskap, grunnskoleopplæring og spesialundervisning for voksne. Det er 32 fast ansatte ved Lindesnes læringscenter. Vi har 5 avdelinger:

1. Lindesnes læringscenter avdeling for barn og unge (LABU) er et innføringstilbud for nyankomne, minoritetspråklige barn i grunnskolealder, 1. – 10. trinn. Skolen er lokalisert i Furulundsgt 12. Alle elever får særskilt språkopplæring fram til de er klar for å overføres til nærskolen. I dag er det 5 grupper i LABU. To av disse gruppene har klasserom på Blomdalen skole. Antall elever varierer etter hvor mange barn som bosettes i kommunen.
2. Kombinasjonsklassen ved Mandal videregående er et tilbud for elever mellom 16 og 20 år. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Mandal videregående skole og Lindesnes læringscenter. Målet for elevene er å ta grunnskoleeksamen for så å søke videregående skole. Elevene får undervisning i fagene norsk for minoritetspråklige, matematikk, engelsk, samfunnsfag og naturfag. I dag er det to grupper i Kombinasjonsklassen.
3. Forberedende voksenopplæring (FVO) er forsøk med å utprøve nye læreplaner. Undervisningen er modulstrukturert, der de voksne deltakerne får undervisning tilpasset sitt nivå i fagene norsk, norsk for minoritetspråklige, matematikk, engelsk, samfunnsfag og naturfag. Det tilbys eksamen etter endt løp, som er jevn god med en grunnskoleeksamen, og eleven kan søke seg inn på videregående skole.
4. Norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Undervisningen avsluttes med obligatorisk digital norsktest og digital samfunnskunnskapsprøve.
5. Spesialundervisning for voksne over 24 år som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet eller voksne som har et særlig behov for opplæring for å vedlikeholde eller utvikle grunnleggende ferdigheter.

Skolen har mange samarbeidspartnere, men de viktigste er NAV og Fylkeskommunen (Mandal videregående skole)

Lindesnes læringscenter har i dag til sammen 280 deltakere/elever. Dette antallet vil øke mot 2023, grunnet økt bosetting av flyktninger i kommunen.

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett			6 110	6 110	6 110	6 110
Sum Budsjettendringer inneværende år			1 917	1 917	1 917	1 917
Vedtak forrige periode						
Sum Vedtak forrige periode			0	0	0	0
Konsekvensjusteringer			1 917	1 917	1 917	1 917
Konsekvensjustert ramme			8 027	8 027	8 027	8 027
Ramme 2024-2027			8 027	8 027	8 027	8 027

Økonomiske oversikter og vedlegg

Vedlegg – Forskriftsrapporter

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Sentrale inntekter						
Skatt på inntekt og formue	-736 966	-691 209	-746 223	-746 223	-746 223	-746 223
Rammetilskudd	-891 356	-904 149	-966 577	-969 784	-969 909	-970 050
Eiendomsskatt annen eiendom	-28 849	-27 671	-30 178	-29 553	-29 553	-29 553
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger	-67 772	-69 300	-72 955	-72 955	-72 955	-72 955
Andre statlige overføringer	-4 357	-4 800	-5 935	-5 602	-5 232	-5 003
Konsesjonskraftinntekter	-7 550	-15 100	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Integreringstilskudd	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Sentrale inntekter	-1 739 848	-1 715 229	-1 836 868	-1 839 117	-1 838 872	-1 838 784
Sentrale utgifter						
Sentral pensjonspost KLP og SPK	23 643	59 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Bruk av premiefond	-46 866	-7 837	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
Premieavvik	44 128	0	0	0	0	0
Lønnsreserve	0	35 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Sum Sentrale utgifter	20 905	86 163	47 000	47 000	47 000	47 000
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 688 801	1 606 463	1 713 242	1 652 632	1 635 438	1 634 730
Avskrivninger	35 163	38 750	41 356	41 719	41 970	42 898
Brutto resultat (KOSTRA)	5 020	16 147	-35 270	-97 766	-114 464	-114 156
Netto finansutgifter og inntekter						
Motpost kapitalkostn. selvkost VA	-35 163	-38 750	-41 356	-41 719	-41 970	-42 898
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	7 369	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Renteinntekter formidlingslån	-9 718	-10 000	-17 000	-17 000	-17 000	-17 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	44 327	79 147	109 261	118 465	114 657	117 145
Avdrag	84 720	84 578	88 312	98 791	108 284	109 767
Utlån	1 714	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Renteinntekter	-12 442	-6 700	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Utbytte og eieruttak	-43 362	-86 300	-65 325	-52 000	-31 500	-31 500
Finansutgifter i tjenesteområdene	4	0	0	0	0	0
Sum Netto finansutgifter og inntekter	37 449	21 675	63 592	96 237	122 171	125 214
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap	Oppr. budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto resultat	42 469	37 822	28 322	-1 529	7 707	11 058
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner						
Avsetning til budne fond	358	50	50	50	50	50
Overføring til investeringsbud/-regnskap	14 848	4 750	5 000	5 000	5 000	5 000
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-64 586	-40 765	-33 063	-3 275	-12 592	-16 063
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenestoområdene	6 911	-1 857	-309	-246	-165	-45
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-42 469	-37 822	-28 322	1 529	-7 707	-11 058
Årsoverskudd / underskudd	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Rådmannens stab	147 688	161 810	175 071	169 338	166 724	166 558
Samfunnsutvikling	203 184	200 752	196 165	177 218	168 500	169 006
Velferd	703 996	639 825	676 086	665 186	673 356	679 356
Oppvekst	675 900	640 970	706 967	682 363	668 663	662 663
Pensjon, lønnsreserver m.m	84	0	0	0	0	0
Felles og finansiering	26	0	0	0	0	0
Sum netto rammer	1 730 879	1 643 356	1 754 289	1 694 105	1 677 243	1 677 583
Herav:						
Avskrivninger	35 163	38 750	41 356	41 719	41 970	42 898
Renteinntekter	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	4	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	11 911	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-18 962	-1 857	-309	-246	-165	-45
Avsetninger til disposisjonsfond	13 962	0	0	0	0	0
Sum rammer uten 1A-poster	1 688 801	1 606 463	1 713 242	1 652 632	1 635 438	1 634 730

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-891 356	-904 149	-966 577	-969 784	-969 909	-970 050
Inntekts- og formuesskatt	-733 040	-691 209	-746 223	-746 223	-746 223	-746 223
Eiendomsskatt	-96 620	-96 971	-103 133	-102 508	-102 508	-102 508
Andre generelle driftsinntekter	-11 283	-7 800	-8 935	-8 602	-8 232	-8 003
Sum generelle driftsinntekter	-1 732 298	-1 700 129	-1 824 868	-1 827 117	-1 826 872	-1 826 784
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 704 145	1 679 026	1 749 742	1 689 132	1 671 938	1 671 230
Avskrivninger	115 766	113 000	113 000	113 000	113 000	113 000
Sum netto driftsutgifter	1 819 912	1 792 026	1 862 742	1 802 132	1 784 938	1 784 230
Brutto driftsresultat	87 613	91 897	37 874	-24 985	-41 934	-42 554
Renteinntekter	-22 160	-16 700	-27 000	-27 000	-27 000	-27 000
Utbytter	-43 362	-86 300	-65 325	-52 000	-31 500	-31 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	7 369	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Renteutgifter	44 055	79 147	109 261	118 465	114 657	117 145
Avdrag på lån	84 720	84 578	88 312	98 791	108 284	109 767
Netto finansutgifter	70 622	58 925	103 448	136 456	162 641	166 612
Motpost avskrivninger	-115 766	-113 000	-113 000	-113 000	-113 000	-113 000
Netto driftsresultat	42 469	37 822	28 322	-1 529	7 707	11 058
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	14 848	4 750	5 000	5 000	5 000	5 000
Avsetninger til bundne driftsfond	12 269	50	50	50	50	50
Bruk av bundne driftsfond	-18 962	-1 857	-309	-246	-165	-45
Avsetninger til disposisjonsfond	13 962	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-64 586	-40 765	-33 063	-3 275	-12 592	-16 063
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-42 469	-37 822	-28 322	1 529	-7 707	-11 058
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rådmannens stab	147 688	161 810	175 071	169 338	166 724	166 558
Samfunnsutvikling	203 184	200 752	196 165	177 218	168 500	169 006
Velferd	703 996	639 825	676 086	665 186	673 356	679 356
Oppvekst	675 900	640 970	706 967	682 363	668 663	662 663
Pensjon, lønnsreserver m.m	20 989	86 163	47 000	47 000	47 000	47 000
Felles og finansiering	-5 165	-13 600	-10 500	-10 500	-10 500	-10 500
Sum bevilgninger drift, netto	1 746 592	1 715 919	1 790 789	1 730 605	1 713 743	1 714 083
Herav:						
Avskrivninger	35 163	38 750	41 356	41 719	41 970	42 898
Netto renteutgifter og - inntekter	4	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	11 911	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-18 593	-1 857	-309	-246	-165	-45
Avsetninger til disposisjonsfond	13 962	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 704 145	1 679 026	1 749 742	1 689 132	1 671 938	1 671 230

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	108 855	279 638	216 785	471 297	458 850	205 800	216 500
Tilskudd til andre investeringer	1 042	0	0	1 400	600	5 000	17 220
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14 842	4 750	13 598	5 000	5 000	5 000	5 000
Utlån av egne midler	1 755	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	126 495	284 388	230 383	477 697	464 450	215 800	238 720
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 571	-39 764	-21 968	-82 174	-84 690	-33 900	-19 000
Tilskudd fra andre	-19 787	-12 000	-16 283	-21 267	-26 500	-125 000	-110 000
Salg av varige driftsmidler	-8 253	0	-4 735	0	-16 000	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	-5 000	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	-655	0	0	0	0
Bruk av lån	-76 867	-227 874	-164 357	-366 756	-332 260	-51 900	-104 720
Sum investeringsinntekter	-113 478	-279 638	-212 998	-470 197	-459 450	-210 800	-233 720
Videreutlån	59 359	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Bruk av lån til videreutlån	-59 359	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Avdrag på lån til videreutlån	26 040	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-37 946	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Netto utgifter videreutlån	-11 905	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-14 848	-4 750	-10 198	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	32 029	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-18 292	0	-7 187	-2 500	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-1 111	-4 750	-17 385	-7 500	-5 000	-5 000	-5 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rådmannens stab							
Lindesnes rådhus, opprustning	310	0	690	0	0	9 000	20 000
Sum Rådmannens stab	310	0	690	0	0	9 000	20 000
Samfunnsutvikling							
VA	18 454	53 300	59 396	32 550	30 200	31 100	31 300
Boliger	11 428	5 000	10 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Heddeland industriområde - infrastrukturiltak	0	0	1 600	2 492	0	0	0
Skibmannsheia, renovering bygninger	15	0	0	0	0	0	0
Industrihistorisk senter, Ballastbrygga	2 944	0	127	0	0	0	0
Kunstgress Vigeland (endret til 2022 av KS)	452	5 000	6 368	0	0	0	0
Håndtering av gummigranulat kommunale kunstgressbaner	0	1 800	1 800	500	0	0	0
Buen, ny ventilasjon	0	4 500	7 000	0	0	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Buen, utskifting utrangert utstyr	0	2 500	2 500	2 500	0	0	0
Skallsikring idrettshaller	0	1 000	1 000	1 000	0	0	0
Doseringsfabrikk Mandal svømmehall	0	0	0	2 500	0	0	0
Forprosjekt Høgtun museum	0	0	0	3 857	0	0	0
Flerbrukshall Bjelland	177	0	0	0	0	0	0
Ny-asfaltering	554	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	500
Rassikring	2 337	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Bil og maskinpark mv	1 607	1 570	2 445	700	700	700	700
Grønt og vei							
Flomsikringstiltak Øyslebø	43	1 400	3 757	1 200	0	0	0
ENØK-tiltak bygg	655	500	1 077	2 750	1 875	625	625
Sjøsandleiren, kjøp og salg av bygninger 2020	652	0	0	0	0	0	0
ENØK-tiltak grønt og vei (bytte til ledlys)	0	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000
Lekeplasser	717	200	200	200	200	200	200
Gatelys, ombygging til målt strømforbruk	148	0	599	0	0	0	0
Krigsseilermonumentet, universell utforming	256	0	0	0	0	0	0
Skjægårdsparken, egenandel prosjekter Sandøy	0	750	0	750	0	0	0
Skjernøy, etablering parkeringsplass Tjusdalen/kapellet, kommunal andel 50%	1 000	0	0	0	0	0	0
Tjortedal, egenandel forvaltningsplan friluftsområde	17	0	0	273	0	0	0
Piren, infrastruktur vei/grøntareal	480	0	0	0	0	0	0
Fiberutbygging, kommunale trekkør i fellesgrøfter	0	0	650	0	0	0	0
Energiovervåkingssystem (EOS), videre utbygging	777	250	587	0	0	0	0
Rekkefølgekrav idrettsanlegg Krossen, GS vei	0	0	660	0	0	0	0
Trafikksikkerhetsplan innspill 1 - Fortau indre del av Rødberg inkl reguleringsplan	52	0	2 448	0	0	0	0
Hestehaven industriområde - flomforebygging	13	1 000	987	7 000	7 000	0	0
Trafikksikkerhetsplan innspill 3 - Fortau Hestehaven industriområde	0	0	0	0	750	0	0
Hattholmen, ny brygge kommunal egenandel	1 723	0	0	0	0	0	0
Sjøsand erosjonssikring,	0	2 000	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
forvaltningsplan							
friluftsområder							
Overvannshåndtering	2 249	1 500	2 551	0	0	0	0
Ime skole og Frøysland							
skole							
Songåna Heddeland,	0	5 000	5 000	0	0	0	0
flomsikring							
Gismerøya, kjøp/salg	21 628	0	0	0	0	0	0
tomter Gnr 40							
bnr591,707,585							
Dagsturhytte Aurebekk,	1 557	0	0	0	0	0	0
bygging 2022							
Ytre Haven, sikre	3 147	0	4 653	0	0	0	0
rasfarlig eiendom							
Kuodden, utkjøp brygge	0	0	450	0	0	0	0
og sjøbod 2023							
Hestehaven, utkjøp	0	0	8 300	0	0	0	0
festetomter OVF							
2023/2024							
Investeringsiltak	1 433	550	550	0	0	0	0
renholdsutstyr							
Ime skole, lagerbygg	0	1 700	1 700	0	0	0	0
Teknisk drift							
Njervesanden - sikring av	4	0	2 100	0	0	0	0
friluftsområder 2021							
Grunnkjøp	0	10 000	10 000	0	0	0	0
gjennomgangsvei							
Spiggeren							
Vei/bro Mjåland 2016-	0	1 213	1 213	0	0	0	0
2018 - ny vurdering 2022							
Utbyggingsavtale,	7 251	0	6 931	0	0	0	0
infrastruktur Strømsvika							
Bjelland, næringstomt	5 469	0	521	0	0	0	0
(Trekraft)							
Skinsnesheia felt B7	92	0	508	0	0	0	0
(B&E)							
Skinsnesheia, nytt felt	919	0	481	0	0	0	0
(regulering 2022)							
Utbygging Herstøl	225	0	566	0	0	0	0
Gang- og sykkelvei	12	0	0	0	0	0	0
Smibakken							
Vigelandshallen	260	0	0	0	0	0	0
Gang- og sykkelvei	0	0	184	0	0	0	0
Hestehaven - Voiland							
Sum Samfunnsutvikling	88 748	103 233	151 408	66 772	49 225	41 125	40 825
Velferd							
Helsehus	4 784	117 000	38 679	300 000	350 000	150 000	150 000
Solhøgda avlastning,	208	13 100	5 350	22 000	0	0	0
forprosjekt og tilbygg							
(2023-)							
Mandal Borettslag -	639	20 000	2 361	60 000	33 000	0	0
Skibsbyggergata							
botjeneste, (forprosjekt							
2021/2022)							
Strakstiltak Velferd	0	1 000	2 000	1 000	1 000	1 000	1 000
(investeringer							
infrastruktur)							

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Velferdsteknologi og digitalisering	808	1 700	2 750	500	500	500	500
Holum omsorgssenter, strømagregat	3	0	0	0	0	0	0
Velferd, utkjøp leasingbiler	188	200	200	750	200	200	200
Nytt produksjonskjøkken, forprosjekt 2022	90	16 300	1 210	16 300	20 950	0	0
NAV-bygg (investeringstiltak) 2022	232	0	0	0	0	0	0
Ny BIF-bil dagsenter, 4x4 og ryggekamera	0	1 000	1 000	0	0	0	0
Bokollektiv ungdom, Smibakken (2019)	92	0	0	0	0	0	0
Sum Velferd	7 044	170 300	53 550	400 550	405 650	151 700	151 700
Oppvekst							
IKT - skolene	2 847	2 675	2 675	2 675	2 675	2 675	2 675
OPPVEKST - mindre strakstiltak	1 402	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300
Vassmyra ungdomsskole - inkl. forprosjekt	5 883	0	137	0	0	0	0
Lindesnes Ungdomsskole - oppholdsrom/bibliotek	379	2 130	2 036	0	0	0	0
Oppgradering lokaler Familiens hus (ALTI)	11	0	4 989	0	0	0	0
Sum Oppvekst	10 522	6 105	11 137	3 975	3 975	3 975	3 975
Pensjon, lønnsreserver m.m							
Utbyggingsavtaler justeringsrett moms/komp	1 906	0	0	0	0	0	0
Sum Pensjon, lønnsreserver m.m	1 906	0	0	0	0	0	0
Felles og finansiering							
Finansiering investeringsprosjekter	325	0	0	0	0	0	0
Sum Felles og finansiering	325	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	108 855	279 638	216 785	471 297	458 850	205 800	216 500

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Lindesnes kirkelig FR, investeringstilskudd (2021-)	0	0	0	1 400	600	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Utbyggingsavtale Skinsnesheia B19 og B20- justeringsrett - mva.komp. (2015)	96	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale Skinsnesheia B19 og B20 - justeringsrett - mva. (2015)	105	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale Rona Villa - justeringrett - mva.komp (2016)	13	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale Rona Villa - justeringsrett - mva. (2016)	29	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale Torjusheia - justeringsrett mva.komp. (2018)	200	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale Torjusheia - justeringrett mva. (2018)	77	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale Skinsnesheia B18 - mva komp (2015 - overtatt 2019)	15	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale Skinsnesheia B18 - mva (2015 - overtatt 2019)	14	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale Vallemoen - mva komp (tom 2023 - LK)	52	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale Vallemoen - mva (tom 2023 - LK)	29	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale FN8 - mva komp (2022-2031)	145	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtale FN10 mva komp (2022-2031)	266	0	0	0	0	0	0
Valle Kirkegård, utvidelse og nytt bårehus	0	0	0	0	0	5 000	17 220
Tilskudd til andre investeringer	1 042	0	0	1 400	600	5 000	17 220

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Kjøp av aksjer og andeler	3 600	0	316	0	0	0	0
MHS-Holding AS - aksjekjøp og nedslag	0	0	5 000	0	0	0	0
Egenkapital Sim-bygg	6 800	0	3 200	0	0	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Egenkapitalinnskudd KLP	4 442	4 750	4 872	5 000	5 000	5 000	5 000
Agder næringselskap AS, emisjon og deltakelse 2023	0	0	210	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14 842	4 750	13 598	5 000	5 000	5 000	5 000

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Utlån	1 755	0	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	1 755	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	126 495	284 388	230 383	477 697	464 450	215 800	238 720

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-891 356	-904 149	-966 577	-969 784	-969 909	-970 050
Innteks- og formuesskatt	-733 040	-691 209	-746 223	-746 223	-746 223	-746 223
Eiendomsskatt	-96 620	-96 971	-103 133	-102 508	-102 508	-102 508
Andre skatteinntekter	-4 406	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-89 576	-91 581	-92 716	-92 383	-92 013	-91 784
Overføringer og tilskudd fra andre	-289 398	-200 861	-198 683	-198 683	-198 683	-198 683
Brukerbetalinger	-59 794	-58 151	-58 151	-58 151	-58 151	-58 151
Salgs- og leieinntekter	-161 872	-171 573	-170 823	-171 723	-171 723	-171 723
Sum driftsinntekter	-2 326 062	-2 214 496	-2 336 307	-2 339 456	-2 339 211	-2 339 123
Lønnsutgifter	1 196 596	1 101 820	1 171 994	1 169 989	1 169 989	1 169 989
Sosiale utgifter	357 174	384 343	334 511	334 511	334 511	334 511
Kjøp av varer og tjenester	618 703	604 660	651 948	595 543	577 849	577 141
Overføringer og tilskudd til andre	125 437	102 571	102 728	101 428	101 928	101 928
Avskrivninger	115 766	113 000	113 000	113 000	113 000	113 000
Sum driftsutgifter	2 413 676	2 306 394	2 374 182	2 314 472	2 297 278	2 296 570
Brutto driftsresultat	87 613	91 897	37 874	-24 985	-41 934	-42 554
Renteinntekter	-22 160	-16 700	-27 000	-27 000	-27 000	-27 000
Utbytte	-43 362	-86 300	-65 325	-52 000	-31 500	-31 500
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	7 369	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Renteutgifter	44 055	79 147	109 261	118 465	114 657	117 145

Økonomiplan for 2024-2027

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Avdrag på lån	84 720	84 578	88 312	98 791	108 284	109 767
Netto finansutgifter	70 622	58 925	103 448	136 456	162 641	166 612
Motpost avskrivninger	-115 766	-113 000	-113 000	-113 000	-113 000	-113 000
Netto driftsresultat	42 469	37 822	28 322	-1 529	7 707	11 058
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	14 848	4 750	5 000	5 000	5 000	5 000
Avsetninger til bundne driftsfond	12 269	50	50	50	50	50
Bruk av bundne driftsfond	-18 962	-1 857	-309	-246	-165	-45
Avsetninger til disposisjonsfond	13 962	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-64 586	-40 765	-33 063	-3 275	-12 592	-16 063
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-42 469	-37 822	-28 322	1 529	-7 707	-11 058
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0